

Program studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe
studia I stopnia
profil ogólnoakademicki

WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
w Ostrowcu Świętokrzyskim

@copyright by Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości

Spis treści

Opis kierunku studiów	3
Plan studiów	12
Efekty kształcenia	21
Przewodniki po przedmiotach.....	39
Moduł podstawowy	40
Moduł kierunkowy.....	173
Moduł specjalnościowy	488
Ochrona informacji niejawnych	488
Logistyka służb mundurowych	608
Zarządzanie bezpieczeństwem i obronnością	752
Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	845
Zarządzanie bezpieczeństwem i obronnością	935

Opis kierunku studiów

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo Narodowe
Jednostka organizacyjna prowadząca studia	Wydział Nauk Społecznych i Technicznych
Jednostka naukowo-dydaktyczna właściwa merytorycznie dla studiów	Katedra Bezpieczeństwa Narodowego
Obszar/y kształcenia	Obszar Nauk Społecznych, Obszar Nauk Humanistycznych
Dyscyplina	Nauki o bezpieczeństwie Nauki o obronności Nauki o polityce Filozofia Historia
Forma	Studia stacjonarne Studia niestacjonarne
Profil	Ogólnoakademicki
Stopień	Pierwszy
Specjalności/Specjalizacje	Zarządzanie Bezpieczeństwem i Higieną Pracy Zarządzanie Bezpieczeństwem i Obronnością Ochrona Informacji Niejawnych

	Logistyka Służb Mundurowych Zarządzanie Organizacjami Proobronnymi
Punkty ECTS (w tym 1. punkty ECTS do wyboru; 2. Punkty ECTS dotyczące zajęć praktycznych; 3. Punkty ECTS dotyczące zajęć powiązanych z badaniami naukowymi)	180 (69; 98; 99)
Czas realizacji	3 lata (6 semestrów)
Uzyskiwany stopień zawodowy	licencjat
Warunki przyjęcia na studia	Przyjętym na studia może być kandydat legitymujący się świadectwem maturalnym, po spełnieniu wymogów formalnych zawartych w Regulaminie studiów WSBiP oraz stosownych uchwałach i zarządzeniach organów uczelni ws. rekrutacji na dany rok akademicki.
Założenia studiów i przyjęte rozwiązania organizacyjne	<p>Przemiany geopolityczne, które dokonały się w Europie na przełomie lat 80. i 90. XX wieku, przekreśliły obowiązujący od zakończenia II wojny światowej system militarnych i politycznych sojuszy. Kres rywalizacji pomiędzy NATO a Układem Warszawskim nie oznaczał jednak ani zakończenia międzynarodowej rywalizacji, ani nie stworzył państwom kontynentu stałego, nienaruszalnego systemu bezpieczeństwa. Dotyczy to zarówno bezpieczeństwa państwa w skali globalnej, jak i spojrzenia na problem bezpieczeństwa w wymiarze wewnątrzpaństwowym.</p> <p>Przełom XX i XXI wieku przyniósł Europie i innym kontynentom nowe, globalne wyzwania. Zaliczają się do nich między innymi: międzynarodowy terrorizm motywowany przesłankami ideologicznymi czy religijnymi; polityczny ekstremizm, dezorganizujący życie publiczne w wielu częściach świata; związane z</p>

rozwojem nowych form komunikacji zagrożenia o charakterze cybernetycznym; coraz poważniejszy problem imigrantów i kwestia ich integracji w miejscach osiedlenia. Do tego dochodzą istotne wyzwania społeczne, które w przypadku nieskutecznego przeciwdziałania mogą przerodzić się w czynniki zagrażające normalnemu funkcjonowaniu państw i społeczeństw. Do tej kategorii zaliczyć można: rozprzestrzenianie się zaraźliwych chorób, grożące – wobec postępującej globalizacji – wybuchem pandemii; problem narkomanii i międzynarodowego handlu narkotykami; niekontrolowany wzrost bezrobocia, prowadzący do społecznego wykluczenia szerokich warstw ludności; wzrost przestępczości zorganizowanej, mającej często międzynarodowe powiązania.

Powyżej naszkicowane problemy można zaliczyć do wyzwań cywilizacyjnych Europy i świata u progu XX wieku. Postępująca globalizacja, wciąż zyskujący na znaczeniu proces integracji europejskiej oraz stałe zmniejszanie dystansu między społeczeństwami zamieszkującymi różne państwa i kontynenty powodują, że większość z nich można odnieść także do Polski. To stawia przed władzami Rzeczypospolitej Polskiej i całym społeczeństwem istotne zadania w zakresie realizacji działań zmierzających do zapewnienia Polsce i Polakom bezpieczeństwa w wymiarach osobistym, państwowym i globalnym.

Powyższe założenie nie jest tylko zwrotem retorycznym, lecz podstawą wypracowywanych w tym zakresie strategii państwa oraz realnym wymogiem kierowanym do instytucji państwowych, organów samorządu terytorialnego, organizacji społecznych. Bezpieczeństwo – tak istotne z punktu widzenia sprawnego funkcjonowania państwa – stało się przedmiotem zainteresowania instytucji badawczych, zaś uzyskane w toku badań wnioski pozwalają na efektywne udoskonalanie istniejących systemów bezpieczeństwa i skuteczniejszą analizę zjawisk i procesów bezpieczeństwa zagrażających. Takie podejście do problematyki przekłada się na coraz powszechniejsze traktowanie bezpieczeństwa jako odrębnej, dysponującej własną metodologią badań dyscypliny naukowej. Naturalną konsekwencją tego jest umieszczanie studiów z zakresu bezpieczeństwa w ofercie edukacyjnej polskich uczelni.

Wychodząc naprzeciw potrzebom edukacyjnym osób pragnących zgłębiać teoretyczną wiedzę na temat procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem systemu polityczno-ekonomicznego państwa oraz systemu bezpieczeństwa narodowego, a także chcących zdobyć umiejętności niezbędne do podejmowania pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem, Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu

	<p>Świętokrzyskim prowadzi studia pierwszego stopnia na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe.</p> <p>Celem studiów jest dostarczenie studentom teoretycznej i praktycznej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych dziedzin nauki, pozwalającej na rozumienie złożonych zagadnień, procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa, a także ukazanie zakresu uprawnień administracji państwowej i samorządowej oraz właściwych instytucji realizujących zadania w sferze bezpieczeństwa państwa.</p> <p>Tematyka studiów obejmuje funkcjonowanie nowoczesnych systemów bezpieczeństwa w odniesieniu do poszczególnych obszarów funkcjonowania państwa. W ramach studiów analizie poddane zostają organizacja i system zarządzania kryzysowego na różnych szczeblach administracji, problematyka skutecznego i efektywnego zarządzania systemami bezpieczeństwa, a także organizacja i specyfikacja działania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych. Studenci zdobywają wiedzę z zakresu odniesienia problematyki bezpieczeństwa do społeczności lokalnych, jakości i audytu bezpieczeństwa, funkcjonowania poszczególnych elementów zarządzania kryzysowego, organizacji struktur bezpieczeństwa publicznego, działań na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego, prawnych uwarunkowań dotyczących ochrony informacji niejawnych i danych osobowych. Studenci kształcą się także w kierunku organizacji i prowadzenia organizacji proobronnych, będących coraz bardziej istotnym elementem systemu bezpieczeństwa państwa, witalnym zarówno w okresie pokoju, jak i w stanie zagrożenia wojennego.</p> <p>Celem właściwej organizacji toku studiów przedmioty zostały podzielone na moduły: podstawowy, kierunkowy oraz cztery moduły specjalnościowe (do wyboru). W ramach modułu kierunkowego studenci na semestrze mogą dokonywać wyboru poszczególnych przedmiotów, zgodnie z preferencjami i zainteresowaniami.</p>
<p>Sylwetka absolwenta</p>	<p>Absolwent studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, studia I stopnia, profil ogólnoakademicki, ze specjalnościami zawodowymi: Zarządzanie Bezpieczeństwem i Higieną Prac, Zarządzanie Bezpieczeństwem i Obronnością, Ochrona Informacji Niejawnych, Logistyka Służb Mundurowych, Zarządzanie Organizacjami Proobronnymi posiada kwalifikacje obejmujące wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne w zakresie nauk społecznych</p> <p>Absolwent dysponuje poszerzoną wiedzą o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w</p>

systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami, zna definicje z zakresu nauk o bezpieczeństwie i nauk pokrewnych oraz terminologię używaną w tych naukach. Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą ogólnej metodologii badań naukowych, zna wybrane metody i narzędzia opisu właściwe dla nauk o bezpieczeństwie, a także metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa. Absolwent wykazuje się znajomością faktografii, uporządkowanej w formie chronologicznej, dotyczącej historii Polski i powszechnej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na ewolucję systemów bezpieczeństwa, ma ponadto uporządkowaną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych, ekonomicznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej. Absolwent ma wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego, a także legitymuje się wiedzą dotyczącą współczesnych stosunków międzynarodowych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego. Absolwent dysponuje wiedzą na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego. Absolwent ma elementarną wiedzę w zakresie problematyki ochrony własności przemysłowej i zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz w zakresie wielopłaszczyznowych związków między ochroną własności a poczuciem bezpieczeństwa społecznego. Ma uporządkowaną wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego, jak też zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie. Absolwent ma podstawową wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym, umiając je analizować na wybranych przykładach oraz dysponuje wiedzą w temacie społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa. Jego wiedza obejmuje zagadnienia składające się na problematykę funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, w tym systemu obronnego państwa, a także systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO. Wiedza absolwenta obejmuje mechanizmy działania oraz zakres kompetencji i zadań organów władzy publicznej i

instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych. Wie o szczególnym znaczeniu aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa. W zależności od uzyskanej specjalności absolwent ma poszerzoną wiedzę na temat zarządzania bezpieczeństwem i obronnością, zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, skutecznej ochrony informacji niejawnej i danych osobowych lub sprawnego funkcjonowania logistyki służb mundurowych, a także profilu i prowadzeniu działalności organizacji probronnych. Absolwent w zakresie posiadanej wiedzy jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia.

Absolwent ma umiejętności precyzyjnego określania czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa narodowego w określonych sytuacjach. Potrafi samodzielnie zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i wykorzystywać te dane do syntezy określonej problematyki. Potrafi przy wykorzystaniu uzyskanej wiedzy teoretycznej analizować przyczyny i przebieg oraz prognozować skutki niepokoju społecznych, konfliktów politycznych i militarnych. Absolwent potrafi samodzielnie, w sposób interdyscyplinarny analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, kulturowe mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa, jak też wykazuje się umiejętnością zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, geografii, ekonomii, socjologii, psychologii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do interdyscyplinarnej, wykorzystującej różne metody badawcze analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym. Wśród umiejętności, jakimi się wykazuje absolwent, znajduje się prawidłowa, wykorzystująca posiadaną wiedzę teoretyczną, interpretacja zjawisk społecznych mogących zagrażać bezpieczeństwu państwa. Potrafi w sposób kompetentny, poparty właściwą argumentacją ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa. Absolwent potrafi sprawnie posługiwać się normami i regułami prawnymi, zwłaszcza poprzez stosowanie konkretnych rozwiązań do wybranych zagadnień związanych z bezpieczeństwem. Potrafi też ocenić i przekonująco uzasadnić znaczenie norm i reguł etycznych na różnych szczeblach procesów decyzyjnych i działań służących bezpieczeństwu narodowemu. Absolwent potrafi w sposób efektywny i kompleksowy zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym. Jego umiejętności obejmują analizowanie i porównanie, przy użyciu wiedzy z różnych dziedzin nauki, strategii i systemów bezpieczeństwa wybranych państw. Potrafi

	<p>aktywnie brać udział w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym, wykorzystując zdobytą wiedzę i umiejętności. Absolwent ma umiejętność wykorzystania zróżnicowanych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym oraz potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych. Wykazuje się umiejętnościami przygotowania analitycznej i syntetycznej pracy pisemnej oraz spójnej, logicznej, skonstruowanej poprawnie pod kątem stylistycznym i merytorycznym wypowiedzi ustnej, dotyczących zagadnień związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień. Absolwent ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.</p> <p>Absolwent, w zakresie posiadanych kompetencji, jest specjalistą dostrzegającym potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji oraz stałego pogłębiania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego. Jego profesjonalizm objawia się w postaci umiejętności pracy zespołowej, organizowania oraz inspirowania prac zespołu przez przyjmowanie różnych ról w grupie i postępowanie adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą, a także rozumienie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania. Absolwent potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę oraz ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa. Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, a przy tym rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych. Przy analizie wybranych faktów i zjawisk potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami, potrafi przy tym w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk. Absolwent ma świadomość, że zdobyta przez niego wiedza teoretyczna ma praktyczne zastosowanie.</p>
Języki obce na studiach	<p>Preferowanym językiem obcym, którego opanowanie w stopniu przewidzianym w programie studiów pozwoli na realizację zakładanych efektów kształcenia, jest język angielski. Jest to związane z potrzebą przyswojenia sobie przez studentów anglojęzycznej, powszechnie używanej na płaszczyźnie międzynarodowej, ale też krajowej, terminologii sekuritologicznej.</p>

Zajęcia ogólnouczelniane lub niezwiązane z kierunkiem studiów, w których student zobowiązany jest uczestniczyć	Brak
Praktyki studenckie	Praktyki studenckie (3-tygodniowa oraz 4-tygodniowa) realizowane są zgodnie z regulaminem praktyk studenckich WSBiP. Nad prawidłowym przebiegiem praktyk czuwa kierunkowy opiekun praktyk, który oprócz nadzoru merytorycznego służy studentom pomocą w podejmowaniu praktyk w instytucjach zajmujących się problematyką bezpieczeństwa.
Oficjalni partnerzy studiów	Stowarzyszenie ObronaNarodowa.pl – Ruch na Rzecz Obrony Terytorialnej Polskie Towarzystwo Geopolityczne Środkowoeuropejski Instytut Badań i Analiz Strategicznych Związek Strzelecki „Strzelec” Organizacja Społeczno-Wychowawcza Związek Strzelecki Fundacja Na Rzecz Rozwoju Wywiadu Gospodarczego VIS MAGNA
Dodatkowe certyfikaty i uprawnienia	W ramach specjalności Zarządzanie Organizacjami Proobronnymi zawarte zostały treści programowe wymagane w Rozporządzeniu MEN z 15 stycznia 2015 r. do zrealizowania kursu „Wychowawca wypoczynku dla dzieci i młodzieży”
Kontynuacja nauki	Ukończone studia umożliwiają kontynuowanie nauki na studiach drugiego stopnia na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe oraz kierunkach pokrewnych

Plan studiów

Sem .	Przedmiot	Liczba godzin w sem.	Wykłady	Ćwiczenia audytoryjne	Punkty ECTS	Zajęcia o charakterze praktycznym	Zajęcia powiązane z badaniami naukowymi
I	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x	-
	SOCJOLOGIA	30 ZO	15	15	3	-	-
	WSTĘP DO NAUKI O POLITYCE	30 E	15	15	4	-	x
	BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY	16 ZO	8	8	1	x	-
	NAUKA O PAŃSTWIE	30 E	15	15	4	-	x
	PODSTAWY FILOZOFII	16 ZO	8	8	2	-	-
	PODSTAWY EKONOMII	30 E	15	15	4	-	x
	WSTĘP DO PRAWOZNAWSTWA	16 ZO	8	8	2	-	-
	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	30 E	15	15	4	-	x
ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE	30 E	15	15	5	-	-	
	RAZEM	258	114	144	30		
II	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x	-
	TECHNOLOGIA INFORMACYJNA	30 ZO	-	30	2	x	-
	Ochrona własności intelektualnej	16 ZO	8	8	2	x	-
	HISTORIA NAJNOWSZA	30 E	15	15	5	-	x
	GEOGRAFIA POLITYCZNA	16 ZO	8	8	2	-	x
	Współczesne systemy polityczne	30 ZO	15	15	3	-	x
	Międzynarodowe konflikty polityczne	30 ZO	15	15	5	-	x
	Teoria bezpieczeństwa	36 E	18	18	5	-	x
	Dyplomacja i stosunki międzynarodowe	30 E	15	15	4	-	x
WYCHOWANIE FIZYCZNE	25 Z	-	25	1	x	-	
	RAZEM	273	94	179	30		
III	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x	-
	Prawne podstawy bezpieczeństwa	36 E	18	18	5	-	x

	Służby specjalne w systemach politycznych i prawnych wybranych krajów świata	24 E	12	12	3	-	x
	Konflikty asymetryczne i wojny hybrydowe w XXI w.	30 E	15	15	4	-	x
	Doktryny polityczne	30 E	15	15	4	-	x
	Struktury i zadania formacji MSW – bezpieczeństwo wewnętrzne	16 ZO	8	8	2	-	-
	<i>Integracja europejska lub Międzynarodowe sojusze militarno-polityczne po 1945 r.</i>	16 ZO	8	8	2	-	x
	Strategia bezpieczeństwa	30 E	15	15	4	-	x
	<i>Zarządzanie zasobami ludzkimi lub Podstawy prawa karnego</i>	16 ZO	8	8	2	-	-
	Wychowanie fizyczne	25Z	-	25	1	x	-
	<i>Praktyka zawodowa 3 tygodnie</i>	Z			2	x	-
		253	99	154	30		
IV	JEZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x	-
	Historia wojskowości	36 E	18	18	5	-	x
	System bezpieczeństwa narodowego	36 E	18	18	5	-	x
	<i>Ochrona zdrowia w sytuacjach kryzysowych lub Patologie społeczne</i>	16 ZO	8	8	3	x	-
	Geopolityka	30 E	15	15	4	-	x
	Zarządzanie kryzysowe	16 ZO	8	8	3	-	x
	<i>Siły zbrojne lub Gotowość obronna państwa</i>	16 ZO	8	8	3	-	x
	Obrona terytorialna	16 ZO	16	-	2	-	x
	Bezpieczeństwo imprez masowych	16 ZO	8	8	1	x	-

	<i>Spoleczeństwo Polski i świata w XX i XXI wieku</i> lub <i>Systemy autonomii politycznych</i>	16 ZO	8	8	2	-	x
	Metodologia nauk o bezpieczeństwie	16 ZO	-	16	1	x	x
		244	107	137	30		

SPECJALNOŚĆ: OCHRONA INFORMACJI NIEJAWNYCH

V	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	5	-	x
	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x	-
	<i>Organizacje międzynarodowe i procesy integracyjne państw lub Edukacja dla bezpieczeństwa</i>	16 ZO	8	8	2	-	-
	Praktyka zawodowa 4 tygodnie	Z			2	x	-
	Profilowanie i poligraf – systemy weryfikacji bezpieczeństwa osobowego	30 ZO	16	14	5	x	-
	Historia systemu bezpieczeństwa w Polsce w XX wieku	36E	18	18	6	-	-
	Ochrona informacji niejawnych w przedsiębiorstwach	16 ZO	8	8	2	x	-
	Wywiad i kontrwywiad gospodarczy	16 ZO	8	8	2	x	-
	Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	16 E	16	-	3	x	-
Wywiad i kontrwywiad wojskowy	16 ZO	16	-	2	x	-	
	RAZEM V semestr	206	90	116	30		
VI	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	7	-	x
	Technologia informacyjna a ochrona informacji niejawnych	16 ZO	8	8	2	x	-
	Nowoczesne technologie w służbach bezpieczeństwa i obronności	18 ZO	8	10	3	x	-

	Infrastruktura krytyczna	30 E	15	15	5	x	-
	Terroryzm i antyterroryzm	30 E	15	15	6	x	-
	Bezpieczeństwo osobowe i przemysłowe	16 ZO	16	-	2	x	-
	Bezpieczeństwo teleinformatyczne	16 ZO	8	8	2	x	-
	Zarządzanie ryzykiem	16 ZO	16	-	3	x	-
	RAZEM VI semestr	172	86	86	30		
	OGÓLEM	1406	590	816	180		

SPECJALNOŚĆ: LOGISTYKA SŁUŻB MUNDUROWYCH

	Seminarium dyplomowe	30	-	30	5	-	x
	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x	-
	<i>Organizacje międzynarodowe i procesy integracyjne państw lub Edukacja dla bezpieczeństwa</i>	16 ZO	8	8	2	-	-
	Praktyka zawodowa 4 tygodnie	Z			2	x	-
V	Podstawy logistyki w sytuacjach kryzysowych	18 E	18	-	4	x	-
	Bronioznawstwo	16 ZO	8	8	2	x	-
	Międzynarodowe stosunki wojskowe	16ZO	16	-	2	-	-
	Podstawy planowania cywilnego	16 ZO	8	8	3	x	-
	Strzelectwo sportowe	16 ZO	-	16	2	x	-
	Prawo zamówień publicznych	16 ZO	16	-	2	-	-
	Międzynarodowe prawo humanitarne	16 E	8	8	3	x	-
	Normalizacja i standardyzacja	16 ZO	8	8	2	-	-
	RAZEM V semestr	206	90	116	30		
VI	Seminarium dyplomowe	30	-	30	7	-	x
	Logistyka formacji MSW	30 E	14	16	6	x	-
	Logistyka sił zbrojnych	16 ZO	8	8	3	x	-

	Organizacja pierwszej pomocy w sytuacjach kryzysowych	16 ZO	-	16	1	x	-
	Procedury bezpieczeństwa i obronności	16 ZO	16	-	3	x	-
	Logistyka miejskich służb porządkowych	16 ZO	8	8	2	x	-
	Terenowa infrastruktura a bezpieczeństwo	16 ZO	16	-	3	x	-
	Administracja wojskowa	16 ZO	16	-	2	x	-
	Geografia wojskowa	16 E	8	8	3	x	-
	Razem VI semestr	172	86	86	30		
	OGÓLEM	1406	590	816	180		

SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM I OBRONNOŚCIĄ

	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	5	-	x
	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x	-
	<i>Organizacje międzynarodowe i procesy integracyjne państw lub Edukacja dla bezpieczeństwa</i>	16 ZO	8	8	2	-	-
V	Praktyka zawodowa 4 tygodnie	Z			2	x	-
	Przywództwo w bezpieczeństwie	36 E	36	-	6	-	-
	Procedury bezpieczeństwa i obronności	30 E	10	20	5	x	-
	Strzelectwo sportowe	16 ZO	-	16	2	x	-
	Podstawy planowania cywilnego	36 ZO	18	18	5	x	-
	Logistyka służb mundurowych	18 ZO	18	-	2	x	-
	RAZEM V semestr	212	90	122	30		
VI	Seminarium dyplomowe	30	-	30	7	-	x
	Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych w obronności	30 E	14	16	5	x	-

	Nowoczesne technologie w służbie bezpieczeństwa i obronności	30 ZO	16	14	5	x	-
	Terenowa infrastruktura a bezpieczeństwo	36 E	18	18	6	x	-
	Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	30 ZO	30	-	5	x	-
	Administracja wojskowa	16 ZO	8	8	2	x	-
	Razem VI semestr	172	86	86	30		
	OGÓLEM	1412	590	822	180		

SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM PRACY

	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	5	-	x
	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x	-
	Organizacje międzynarodowe i procesy integracyjne państw lub Edukacja dla bezpieczeństwa	16 ZO	8	8	2	-	-
	Praktyka zawodowa 4 tygodnie	Z			2	x	-
V	Wypadki przy pracy, choroby zawodowe, profilaktyka	36 E	36	-	6	x	-
	Wymagania bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych	30 E	10	20	5	x	-
	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	16 ZO	-	16	2	x	-
	Organizacja i metodyka pracy służb BHP	36 ZO	18	18	5	x	-
	Psychologia i socjologia pracy	18 ZO	18	-	2	-	-
	RAZEM V semestr	212	90	122	30		
VI	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	7	-	x

	Prawna ochrona pracy	30 E	14	16	5	-	-
	Ochrona przeciwpożarowa i środowiska naturalnego	30 ZO	16	14	5	x	-
	Czynniki szkodliwe i uciążliwe w środowisku pracy oraz ochrona przed nimi	36 E	18	18	6	x	-
	Podstawy systemu zarządzania BHP i inne uwarunkowania bezpieczeństwa pracy	30 ZO	30	-	5	x	-
	Analiza i ocena ryzyka zawodowego	16 ZO	8	8	2	x	-
	Razem VI semestr	172	86	86	30		
	OGÓLEM	1412	590	822	180		

SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE ORGANIZACJAMI PROOBRONNYMI

V	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	5	-	x
	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x	-
	<i>Organizacje międzynarodowe i procesy integracyjne państw lub Edukacja dla bezpieczeństwa</i>	16 ZO	8	8	2	-	-
	Praktyka zawodowa 4 tygodnie	Z			2	x	-
	Organizacje pozarządowe	30 E	15	15	5	x	-
	Elementy prawa w działalności organizacji proobronnych	16 ZO	16	-	2	x	-
	Rachunkowość stowarzyszeń	16 E	6	10	3	x	-
	Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	16 ZO	16	-	3	-	-
	Współpraca organizacji proobronnych z samorządem	16 ZO	16	-	2	x	-

	Komunikacja medialna i PR	16 ZO	6	10	3	x	-
	Zarządzanie i przywództwo	16 ZO	6	10	2	x	-
	RAZEM V semestr	202	89	113	30		
VI	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	7	-	x
	Podstawy wychowania obywatelskiego i wojskowego	26 ZO	15	11	4	-	-
	Łączność i Terenoznawstwo	16 ZO	6	10	2	x	-
	Logistyka i BHP organizacji proobronnych	26 ZO	16	10	4	x	-
	Działania bojowe i rozpoznawcze	18 ZO	4	14	3	x	-
	Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży	36 E	18	18	6	x	-
	Metodyka pracy z młodzieżą	30 ZO	15	15	4	x	-
	Razem VI semestr	182	74	108	30		
	OGÓLEM	1412	577	835	180		

Legenda:

WIELKIE LITERY – przedmioty modułu podstawowego

Wyróżnienie – przedmioty modułów specjalnościowych

Kursywa – przedmioty do wyboru

Efekty kształcenia

TABELA ODNIESIENÍ EFEKTÓW KIERUNKOWYCH DO EFEKTÓW OBSZAROWYCH

Objaśnienie oznaczeń:

K – (przed podkreślnikiem) kierunkowe efekty kształcenia

S1A – efekty kształcenia w obszarze nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K – (po podkreślniku) kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne – numery efektu kształcenia

Symbol	Efekty kształcenia dla kierunku studiów <i>bezpieczeństwo narodowe</i> . Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów <i>bezpieczeństwo narodowe</i> absolwent:	Odniesienie do efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych i
WIEDZA		
K_W01	Ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami	S1A_W01
K_W02	Zna podstawowe definicje z zakresu nauk o bezpieczeństwie	S1A_W01 S1A_W02 H1A_W02
K_W03	Zna ogólną metodologię badań naukowych	S1A_W06
K_W04	Zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego	S1A_W06
K_W05	Zna podstawową faktografię dotyczącą historii Polski i	S1A_W02

	powszechnej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na ewolucję systemów bezpieczeństwa	H1A_W02 S1A_W08
K_W06	Ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych, ekonomicznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	S1A_W02 S1A_W03
K_W07	Ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W08	Ma elementarną wiedzę na temat współczesnych stosunków międzynarodowych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego	S1A_W03 S1A-W07
K_W09	Ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego	S1A_W05 S1A_W08
K_W010	Ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	S1A_W07
K_W011	Ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego	S1A_W010
K_W012	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie	S1A_W011
K_W013	Ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym	S1A_W03 S1A_W05
K_W014	Ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	S1A_W05

K_W015	Ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	S1A_W02 S1A_W03
K_W016	Ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
K_W017	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W018	Ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego w określonych sytuacjach	S1A_U01 S1A_U08
K_U02	Potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U03	Potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych	S1A_U03 S1A_U08
K_U04	Potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych	S1A_U04 S1A_U08
K_U05	Potrafi analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, kulturowe mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa	S1A_U03 S1A_U08
K_U06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	S1A_U01
K_U07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	S1A_U06 S1A_U07
K_U08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, geografii, ekonomii, socjologii, psychologii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do analizy problematyki związanej z	S1A_U06 S1A_U07

	bezpieczeństwem narodowym	
K_U09	Ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U02 S1A_U03
K_U10	Potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 H1P_U06 S1A_U07
K_U11	Potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	S1A_U02 S1A_U06
K_U12	Potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	S1A_U05
K_U13	Potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U07
K_U14	Potrafi analizować i porównać strategie i systemy bezpieczeństwa wybranych państw	S1A_U03 S1A_U08
K_U15	Potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_U02 S1A_U07
K_U16	Ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	S1A_U09
K_U17	Ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	S1A_U10
K_U18	Ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	S1A_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	S1A_K01
K_K02	Potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
K_K03	Rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań,	S1A_K02

	negocjacji, kompromisu i współdziałania	
K_K04	Potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1A_K03 S1A_K05
K_K05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K06	Ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
K_K07	Rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
K_K08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
K_K09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
K_K10	Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
K_K11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
K_K12	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07

TABELA POKRYCIA OBSZAROWYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA PRZEZ KIERUNKOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Objaśnienie oznaczeń:

K – (przed podkreślnikiem) kierunkowe efekty kształcenia

S1A – efekty kształcenia w obszarze nauk społecznych dla studiów pierwszego stopnia

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K – (po podkreślniku) kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne – numery efektu kształcenia

Symbol	Efekty kształcenia dla kierunku studiów <i>bezpieczeństwo narodowe</i> . Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku studiów <i>bezpieczeństwo narodowe</i> absolwent: Efekt kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie nauk społecznych	Odniesienie dla efektów kształcenia dla kierunku studiów <i>bezpieczeństwo narodowe</i>
WIEDZA		
S1A_W01	ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk	KW_01 KW_02

S1A_W02	ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych), w szczególności ich istotnych elementach	KW_02 KW_05 KW_06 KW_15 KW_17
S1A_W03	ma podstawową wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi w skali krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej	KW_06 KW_07 KW_08 KW_13 KW_15 KW_17 KW_18
S1A_W04	zna rodzaje więzi społecznych odpowiadające dziedzinom nauki i dyscyplinom naukowym, właściwym dla studiowanego kierunku studiów oraz zna rządzące nimi prawidłowości	KW_16
S1A_W05	ma podstawową wiedzę o człowieku, w szczególności jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach	KW_09 KW_13 KW_14 KW_16 KW_18
S1A_W06	zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, właściwe dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, pozwalające opisywać struktury i instytucje społeczne oraz procesy w nich i między nimi zachodzące	KW_03 KW_04
S1A_W07	ma wiedzę o normach i regułach (prawnych, organizacyjnych, moralnych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne i rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania	KW_07 KW_08 KW_10 KW_17

S1A_W08	ma wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, o przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian	KW_05 KW_07 KW_09
S1A_W09	ma wiedzę o poglądach na temat struktur i instytucji społecznych oraz rodzajów więzi społecznych i o ich historycznej ewolucji	KW_18
S1A_W10	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	KW_11
S1A_W11	zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	KW_12
H1A_W02	Zna podstawową terminologię nauk humanistycznych	KW_2 KW_5
UMIEJĘTNOŚCI		
S1A_U01	potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	KU_01 KU_02 KU_06
S1A_U02	potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	KU_02 KU_09 KU_11 KU_15
S1A_U03	potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych,	KU_03 KU_05 KU_09 KU_14

	właściwych dla studiowanego kierunku studiów	
S1A_U04	potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne) z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	KU_04
S1A_U05	prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	KU_12
S1A_U06	wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy zawodowej	KU_07 KU_08 KU_10 KU_11
S1A_U07	analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia	KU_07 KU_08 KU_10 KU_13 KU_15
S1A_U08	posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych	KU_01 KU_02 KU_03 KU_04 KU_05 KU_14
S1A_U09	posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym, uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku	KU_16

	studiów, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	
S1A_U10	posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym, w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	KU_17
S1A_U11	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	KU_18
H1A_U06	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem poglądów innych autorów, oraz formułowania wniosków	KU_10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
S1A_K01	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	K_K01 K_K05 K_K08
S1A_K02	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	K_K02 K_K03
S1A_K03	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	K_K04
S1A_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	K_K06 K_K07 K_K09 K_K10

		K_K11
S1A_K05	umie uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych (politycznych, gospodarczych, obywatelskich), uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne	K_K04 K_K07 K_K11
S1A_K06	potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności	K_K05 K_K08
S1A_K07	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	K_K12

MACIERZ

	WIEDZA																		UMIĘTNOŚCI																		KOMPETENCJE SPOŁECZNE																	
	K_W01	K_W02	K_W03	K_W04	K_W05	K_W06	K_W07	K_W08	K_W09	K_W10	K_W11	K_W12	K_W13	K_W14	K_W15	K_W16	K_W17	K_W18	K2U01	K_U02	K_U03	K_U04	K_U05	K_U06	K_U07	K_U08	K_U09	K_U10	K_U11	K_U12	K_U13	K_U14	K_U15	K_U16	K_U17	K_U18	K_K01	K_K02	K_K03	K_K04	K_K05	K_K06	K_K07	K_K08	K_K09	K_K10	K_K11	K_K12						
Język obcy																																																						
Socjologia																																																						
Wstęp do nauki o polityce																																																						
BHP																																																						
Nauka o państwie																																																						
Podstawy filozofii																																																						
Podstawy ekonomii																																																						
Wstęp do prawoznawstwa																																																						
Administracja publiczna																																																						
Organizacja i zarządzanie																																																						
Technologia informacyjna																																																						
Ochrona własności intelektualnej																																																						
Historia najnowsza																																																						
Geografia polityczna																																																						
Współczesne systemy polityczne																																																						

PRZEWODNIKI PO PRZEDMIOTACH

MODUŁ PODSTAWOWY

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Administracja publiczna	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami organizacji administracji publicznej w Polsce oraz nabycie przez studentów umiejętności analizy kompetencji i zadań administracji rządowej i samorządowej.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa a w szczególności funkcjonowania administracji publicznej	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności pracy administracji publicznej	S1A_W05
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa realizowanych przez organy administracji publicznej	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej	S1A_U07
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką administracji publicznej i jej znaczenia dla kwestii bezpieczeństwa narodowego	S1A_U09
Kompetencje społeczne		
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy administracji publicznej	S1A_K04 S1A_K05
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot, treść i zakres nauki o administracji publicznej; 2. Prawno – organizacyjne aspekty funkcjonowania polskiej administracji publicznej; 3. Struktura – podział administracji publicznej – istota centralizacji, decentralizacji i dekoncentracji władzy. 4. Pojęcie organu administracji publicznej, pojęcie urzędu oraz ich kompetencje na poszczególnych szczeblach-poziomach administracyjnych kraju: 	

	<ul style="list-style-type: none"> a) administracja państwowa (rządowa); b) administracja samorządową; c) inne rodzaje administracji (zespolona, niezespolona, straże, służby, inspekcje itp.). <ul style="list-style-type: none"> 5. Zasady współdziałania administracji rządowej z samorządem terytorialnym wszystkich szczebli; Samorząd lokalny jako wykonawca zadań zleconych przez centralne instytucje administracji publicznej; 6. Ustawy zasadnicze dotyczące powstania , zasad funkcjonowania, zadań ,kompetencji i obowiązków województwa, powiatu oraz gminy; 7. Etyka zawodowa funkcjonariuszy i pracowników administracji publicznej <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ul style="list-style-type: none"> 1. System obronny RP, miejsce, rola i zadania administracji publicznej w tym systemie oraz kompetencje jej organów w dziedzinie bezpieczeństwa. 2. Zadania własne i zlecone z obszaru bezpieczeństwo realizowane na szczeblu województwo – powiat - gmina. (zadania na rzecz Sił Zbrojnych, zadania obronne, obrona cywilna, zarządzanie kryzysowe, ochrona przeciwpowodziowa i ppoż, bezpieczeństwo imprez masowych i nierasowych oraz zgromadzeń itp.) 3. Jednolity rzeczowy wykaz akt na poszczególnych szczeblach administracji , zasady stosowania „ Instrukcji Kancelaryjnej” 4. Akta prawa miejscowego i dokumenty z obszaru bezpieczeństwo wytwarzane na szczeblu województwo - powiat – gmina, zasady ich wytwarzania, oznakowywania, rejestrowania, podpisywania i zatwierdzania. 5. Praktyczne ćwiczenia z wytwarzania typowych dokumentów z obszaru bezpieczeństwa wytwarzanych na szczeblu województwo- powiat- gmina (uchwały, decyzje, zarządzenia, różne rodzaje pism, sprawozdań itp.). <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, konwersatorium
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik, komputer

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć; wykonywanie czynności praktycznych.; P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Hausner J., <i>Administracja publiczna</i>, Warszawa 2012 • Ura E., <i>Prawo administracyjne</i>, Warszawa 2010 • Zimmermann J., <i>Prawo administracyjne</i>, Warszawa 2014
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Administracja publiczna. Wyzwania w dobie integracji europejskiej</i>, red. J. Czeputowicz, Warszawa 2014 • <i>Internacjonalizacja administracji publicznej</i>, red. nauk. Z. Czarnik, J. Posłuszny, L. Żukowski, Warszawa 2015 • Janicka D. <i>Ustrój administracyjny w nowożytnej Europie: zaarys wykładu z historii administracji</i>, Toruń 2010 • Władek Z., <i>Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej</i>, Warszawa 2013
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Tomasz Góra, dr Adam Pązik, mgr Stefan Suska

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa, a w szczególności funkcjonowania administracji publicznej	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa, a w szczególności funkcjonowania administracji publicznej		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności pracy administracji publicznej	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności pracy administracji publicznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa realizowanych przez organy administracji publicznej	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa realizowanych przez organy administracji publicznej
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma wystarczających umiejętności przygotowania pracy pisemnej, dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką administracji publicznej i jej znaczenia dla kwestii bezpieczeństwa narodowego	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką administracji publicznej i jej znaczenia dla kwestii bezpieczeństwa narodowego
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy administracji publicznej	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy administracji publicznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów, zarówno teoretyczne jak i praktyczne, w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; zapoznanie z podstawami ergonomii oraz bezpieczeństwem i higieną pracy w różnych formach aktywności (m.in. przy pracy przy komputerze); przedstawienie podstawowych praw i obowiązków pracownika, w tym obowiązków pracodawcy w zakresie BHP.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Edukacja dla Bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy	S1A_W06
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat zróżnicowanych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa i higieny pracy	S1A_W02 S1A_W03
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	S1A_W07
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego w określonych sytuacjach	S1A_U01 S1A_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu pracy	S1A_U01
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa pracy	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa i higieny pracy	S1A_K04
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1A_K02
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot i zadania BHP; 2. Znaki stosowane w ramach BHP; 3. Dokumentacja z zakresu BHP prowadzona w zakładzie pracy przez Inspektora BHP; 4. Niebezpieczne i szkodliwe czynniki dla zdrowia i życia związane z procesem oraz warunkami pracy; 5. Fizjologia pracy człowieka, 	

	6. Pracownicy na wózkach widłowych – ogólne zasady bezpieczeństwa; 7. Praca przy komputerze, bezpieczne stanowisko komputerowe; 8. Profilaktyczna ochrona zdrowia, choroby zawodowe; 9. Szkolenie, środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze Suma godzin - 8
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Ochrona p. pożarowa – podstawowy sprzęt gaśniczy, zasady postępowania w razie pożaru oraz w przypadku innych zagrożeń; 2. Zmiany chorobowe wywołane promieniami jonizującymi, skutki zdrowotne narażenia na pole elektromagnetyczne, zagrożenie radiacyjne. Suma godzin - 8
Metody dydaktyczne	wykład (problemowy, konwersatoryjny, z prezentacją multimedialną) , dyskusja, pokaz, ćwiczenia
Narzędzia dydaktyczne	tablica, prezentacje multimedialne, tablica interaktywna , komputer, rzutnik multimedialny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1. Ocena zadań przygotowywanych indywidualnie podczas pracy z komputerem. F2. Ocena aktywności podczas ćwiczeń. F3. Ocena przygotowania do czynnego udziału w ćwiczeniach P – Zaliczenie na ocenę – forma testowa z przeważającą ilością pytań otwartych.
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Bukała W., <i>BHP w szkole</i>, Gdańsk 2008; • Ciborski P., <i>Vademecum BHP w pytaniach i odpowiedziach.</i>, Gdańsk 2000;
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>BHP w praktyce [podręcznik dla pracowników służb BHP, pracodawców, inspektorów pracy, społecznych inspektorów pracy, projektantów, wykładowców, rzeczoznawców]</i>, Gdańsk 2003. • Krause M., <i>Analiza stanu BHP i analiza wypadków w przedsiębiorstwie: ćwiczenia</i>, Gliwice 2014 • Szlązak J., Szlązak N., <i>Bezpieczeństwo i higiena pracy</i>, Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne AGH, Kraków, 2005; • Wieczorek S., <i>Bezpieczeństwo człowieka w świetle zagrożeń dnia codziennego</i> [w:] red: A. Olak, I. Oleksiewicz, <i>Bezpieczeństwo i zagrożenia współczesnego świata</i>, Rzeszów 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Elżbieta Wasilewska

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	6
Studiowanie literatury	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	8
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30
Punkty ECTS za przedmiot	1

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat zróżnicowanych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa i higieny pracy	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat zróżnicowanych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa i higieny pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas

	umiejętności które student nabył podczas zajęć	zajęć	zajęć	zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa narodowego w określonych sytuacjach	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego w określonych sytuacjach		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrażać bezpieczeństwu pracy	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa pracy	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa pracy		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa i higieny pracy	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa i higieny pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Geografia polityczna	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami wzajemnego oddziaływania przestrzeni geograficznych i procesów politycznych oraz oddziaływaniem zjawisk politycznych w kontekście przestrzennym. Ukończenie przedmiotu pozwoli studentom zdobyć wiedzę i umiejętności stanowiących podstawę do studiowania przedmiotu: Geopolityka.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotów: Geografia oraz Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat politycznych, geograficznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	S1A_W02 S1A_W03
K_W08	Student ma elementarną wiedzę na temat znaczenia politycznych podziałów na świecie dla funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego	S1A_W03 S1A-W07
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat struktury współczesnej Polski w aspekcie administracyjnym, narodowościowym, politycznym oraz wpływu tych czynników na kwestię bezpieczeństwa narodowego	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki geopolityczne wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego	S1A_U01 S1A_U08
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, politologii, stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Państwo jako przedmiot geografii politycznej (2h) 2. Terytorium państwa (2h) 3. Granice państwa (2h) 4. 4. Struktury społeczne współczesnego świata (2h) <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mapa polityczna Europy Środkowo-Wschodniej (2h) 2. Podział terytorialny państwa na przykładzie Polski (2h) 3. Granice państwowe III RP (2h) 4. Struktura narodowościowa i etniczna Polski (2h) <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, mapa, komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności studentów podczas zajęć P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Otok S., <i>Geografia polityczna</i>, Warszawa 2009 • Rykiel Z., <i>Podstawy geografii politycznej</i>, Warszawa 2006

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Bartosiewicz P., <i>Geografia polityczna i geopolityka</i>, Warszawa 2008 • Blacksell M, <i>Geografia polityczna</i>, Warszawa 2008 • Moczulski L, <i>Geopolityka, Potęga w czasie i przestrzeni</i>, Warszawa 1999
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Jakub Żak, dr Paweł Gotowiecki

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	14
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	10
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat politycznych, geograficznych i administracyjnych uwarunkowań systemu	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat politycznych, geograficznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej		

	bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat znaczenia politycznych podziałów na świecie dla funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego	Student ma elementarną wiedzę na temat znaczenia politycznych podziałów na świecie dla funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat struktury współczesnej Polski w aspekcie administracyjnym, narodowościowym, politycznym oraz wpływu tych czynników na kwestię bezpieczeństwa narodowego	Student ma podstawową wiedzę na temat struktury współczesnej Polski w aspekcie administracyjnym, narodowościowym, politycznym oraz wpływu tych czynników na kwestię bezpieczeństwa narodowego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik

	niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy jnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy jnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy jnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy jnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników geopolitycznych wyznaczających poziom bezpieczeństwa narodowego	Student potrafi określać czynniki geopolityczne wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, politologii, stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, politologii, stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym		

	narodowym			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Historia najnowsza	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu wybranych zagadnień z historii najnowszej Polski i powszechnej; nabycie przez studentów umiejętności oceny wybranych zagadnień w kontekście historycznym, politycznym, geopolitycznym oraz kulturowym, w tym przez pryzmat wieloaspektowych czynników składających się na historyczne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa i społeczeństwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Historia	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W05	Student zna podstawową faktografię dotyczącą wybranych elementów najnowszej historii Polski i powszechnej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na ewolucję systemów bezpieczeństwa	S1A_W02 H1A_W02 S1A_W08
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	S1A_W02 S1A_W03
K_W13	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących w przeszłości powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym	S1A_W03 S1A_W05
Umiejętności		
K_U05	Student potrafi analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, kulturowe mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa wybranych państw	S1A_U03 S1A_U08
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
K_U03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokoїв społecznych, konfliktów politycznych i militarnych mających miejsce w przeszłości	S1A_U03 S1A_U08
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła historyczne (rodzaje źródeł historycznych, język źródeł historycznych, metody historycznoliterackie, krytyka źródeł historycznych) 3h 2. Czas i przestrzeń w historii (pojęcie geografii historycznej, konstrukcja mapy historycznej, geohistoria, podstawy chronologii) 1,5h 3. Symbol w historii najnowszej (podstawy weksylologii i falerystyki, podstawy heraldyki, historia symboliki) 1,5h 4. Historia lokalna jako element historii najnowszej (podstawy etnografii i antropologii kulturowej, fenomen „małej ojczyzny”) 1,5h 5. Mitologia a historia (mit jako element konstytutywny świadomości zbiorowej, mity historyczne i polityczne, interpretacja mitów, dekonstrukcja mitu) 1,5h 6. Historia a kultura popularna (popkultura jako nośnik narracji historycznej, adaptacja dyskursu historycznego, historia-kontrhistoria-historia alternatywna) 1,5h 7. Antropologia historyczna (mentalność i świadomość zbiorowa, doświadczenie historyczne) 1,5h 8. Interpretacja historyczna (metody historyczne, spory w historii) 1,5h 9. Historia a nauki o bezpieczeństwie i obronności (przekształcenia struktur i idei w kontekście historycznym) 1,5h. <p>Suma godzin - 15</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła historyczne (studium przypadku: analiza źródeł historycznych - zdjęcie, list, tekst prasowy, dokument) 3 h 2. Czas i przestrzeń w historii (studium przypadku: Galicja, Krym, obwód kalingradzki) 1,5h 3. Symbol w historii najnowszej (studium przypadku: symbole faszyzmu, nazizmu, komunizmu) 1,5h 4. Historia lokalna jako element historii najnowszej (podstawy etnografii i antropologii kulturowej, studium przypadku: historia małych ojczyzn studentów) 1,5h 5. Mitologia a historia (studium przypadku: mit Kresów, mit AK, mit powstania warszawskiego, mit żydokomuny) 1,5h 6. Historia a kultura popularna (studium przypadku: wojna ukazana w wybranych filmach fabularnych) 1,5h 7. Antropologia historyczna (studium przypadku: antysemityzm i pogrom kielecki) 1,5h 8. Interpretacja historyczna (studium przypadku: żołnierze wyklęci i geneza PRL) 1,5h 9. Historia a nauki o bezpieczeństwie i obronności (studium przypadku: ewolucja strategii bezpieczeństwa narodowego RP) 1,5h.

	Suma godzin – 15
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny W ramach ćwiczeń: wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, mapy dot. historii Polski i powszechnej (w formacie JPG., na komputerze), filmy dokumentalne (na komputerze)
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin ustny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Roberts J. M., <i>Ilustrowana historia świata</i>, t. 3. <i>Wieki pary i atomu</i>, Łódź 1991 • Szymański J., <i>Nauki pomocnicze historii</i>, Warszawa 2004;
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Pajewski J., <i>Historia powszechna 1871-1918</i>, Warszawa 2002 • Roszkowski W., <i>Półwiecze. Historia polityczna świata po 1945 roku</i>, Warszawa 2002 • Sowa A. L., <i>Historia polityczna Polski 1944-1991</i>, Kraków 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Paweł Gotowiecki

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	40
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	131
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowej faktografii dotyczącej wybranych elementów najnowszej historii Polski i powszechnej oraz zmieniających się	Student zna podstawową faktografię dotyczącą wybranych elementów najnowszej historii Polski i powszechnej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na ewolucję systemów bezpieczeństwa		

	uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na ewolucję systemów bezpieczeństwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących w przeszłości powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących w przeszłości powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny

	efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować czynników historycznych, politycznych, geograficznych, kulturowych mających w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa wybranych państw	Student potrafi analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, kulturowe mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa wybranych państw		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych mających miejsce w przeszłości	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych mających miejsce w przeszłości		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Język obcy
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1,2,3 Semestr studiów: I, II, III, IV, V
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1 (łącznie 5)
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest: doskonalenie języka angielskiego w zakresie czterech sprawności językowych: mówienia, słuchania, czytania, pisania - przygotowanie do swobodnej komunikacji; rozszerzanie zakresu słownictwa dotyczącego życia codziennego, jak również słownictwa zawodowego z zakresu języka biznesu umożliwiające rozumienie wypowiedzi ustnych w sytuacjach życia codziennego i działalności zawodowej lub podczas dalszych studiów za granicą; płynne formułowanie jednoznacznych wypowiedzi ustnych i porozumiewanie się w sprawach zawodowych i naukowych; w zakresie sprawności czytania samodzielne czytanie z pomocą słownika bilingwalnego i monolingwalnego tekstów, które leżą w zakresie zainteresowań studentów lub są przydatne w pracy zawodowej i studiach, oraz prasy i preferowanej literatury; w zakresie umiejętności pisania opanowanie sprawności pisania tekstów w postaci korespondencji formalnej, opisów, notatek, sprawozdań itd.; wprowadzenie kluczowych struktur gramatycznych oraz wzbudzenie i rozbudowywanie świadomości językowej; osiągnięcie lepszego zrozumienia sposobu życia, mentalności i dziedzictwa kulturowego innych narodowości; przygotowanie do radzenia sobie w różnych sytuacjach życia codziennego w obcym kraju oraz pomagania cudzoziemcom w tego typu sytuacjach we

	własnym kraju; przygotowanie do samodzielnych form doskonalenie znajomości języka; przygotowanie do międzynarodowego egzaminu językowego TOEIC Listening and Reading	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają znajomość i właściwie operują środkami językowymi, rozumią słuchane oraz samodzielnie czytane tekstów na poziomie A1/A2 w skali CEF	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W01 K_W02	Po zakończeniu cyklu student posiadający kwalifikacje I stopnia posiada wiedzę gramatyczną na poziomie B2, którą potrafi zastosować praktycznie. Posiada wiedzę leksykalną na poziomie B2, którą potrafi zastosować praktycznie. Zna funkcje językowe umożliwiające komunikację w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach zawodowych.	S1A_W01 S1A_W02
K_W03	Student zna metody i narzędzia ciągłego podtrzymywania oraz pogłębiania posiadanej wiedzy językowej.	S1A_W06
Umiejętności		
K_U18	W zakresie umiejętności mówienia student potrafi czynnie zastosować zróżnicowane środki językowe adekwatne do sytuacji komunikacyjnej (sytuacje relacjonowania, negocjowania, argumentowania). Poprawnie dobiera struktury morfosyntaktyczne i jednostki leksykalne adekwatne do sytuacji komunikacyjnej, intencji autora i celu wypowiedzi. Poprawnie dobiera i stosuje formy i styl wypowiedzi adekwatne do sytuacji komunikacyjnej. W zakresie umiejętności słuchania student jest w stanie poprawnie zrozumieć komunikat dzięki odniesieniu zrozumianej leksyki do i/lub sytuacji komunikacyjnej. Potrafi wyodrębnić żądane informacje. Wskazuje różnice informacyjne między wersjami wysłuchanego komunikatu, komunikatem wysłuchanym a jego ilustracją, bądź komunikatem wysłuchanym a przeczytanym tekstem. Rozróżnia i określa formy wypowiedzi ustnych. W	S1A_U11

	zakresie umiejętności czytania student potrafi przewidywać i określić przedmiot i treść wypowiedzi, wyodrębni myśl przewodnią całego komunikatu, wyodrębni żądaną informację, ustala logiczną ciągłość komunikatu. W zakresie umiejętności pisania student tworzy zróżnicowane pod względem formy komunikaty pisemne (na zadany temat, zawierające określone informacje, adresowane do określonych odbiorców, wyrażające określone intencje) oraz stosuje środki językowe adekwatne do określonej formy wypowiedzi, celu komunikatu i intencji autora, jak również poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji.	
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student ma świadomość znaczenia znajomości języka obcego w celu prowadzenia międzynarodowych kontaktów społecznych i kulturowych.	S1A_K01
K_K03	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą.	S1A_K02
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Części zdania, części mowy. Alfabet. Transkrypcja fonetyczna. Zasady spellingu. Zasady ortografii. Przedimek. Fraza rzeczownikowa. Powitania i pożegnania, przedstawianie się. 2. Czasownik „to be” w czasie teraźniejszym. Proste konstrukcje zdaniowe.. Liczebniki 1-100. Nazwy dni tygodnia i miesięcy. Zaimki osobowe. Nazwy narodowości. Ćwiczenia w słuchaniu. 3. Ćwiczenia w mówieniu – udzielanie i uzyskiwanie informacji. Przymiotniki dzierżawcze. Liczba mnoga rzeczownika. Zaimki wskazujące. 4. Czas Present Simple – wprowadzenie struktur gramatycznych; ćwiczenia w słuchaniu, czytaniu, mówieniu 	

- i pisaniu. Poszerzanie słownictwa.
5. Przymiotnik. Opis wyglądu – ćwiczenia w mówieniu i słuchaniu. Forma dzierżawcza rzeczownika.
 6. Czasownik modalny „can” – określanie umiejętności. Ćwiczenia w mówieniu, słuchaniu i czytaniu.
 7. Wyrażanie upodobań. Ćwiczenia w mówieniu i słuchaniu. Poszerzanie słownictwa.
 8. Czas Present Continuous – wprowadzenie struktur gramatycznych; ćwiczenia w słuchaniu, czytaniu, mówieniu i pisaniu. Poszerzanie słownictwa.
 9. Czas Past Simple - Simple – wprowadzenie struktur gramatycznych; ćwiczenia w słuchaniu, czytaniu, mówieniu i pisaniu. Poszerzanie słownictwa.
 10. Konstrukcja „there is/ there are” – opis położenia. Opis domu. Ćwiczenia w mówieniu.
 11. Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne.
 12. Wyrażanie przyszłości. Ćwiczenia gramatyczne, słownikowe, rozumienia ze słuchu, w czytaniu i mówieniu.
 13. W restauracji, hotelu, taksówce – symulacje.
 14. Stopniowanie przymiotników.
 15. Konstrukcja „would like to”.
 16. Przysłówek.
 17. Czas Present Perfect – wprowadzenie struktury gramatycznej.
 18. Ćwiczenia w pisaniu – CV i list aplikacyjny, list nieformalny, zaproszenie, e-mail.
 19. Formy bezokolicznika i forma gerundialna czasownika.
 20. Czasowniki modalne.
 21. Ćwiczenia w pisaniu listów: personal business letters; letters of introduction; letters seeking for information; letters supplying information; acknowledgements; letters ordering goods; letters asking for credit; sales letters; letters
 22. Ćwiczenia w pisaniu sprawozdań (styl, układ, elementy wizualne)
 23. Zasady planowania i przygotowania wypowiedzi na podane tematy
 24. Ćwiczenia w mówieniu – giving a talk, telephone conversations etc.
 25. Ćwiczenia w mówieniu w oparciu o teksty, reklamy, fragmenty artykułów, przedstawione sytuacje itp.
 26. Zintegrowane ćwiczenia rozwijające wszystkie sprawności językowe w oparciu o stymulowane sytuacje z życia businessu: a contract with a distributor; subsidiary strategy; negotiating terms; upgrading computers system for a company; conducting a marketing survey; expansion project for new markets; presentation of sales results; financing an increase in production capacity
 27. Ćwiczenia leksykalne obejmujące następującą tematykę: company structure, away on business, business

	<p>arrangements, dealing with problems (making decisions, thinking ahead, complaining, apologising etc.), responsibilities and regulations, checking and correcting information, recruitment processes, applying for a job, staff profiles, changing carriers, work environment</p> <p>28. Śledzenie aktualności z życia gospodarczego Polski i świata wg dostępnej prasy w języku angielskim – ćwiczenia translacyjne i dyskusyjne</p> <p>Suma godzin: 150</p>
Metody dydaktyczne	<p>Metoda ćwiczeniowo-praktyczna (ćwiczenia rozwijające zintegrowane sprawności językowe w pracy grupowej i parami), metoda projektu, metoda eksponująca (prezentacja, wdrażanie i utrwalanie materiału gramatyczno-leksykalnego), metoda dramy, metoda symulująca (konsolidacja poznanych treści programowych w formie dyskusji, pokazu, speechu, itp.), metoda komunikacyjna – <i>Communicative Language Teaching</i>, metoda audiowizualna, metoda elicytacji oraz metoda odkrywczą – <i>Discovery Teaching</i></p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Wzrokowe: tablica, filmy, fotografie, obrazki, wykresy, rysunki, ilustracje z czasopism, folderów, prezentacje multimedialne, tablica interaktywna</p> <p>Słuchowe: nagrania</p> <p>Wzrokowo-słuchowe: audycje radiowe, programy telewizyjne, komputerowe programy multimedialne, nagrania video</p> <p>Automatyzujące: odtwarzacz CD, odtwarzacz DVD, komputer, rzutnik multimedialny, tablica interaktywna</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1. Ocena zadań gramatyczno-leksykalnych przygotowanych samodzielnie F2. Ocena indywidualnych zadań pisemnych (rozprawka, opracowanie, list, raport, sprawozdanie, streszczenie itp.) F3. Ocena aktywności podczas ćwiczeń (udział w dialogach, dyskusji itp.) F4. Ocena prezentacji przygotowanych wypowiedzi ustnych na podane tematy F5. Ocena przygotowania do czynnego udziału w ćwiczeniach P1. Wynik testu pisemnego obejmującego poznany materiał językowy P2. Ocena wypowiedzi pisemnej na podany temat P3. Ocena wypowiedzi ustnej przedstawionej w oparciu o materiał stymulujący oraz pytania egzaminatora</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Antonina C., Wilson J.J., <i>Speakout</i>, Longman, 2011 • Ashley A., <i>A Handbook of Commercial Correspondence</i>. Oxford University Press 2000. • McCarthy M., <i>Grammar for Business</i>. Oxford University Press 2011.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Multimedialny Kurs Języków Obcych, Biblioteka Gazety Wyborczej, Edgard, Językiobce.pl • Jasińska B., Jaślan J., Woytowicz-Neyman M., <i>Język angielski Repetytorium Gramatyki z Ćwiczeniami</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa: 1992 (i nowsze) • McCarthy M., O'Dell F., <i>English Vocabulary In Use</i>, Cambridge University Press, 2000. • Marcellin J., Garner C., <i>Structures and Situations, Angielski na co dzień</i>, Rea, Warszawa 2002. • Greet J., <i>Timesaver – Elementary Listening</i>, Scholastic, 1998. • Heyer S., <i>True Stories in the News – A Beginner Reader</i>, Longman, 1996 (I nowsze) • Mawer J., <i>Business Games; A Recourse Book of Problems, Issues and Ethics</i>, Hove Language Teaching Publications
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Katarzyna Świątek

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	150
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	5
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	156
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena				
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5	
WIEDZA					
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Po zakończeniu cyklu student posiadający kwalifikacje I stopnia nie posiada wiedzy gramatycznej oraz wiedzy leksykalnej na poziomie	Po zakończeniu cyklu student posiadający kwalifikacje I stopnia posiada wiedzę gramatyczną na poziomie B2, którą potrafi zastosować praktycznie. Posiada wiedzę leksykalną na poziomie B2, którą potrafi zastosować praktycznie. Zna funkcje językowe umożliwiające komunikację w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach zawodowych.			

	B2. Nie zna funkcji językowych umożliwiających komunikację w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach zawodowych.			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna metod i narzędzi ciągłego podtrzymywania oraz pogłębiania posiadanej wiedzy językowej.	Student zna metody i narzędzia ciągłego podtrzymywania oraz pogłębiania posiadanej wiedzy językowej.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

<p>Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1</p>	<p>W zakresie umiejętności mówienia student nie potrafi czynnie zastosować zróżnicowanych środków językowych adekwatnych do sytuacji komunikacyjnej. Niepoprawnie dobiera struktury morfosyntaktyczne i jednostki leksykalne adekwatne do sytuacji komunikacyjnej, intencji autora i celu wypowiedzi. Niepoprawnie dobiera i stosuje formy i styl wypowiedzi adekwatne do sytuacji komunikacyjnej. W zakresie umiejętności słuchania student nie jest w stanie poprawnie zrozumieć komunikatu dzięki odniesieniu zrozumianej leksyki do i/lub sytuacji komunikacyjnej. Nie potrafi wyodrębnić żądanych informacji. W zakresie umiejętności czytania student nie potrafi przewidywać i określić przedmiotu i treści</p>	<p>W zakresie umiejętności mówienia student potrafi czynnie zastosować zróżnicowane środki językowe adekwatne do sytuacji komunikacyjnej (sytuacje relacjonowania, negocjowania, argumentowania). Poprawnie dobiera struktury morfosyntaktyczne i jednostki leksykalne adekwatne do sytuacji komunikacyjnej, intencji autora i celu wypowiedzi. Poprawnie dobiera i stosuje formy i styl wypowiedzi adekwatne do sytuacji komunikacyjnej. W zakresie umiejętności słuchania student jest w stanie poprawnie zrozumieć komunikat dzięki odniesieniu zrozumianej leksyki do i/lub sytuacji komunikacyjnej. Potrafi wyodrębnić żądane informacje. Wskazuje różnice informacyjne między wersjami wysłuchanego komunikatu, komunikatem wysłuchanym a jego ilustracją, bądź komunikatem wysłuchanym a przeczytanym tekstem. Rozróżnia i określa formy wypowiedzi ustnych. W zakresie umiejętności czytania student potrafi przewidywać i określić przedmiot i treść wypowiedzi, wyodrębnić myśl przewodnią całego komunikatu, wyodrębnić żądaną informację, ustala logiczną ciągłość komunikatu. W zakresie umiejętności pisania student tworzy zróżnicowane pod względem formy komunikaty pisemne (na zadany temat, zawierające określone informacje, adresowane do określonych odbiorców, wyrażające określone intencje) oraz stosuje środki językowe adekwatne do określonej formy wypowiedzi, celu komunikatu i intencji autora, jak również poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji.</p>
---	--	--

	<p>wypowiedzi, wyodrębnić myśli przewodniej całego komunikatu, wyodrębnić żądaną informację, ustalić logiczną ciągłość komunikatu. W zakresie umiejętności pisania student nie potrafi tworzyć zróżnicowanych pod względem formy komunikatów pisemnych oraz stosować środków językowych adekwatnych do określonej formy wypowiedzi, celu komunikatu i intencji autora, jak również poprawnie stosować zasad ortografii i interpunkcji.</p>			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	<p>Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie</p>	<p>Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia</p>	<p>Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia</p>	<p>Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie</p>

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości znaczenia znajomości języka obcego w celu prowadzenia międzynarodowych kontaktów społecznych i kulturowych.	Student ma świadomość znaczenia znajomości języka obcego w celu prowadzenia międzynarodowych kontaktów społecznych i kulturowych.		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi pracować zespołowo	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą.		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Nauka o państwie
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami związanymi z funkcjonowaniem państwa i polityki. Słuchacze poznają podstawowe definicje państwa, jego genezę, funkcje, typy oraz formy, a także organy funkcjonujące w ramach społeczności państwowej. Udział w zajęciach umożliwi studentowi zaznajomienie się z rozwojem nauki o polityce oraz nauczy opisywania, analizowania i uogólniania zjawisk politycznych. Słuchacz będzie potrafił wykorzystać teorie polityczne w działalności badawczej i praktycznej oraz dokonywać porównywania instytucji i procesów politycznych
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o Społeczeństwie

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki politologicznej	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu wiedzy o społeczeństwie	S1A_W01 S1A_W02
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących nauk politycznych	S1A_W06
Umiejętności		
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z konstytucją	S1A_U07
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z nauką o państwie przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_U02 S1A_U07
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauk o państwie i pokrewnych zagadnień	S1A_U10
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1A_K03 S1A_K05
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka o państwie jako nauka społeczna; Pojęcie polityki; Status teoretyczny i metodologiczny nauki o polityce; Funkcje nauki o polityce; Rozwój nauki o polityce w świecie; Spory wokół definicji i genezy państwa; – 4 h 2. Społeczeństwo, naród i państwo - relacje wzajemne, Koncepcje państwa we współczesnej myśli politycznej; Państwo narodowe i jego przemiany; Państwo a obywatel, jego stosunek do państwa; - 4h 3. Funkcje państwa; Typ i forma państwa; Geneza typów państwa, Pojęcie typu państwa, Klasyfikacja typów państwa: niewolnicze, feudalne, kapitalistyczne, socjalistyczne. – 4 h 4. Geneza form państwa. Pojęcie formy państwa, Klasyfikacja form państwa: monarchia, republika, państwo federalne, unitarne; Forma rządów (parlamentarno gabinetowa, prezydencka, konwent) – 3 h <p>Suma godzin - 15 h</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formy organizowania się obywateli – kościoły, związki wyznaniowe, organizacje społeczne; Pojęcie i koncepcje władzy; Legitymizacja władzy państwowej; - 4 h 2. Idea i instytucje demokracji współczesnej; Kultura polityczna; Opinia publiczna i działania państwa; Środki społecznej komunikacji a współczesne państwo – 4 h 3. Reżim polityczny – rodzaje: autorytaryzm i totalitaryzm, demokracja polityczna, społeczna i gospodarcza; Ustrój państwa (analiza na przykładzie Polski); -4h 4. Partie polityczne i grupy nacisku w mechanizmie funkcjonowania państwa; – 3 h <p>Suma godzin – 15 h</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa, praca w grupach, debata oksfordzka, mapa myśli</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Tablica, komputer, rzutnik, mapy (w formacie JPG., na komputerze),</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F - obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin ustny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce</i>, B. Szmulik, M. Żmigrodzki (red.), Lublin 2002; • Dubel L., Korybski A., Makwart Z., <i>Wprowadzenia do nauki o państwie i polityce</i>, Kraków 2002; • Zieliński E., <i>Nauka o państwie i polityce</i>, Warszawa 2007
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Roskin M. G. i inni, <i>Wprowadzenie do nauk politycznych</i>, Poznań 2001. • Kuciński J., <i>Nauka o państwie</i>, Warszawa 2012. • Winczorek P., <i>Wstęp do nauki o państwie</i>, Warszawa 1995
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Przemysław Łukasik

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

]Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	112
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki politologicznej		

	kontekście problematyki politologicznej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu wiedzy o społeczeństwie	Student zna podstawowe definicje z zakresu wiedzy o społeczeństwie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących nauk politycznych	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących nauk politycznych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z konstytucją		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z nauką o państwie	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z nauką o państwie przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauk o państwie i pokrewnych zagadnień	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauk o państwie i pokrewnych zagadnień		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań,	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie zyskał świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Organizacja i zarządzanie	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi zagadnieniami funkcjonowania organizacji; nauczenie umiejętności analizowania i interpretowania problemów organizacji i procesów (technik) zarządzania.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Podstawy przedsiębiorczości	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych w procesie skutecznego zarządzania	S1A_W07
K_W013	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w organizacji i znaczenia tychże dla procesu skutecznego zarządzania	S1A_W03 S1A_W05
K_W012	Student zna ogólne zasady planowania i podejmowania decyzji oraz wie o potrzebie rozwoju indywidualnych cech i kompetencji kierownika zespołu, będąc świadomym ich znaczenia przy właściwej organizacji struktur bezpieczeństwa	S1A_W011
Umiejętności		
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z właściwą organizacją i zarządzaniem	S1A_U06 S1A_U07
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy o zarządzaniu do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mające negatywny wpływ na proces właściwej organizacji i prawidłowego zarządzania	S1A_U01
Kompetencje społeczne		
K_K12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, na rzecz efektywnego zarządzania	S1A_K07
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania przy pełnieniu funkcji kierowniczej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorie zarządzania i ich ewolucja; 2. Proces zarządzania; 3. Organizacja i jej otoczenie; 4. Funkcja organizowania. Struktury organizacyjne - ich pojęcie, budowa oraz rodzaje; 5. Kształtowanie struktur organizacyjnych – zasady projektowania organizacyjnego; 	

	Suma godzin - 15
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie decyzji. Planowanie, jego istota i znaczenie. Metody podejmowania decyzji. Proces decyzyjny i jego analiza. Opracowanie i wybór wariantów działania. Planowanie sieciowe. Bariery efektywności decyzji; 2. Zmiany organizacyjne i ich zasady; 3. Zadania, czynności, kompetencje oraz praca własna kierowników zespołów zadaniowych. Funkcja motywacyjna kierownika; 4. Techniki zarządzania; Techniki organizacyjne; 5. Kształtowanie zespołów w organizacji; <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, wykład problemowy prezentacje przygotowane przez studentów, dyskusja, praca w grupach, projekty grupowe
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, tablica,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 – ocena aktywności studentów podczas zajęć F2 – ocena prezentacji przygotowanych przez studentów P – egzamin pisemny
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Griffin R. W., <i>Podstawy zarządzania organizacjami</i>, Warszawa 2013 • <i>Zarządzanie. Teoria i praktyka</i>, red. A. Koźmiński, K. Piotrowski, Warszawa 2010 • Dołhosz M., Fudaliński J., Kosała M., Smutek H., <i>Podstawy zarządzania. Koncepcje – strategie – zastosowania</i>, Warszawa 2009
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Metody organizacji i zarządzania</i>, red. W. Błaszczyk, Warszawa 2008 • Karbowski K., Wyrzykowska W., <i>Podstawy teorii Podstawy teorii organizacji i zarządzania</i>, Warszawa 2008
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Zdzisław Kałamaga

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	40
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	40
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	142
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych niezbędnych w procesie skutecznego zarządzania	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych w procesie skutecznego zarządzania		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w organizacji	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w organizacji i znaczenia tychże dla procesu skutecznego zarządzania		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna ogólnych zasad planowania i podejmowania decyzji oraz nie wie o potrzebie rozwoju indywidualnych cech i kompetencji kierownika zespołu	Student zna ogólne zasady planowania i podejmowania decyzji oraz wie o potrzebie rozwoju indywidualnych cech i kompetencji kierownika zespołu, będąc świadomym ich znaczenia przy właściwej organizacji struktur bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z właściwą organizacją i zarządzaniem	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z właściwą organizacją i zarządzaniem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie umie zastosować zdobytej wiedzy o zarządzaniu do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy o zarządzaniu do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mających negatywny wpływ na proces właściwej organizacji i prawidłowego zarządzania	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mające negatywny wpływ na proces właściwej organizacji i prawidłowego zarządzania		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, na rzecz efektywnego zarządzania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania przy pełnieniu funkcji kierowniczej	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania przy pełnieniu funkcji kierowniczej		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy ekonomii	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: 1	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie elementarnej wiedzy o ekonomii, gospodarce rynkowej, polityce ekonomicznej państwa (w tym polityce fiskalnej i monetarnej), znaczeniu pieniądza, rynkach kapitałowych, powiązaniach i zależnościach ekonomicznych, związkach przyczynowo-skutkowych w gospodarce zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotów: Podstawy Przedsiębiorczości, Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W06	Student ma wiedzę o podstawowych pojęciach i procesach ekonomicznych oraz o mechanizmach funkcjonowania gospodarki rynkowej	S1A_W02 S1A_W03
K_W08 K_W09	Student zna związki przyczynowo-skutkowe i wzajemne zależności wpływające na procesy ekonomiczne w skali krajowej i międzynarodowej	S1A_W03 S1A_W05 S1A-W07 S1A_W08
K_W012	Student zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie	S1A_W011
Umiejętności		
K_U08	Student potrafi samodzielnie interpretować znaczenie i konsekwencje rozmaitych zdarzeń politycznych, społecznych i ekonomicznych dla gospodarki Polski, Europy i świata oraz dla jego własnego gospodarstwa domowego.	S1A_U06 S1A_U07
K_U06 K_U08	Student potrafi ocenić politykę gospodarczą państw i monetarną banków centralnych, potrafi wyciągnąć wnioski ekonomiczne istotne dla gospodarowania jego własnymi finansami.	S1A_U01 S1A_U06 S1A_U07
K_U10 K_U15	Student potrafi wyjaśnić istotę, mechanizmy i procesy przenoszenia się rozmaitych wstrząsów polityczno-społeczno-ekonomicznych z różnych stron świata na gospodarkę polską.	S1A_U02 S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K01 K_K05	Student jest świadomy tego, że trzeba uzupełniać i aktualizować swoją wiedzę ekonomiczną.	S1A_K01 S1A_K06
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia ekonomii i podstawowe kategorie gospodarki rynkowej. Główne problemy ekonomii. Rynek, popyt, podaż, elastyczność cenowa popytu i podaży, konkurencja rynkowa, monopole i oligopole, równowaga rynkowa, gospodarka rynkowa, produkt krajowy brutto i dochód narodowy. – 2 h 2. Główne szkoły i nurty w teorii ekonomii (ekonomia klasyczna i neoklasyczna, leseferyzm, fizjokratyzm, etatyzm, keynesizm i neokeynesizm, neoliberalizm, monetaryzm, austriacka szkoła ekonomii, ekonomiczna teoria polityki, instytucjonalizm, marksizm). – 1 h 3. Inflacja i bezrobocie (pojęcie i pomiar inflacji, rodzaje inflacji, przyczyny i skutki inflacji, polityka przeciwdziałania inflacji, rynek pracy, rodzaje bezrobocia) – 2 h 4. System pieniężno-kredytowy. Emisja pieniądza, system bankowy, bankowość centralna, instrumenty polityki monetarnej. – 2 h 5. Wzrost gospodarczy i cykl koniunkturalny, czynniki wzrostu gospodarczego, kryzysy gospodarcze. – 2 h 6. Międzynarodowy rynek finansowy, rynki walutowe, kursy walutowe, wojny walutowe, rezerwy dewizowe. – 2 h 7. Unie gospodarcze i walutowe, strefa euro, kryzys strefy euro. – 2 h 8. Międzynarodowa współpraca gospodarcza, Bank Światowy, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Światowa Organizacja Handlu, strefy wolnego handlu. – 2 h <p>Suma godzin - 15</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rynek finansowy (rynki kapitałowe, walutowe, pieniężne, instrumentów pochodnych, giełdy papierów wartościowych i towarowe, akcje, obligacje, weksle, instrumenty pochodne, korporacje, banki inwestycyjne, agencje ratingowe, dywidendy). – 3 h 2. Pieniądz i jego funkcje, historia monetarna świata i Polski, znaczenie złota i srebra w gospodarce. – 1 h 3. Społeczno-ekonomiczne funkcje współczesnego państwa, świadczenia społeczne, budżet państwa, system podatkowy i polityka fiskalna państwa. – 2 h 4. Gospodarka światowa, globalizacja w sferze ekonomicznej, handel zagraniczny, korporacje transnarodowe, alterglobalizm i etyczne aspekty globalizacji. – 3 h 5. Podstawy ekonometrii finansowej, analiza fundamentalna, techniczna i portfelowa. – 2 h 6. Ekonomiczne problemy bezpieczeństwa, gospodarcze podstawy bezpieczeństwa narodowego, polityka bezpieczeństwa ekonomicznego. Międzynarodowy rynek handlu uzbrojeniem i sprzętem wojskowym, globalny

	<p>rynek surowców energetycznych. – 2 h</p> <p>7. Programowanie gospodarczo-obronne państwa. – 2 h</p> <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, prezentacje multimedialne, studium przypadku
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik multimedialny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności studentów P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Krugman P.R., Obstfeld M, <i>Ekonomia międzynarodowa. Teoria i polityka</i>, t. 1 i 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008; • Marciniak S. (red.), <i>Makro i mikro ekonomia. Podstawowe problemy</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001; • Milewski R. (red.), <i>Elementarne zagadnienia ekonomii</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Bednarczyk J.L., Bukowski S.I., Przybylska-Kapuścińska (red.), <i>Mechanizmy i źródła wzrostu gospodarczego. Polityka ekonomiczna a wzrost gospodarczy</i>, CeDeWu, Warszawa 2008; • Cameron R., <i>Historia gospodarcza świata. Od paleolitu do czasów najnowszych</i>, Wydawnictwo „Książka i Wiedza”, Warszawa 1999; • Dębski W., <i>Rynek finansowy i jego mechanizmy</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002; • <i>Economics. CFA Program, Curriculum: Volume 2</i>, Pearson Custom Publishing, 2010; • Grzywacz W. <i>Ekonomia międzynarodowa</i>, Wyższa Szkoła Ekonomii, Turystyki i Nauk Społecznych w Kielcach, Kielce 2009; • Kaliński J., <i>Zarys historii gospodarczej XIX i XX w.</i>, Efekt, Warszawa 2000; • Krugman P., <i>Powrót recesji. Kryzys roku 2008</i>, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012; • Łuniewska M., <i>Ekonometria finansowa. Analiza rynku kapitałowego</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008; • Mankiw N.G., <i>Macroeconomics</i>, Harvard University Press, 2007; • Marecki K. (red.) <i>Podstawy finansów</i>, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2008; • Nojszewska E., <i>Podstawy ekonomii</i>, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1995; • Płaczek J. (red.), <i>Zarys ekonomiki bezpieczeństwa</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2009; • Sułek M., <i>Programowanie gospodarczo-obronne</i>, Bellona, Warszawa 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Wioletta Tokarska-Ołownia

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	112
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma wiedzy o podstawowych pojęciach i procesach ekonomicznych oraz o mechanizmach funkcjonowania gospodarki rynkowej.	Student ma wiedzę o podstawowych pojęciach i procesach ekonomicznych oraz o mechanizmach funkcjonowania gospodarki rynkowej.		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna związków przyczynowo-skutkowych i wzajemnych zależności wpływających na procesy ekonomiczne w skali krajowej i międzynarodowej.	Student zna związki przyczynowo-skutkowe i wzajemne zależności wpływające na procesy ekonomiczne w skali krajowej i międzynarodowej.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna ogólnych zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	Student zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi samodzielnie interpretować znaczenia i konsekwencji	Student potrafi samodzielnie interpretować znaczenie i konsekwencje rozmaitych zdarzeń politycznych, społecznych i ekonomicznych dla gospodarki Polski, Europy i		

	rozmaitych zdarzeń politycznych, społecznych i ekonomicznych dla gospodarki Polski, Europy i świata oraz dla jego własnego gospodarstwa domowego.	świata oraz dla jego własnego gospodarstwa domowego.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić polityki gospodarczej państw i monetarnej banków centralnych	Student potrafi ocenić politykę gospodarczą państw i monetarną banków centralnych, potrafi wyciągnąć wnioski ekonomiczne istotne dla gospodarowania jego własnymi finansami.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student ni potrafi wyjaśnić istoty, mechanizmów i procesów przenoszenia się rozmaitych wstrząsów polityczno-społeczno-ekonomicznych z różnych stron świat na gospodarkę polską.	Student potrafi wyjaśnić istotę, mechanizmy i procesy przenoszenia się rozmaitych wstrząsów polityczno-społeczno-ekonomicznych z różnych stron świat na gospodarkę polską.		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest świadomy tego, że trzeba uzupełniać i aktualizować swoją wiedzę ekonomiczną.	Student jest świadomy tego, że trzeba uzupełniać i aktualizować swoją wiedzę ekonomiczną.		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy filozofii	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom podstaw wiedzy o prądach i kierunkach filozoficznych występujących na przestrzeni epok, nauczenie interpretowania i rozumienia tekstów filozoficznych oraz poszukiwania odpowiedzi na pojawiające się pytania badawcze, a także przekazanie umiejętności prowadzenia dyskusji z używaniem argumentacji zaczerpniętej z nauk filozoficznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o kulturze (lub Filozofia)	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne	S1A_W07
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu filozofii	S1A_W01 S1A_W02 H1A_W02
K_W05	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii filozofii z uwzględnieniem idei odnoszących się do spraw państwa, bezpieczeństwa, relacji międzyludzkich	S1A_W02 S1A_W08
Umiejętności		
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu filozofii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych	S1A_U05
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych w obszarze filozofii	S1A_U06 H1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jońscy filozofowie przyrody i ich koncepcje filozoficzne (Demokryt, Sokrates, Platon, Arystoteles, Epikur); 2. Filozofia chrześcijańska (św. Augstyn, św. Tomasz); 3. Filozofia I. Kanta 4. System idealistyczny G. W. Hegla 	

	<p>5. F. Nietzsche i jego koncepcja człowieka</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota filozofii, filozofia jako dziedzina nauki, 2. znaczenie filozofii w historii myśli ludzkiej 3. Filozofia próbą zracjonalizowania rzeczywistości 4. Filozofia a ideologia i światopogląd 5. Filozofia a religia <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład interaktywny, prezentacje przygotowane przez studentów, dyskusja, praca w grupach,
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, teksty
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1 –ocena na podstawie uczestnictwa i aktywności na zajęciach,</p> <p>F2 - prezentacja wyników przygotowania wybranego tematu</p> <p>P – zaliczenie pisemne na ocenę</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Podsiad A., <i>Słownik terminów i pojęć filozoficznych</i>, Warszawa 2000 • Tatarkiewicz W., <i>Historia filozofii</i>, T. 1., 2., 3., Warszawa 2002; • Trybulski W., Wachowiak A., Wiśniewski R., <i>Historia filozofii i etyki do współczesności. Źródła i komentarze</i>, Warszawa 2002.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Honchericha T., <i>Encyklopedia filozofii</i>, Warszawa 2002; • Popkin R. H., <i>Filozofia</i>, Warszawa 2003.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Józef Grochala

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	14
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	57
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne		

	społeczne			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu filozofii	Student zna podstawowe definicje z zakresu filozofii		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowej faktografii dotyczącej historii filozofii	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii filozofii z uwzględnieniem idei odnoszących się do spraw państwa, bezpieczeństwa, relacji międzyludzkich		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu filozofii do analizy problematyki związanej z	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu filozofii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		

	bezpieczeństwem narodowym			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych w obszarze filozofii	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych w obszarze filozofii		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk
---	---	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Socjologia	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów do naukowego myślenia o życiu społecznym poprzez poznanie podstawowych terminów i pojęć socjologicznych, najważniejszych teorii socjologicznych oraz zjawisk i procesów zachodzących w różnych wymiarach rzeczywistości społecznej.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_WO2	Student zna elementarną terminologię socjologiczną	S1A-WO2
K_WO9	Student posiada wiedzę o psychospołecznych uwarunkowaniach zachowań człowieka jako podmiotu konstytuującego struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania	S1A-WO5
K_WO14	Student posiada elementarną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i prawidłowościach, którym podlegają oraz o zjawiskach i procesach charakterystycznych dla różnych rodzajów grup społecznych	S1A-WO5
Umiejętności		
K_U010	Student posiada umiejętność analizowania i rozumienia zjawisk społecznych w kategoriach socjologicznych z uwzględnieniem szerszego kontekstu kulturowego, politycznego i ekonomicznego	S1A-U06 S1A-U07
K_U15	Student potrafi wykorzystywać poznane teorie, koncepcje do analizy konkretnych zjawisk, struktur i procesów społecznych oraz umie krytycznie ocenić ich przydatność w analizach różnych wymiarów rzeczywistości społecznej	S1A-U03
K_U16	Student posiada zdolność uważnej obserwacji otaczającej rzeczywistości społecznej, pogłębiania i aktualizowania wiedzy oraz udokumentowanego argumentowania	S1A-U02 S1A-U07
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student samodzielnie podejmuje poszukiwania w zakresie rozwiązywania zadań praktycznych i teoretycznych, potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role społeczne	S1A-K02
K_K11	Student dostrzega korzyści i wykazuje motywację do bycia aktywnym aktorem rzeczywistości w skali lokalnej i globalnej	S1A_KO5 S1A-K05
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie socjologii jako nauki. Socjologia jako nauka społeczna. Socjologia a inne nauki społeczne. Osobliwości nauk społecznych. 2. Przedmiot zainteresowania socjologii i metody gromadzenia wiedzy socjologicznej. Funkcje socjologii jako nauki. 3. Socjologiczne rozumienie jednostki ludzkiej. Relacje między jednostką a społeczeństwem. Socjogenne komponenty osobowości. Socjalizacja a wychowanie. 4. Przyrodnicze i ekonomiczne podstawy życia społecznego. Społeczeństwo jako organizm, jako system, jako struktura oraz jako symboliczna interakcja. 5. Podstawowe podejścia i orientacje w socjologii. Naturalizm i antynaturalizm. Pozytywizm i antypozytywizm. Socjologia ewolucjonistyczna. Socjologia Augusta Comte’a i Herberta Spencera. 6. Psychologizm i socjologizm. Psychologiczne podłoże działań zbiorowych. Koncepcje Gustawa LeBona i Gabriela Tarde’a. Koncepcje faktu społecznego i więzi społecznej Emila Durkheima. 7. Narodziny socjologii humanistycznej: antypozytywizm w socjologii Ferdynanda Tönniesa, Georga Simmla i Maxa Webera. 8. Teoria istoty gatunkowej człowieka, teoria alienacji. Konflikt i walka klas. Koncepcja formacji społeczno-ekonomicznej. 9. Konfliktowy model społeczeństwa. Ekonomiczny, polityczny i strukturalny wymiar konfliktu społecznego w ujęciu Ralfa Dahrendorfa 10. Strukturalno-funkcjonalna wizja społeczeństwa. Funkcje i dysfunkcje w życiu społecznym. Konsensus i wymogi równowagi funkcjonalnej a mechanizm samoregulacji społecznej. 11. Ekologiczne podejście do życia społecznego. Kompleks ekologiczny i hipoteza opóźnienia kulturowego. Organizacja społeczna i kultura jako instrumenty adaptacji do środowiska. <p>Suma godzin - 15</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Społeczeństwo jako system działań. Klasycy i współcześni mistrzowie działania społecznego. Zachowanie, działanie, działanie społeczne. Główne elementy działania społecznego. 2. Interakcje i stosunki społeczne. Społeczeństwo jako symboliczna interakcja – teorie interakcji. Zachowania społeczne jako wymiana dóbr. Problem nagród i kar.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Elementy składowe i etapy kształtowania się więzi społecznej. Czynniki obiektywne i subiektywne w procesie tworzenia więzi społecznej. Rodzaje więzi społecznych i ich współczesne przemiany. 4. Formy życia społecznego : zbiory społeczne, kategorie społeczne, zbiorowości (kręgi społeczne, wspólnoty i stowarzyszenia, zbiorowości oparte na podobieństwie zachowań, środowiska społeczne i grupy społeczne). Rodzaje grup społecznych. Grupy odniesienia. Przywództwo w grupach. 5. Konflikt a zmiana społeczna 6. Instytucje organizacje społeczne. Proces instytucjonalizacji. Organizacja jako grupa celowa. Rola społeczna i funkcja społeczna jako elementy organizacji. Biurokracja, typ idealny biurokracji według Maxa Webera. Funkcje i dysfunkcje biurokracji. Polityka i biurokracja państwowa. Żelazne prawo oligarchii. Organizacje totalne. 7. Kultura. Pojęcie kultury. Rozumienie kultury w socjologii i antropologii społecznej. Relatywizm kulturowy. Korelaty kultury. Kultura symboliczna. Tożsamość kulturowa. Globalizacja a problem kultur narodowych. <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład interaktywny, prezentacje przygotowane przez studentów, dyskusja, praca w grupach, projekty grupowe
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, teksty
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F - na podstawie uczestnictwa i aktywności na zajęciach, prezentacja wyników przygotowania zadanego/wybranego tematu</p> <p>P - wykonanie pracy zaliczeniowej i jej prezentacja, aktywność w czasie zajęć,</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Sztompka P., <i>Socjologia. Analiza społeczeństwa</i>, Znak, Kraków 2002. • Giddens, <i>Socjologia</i>, PWN, Warszawa 2004. • Turner J. H., <i>Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie</i>, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 1998. • Babbie E., <i>Istota socjologii</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Goffman E., <i>Człowiek w teatrze życia codziennego</i>, Wydawnictwo KR, Warszawa 2000. • Szczupaczyński J., <i>Władza i społeczeństwo</i>, T. 1, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1995. • Luhmann N., <i>Systemy społeczne. Zarys ogólnej teorii</i>, Zakład Wydawniczy NOMOS, Kraków 2007. • Szacki J., <i>Historia myśli socjologicznej</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002. • Sztompka P., M. Bogunia-Borowska (red.), <i>Socjologia codzienności</i>, Wydawnictwo Znak, Kraków 2008. • J. Szczupaczyński, <i>Władza i społeczeństwo</i>, T. 2, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 1998
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr hab. Antoni Olak

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	91
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna elementarnej terminologii socjologicznej	Student zna elementarną terminologię socjologiczną		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada wiedzy o psychospołecznych uwarunkowaniach	Student posiada wiedzę o psychospołecznych uwarunkowaniach zachowań człowieka jako podmiotu konstytuującego struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania		

	zachowań człowieka			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie posiada elementarnej wiedzy o rodzajach więzi społecznych i prawidłowościach, którym podlegają oraz o zjawiskach i procesach charakterystycznych dla różnych rodzajów grup społecznych	Student posiada elementarną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i prawidłowościach, którym podlegają oraz o zjawiskach i procesach charakterystycznych dla różnych rodzajów grup społecznych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie posiada umiejętności analizowania i rozumienia zjawisk społecznych w kategoriach socjologicznych z uwzględnieniem szerszego kontekstu kulturowego, politycznego i ekonomicznego	Student posiada umiejętność analizowania i rozumienia zjawisk społecznych w kategoriach socjologicznych z uwzględnieniem szerszego kontekstu kulturowego, politycznego i ekonomicznego
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi wykorzystywać poznanych teorii, koncepcji do analizy konkretnych zjawisk, struktur i procesów społecznych oraz nie umie krytycznie ocenić ich przydatności w analizach różnych wymiarów rzeczywistości społecznej	Student potrafi wykorzystywać poznane teorie, koncepcje do analizy konkretnych zjawisk, struktur i procesów społecznych oraz umie krytycznie ocenić ich przydatność w analizach różnych wymiarów rzeczywistości społecznej
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie posiada zdolności uważnej obserwacji otaczającej rzeczywistości społecznej, pogłębiania i aktualizowania wiedzy oraz udokumentowanego argumentowania	Student posiada zdolność uważnej obserwacji otaczającej rzeczywistości społecznej, pogłębiania i aktualizowania wiedzy oraz udokumentowanego argumentowania
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest w stanie samodzielnie podjąć poszukiwań w zakresie rozwiązywania zadań praktycznych i teoretycznych, nie potrafi współdziałać i pracować w grupie	Student samodzielnie podejmuje poszukiwania w zakresie rozwiązywania zadań praktycznych i teoretycznych, potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role społeczne		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie dostrzega korzyści i nie wykazuje motywacji do bycia aktywnym aktorem rzeczywistości w skali lokalnej i globalnej	Student dostrzega korzyści i wykazuje motywację do bycia aktywnym aktorem rzeczywistości w skali lokalnej i globalnej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Technologia informacyjna
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu technologii informacyjnej; zapoznanie z informatyką (włącznie ze sprzętem komputerowym oraz oprogramowaniem używanym do tworzenia, przesyłania, prezentowania i zabezpieczania informacji), telekomunikacją, narzędziami i technologiami związanymi z informacją; dostarczenie studentowi wiedzy na temat narzędzi za pomocą, których może on pozyskiwać informacje, selekcjonować je, analizować, przetwarzać, zarządzać i przekazywać innym ludziom; uświadomienie potrzeby posługiwania się komputerem w społeczeństwie informacyjnym; wykształcenie umiejętności praktycznego wykorzystania wybranego oprogramowania komputerowego; wykształcenie umiejętności integracji TI w procesie uczenia się i wykorzystania jej do swoich potrzeb; przygotowanie do aktywnego funkcjonowania w tworzącym się społeczeństwie informacyjnym.; zapoznanie z zastosowaniem oprogramowania biurowego (MS Office), pozyskiwania informacji z sieci Internet, czy poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Technologia informacyjna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych na potrzeby działań związanych ze sferą bezpieczeństwa	S1A_W06
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o znaczeniu technologii informacyjnych dla realizacji zadań związanych z problematyką bezpieczeństwa	S1A_W01
K_W03	Student zna podstawy metodologii informatyki	S1A_W06
Umiejętności		
K_U02 K_U03	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać za pomocą technologii informacyjnej dane mogące mieć znaczenie dla bezpieczeństwa państwa	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	S1A_U02 S1A_U06
Kompetencje społeczne		
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu technologii informacyjnych	S1A_K04 S1A_K05
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06

Treści programowe

Forma zajęć : wykład	Nd.
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy pracy w Windows. Organizacja pracy w systemach operacyjnych; 2. Wykorzystywanie możliwości sieciowych komputera. Metody wyszukiwania informacji w Internecie; 3. Edytor tekstu MS Word: <ol style="list-style-type: none"> a. Zapoznanie z interfejsem edytora Word; b. Podstawowe zasady edycji tekstu: wprowadzenie i formatowanie zadanego tekstu, zmiana czcionki, ustawień akapitu, efekty specjalne, praca z Word Art., wyszukiwanie wyrazów i fraz, poprawianie wyrazów; c. Tworzenie list numerowanych i nienumerowanych: tworzenie dokumentów zawierających punktory i listy, punktacja wielopoziomowa; d. Wykorzystanie nagłówka i stopki: formatowanie nagłówka, wstawianie rysunków, numerów stron, czasu i daty; e. Tworzenie tabel w MS Word: rysowanie tabeli, wstawianie i usuwanie kolumny i wiersza, formatowanie komórki, wiersza i kolumny, cieniowanie pól; f. Wstawianie i edycja wykresów: wstawianie do dokumentu wykresu wykonanego na podstawie tabeli; g. Edytor równań MS Equation: edycja wzorów matematycznych i ekonomicznych; h. Edytor rysunków: rysowanie zadanych rysunków, schematów blokowych, algorytmów, diagramów; i. Automatyzacja prac w edytorze tekstów: generowanie spisu treści. 4. Arkusz kalkulacyjny Excel: <ol style="list-style-type: none"> a. Zapoznanie z interfejsem programu Excel; b. Sposoby adresowania komórek: względne, bezwzględne, mieszane; c. Formatowanie komórek: tło, obramowanie; d. Wykorzystanie Kreatora Funkcji: suma, iloczyn, jeżeli, suma.jeżeli, licz.jeżeli, średnia, pozycja, max, min, max.k, min.k, występująca.najczęściej, i, lub, albo, obliczenia procentowe, zapis walutowy. e. Tworzenie i edycja wykresów: rodzaje wykresów 2D, 3D, wykresy kołowe, słupkowe, formatowanie osi X, Y, legenda, tytuł wykresu, linia trendu. Wykorzystanie Kreatora Wykresów;

	<ul style="list-style-type: none"> f. Projekt arkusza kalkulacyjnego – faktura VAT. 5. Wykorzystanie arkusza w analizach statystycznych danych liczbowych. Bazy danych. <ul style="list-style-type: none"> a. Wydruk seryjny w MS Word – pobieranie danych z arkusza kalkulacyjnego, kreator korespondencji seryjnej, funkcje kwerend. b. Funkcje bazodanowe arkusza kalkulacyjnego: sortowanie, filtrowanie rekordów. 6. Grafika menedżerska i prezentacyjna (podstawowe pojęcia; grafika rastrowa; grafika wektorowa; animacje komputerowe). <ul style="list-style-type: none"> a. Zapoznanie z interfejsem programu PowerPoint. b. Zasady tworzenia przejść slajdów i animacji obiektów: tworzenie animacji tekstu: cały obiekt, wyrazami, literami, animowanie klipartów. c. Zmiana parametrów animacji i przejść slajdów: ustalanie parametrów czasowych animacji i przejść slajdów, rodzaje animacji i przejść slajdów. d. Tworzenie animacji wykresów: cały obiekt, seriami danych, kategoriami danych. e. Wstawianie hiperłączy do slajdów, plików, stron www i skrzynek pocztowych. f. Wstawianie zdjęć i animacji .avi. do prezentacji. g. Zapisywanie prezentacji w formacie .ppt i .pps. 7. Usługi w sieciach informatycznych <p>Suma godzin - 30</p>
Metody dydaktyczne	Metoda ćwiczeniowo-praktyczna (w pracy grupowej i parami), metoda projektu, metoda eksponująca (prezentacja).
Narzędzia dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> 1. Wzrokowe: tablica, prezentacje multimedialne, rzutnik multimedialny. 2. Automatyzujące: komputer, rzutnik multimedialny.

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1. Ocena zadań przygotowywanych indywidualnie podczas pracy z komputerem. F2. Ocena aktywności podczas ćwiczeń. F4. Ocena prezentacji multimedialnych. F5. Ocena przygotowania do czynnego udziału w ćwiczeniach. P. Wynik testu oceniającego umiejętności pozyskane w trakcie całego kursu.
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Masłowski, K., <i>Excel 2013 PL Ćwiczenia praktyczne</i>. Helion 2013 . • Jaronicki A., <i>ABC MS Office 2013</i>, Helion 2013 • Rzędowska A, J. Rzędowski, <i>Mistrzowskie prezentacje - slajdowy poradnik mówcy doskonałego</i>, Helion, 2010. • Zimek, R., <i>PowerPoint 2010 PL. Pierwsza pomoc</i>, Helion, 2011 • Kaleta, Z, <i>Zestawy ćwiczeniowe (mps)</i>
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Smogur, Z., <i>Excel w zastosowaniach inżynierskich</i>, Helion 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr inż. Bernard Jaworski

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	30
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	5
Studiowanie literatury	5
Przygotowanie projektu	5
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	61
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych na potrzeby działań związanych ze sferą bezpieczeństwa	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych na potrzeby działań związanych ze sferą bezpieczeństwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy o znaczeniu technologii informacyjnych dla realizacji zadań związanych z problematyką bezpieczeństwa	Student ma elementarną wiedzę o znaczeniu technologii informacyjnych dla realizacji zadań związanych z problematyką bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawy metodologii informatyki	Student zna podstawy metodologii informatyki		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać za pomocą technologii	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać za pomocą technologii informacyjnej dane mogące mieć znaczenie dla bezpieczeństwa państwa		

	informacyjnej danych mogących mieć znaczenie dla bezpieczeństwa państwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu technologii informacyjnych	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu technologii informacyjnych		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności
---	---	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wstęp do nauki o polityce	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w zagadnienia nauki o polityce poprzez ukazanie rozwoju jej problematyki, metod badawczych, obecnego stanu dyscypliny, subdyscyplin, stanowisk i koncepcji teoretycznych. Przygotowanie studentów do samodzielnego analizowania zjawisk i procesów politycznych, poprzez zapoznanie z podstawowymi kategoriami oraz metodami badawczymi.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W01	Student dysponuje podstawową wiedzą dotyczącą specyfiki, genezy, rozwoju nauki polityce, a także jej subdyscyplin oraz powiązaniach politologii z innymi dyscyplinami naukowymi, w tym relacji z naukami o bezpieczeństwie	S1A_W01
K_W02	Student ma orientację w podstawowych kategoriach pojęciowych oraz zna podstawowe definicje z zakresu nauk o polityce	S1A_W01 S1A_W02
K_W04	Student zna podstawowe metody badawcze stosowane w politologii	S1A_W06
Umiejętności		
K_U01	Student dentyfikuje prawne, moralne, ekonomiczne i kulturowe determinanty wybranych aspektów życia politycznego	S1A_U01 S1A_U08
K_U08	Student umie wykazać powiązania między polityką a problematyki związaną z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm moralnych i reguł etycznych w politycznych procesach decyzyjnych i działaniach politycznych	S1A_U05
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student samodzielnie pogłębia zdobytą na zajęciach wiedzę z zakresu politologii i ma świadomość konieczności ustawicznego uczenia się	S1A_K01 S1A_K06
K_K09	Student w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizuje wybrane kwestie polityczne	S1A_K04
Treści programowe		

**Forma zajęć :
wykład**

1. Nauka o polityce:
 - a. Politologia jako wiedza i dyscyplina naukowa; Politologia - istota i funkcje; Główne wątki myśli politologicznej od starożytności do czasów współczesnych; Politologia we współczesnym świecie; Rozwój politologii w Polsce.
 - b. Politologia - status teoretyczno-metodologiczny. Politologia a inne dyscypliny naukowe (historia, socjologia, prawo, filozofia, ekonomia); Przedmiot i zakres badań politologii; Działy nauki o polityce;
 - c. Metody badawcze współczesnej politologii – pluralizm czy monizm metodologiczny; Metoda analizy systemowej; metoda behawioralna; metoda analizy porównawczej; metoda instytucjonalno-prawna; Metoda statystyczna, Metoda symulacyjna
2. Polityka:
 - a. Definicje i konteksty znaczeniowe. Grecki źródłosłów. „Państwo” Platona i „Polityka” Arystotelesa, koncepcja Politem; Średniowieczny i nowożytny etap dyskursu wokół terminu „Polityka”: św. Tomasz z Akwinu, Thomas More, Niccolo Machiavelli, Karol Ludwik Montesquieu, Jan Jakub Rousseau; Termin polityka w językach narodowych; Tradycje polskie: od XVI do XIX wieku.
 - b. Koncepcje polityki. Klasyczna koncepcja polityki. Koercyjna koncepcja polityki. (coercitio – powstrzymanie). Konsensualna koncepcja polityki. Konfliktowa koncepcja polityki. Koncepcja „polityki bez ideologii”.
 - c. Współczesne kierunki ujmowania polityki: Normatywizm – behawioryzm – biopolityka – postmodernizm.
3. Wybrane determinanty polityki:
 - a. Polityka a ideologia (ideologie, doktryny, programy polityczne);
 - b. Polityka a ekonomika;
 - c. Polityka a prawo;
 - d. Polityka a moralność.

Suma godzin - 15

<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<p>1. Podstawowe kategorie politologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Władza polityczna (Pojęcie władzy politycznej, Legitymizacja władzy politycznej, podział władzy, Funkcje władzy, parametry władzy, sprawowanie władzy). b. Kultura polityczna (Kultura - ujęcie selektywne i globalne. Kultura polityczna w ujęciu potocznym. Przegląd definicji. Typy kultur politycznych. Typologia kultury politycznej wg. G.A. Almonda i S.C. Verby. Typologia T. Filipiaka. c. Socjalizacja polityczna. Postawy i zachowania polityczne. Wzorce zachowań i tradycja polityczna. Civil culture a e-demokracja. d. System polityczny społeczeństwa. Istota, koncepcje, klasyfikacje. e. Potrzeby a interesy polityczne. Podmiotowość polityczna. f. Działania polityczne i decyzje polityczne. Proces polityczny. Stosunki polityczne. g. Elity polityczne. h. Ruchy społeczno-polityczne. Partie i systemy partyjne. <p>Suma godzin – 15</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład : Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji w PowerPoincie Ćwiczenia: Zajęcia z wykorzystaniem różnych form dyskusji, analiza porównawcza wybranych koncepcji polityki, dyskusja nad tekstami z literatury przedmiotu, metoda stawiania i rozwiązywania problemów</p>
<p>Narzędzia dydaktyczne</p>	<p>Materiały publikowane – w tym teksty konstytucji i literatura przedmiotu Rzutnik multimedialny, prezentacje PowerPoint</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność na zajęciach, ocena indywidualnej aktywności i zaangażowania w pracy zespołowej P – egzamin pisemny - test zawierający pytania zamknięte i otwarte, pytania sprawdzające znajomość faktografii i rozpoznawanie założeń ideowych wybranych doktryn
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Chmaj M., Żmigrodzki M., <i>Wprowadzenie do teorii polityki</i>, Lublin 1996, • Chodubski A., <i>Wstęp do badań politologicznych</i>, Gdańsk 1998. • van Dyke V., <i>Wprowadzenie do polityki</i>, Poznań 2000. • <i>Wybrane problemy teorii polityki</i>, red. A. Wojtaszak, D. Wybranowski, Szczecin 2002. • Zieliński E., <i>Nauka o państwie i polityce</i>, Warszawa 2006.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Leksykon politologii</i>, red. A. Antoszewski , R. Herbut, Wrocław 2000. • <i>Nauka o państwie i polityce</i>, red. A. Tymanowski, Łódź 2003. • Ryszka F., <i>Nauka o polityce. Rozważania metodologiczne</i>, Warszawa 1984 • Ryszka F., <i>O pojęciu polityki</i>, Warszawa 1992 • <i>Studia z teorii polityki. Tom III</i>, red. A. Czajowski, L. Sobkowiak , Wrocław 2000. • <i>Studia z teorii polityki. Tom I</i>, red. A. W. Jabłoński, L. Sobkowiak , Wrocław 1996. • <i>Studia z teorii polityki. Tom II</i>, red. A. W. Jabłoński, L. Sobkowiak , Wrocław 1998.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr hab. Magdalena Mikołajczyk

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie dysponuje podstawową wiedzą dotyczącą specyfiki, genezy, rozwoju nauki polityce, a także jej subdyscyplin	Student dysponuje podstawową wiedzą dotyczącą specyfiki, genezy, rozwoju nauki polityce, a także jej subdyscyplin oraz powiązaniach politologii z innymi dyscyplinami naukowymi, w tym relacji z naukami o bezpieczeństwie		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma orientacji w podstawowych kategoriach pojęciowych oraz nie zna podstawowych definicje z zakresu nauk o polityce	Student ma orientację w podstawowych kategoriach pojęciowych oraz zna podstawowe definicje z zakresu nauk o polityce		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych metod badawcze stosowane w politologii	Student zna podstawowe metody badawcze stosowane w politologii		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie identyfikuje prawnych, moralnych, ekonomicznych i kulturowych determinantów wybranych	Student identyfikuje prawne, moralne, ekonomiczne i kulturowe determinanty wybranych aspektów życia politycznego		

	aspektów życia politycznego			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie umie wykazać powiązania między polityką a problematyką związaną z bezpieczeństwem narodowym	Student umie wykazać powiązania między polityką a problematyki związaną z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm moralnych i reguł etycznych w politycznych procesach decyzyjnych i działaniach politycznych	Student potrafi ocenić znaczenie norm moralnych i reguł etycznych w politycznych procesach decyzyjnych i działaniach politycznych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest w stanie samodzielnie pogłębiać zdobytej na zajęciach	Student samodzielnie pogłębia zdobytą na zajęciach wiedzę z zakresu politologii i ma świadomość konieczności ustawicznego uczenia się		

	wiedzy z zakresu politologii	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizować wybranych kwestii politycznych	Student w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizuje wybrane kwestie polityczne

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wstęp do prawoznawstwa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest aznajomienie studenta z podstawową terminologią prawną i prawniczą, przekazanie studentowi wiedzy na temat podstawowych źródeł prawa w Rzeczypospolitej Polskiej, przekazanie studentowi wiedzy na temat prawa jako elementu życia społecznego, ściśle związanego z procesami społecznymi i politycznymi, w tym z zagadnieniami z zakresu bezpieczeństwa narodowego	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o o prawie oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie	S1A_W01
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu nauk o prawie	S1A_W01 S1A_W02
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł prawnych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	S1A_W07
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur z zakresu prawa do realizacji wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U07
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauki o prawie	S1A_U10
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania, mającego oparcie w obowiązującym prawie, w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej, w tym wiedzy z zakresu prawa, w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe definicje i pojęcia prawa 2. Źródła prawa w Polsce i UE – system prawny RP 	

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Tworzenie, obowiązywanie i stosowanie prawa 4. Państwo prawa i wymiar sprawiedliwości <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykładnia prawa oraz jej rodzaje 2. Technika prawodawcza – budowa tekstu prawnego 3. Sytuacje prawne 4. Prawo a inne regulatory zachowań – normy moralne i obyczajowe <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć; P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<p>Chauvin T., Stawecki T., Winczorek P., <i>Wstęp do prawoznawstwa</i>, Warszawa 2013</p> <p>Morawski L., <i>Wstęp do prawoznawstwa</i>, Toruń 2013</p>

uzupełniająca	Radbruch G., <i>Filozofia prawa</i> , Warszawa 2009 Bator A., Gromski W., Kozak A., Kaźmierczyk S., Pulka Z., <i>Wprowadzenie do nauk prawnych. Leksykon tematyczny</i> , Warszawa 2008
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr hab. Anna Doliwa-Klepcka, dr Adam Pązik

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	10
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	52
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze nauki o prawie oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauki o prawie oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu nauk o prawie	Student zna podstawowe definicje z zakresu nauk o prawie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł prawnych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł prawnych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur z zakresu prawa do realizacji wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur z zakresu prawa do realizacji wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie umie przygotować wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauki o prawie	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauki o prawie		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i

	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania, mającego oparcie w obowiązującym prawie, w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania, mającego oparcie w obowiązującym prawie, w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej, w tym wiedzy z zakresu prawa, w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej, w tym wiedzy z zakresu prawa, w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wychowanie fizyczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1,2 Semestr studiów: II, III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1 (łącznie 2)	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest kształtowanie nawyków aktywnego spędzania wolnego czasu oraz organizowania zajęć ruchowych; wykształcenie w studentach świadomości konieczności dbałości o kondycję fizyczną oraz propagowania zdrowego stylu życia; zapoznanie uczestników z różnymi formami organizacyjnymi w ramach kultury fizycznej; przekazywanie wiadomości dotyczących wpływu ćwiczeń fizycznych na harmonijny rozwój i zdrowy styl życia dorosłego człowieka w różnym wieku.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K_W01	Student ma elementarną wiedzę teoretyczną z zakresu wychowania fizycznego	S1A_W01
Umiejętności		
K_U07	Student zna reguły i zasady rządzące poszczególnymi dyscyplinami sportu	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w zespole	S1A_K02
K_K12	Student potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i nastawiony na efektywność	S1A_K07
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lekkoatletyka. Ćwiczenia ogólnorozwojowe. 2. Piłka koszykowa. 3. Piłka siatkowa. 4. Rehabilitacja: dla studentów mających zwolnienia lekarskie, zestawy ćwiczeń wg. zaleceń lekarza. 5. Zajęcia ruchowe przy muzyce (do wyboru): aerobik, step reebok, callanetics, zajęcia z przyborami, stretching. 6. Zajęcia na pływalni. 7. Zajęcia na siłowni 	

	Suma godzin – 50
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia
Narzędzia dydaktyczne	sala sportowa, sprzęt sportowy
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 - Aktywny udział w ćwiczeniach. P1 - Uzyskanie minimum sprawnościowych. P2 - sprawdzenie minimum umiejętności i wiadomości z dyscyplin sportowych realizowanych na zajęciach z WF-u.
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ryguła I. <i>Elementy teorii, metodyki, diagnostyki i optymalizacji treningu sportowego</i>, Katowice 2000 • Jennifer W., Gudrum S., <i>Fitness z fantazją</i>, Warszawa 2004.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Grządziel G., Lajach W. J., <i>Piłka siatkowa. Podstawy treningu, zasób ćwiczeń</i>, Warszawa 2000. • Klimontowicz W., <i>Koszykówka. Podstawy treningu, zasób ćwiczeń</i>, Warszawa 1999.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Aneta Zapała-Wiecheć

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	50
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy teoretycznej z zakresu wychowania fizycznego	Student ma elementarną wiedzę teoretyczną z zakresu wychowania fizycznego		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie zna reguł i zasad rządzących poszczególnymi dyscyplinami sportu	Student zna reguły i zasady rządzące poszczególnymi dyscyplinami sportu		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i

	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w zespole		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i nastawiony na efektywność	Student potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i nastawiony na efektywność		

MODUŁ KIERUNKOWY

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo imprez masowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest dobytec przez studentów wiedzy z zakresu wybranych zagadnień dotyczących zabezpieczenia imprez masowych, nabycie przez studentów umiejętności oceny danego zagrożenia i odpowiedniej reakcji na dane zagrożenie podczas imprezy masowej.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Struktury i zadania formacji MSW – bezpieczeństwo wewnętrzne	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa imprez masowych	S1A_W06
K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa w kontekście imprez masowych	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności systemu bezpieczeństwa imprez masowych	S1A_W05
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa imprez masowych w określonych sytuacjach	S1A_U01 S1A_U08
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa imprez masowych	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem imprez masowych	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności.	S1A_K01 S1A_K06
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej.	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia dotyczące imprez masowych (przykłady imprez masowych) – 2 h 2. Niezbędne wymogi, które muszą być spełnione przez organizatora w celu zapewnienia bezpieczeństwa na imprezie masowej – 2 h 3. Charakterystyka służb porządkowych i służb informacyjnych dbających o bezpieczeństwo na imprezach masowych (omówienie zakresu i sposobu działania poszczególnych służb) – 2 h 	

	<p>4. Odpowiedzialność za szkodę w związku z zabezpieczeniem imprezy masowej (przepisy karne) – 2 h</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sposoby sporządzania odpowiedniej dokumentacji uprawniającej organizatora do uzyskania pozwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej – 2 h 2. Zasady gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprezy masowej – 2 h 3. Wstęp do technik działań zespołowych służb porządkowych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa na imprezach masowych (przykłady na filmach poglądowych) – 2 h 4. Sposoby sporządzania dokumentacji dotyczącej użycia środków przymusu bezpośredniego przez służby porządkowe podczas trwania imprezy masowej – 2 h <p>Suma godzin – 8</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny</p> <p>W ramach ćwiczeń: wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Tablica, komputer, rzutnik, filmy dokumentalne (na komputerze)</p>
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obserwacja podczas zajęć/aktywność</p> <p>P – zaliczenie na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych z dnia 20 marca 2009r. z późn. zm. • Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990r. z późn. zm. • Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 Kodeks karny z późn. zm. • Ustawz 20 maja 1971 Kodeks wykroczeń z późn zm.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Kotowski W., Kurzępa B., <i>Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz do ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych</i>, Warszawa 2011 • Kąkol C., <i>Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz</i>, Warszawa 2012 • <i>Przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym podczas imprez masowych w aspekcie EURO 2012</i>, Kraków-Rzeszów-Zamość 2012
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Krzysztof Grabowski

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	4
Studiowanie literatury	4
Przygotowanie projektu	4
Przygotowanie do egzaminu	1
Udział w egzaminie	
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	29
Punkty ECTS za przedmiot	1

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa imprez	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa imprez masowych		

	masowych			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa w kontekście imprez masowych	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa w kontekście imprez masowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności systemu bezpieczeństwa imprez masowych	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności systemu bezpieczeństwa imprez masowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych

	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziomu bezpieczeństwa imprez masowych w określonych sytuacjach.	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa imprez masowych w określonych sytuacjach.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa imprez masowych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa imprez masowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem imprez masowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem imprez masowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności.	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności.		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej.	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej.		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Doktryny polityczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest dostarczenie wiedzy z zakresu historii myśli, idei i doktryn politycznych; przedstawienie genezy, ewolucji oraz podstawowych założeń ideowych doktryn politycznych; zapoznanie studentów z sylwetkami i poglądami wybranych myślicieli politycznych; nabycie przez studentów umiejętności rozróżnienia poszczególnych ideologii i doktryn politycznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Nauka o państwie oraz Wstęp do nauki o polityce	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W01	Student ma elementarną wiedzę z zakresu historii doktryn politycznych (geneza, główne idee, przedstawiciele, etapy rozwoju) oraz ich powiązania z naukami o bezpieczeństwie	S1A_W01
K_W013	Student jest świadomy znaczenia i wpływu ideologii, doktryn i programów politycznych na powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów politycznych, społeczno-gospodarczych i militarnych.	S1A_W03 S1A_W05
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej związanych z ideologiami, doktrynami i programami politycznymi	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U17	Student w sposób uargumentowany wypowiada się na temat wybranych zagadnień dotyczących doktryn politycznych	S1A_U10
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu doktryn politycznych	S1A_U02 S1A_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę z zakresu doktryn politycznych do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K09	Student w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizuje i porównuje wybrane koncepcje ideowe	S1A_K04
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie. Podstawowe pojęcia i kategorie przedmiotowe. Filozofie, teorie i myśl polityczna a doktryna polityczna. Ideologie, doktryny, programy i ruchy polityczne. Przegląd wybranych klasyfikacji doktryn politycznych. 2. Liberalizm. Etymologia, historia i konteksty znaczeniowe pojęcia. Źródła, ewolucja i nurty liberalizmu. Główne idee myśli liberalnej. Filozofia polityczna klasycznego liberalizmu. Liberalna koncepcja państwa Johna Locke'a. Liberalizm arystokratyczny Monteskiusza Narodziny liberalizmu gospodarczego - A. Smitha koncepcja taniego 	

rządu. Przedstawiciele i poglądy demoliberalizmu (J.S. Mill, A.de Tocqueville). Liberalna koncepcja państwa prawa. Założenia ideowe liberalizmu socjalnego (L.T. Hobhouse, J.M. Keynes, A. Berle). Niemiecki ordoliberalizm. Doktryny neoliberalne: Liberalizm realny W. Lippmana, libertarianizm, szkoła austriacka von Misesa, szkoła chicagowska M. Friedmana. Polska myśl liberalna.

3. **Konserwatyzm.** Narodziny prawicowych teorii politycznych jako reakcja na rewolucję francuską. Etapy rozwoju, specyfika, nurty i klasyfikacje myśli konserwatywnej. Ideowy kanon filozofii politycznej konserwatyizmu. Konserwatyzm w przekrojach krajowych. Poglądy E. Burke'a, J. De Maistre'a. Niemiecka prawica heglowska i inne nurty konserwatyizmu niemieckiego. Doktryny neokonserwatywne. Brytyjski thatcheryzm. Stara i Nowa Prawica w USA. Polska myśl konserwatywna. Ruch konserwatywny w świecie.
4. **Katolicyzm społeczny.** Tradycjonalizm doktrynalny XIX-wiecznego katolicyzmu. Przełomowość pontyfikatu Leona XIII. Nauczanie społeczne Kościoła w pierwszych encyklikach społecznych. Rerum novarum Leona XIII. Idea aggiornamento. Treści społeczne dokumentów II Soboru Watykańskiego i encyklik Jana XXIII, Pawła VI i Jana Pawła II. Chadecja. Ruch i doktryna współczesnej chrześcijańskiej demokracji. Kanon wartości chrześcijańsko - demokratycznych. Chrześcijańska demokracja we współczesnym świecie.
5. **Agraryzm.** Nazwa i podstawowe pojęcia. Geneza i ewolucja agraryzmu. Idee i założenia doktrynalne. Agraryzm w przekrojach krajowych. Założenia doktrynalne agraryzmu w polskim ruchu ludowym.
6. **Socjalizm i socjaldemokracja.** Geneza i nurty socjalizmu. Teorie socjalizmu utopijnego: Saint-Simon, Owen, Fourier. Socjalizm naukowy. Różnice między socjalizmem a komunizmem. Narodziny socjalizmu demokratycznego. Edward Bernstein jako krytyk marksizmu. Myśl socjalistyczna w przekrojach krajowych. Główne idee programowe socjaldemokracji. Ruch i doktryna współczesnej socjaldemokracji. Socjaldemokracja a socjalny liberalizm. Doktryna „państwa dobrobytu”. Polityka „trzeciej drogi”.
7. **Komunizm.** Przedmarksowskie koncepcje komunistyczne. Ewolucja myśli komunistycznej. Myśl polityczna marksizmu. Materializm dialektyczny i historyczny. Typy i formy państwa. Teoria rewolucji. Krytyka państwa burżuazyjnego. Marksizm - Leninizm. Idea państwa dyktatury proletariatu. Zasada kierowniczej roli partii. Stalinizm. Idee polityczne ultralewicy. Trockizm. Maoizm. Nowa lewica.

Suma godzin - 15

<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rasizm i nacjonalizm. Rasa, rasizm, dyskryminacja rasowa – wyjaśnienie podstawowych pojęć. Geneza i rozwój koncepcji rasistowskich. Główne idee rasizmu. Szkoła rasowo-antropologiczna i jej przedstawiciele (A. Gobineau, G.V. de Lapouge, H.S. Chamberlain). Koncepcje biometryczne F. Galtona i K. Pearsona. Nietzschego idea nadczłowieka i jej interpretacje. Odmiany rasizmu: rasizm afrykański i amerykański. Doktryna nacjonalizmu. Źródła i rozwój nacjonalizmów. Główne idee. Nacjonalizm w przekrojach krajowych. Polski nurt nacjonalistyczny i narodowy. Syjonizm (nacjonalizm żydowski). Nacjonalizm mniejszości narodowych. 2. Faszyzm i nazizm. Geneza, ewolucja i odmiany doktryny faszystowskiej. Podstawowe idee, cechy i założenia doktrynalne. Wódz i jego drużyna. Mit państwa korporacyjnego. Psychologia masowa faszyzmu. Doktryna faszyzmu włoskiego. Ideologia nazizmu w Niemczech i jej swoiste cechy - nacjonalizm, rasizm, kult wodza, kult przemocy, ekspansjonizm terytorialny, antysemityzm (holocaust). Neofaszyzm. 3. Anarchizm. Geneza, ewolucja i nurty anarchizmu. Ogólna charakterystyka anarchistycznych idei. Anarchizm indywidualistyczny M. Stirnera i P. J. Proudhona. Anarchizm kolektywistyczny M. Bakunina. Anarchizm komunistyczny P. Kropotkina. Anarcho-syndykalizm i poglądy G.Sorela. Neoanarchizm. 4. Populizm. Nazwa i podstawowe pojęcia. Eklektyzm populizmu. Typologia, idee i założenia populizmu. Nurty i formy ruchów populistycznych. Analiza populizmu: rosyjskiego, północno-amerykańskiego, indyjskiego, peronizmu i innych wybranych odmian. Populizm w Polsce. 5. Idee polityczne nowych ruchów społecznych. Feminizm. Źródła, ewolucja i nurty feminizmu. Idee sufrażystek i Ruchu Wyzwolenia Kobiet. Główne założenia i hasła programowe współczesnego feminizmu. Ekologizm. Nazwa i podstawowe pojęcia. Źródła myśli politycznej ekologizmu. John Muir i David Thoreau jako klasycy i prekursorzy doktryny. Główne idee i założenia doktrynalne. Pacyfizm. Źródła, ewolucja główne nurty i idee współczesnego pacyfizmu. <p>Suma godzin - 15</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>W ramach wykładu: wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji w Power Poincie W ramach ćwiczeń: zajęcia z wykorzystaniem różnych form dyskusji, analiza porównawcza wybranych założeń ideowych – praca zespołowa, dyskusja nad tekstem z literatury przedmiotu, metoda stawiania i rozwiązywania problemów - zadania związane z analizą treści wybranych koncepcji doktrynalnych.</p>

Narzędzia dydaktyczne	Materiały publikowane – wybór tekstów źródłowych, rzutnik multimedialny, prezentacje PowerPoint
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność na zajęciach, ocena indywidualnej aktywności i zaangażowania w pracy zespołowej P – egzamin pisemny - test zawierający pytania sprawdzające znajomość faktografii i rozpoznawanie założeń ideowych wybranych doktryn
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Tokarczyk R., <i>Współczesne doktryny polityczne</i>, Zakamycze 1998 (wyd. VIII i następne) • <i>Doktryny polityczne XIX i XX wieku</i>, red. K.Chojnicka, i W. Kozub-Ciembroniewicz, Kraków 2000. • <i>Historia doktryn politycznych i prawnych. Wybór źródeł</i>, red. B. Szlachta. Sopot 1997. • <i>Historia idei politycznych. Wybór tekstów</i>, t. I .Warszawa 1995, t.II, Warszawa 1998.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Dubiel L., <i>Historia doktryn politycznych i prawnych do końca XIX wieku</i>, Warszawa 2002. • Filipowicz S., <i>Historia myśli polityczno-prawnej</i>, Gdańsk 2001. • Grzybowski K., <i>Historia doktryn politycznych i prawnych</i>, Warszawa 1967. • Justyński J., <i>Historia doktryn polityczno-prawnych</i>, Toruń 2000. • Król M., <i>Historia myśli politycznej od Machiavellego po czasy współczesne</i>, Gdańsk 1998. • Kulesza W.T., <i>Ideologie naszych czasów</i>, Warszawa 1996. • Kymlicka W., <i>Współczesna filozofia polityczna</i>, Kraków 1998. • Olszewski H., Zmierczak M., <i>Historia doktryn politycznych i prawnych</i>, Poznań 1994. • <i>Przewodnik po współczesnej filozofii politycznej</i>, Warszawa 1998. • Sylwestrzak A., <i>Historia doktryn politycznych i prawnych</i>, Warszawa 1994.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr hab. Magdalena Mikołajczyk

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy z zakresu historii doktryn politycznych (geneza, główne idee, przedstawiciele, etapy rozwoju) oraz ich	Student ma elementarną wiedzę z zakresu historii doktryn politycznych (geneza, główne idee, przedstawiciele, etapy rozwoju) oraz ich powiązaniu z naukami o bezpieczeństwie		

	powiązaniu z naukami o bezpieczeństwie			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie jest świadomy znaczenia i wpływu ideologii, doktryn i programów politycznych na powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów politycznych, społeczno-gospodarczych i militarnych.	Student jest świadomy znaczenia i wpływu ideologii, doktryn i programów politycznych na powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów politycznych, społeczno-gospodarczych i militarnych.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej związanych z ideologiami, doktrynami i programami politycznymi	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej związanych z ideologiami, doktrynami i programami politycznymi		
UMIĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny

	efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie umie wypowiadać się na temat wybranych zagadnień dotyczących doktryn politycznych	Student w sposób uargumentowany wypowiada się na temat wybranych zagadnień dotyczących doktryn politycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu doktryn politycznych	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu doktryn politycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy z zakresu doktryn politycznych do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę z zakresu doktryn politycznych do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest w stanie w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizować i porównywać wybranych koncepcji ideowych	Student w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizuje i porównuje wybrane koncepcje ideowe		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Dyplomacja i stosunki międzynarodowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu wybranych zagadnień z dyplomacji i stosunków międzynarodowych; nabycie przez studentów umiejętności oceny wybranych zagadnień w kontekście historycznym, politycznym, geopolitycznym oraz kulturowym, w szczególności zaś przez pryzmat wieloaspektowych czynników składających się na historyczne uwarunkowania dyplomacji i stosunków międzynarodowych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Nauka o państwie, Wstęp do nauki o polityce	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat międzynarodowych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego	S1A_W02 S1A_W03
K_W05	Student zna podstawową faktografię dotyczącą najnowszej historii powszechnej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na ewolucję systemów bezpieczeństwa	S1A_W02 S1A_W08
K_W08	Student ma elementarną wiedzę na temat współczesnych stosunków międzynarodowych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego	S1A_W03 S1A-W07
Umiejętności		
K_U05	Student potrafi analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, mające w najnowszych dziejach wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa	S1A_U03 S1A_U08
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
K_U14	Student potrafi analizować i porównać doktryny polityczne wybranych państw	S1A_U03 S1A_U08
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Harmonogram pracy, zakres merytoryczny, wymagania egzaminacyjne 2. Geneza i rozwój stosunków międzynarodowych. 3. Czynniki kształtujące stosunki międzynarodowe. 4. Czynniki wpływające na bezpieczeństwo państw. 5. Uczestnicy stosunków międzynarodowych. 6. Polityka zagraniczna państwa. 7. Problemy globalne ludzkości. 8. Terroryzm we współczesnym świecie. 9. Prawa człowieka a stosunki międzynarodowe. 10. Spory i konflikty międzynarodowe we współczesnym świecie. 11. Międzynarodowe prawo humanitarne. 12. Znaczenie organizacji międzynarodowych w budowie systemu bezpieczeństwa na świecie. <p>Suma godzin - 15</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organy państwa w stosunkach międzynarodowych 2. Dekolonizacja i neokolonializm. 3. Wpływ na współczesne stosunki międzynarodowe 4. Organizacje międzynarodowe 5. Rola ONZ we współczesnym świecie 6. Procesy integracyjne we współczesnym świecie 7. Sposoby rozwiązywania sporów i konfliktów międzynarodowych (analiza wybranych przykładów) 8. Polityka zagraniczna RP po 1989 r. 9. Rola USA we współczesnym świecie 10. „Wschodzące potęgi” w stosunkach międzynarodowych 11. Dyplomacja instrumentem polityki zagranicznej. 12. Historyczny rozwój form dyplomatycznych. 13. Kodyfikacja i podstawowe zasady protokołu dyplomatycznego

	Suma godzin - 15
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny W ramach ćwiczeń: debata oksfordzka, praca w grupach
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, mapy dot. historii Polski i powszechnej (w formacie JPG., na komputerze), filmy dokumentalne (na komputerze)
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F - obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny (test)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Kissinger H., <i>Dyplomacja</i>, Warszawa 2004. • Kukułka J., <i>Historia współczesna stosunków międzynarodowych 1945-2000: z kalendarium 2001-2006</i>, Warszawa 2007. • Orłowski T., <i>Protokół dyplomatyczny. Ceremoniał & Etykieta</i>, Warszawa 2005 • Pietraś M. (red.), <i>Międzynarodowe stosunki polityczne</i>, Lublin 2006. • Sutor J., <i>Prawo dyplomatyczne i konsularne</i>, Warszawa 2008.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Callieres F. de, <i>Sztuka dyplomacji</i>, Lublin 1997. • Calvocoressi P., <i>Polityka międzynarodowa 1945-2000</i>, Warszawa 2002. • Ikanowicz C., <i>Protokół dyplomatyczny i organizacja służby zagranicznej RP: zagadnienia wybrane</i>, Warszawa 1997. • Malendowski W., Mojsiewicz C., <i>Stosunki międzynarodowe</i>, Wrocław 2004. • Zięba R., <i>Unia Europejska jako aktor stosunków międzynarodowych</i>, Warszawa 2003
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Przemysław Łukasik

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	107
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat międzynarodowych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat międzynarodowych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowej faktografii dotyczącej najnowszej historii powszechnej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na ewolucję systemów bezpieczeństwa	Student zna podstawową faktografię dotyczącą najnowszej historii powszechnej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na ewolucję systemów bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat współczesnych stosunków międzynarodowych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego	Student ma elementarną wiedzę na temat współczesnych stosunków międzynarodowych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas

	umiejętności które student nabył podczas zajęć	zajęć	zajęć	zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować czynników historycznych, politycznych, geograficznych mających w najnowszych dziejach wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa	Student potrafi analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, mające w najnowszych dziejach wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych, filozofii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi analizować i porównać doktryn politycznych wybranych państw	Student potrafi analizować i porównać doktryny polityczne wybranych państw		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym-

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest w stanie w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizować i porównywać wybranych koncepcji ideowych	Student w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizuje i porównuje wybrane koncepcje ideowe		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Edukacja dla bezpieczeństwa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Cele przedmiotu jest poznanie i rozumienie znaczenia powszechnej samoobrony i ochrony cywilnej; poznanie zasad prawidłowego działania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia; nabycie przez studentów umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, poznanie przez studentów podstaw prawnych funkcjonowania ochrony ludności i Obrony Cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej oraz uregulowań prawnych i funkcjonowania Obrony Cywilnej w świecie.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: System bezpieczeństwa narodowego oraz Zarządzanie kryzysowe	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat społecznych, ekonomicznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego	S1A_W02 S1A_W03
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	S1A_U01
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	S1A_U06 S1A_U07
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, geografii, ekonomii, socjologii, psychologii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	S1A_K01
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Główne zadania ochrony ludności i Obrony Cywilnej; prawne funkcjonowanie ochrony ludności i Obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej; podstawowe dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie Obrony cywilnej w świecie.	

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Ochrona przed skutkami różnorodnych zagrożeń. 3. Typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru itp.: Charakterystyka zagrożenia pożarowego w domu, szkole i najbliższej okolicy; jak należy gasić zarzewie ognia; jak należy gasić odzież palącą się na człowieku 4. Powszechna Samoobrona i ochrona cywilna. <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady ewakuacji ludności, zwierząt z terenów zagrożonych. 2. Zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność. 3. Zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych. 4. Przygotowanie do działania ratowniczego. 5. Pierwsza Pomoc Przedmedyczna. <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	wykład (problemowy, konwersatoryjny, z prezentacją multimedialną, informacyjny, opisowy) opis, dyskusja, pokaz, ćwiczenia laboratoryjne, zestawy zadań do samodzielnego wykonania
Narzędzia dydaktyczne	Wzrokowe: tablica, prezentacje multimedialne, tablica interaktywna Automatyzujące: komputer, rzutnik multimedialny, tablica interaktywna.

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1. Ocena zadań przygotowywanych indywidualnie podczas pracy z komputerem.</p> <p>F2. Ocena aktywności podczas ćwiczeń.</p> <p>F3. Ocena przygotowania do czynnego udziału w ćwiczeniach</p> <p>P – Zaliczenie przedmiotu: forma testowa z przeważającą ilością pytań otwartych</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Olak A., Oleksiewicz I., <i>Bezpieczeństwo a zagrożenia współczesnego świata</i>, Rzeszów 2008. • Olak A., <i>Bezpieczeństwo rodziny w warunkach zagrożeń</i>, Rzeszów 2010. • Olak A., Krauz A., Kozaczuk F., <i>Edukacja a Bezpieczeństwo</i>, Ostrowiec Św. 2011. • Nowakowski Z., Protasowicki I., <i>Bezpieczeństwo polityczne i militarne Polski po 1998 roku</i>, Rzeszów 2008. • Ura E., Rajchel K., Pieprzny St., Pomykała M., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne we współczesnym państwie</i>, Rzeszów 2008.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Lewicki M., <i>Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym</i>, Warszawa 2011. • Olak A., <i>Bezpieczeństwo rodziny w warunkach zagrożeń</i>, A. Olak MAX-DRUK Rzeszów 2010. • Olak A., Krauz A., Kozaczuk F., <i>Edukacja a Bezpieczeństwo</i>, Ostrowiec Św. 2011.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	12
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat społecznych, ekonomicznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat społecznych, ekonomicznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego		

	narodowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych

	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować czynników historycznych, politycznych, geograficznych mających miejsce w najnowszych dziejach wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa	Student potrafi analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, mające miejsce w najnowszych dziejach wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi analizować i porównać doktryn politycznych wybranych państw	Student potrafi analizować i porównać doktryny polityczne wybranych państw		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi pracować zespołowo	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Geopolityka	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami historycznych i współczesnych koncepcji geopolitycznych oraz analiza wybranych współczesnych procesów geopolitycznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Historia najnowsza oraz Geografia polityczna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W03	Student zna ogólną metodologię badań stosowanych w naukach społecznych	S1A_W06
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat geopolitycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	S1A_W02 S1A_W03
K_W08	Student ma elementarną wiedzę na temat współczesnych stosunków międzynarodowych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego	S1A_W03 S1A-W07
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki geopolityczne wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego	S1A_U01 S1A_U08
K_U03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym	S1A_U03 S1A_U08
K_U04	Student potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym	S1A_U04 S1A_U08
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	S1A_K01
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu pogłębionej analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do teorii geopolityki. 2. Geneza geopolityki i teoria państwa organicznego. 3. Teoria potęgi lądowej. 4. Teoria potęgi morskiej. 5. Teoria potęgi półwyspowej. 6. Teoria potęgi powietrznej. 7. Potęga i jej pomiar w geopolityce i nauce o stosunkach międzynarodowych. 	

	<p>8. Narodowe szkoły geopolityki.</p> <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studium przypadku: Kryzys krymski i konflikt na wschodzie Ukrainy. 2. Studium przypadku: Geopolityka USA przed 1898 r. 3. Analiza porównawcza: Rosyjskie i amerykańskie koncepcje geopolityczne po 1991 r. 4. Prezentacja multimedialna i dyskusja: Koncepcja <i>Heartlandu</i> i <i>Rimlandu</i> współcześnie i ich wpływ na bezpieczeństwo międzynarodowe. 5. Dyskusja: Koncepcja Międzymorza w II i III RP – szanse i zagrożenia. 6. Dyskusja: Polityka prometejska i Partnerstwo Wschodnie a stosunki polsko-rosyjskie. 7. Dyskusja: Polska polityka zagraniczna w II i III RP – analiza geopolityczna. 8. Prezentacje multimedialne przygotowywane przez studentów na zadane tematy. <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, gra decyzyjna, pokaz multimedialny (zdjęcia, mapy, filmy), burza mózgów.
Narzędzia dydaktyczne	<p>Prezentacja wiedzy w formie przekazu bezpośredniego (wykładu) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy).</p> <p>Materiały wykładowe dostępne w formie elektronicznej na stronie www.</p> <p>Zapowiedzi w formie krótkiej prezentacja (5 minut) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p> <p>Praca w zespołach analitycznych - konsultacje z prowadzącym.</p> <p>Raport pisemny – redagowany według ściśle określonego wzorca</p> <p>Prezentacja końcowych raportów przez studentów – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – kolokwium, ćwiczenia praktyczne P – egzamin pisemny: test
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Jean C., <i>Geopolityka</i>, Ossolineum, Wrocław 2001. • Lach Z., Skrzyp J., <i>Geopolityka i geostrategia</i>, AON, Warszawa 2007. • Moczulski L., <i>Geopolityka. Potęga w czasie i przestrzeni</i>, Bellona, Warszawa 1999. • Sykulski L., <i>Geopolityka. Skrypt dla początkujących</i>, Grzegorz, Częstochowa 2014.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Blacksell M., <i>Geografia polityczna</i>, PWN, Warszawa 2008. • Dybczyński A., <i>Geopolityka</i>, Poltext, Warszawa 2013. • Flint C., <i>Wstęp do geopolityki</i>, PWN, Warszawa 2008. • Otok S., <i>Geografia polityczna. Geopolityka. Ekopolityka. Globalistyka</i>, wyd. IX, Warszawa 2008. • Potulski J., <i>Wprowadzenie do geopolityki</i>, Gdańsk 2010. • Rykiel Z., <i>Podstawy geografii politycznej</i>, Warszawa 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	prof. zw. dr hab. Katarzyna Sobolewska-Myślik, dr Leszek Sykulski

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	45
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	112
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna ogólnej metodologii badań stosowanych w naukach społecznych	Student zna ogólną metodologię badań stosowanych w naukach społecznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat geopolitycznych uwarunkowań systemu	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat geopolitycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej		

	bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat współczesnych stosunków międzynarodowych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego	Student ma elementarną wiedzę na temat współczesnych stosunków międzynarodowych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników	Student potrafi określać czynniki geopolityczne wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego		

	geopolitycznych wyznaczających poziom bezpieczeństwa narodowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prognozować skutków niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym	Student potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu pogłębionej analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu pogłębionej analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Gotowość obronna państwa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zrozumienie przez studentów istoty gotowości obronnej państwa i jej stanów, nabycie umiejętności interpretacji zjawisk związanych z gotowością obronną państwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Prawne podstawy bezpieczeństwa oraz Międzynarodowe konflikty polityczne	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W05	Student zna podstawową faktografię dotyczącą zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na gotowość obronną państwa	S1A_W02 S1A_W08
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do kształtowania gotowości obronnej państwa	S1A_U06 S1A_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z kształtowaniem gotowości obronnej państwa	S1A_U06 S1A_U07
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy problematyki związanej z kształtowaniem gotowości obronnej państwa	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1A_K03 S1A_K05
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagrożenie kryzysowe i wojenne oraz ich wpływ na stany stabilności w RP; 2. Umieszczenie gotowości obronnej państwa w systemie bezpieczeństwa narodowego; 3. Normatywno – prawne podstawy funkcjonowania gotowości obronnej państwa; 4. Pojęcie gotowości obronnej państwa i jej stanów; 5. Procedury podnoszenie gotowości obronnej państwa w sytuacjach kryzysowych; 	

	<p>6. Mobilizacja gospodarki i jej uwarunkowania;</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasadnicze problemy i struktura gotowości obronnej państwa; 2. Zasady obronne państwa i możliwości ich wykorzystania; 3. Modelowanie zadań w ramach osiągania wyższych stanów gotowości obronnej państwa i bojowej sił zbrojnych; 4. Tworzenie i wykorzystywanie zasobów rezerw państwowych w systemie bezpieczeństwa narodowego; 5. Charakterystyka funkcji obronnych gospodarki narodowej w zabezpieczeniu bieżących potrzeb systemu bezpieczeństwa i jego przygotowania w czasie pokoju; 6. Charakterystyka funkcji obronnych gospodarki narodowej w zabezpieczeniu bieżących potrzeb systemu bezpieczeństwa <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik, komputer
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1– ocena aktywności studentów</p> <p>F2 – wykonanie prezentacji przez studentów na określony temat</p> <p>P – zaliczenie na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Szandroho R., <i>Wybrane problemy gotowości obronnej państwa</i>, Wrocław 2013 • Wojnarowski J., <i>Utrzymanie i podnoszenie gotowości obronnej państwa w sytuacjach kryzysowych</i>, Warszawa 2002. • Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie gotowości obronnej państwa
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Balcerowicz B., <i>Sojusz a obrona narodowa</i>, Warszawa 1999; • Kalinowski R., <i>Gotowość cywilna</i>, Warszawa 2002;
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowej faktografii dotyczącej zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na gotowość obronną państwa	Student zna podstawową faktografię dotyczącą zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, wpływających na gotowość obronną państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do kształtowania gotowości obronnej państwa	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do kształtowania gotowości obronnej państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z kształtowaniem gotowości obronnej państwa	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z kształtowaniem gotowości obronnej państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy problematyki związanej z kształtowaniem gotowości obronnej państwa	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych do analizy problematyki związanej z kształtowaniem gotowości obronnej państwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i

	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań,	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Historia wojskowości	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu wybranych zagadnień z historii wojskowości w oparciu o historię Polski i powszechną. Nabycie przez studentów umiejętności oceny wybranych konfliktów i ich wpływu na dzieje w kontekście historycznym, politycznym, gospodarczym. Nabycie wiedzy na temat wpływu zmiany techniki i produkcji broni na pole walki, taktykę, strategię, sposób i charakter prowadzenia wojen.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Historia najnowsza	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W05	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii wojskowości Polski i powszechnej	S1A_W02 S1A_W08
K_W06 K_W17	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu obronnego Polski	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu historii wojskowości	S1A_W01 S1A_W02
Umiejętności		
K_U03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokoju konfliktów militarnych w przeszłości	S1A_U03 S1A_U08
K_U05	Student potrafi analizować czynniki historyczne i polityczne mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa	S1A_U03 S1A_U08
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii wojskowości do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1A_K03 S1A_K05
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historia wojskowości – terminologia, definicja, obszar badania. Przypomnienie podstawowych pojęć. 2h 2. Starożytność i średniowiecze – charakterystyka myśli, taktyki i techniki wojskowej wybranych państw starożytnych (Egipt, Grecja, Imperium Rzymskie). Średniowieczne budowle obronne (rozwój budownictwa w oparciu o zdobycze techniki), sztuka oblężnicza (machiny oblężnicze, artyleria, pierwsze działa prochowe) – 2h 3. Rewolucja wojskowa XVI-XVIII w. – nowożytna wojna: masowe wykorzystanie broni palnej w oddziałach piechoty, kawalerii i w artylerii, nowa taktyka w polu i w oblężeniu, twierdze gwiaździste, zmiany w budowie broni palnej do czasu wojen napoleońskich – 2h 4. Wojny XIX-wieczne – wojny napoleońskie: taktyka napoleońska (podział armii na autonomiczne korpusy, manewry napoleońskie), wpływ myśli wojskowej Napoleona Bonaparte na szkolnictwo wojskowe w XIX w.; wojny II poł. XIX w. – wojna krymska, wojna secesyjna, wojna prusko-austriacka 1866, wojna francusko-pruska 1870: wykorzystanie zdobyczy techniki na polu walki (kolej żelazna, telegraf, broń odtylcowa, karabiny powtarzalne, kartacznice, nowoczesna artyleria polowa) – 2 h 5. I wojna światowa – ewolucja taktyki i techniki wojskowej na przestrzeni pięciu lat konfliktu – 2h 6. Okres międzywojenny – wnioski i doświadczenia z I WŚ a nowoczesna wojna; poligony doświadczalne przyszłego konfliktu (wojna domowa w Hiszpanii, wojna a Abisynii) – 1h 7. II wojna światowa – wojna masowa, ewolucja pola walki 1939-1945, nowe technologie (broń pancerna, broń rakietowa, noktowizor etc.), nauka w służbie wojny, zaplecze pola walki – 2h 8. Okres powojenny – wyścig zbrojeń, charakterystyka wybranych konfliktów zbrojnych po 1945 r. – 2h 9. Rewolucja w dziedzinie wojskowości (RMA – Revolution in Military Affairs) – 2h 10. Dzieje wojskowej służby zdrowia – 1 h <p>Suma godzin - 18 h</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja przez studentów wybranych problemów z dziedziny historii wojskowości po 1914 r. – bitwy, kampanie, wojny, dowódcy, technika wojskowa, uzbrojenie i wyposażenie, taktyka i strategia – 18h <p>Suma godzin – 18h</p>

Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład konwencjonalny, wykład problemowy W ramach ćwiczeń: praca własna studentów (prezentacje wybranych tematów), klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, mapy przebiegu konfliktów, bitew, szkice, zdjęcia, filmy, prezentacje studentów
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność (prezentacje) P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Grant R.G., <i>Bitwy: historia wojen i konfliktów zbrojnych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007. • <i>Historia sztuki wojennej: Od starożytności do czasów współczesnych</i>, pod red. G. Parkera, Książka i Wiedza, Warszawa 2008. • Keegan J., <i>Historia wojen</i>, Książka i Wiedza, Warszawa 1998. • Kukiel M., <i>Zarys historii wojskowości w Polsce</i>, Krajowa Agencja Wydawnicza, Kraków 1987. • Sikorski J., <i>Zarys historii wojskowości powszechnej do końca wieku XIX</i>, Wydawnictwo MON, Warszawa 1975.

<p>uzupełniająca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Biegański W., <i>Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 1939-1945</i>, Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1990. • Cisek Janusz, <i>Rok 1920: wojna polsko-bolszewicka</i>, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2010. • Chwalba A., <i>Samobójstwo Europy: Wielka Wojna 1914-1918</i>, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2014. • <i>Leksykon wiedzy wojskowej</i>, Wydawnictwo MON, Warszawa 1974. • Łaptos J., <i>Wielkie wojny XX wieku (1914-1945)</i>, Świat Książki, Warszawa 2006. • F. Skibiński, <i>Dowodzenie jednostkami polskimi na Zachodzie w skali operacyjnej: (wybrane przykłady)</i>, Wydawnictwo MON, Warszawa 1973. • Van Creveld M., <i>Żywiąc wojnę: logistyka od Wallensteina do Pattona</i>, Instytut Wydawniczy Tetragon, Warszawa 2014. • Wołoszański B., <i>Tamten okrutny wiek: nowa historia XX wieku, 1914-1990</i>, Colori, Warszawa 2003.
<p>Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)</p>	<p>dr Jakub Żak</p>

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	18
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	40
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	133
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii wojskowości Polski i powszechnej	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii wojskowości Polski i powszechnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu obronnego Polski		

	uwarunkowań systemu obronnego Polski			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student zna podstawowe definicje z zakresu historii wojskowości	Student zna podstawowe definicje z zakresu historii wojskowości		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokojów konfliktów militarnych w przeszłości	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów konfliktów militarnych w przeszłości		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować czynników historycznych i politycznych mających w przeszłości	Student potrafi analizować czynniki historyczne i polityczne mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa		

	wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie umie zastosować zdobytej wiedzy z zakresu historii wojskowości do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii wojskowości do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Integracja europejska	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przyswojenie podstawowej wiedzy nt. modeli integracji w Europie oraz podstawowych ram i zasad funkcjonowania organizacji międzynarodowych o charakterze integracyjnym	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Wstęp do nauki o polityce, Dyplomacja i stosunki międzynarodowe oraz Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W02	Student charakteryzuje pojęcie i formy integracji europejskiej	S1A_W01 S1A_W02
K_W015	Student posiada podstawową wiedzę nt. specyfiki systemu instytucjonalnego i prawa Unii Europejskiej i jej wpływu na bezpieczeństwo państwa	S1A_W02 S1A_W03
K_W07	Student potrafi scharakteryzować ponadnarodową organizację międzynarodową i jej wpływ na bezpieczeństwo państw	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
Umiejętności		
K_U13	Student potrafi wyszukiwać akty prawa UE oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE	S1A_U07
K_U16	Student posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych dotyczących zagadnień szczegółowych przedmiotu	S1A_U09
K_U07	Student potrafi w oparciu o zdobytą wiedzę identyfikować potencjalne problemy funkcjonowania jednostki w integrujących się państwach oraz w przestrzeni współlistnienia systemów prawa krajowego i unijnego	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	S1A_K01
K_K12	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę w zakresie praktycznego korzystania ze swobód rynku wewnętrznego (wyjazd do innego kraju UE, podejmowanie tam zatrudnienia, studiów etc.)	S1A_K07
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. pojęcie integracji europejskiej i integracyjnej organizacji międzynarodowej 2. specyfika organizacji integracyjnej o charakterze ponadnarodowym 3. główne organizacje integracyjne w Europie 	

	<p>4. specyfika funkcjonowania Unii Europejskiej (system instytucjonalny i prawo)</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. pozycja Polski w organizacjach integracyjnych w Europie 2. plusy/minusy członkostwa Polski w Unii Europejskiej 3. wpływ członkostwa Polski w Unii Europejskiej na bezpieczeństwo 4. swobody rynku wewnętrznego UE a uprawnienia obywateli <p>Suma godzin – 8</p>
Metody dydaktyczne	<p>Wykład (problemowy, konwersatoryjny, z prezentacją multimedialną, informacyjny, opisowy); Ćwiczenia (z pracą w grupach, z analizą zdarzeń, z dyskusją, z analizą i oceną tekstów dokumentów, z metodą projektową)</p>
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, film,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1. Odpowiedzi studentów na zadawane przez nauczyciela pytania. F2. Swobodne wypowiedzi studentów. F3. Wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie projektu (prezentacji), wykonanie określonej pracy praktycznej. P. Praca pisemna zaliczeniowa.</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Doliwa –Klepacki Z. M., <i>Integracja europejska</i>, Białystok 2007.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Barcz J., Górka M., Wyrozumska A., <i>Instytucje i prawo Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2010. • Doliwa-Klepacka A., Doliwa-Klepacki Z. M., <i>Struktura organizacyjna (instytucjonalna) Unii Europejskiej</i>, Białystok 2009 • <i>Globalizacja – Unia Europejska – Polska: Polska a integracja europejska</i>, red. nauk. R. Piasecki, Łódź 2009 • <i>Integracja europejska: ćwiczenia</i>, red. nauk. K.A. Wojtaszczyk, Ł. Zamęcki, Warszawa 2012
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr hab. AnnaDoliwa-Klepacka

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	12
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	58
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie jest w stanie charakteryzować pojęcia i form integracji europejskiej	Student charakteryzuje pojęcie i formy integracji europejskiej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada podstawowej wiedzy nt. specyfiki systemu	Student posiada podstawową wiedzę nt. specyfiki systemu instytucjonalnego i prawa Unii Europejskiej i jej wpływu na bezpieczeństwo państwa		

	instytucjonalnego i prawa Unii Europejskiej i jej wpływu na bezpieczeństwo państwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie potrafi scharakteryzować ponadnarodowej organizacji międzynarodowej i jej wpływu na bezpieczeństwo państw	Student potrafi scharakteryzować ponadnarodową organizację międzynarodową i jej wpływ na bezpieczeństwo państw		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi wyszukiwać aktów prawa UE oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE	Student potrafi wyszukiwać akty prawa UE oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie posiada umiejętności przygotowania typowych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych dotyczących zagadnień szczegółowych przedmiotu	Student posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych dotyczących zagadnień szczegółowych przedmiotu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi w oparciu o zdobytą wiedzę identyfikować potencjalnych problemów funkcjonowania jednostki w integrujących się państwach oraz w przestrzeni współlistnienia systemów prawa krajowego i unijnego	Student potrafi w oparciu o zdobytą wiedzę identyfikować potencjalne problemy funkcjonowania jednostki w integrujących się państwach oraz w przestrzeni współlistnienia systemów prawa krajowego i unijnego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik

	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby uczenia się przez całe życie	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy w zakresie praktycznego korzystania ze swobód rynku wewnętrznego (wyjazd do innego kraju UE, podejmowanie tam zatrudnienia, studiów etc.)	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę w zakresie praktycznego korzystania ze swobód rynku wewnętrznego (wyjazd do innego kraju UE, podejmowanie tam zatrudnienia, studiów etc.)		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Konflikty asymetryczne i wojny hybrydowe w XXI w.	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu „Konflikty asymetryczne i wojny hybrydowe w XXI wieku” jest zapoznanie studentów z podstawami teoretycznymi współczesnych badań nad konfliktami asymetrycznymi oraz analiza wybranych przykładów konfliktów nowej generacji.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa oraz Międzynarodowe konflikty polityczne	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki współczesnych konfliktów	S1A_W06
K_W08	Student ma elementarną wiedzę na temat charakteru współczesnych konfliktów międzynarodowych i wpływu tych konfliktów na bezpieczeństwo międzynarodowe	S1A_W03 S1A-W07
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście zagrożenia konfliktem asymetrycznym	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa w kontekście zagrożeń konfliktem asymetrycznym	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokoju i konfliktów asymetrycznych	S1A_U03 S1A_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące mieć wpływ na przebieg konfliktu asymetrycznego	S1A_U01
Kompetencje społeczne		
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do terminologii wojskowej 2. Charakterystyka wojen nowej generacji 3. Wojny informacyjne – charakterystyka 4. Współczesne konflikty asymetryczne w Europie 	

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Współczesne konflikty asymetryczne na Bliskim Wschodzie 6. Współczesne konflikty asymetryczne w Azji 7. Współczesne konflikty asymetryczne w Afryce 8. Współczesne morskie konflikty asymetryczne <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studium przypadku: konflikt ukraiński 2. Studium przypadku: terroryzm islamski 3. Analiza porównawcza: Rosyjska koncepcja wojen buntowniczych a teoria wojen hybrydowych 4. Prezentacja multimedialna i dyskusja: Dywersja ideologiczna i jej rola we współczesnych konfliktach 5. Dyskusja: Strategia oporu niekierowanego we współczesnych stosunkach międzynarodowych 6. Dyskusja: Somalia jako przykład państwa upadłego 7. Dyskusja: Asymetryczne zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego RP 8. Gra decyzyjna: Konflikt asymetryczny w powiecie ostrowieckim <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, gra decyzyjna, pokaz multimedialny (zdjęcia, mapy, filmy), burza mózgów.

Narzędzia dydaktyczne	<p>Prezentacja wiedzy w formie przekazu bezpośredniego (wykładu) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy).</p> <p>Materiały wykładowe dostępne w formie elektronicznej na stronie www.</p> <p>Zapowiedzi w formie krótkiej prezentacja (5 minut) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p> <p>Praca w zespołach analitycznych - konsultacje z prowadzącym.</p> <p>Raport pisemny – redagowany według ściśle określonego wzorca</p> <p>Prezentacja końcowych raportów przez studentów – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p>
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – kolokwium, ćwiczenia praktyczne</p> <p>P – egzamin testowy</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Balcerowicz B., <i>Pokój i „nie-pokój” na progu XXI wieku</i>, Warszawa 2002. • Gawliczek P., Pawłowski J., <i>Zagrożenia asymetryczne</i>, Warszawa 2003. • Madej M., <i>Terroryzm i inne zagrożenia asymetryczne w świetle współczesnego pojmowania bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego – próba teoretycznej konceptualizacji</i>, [w:] <i>Porządek międzynarodowy u progu XXI wieku</i>, pod red. R. Kuźniara, Warszawa 2005, s. 497–517. • Polcikiewicz Z., <i>Właściwości przyszłych wojen oraz ich implikacje społeczne</i>, „Zeszyty Naukowe WSOWL” 2012, nr 1, s. 94-111.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Balcerowicz B.: <i>Przygotowanie i prowadzenie wojny obronnej przez Polskę po 2000 roku</i>, »KAPPA«, Warszawa 1999. • Gruszczak A., <i>Unia Europejska wobec terroryzmu po 11 września 2001 roku</i>, Wydaw. Min. Spraw Zagranicznych. • Departament Strategii i Planowania Polityki Zagranicznej, Warszawa 2002. • Jakubczak R. (red.), <i>Obrona narodowa w tworzeniu bezpieczeństwa III RP</i>, Bellona, Warszawa 2003. • <i>Słownik podstawowych terminów dotyczących bezpieczeństwa państwa</i>, AON, Warszawa 1994.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Anatol Wojtan, dr Przemysław Furgacz

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	112
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki współczesnych konfliktów	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki współczesnych konfliktów		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat charakteru współczesnych konfliktów międzynarodowych i wpływu tych konfliktów na bezpieczeństwo międzynarodowe	Student ma elementarną wiedzę na temat charakteru współczesnych konfliktów międzynarodowych i wpływu tych konfliktów na bezpieczeństwo międzynarodowe		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście zagrożenia konfliktem asymetrycznym	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście zagrożenia konfliktem asymetrycznym		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa państwa w kontekście zagrożeń konfliktem asymetrycznym	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa w kontekście zagrożeń konfliktem asymetrycznym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokojów i konfliktów asymetrycznych	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów i konfliktów asymetrycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących mieć wpływ na przebieg konfliktu asymetrycznego	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące mieć wpływ na przebieg konfliktu asymetrycznego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Metodologia nauk o bezpieczeństwie	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z procesem prowadzenia badań naukowych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, nauczanie zasad i metod prowadzenia badań naukowych; przygotowanie studentów do opracowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi pracy naukowej określone przez władze uczelni.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami	S1A_W01
K_W03	Student zna ogólną metodologię badań naukowych w zakresie nauk społecznych	S1A_W06
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego	S1A_W06
Umiejętności		
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U09	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U02 S1A_U03
K_U11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	S1A_U02 S1A_U06
Kompetencje społeczne		
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka – pojęcie i klasyfikacja. Cele nauki i badań naukowych, proces badawczy. 1h 2. Praca dyplomowa. Cel pracy dyplomowej, wymagania formalne. Zasady wyboru tematu pracy, tytułu, struktury pracy, opracowanie wstępnej struktury pracy dyplomowej. 3h 3. Problemy, hipotezy, pytania badawcze. 2h 4. Metody badawcze. Przegląd, klasyfikacja, objaśnienie. 2h 5. Dobór źródeł, analiza dostępnej literatury przedmiotu, klasyfikacja wydawnictw. 2h 6. Aparat naukowy w pracy dyplomowej – sporządzanie przypisów i bibliografii, tworzenie wstępu i zakończenia. 3h 7. Wykorzystanie Internetu jako bazy źródłowej. 3h <p>Suma godzin – 16</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, zadania do dyskusji i pisemnego rozwiązania
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, rzutnik, komputer, materiały pomocnicze sporządzone przez wykładowcę
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F –aktywność na zajęciach P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Nowak S., <i>Metodologia badań społecznych</i>, PWN, Warszawa 2010. • Jemioło T., Dawidczyk A., <i>Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa</i>, AON, Warszawa 2008. • Wójcik K., <i>Piszę akademicką pracę promocyjną: licencjacką, magisterską, doktorską</i>, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012. • Zbroińska B., <i>Piszę pracę licencjacką i magisterską</i>, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, Kielce 2002.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Metodologia badań bezpieczeństwa narodowego. Bezpieczeństwo 2010</i>, red. Sienkiewicz P., Marszałek M., Świeboda H., Warszawa 2010. • Pawlik K., Zenderowski R., <i>Dyplom z internetu: jak korzystać z Internetu pisząc prace dyplomowe?</i>, CeDeWu, Warszawa 2013.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Paweł Gotowiecki

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	16
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	6
Studiowanie literatury	6
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	28
Punkty ECTS za przedmiot	1

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami		

	występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna ogólnej metodologii badań naukowych w zakresie nauk społecznych	Student zna ogólną metodologię badań naukowych w zakresie nauk społecznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa państwa	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Międzynarodowe konflikty polityczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest poznanie podstawowych konfliktów współczesnego świata mających wpływ na zagrożenia bezpieczeństwa państwa; wykształcenie umiejętności identyfikacji i analizy zagrożeń stwarzanych przez obecne i potencjalne konflikty międzynarodowe; doskonalenie umiejętności samokształcenia	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do nauki o polityce	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W08	Student zna podstawowe zagrożenia związane z bieżącymi konfliktami politycznymi na świecie.	S1A_W07
K_W013	Student potrafi określić charakter zagrożeń bezpieczeństwa: kryzys międzynarodowy, kryzys polityczno-militarny, konflikt poniżej progu wojny, konflikt zbrojny	S1A_W03 S1A_W05
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U03	Student potrafi wskazać opisać, zinterpretować i zanalizować rozmaitego typu napięcia i konflikty międzynarodowe. Potrafi określić rolę organów państwa w tym sił zbrojnych, w zarządzaniu kryzysami międzynarodowymi.	S1A_U03 S1A_U08
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, ekonomii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do analizy problematyki związanej z międzynarodowymi konfliktami politycznymi	S1A_U06 S1A_U07
K_U04	Student potrafi prognozować skutki niepokoju społecznych, konfliktów politycznych i militarnych w wymiarze międzynarodowym	S1A_U04 S1A_U08
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student w pełni rozumie i docenia konieczność permanentnego doskonalenia się i poszerzania swojej wiedzy	S1A_K01
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk składających się na przyczyny konfliktów międzynarodowych	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia, typologia konfliktów. 2. Przyczyny kryzysów i konfliktów międzynarodowych 3. Współczesne organizacje międzynarodowe o charakterze polityczno-militarnym. 4. Rola sił zbrojnych w konfliktach zbrojnych poniżej progu wojny i w operacjach pokojowych. 	

	Suma godzin - 15
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konflikt Bliskowschodni- stan obecny 2. Rewolucje Arabskie 2011- stan obecny 3. Dekompozycja państw jako przyczyna konfliktu 4. Nowe konflikty zbrojne- przykłady <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja studentów
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F: aktywność na zajęciach P: zaliczenie na ocenę - test z pytaniami półotwartymi
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zbrojne konflikty i spory międzynarodowe u progu XXI wieku</i>, red. W. Malendowski, Atla 2, Wrocław 2003

Uzupelniajaca	<ul style="list-style-type: none"> • Munkler H., <i>Wojny naszych czasów</i>, Wydawnictwo WAM, Kraków 2004. • <i>Konflikty współczesnego świata</i>, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2008 • <i>Źródła nienawiści. Konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych</i>, red. K. Janicki Instytut Wydawniczy Erica, Kraków-Warszawa 2009 • <i>Operacje pokojowe i antyterrorystyczne w procesie utrzymania bezpieczeństwa międzynarodowego w latach 1948-2004</i>, red. D.S. Kozerański, Wyd. A. Marszałek, Toruń 2006 • Kubiak K., <i>Wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie</i>, Wyd. TRIO, Warszawa 2006
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Przemysław Furgacz, dr Leszek Sykulski

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	45
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	142
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych zagrożeń związanych z bieżącymi konfliktami politycznymi na świecie.	Student zna podstawowe zagrożenia związane z bieżącymi konfliktami politycznymi na świecie.		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie potrafi określić charakteru zagrożeń bezpieczeństwa: kryzysu międzynarodowego, kryzysu polityczno-militarnego, konfliktu poniżej progu wojny, konfliktu zbrojnego	Student potrafi określić charakter zagrożeń bezpieczeństwa: kryzys międzynarodowy, kryzys polityczno-militarny, konflikt poniżej progu wojny, konflikt zbrojny		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi wskazać opisać, zinterpretować i zanalizować różnego rodzaju napięć i konfliktów międzynarodowych. Nie potrafi określić roli organów państwa w tym sił zbrojnych, w zarządzaniu kryzysami międzynarodowymi.	Student potrafi wskazać opisać, zinterpretować i zanalizować różnego rodzaju napięcia i konflikty międzynarodowe. Potrafi określić rolę organów państwa w tym sił zbrojnych, w zarządzaniu kryzysami międzynarodowymi.
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, ekonomii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do analizy problematyki związanej z międzynarodowymi konfliktami politycznymi	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, ekonomii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do analizy problematyki związanej z międzynarodowymi konfliktami politycznymi
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prognozować skutków niepokoju społecznego, konfliktów politycznych i militarnych w wymiarze międzynarodowym	Student potrafi prognozować skutki niepokoju społecznego, konfliktów politycznych i militarnych w wymiarze międzynarodowym
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie w pełni rozumie i docenia konieczność permanentnego doksztalcania się i poszerzania swojej wiedzy	Student w pełni rozumie i docenia konieczność permanentnego doksztalcania się i poszerzania swojej wiedzy		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk składających się na przyczyny konfliktów międzynarodowych	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk składających się na przyczyny konfliktów międzynarodowych		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Międzynarodowe sojusze militarno-polityczne po 1945 r.	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studenta wiedzy na temat roli sojuszy militarno-politycznych w globalnej polityce bezpieczeństwa; poszerzenie wiedzy na temat głównych bloków militarnych po 1945 r. (zimna wojna) oraz organizacji regionalnych skupionych na podniesieniu bezpieczeństwa państw członkowskich oraz realizowaniu zasady kolektywnej obrony zgodnie z art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Historia najnowsza, Dyplomacja i stosunki międzynarodowe oraz Międzynarodowe konflikty polityczne	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W05	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii powszechnej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, w tym sojuszy militarno-politycznych po 1945 r.	S1A_W02 S1A_W08
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa międzynarodowego	S1A_W02 S1A_W03
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat systemów bezpieczeństwa w skali globalnej	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg konfliktów politycznych i militarnych w przeszłości	S1A_U03 S1A_U08
K_U05	Student potrafi analizować czynniki historyczne mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa	S1A_U03 S1A_U08
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu sojuszy militarno-politycznych po 1945 r.	S1A_U02 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sojusze militarno-polityczne – wprowadzenie do problematyki. Pojęcie sojuszu, bezpieczeństwa militarnego, bezpieczeństwa międzynarodowego, równowagi sił, bezpieczeństwa zbiorowego – 2h 2. Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego (NATO) – przyczyny powstania organizacji, państwa-założyciele, 	

	<p>struktura organizacyjna NATO, rozbudowa paktu o nowych członków, strategię i doktryny wojenne NATO – 2h</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Układ o Przyjaźni, Współpracy i Pomocy Wzajemnej (Układ Warszawski) – międzynarodowe uwarunkowania powstania układu, państwa-założyciele, analiza traktatu, struktura organizacyjna UW, strategię i doktryny wojenne UW – 2h 4. Regionalne sojusze militarno-polityczne – Pakt Bezpieczeństwa Pacyfiku /ANZUS/ (przyczyny powstania, państwa członkowskie, zadania w okresie zimnej wojny i zadania obecnie), Organizacja Paktu Azji Południowo-Wschodniej /SEATO/ (rola USA w utworzeniu organizacji, państwa członkowskie, zadania, rozwiązanie organizacji), Organizacja Paktu Centralnego /CENTO/ (historia organizacji) – 2h <p>Suma godzin - 8</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego (NATO) – analiza treści Traktatu Waszyngtońskiego, wyzwania stojące przed NATO po 1991 r. oraz obecnie – 2h 2. Polska droga do NATO – współpraca Sił Zbrojnych RP z NATO przed 1999 r., rozmowy w sprawie akcesji do paktu, wejście Polski do NATO. Zmiany w Wojsku Polskim po wstąpieniu w struktury wojskowe paktu (zmiany ilościowe i jakościowe), polska generalicja w strukturach NATO (obecnie) – 2h 3. Siły Zbrojne PRL w strukturach UW – liczebność i wyposażenie „LWP” w ramach układu, Front Polski (Nadmorski), broń jądrowa w Polsce – 2h 4. Regionalne sojusze militarno-polityczne – wybrane zagadnienia: udział USA w wojnie wietnamskiej (II wojna indochińska) jako wypełnienie postanowień paktu SEATO, udział wojsk australijskich i nowozelandzkich w wojnach na świecie w ramach ANZUS (Wietnam, Irak, Afganistan) – 1h 5. Kolokwium zaliczeniowe – 1h <p>Suma godzin – 8</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład – wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny Ćwiczenia – praca ze źródłami, klasyczna metoda problemowa</p>

Narzędzia dydaktyczne	tablica, komputer, rzutnik, filmy dokumentalne
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność, obecność P – kolokwium zaliczeniowe (pisemne)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Dybczyński A., <i>Sojusze międzynarodowe</i>, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2014. • Latoszek E., <i>Organizacje międzynarodowe we współczesnym świecie</i>, Elipsa, Warszawa 2006. • Kupiecki R., <i>Sila i solidarność: strategia NATO 1949-1989</i>, PISM, Warszawa 2009. • Eggert D., <i>Transatlantycka wspólnota bezpieczeństwa</i>, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2005. • Ślusarczyk J., <i>Układ Warszawski: działalność polityczna 1955-1991</i>, ISP PAN, Warszawa 1992.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>10 lat Polski w NATO</i>, red. nauk. A. Skrabacz, CBW, Warszawa 2009. • Krzeczunowicz A., <i>Krok po kroku: polska droga do NATO: 1989-1999</i>, Znak, Kraków 1999. • Nowak-Jeziorański J., <i>Polska droga do NATO: listy, dokumenty, publikacje</i>, wybór i oprac. D. Platt, Ossolineum, Wrocław 2006. • <i>Organizacja Układu Warszawskiego: LRB, CSRS, NRD, PRL, SRR, WRL, ZSRR: dokumenty 1955-1985</i>, Książka i Wiedza, Warszawa 1986. • <i>Zimna wojna</i>, red. R. Cowley, Świat Książki, Warszawa 2009. • <i>Życie polityczne Azji: realia i dążenia</i>, red. J. Marszałek-Kawa, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Jakub Żak

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	58
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowej faktografii dotyczącej historii powszechnej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, w tym	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii powszechnej oraz zmieniających się uwarunkowań geopolitycznych, w tym sojuszy militarno-politycznych po 1945 r.		

	sojuszy militarno-politycznych po 1945 r.			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa międzynarodowego	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa międzynarodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat systemów bezpieczeństwa w skali globalnej	Student ma podstawową wiedzę na temat systemów bezpieczeństwa w skali globalnej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu konfliktów politycznych i militarnych w przeszłości	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg konfliktów politycznych i militarnych w przeszłości		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować czynników historycznych mających w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa	Student potrafi analizować czynniki historyczne mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu sojuszy militarno-politycznych po 1945 r.	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu sojuszy militarno-politycznych po 1945 r.		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik

	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Obrona terytorialna	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest uświadomienie studentom istoty, celów, zadań i struktury obrony terytorialnej, zaznajomienie ich ze współczesnymi koncepcjami obrony terytorialnej w Polsce i na świecie oraz ich znaczeniem dla budowy nowoczesnego systemu obronnego państwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: strategia bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W05	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii formacji obrony terytorialnej w Polsce	S1A_W02 S1A_W08
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa w kontekście włączenia komponentu obywatelskiego do systemu obronnego RP	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu obronnego RP	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U14	Student potrafi analizować i porównać strategie i systemy bezpieczeństwa wybranych państw wykorzystujących formację obrony terytorialnej	S1A_U03 S1A_U08
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z wykorzystaniem struktur obrony terytorialnej w obecnych konfliktach zbrojnych	S1A_U02 S1A_U07
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące funkcjonowania organizacji proobronnych i ich potencjalnego znaczenia dla systemu obronnego RP	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
Kompetencje społeczne		
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania na rzecz kształtowania systemu obronnego RP	S1A_K02
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z obronnością państwa	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obrona terytorialna. Pojęcie, rola, cele, zadania i struktura; 2. Koncepcje tworzenia i funkcjonowania OT w Polsce; 3. Terytorialna organizacja sił zbrojnych w innych państwach; 4. Szkolenie w systemie OT, znaczenie organizacji proobronnych w strukturze OT; 5. Kierowanie obroną terytorialną i dowodzenie siłami OT; 	

	6. Wykorzystanie sił OT i układu pozamilitarnego we wsparciu wojsk własnych i sojusznicznych; 7. Przygotowanie i prowadzenie działań nieregularnych we współczesnych konfliktach zbrojnych; Suma godzin - 16
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, podający
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik, komputer
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Jakubczak R., <i>Współczesne wojska obrony terytorialnej</i>, Warszawa 2014 • Jakubczak R., Marczak J., <i>Obrona terytorialna Polski na progu XXI w.</i>, Warszawa 1998
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Jakubczak R., Marczak J., <i>Raport strategiczny: Siły Zbrojne RP w drugiej dekadzie XXI wieku: koncepcja strategiczna Obrony Terytorialnej RP</i>, Warszawa 2014 • www.obronanarodowa.pl

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr hab. Ryszard Jakubczak
--	---------------------------

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowej faktografii dotyczącej historii formacji obrony terytorialnej w Polsce	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii formacji obrony terytorialnej w Polsce		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa w kontekście włączenia komponentu obywatelskiego do systemu obronnego RP	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa w kontekście włączenia komponentu obywatelskiego do systemu obronnego RP		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu obronnego RP	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu obronnego RP		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować i porównać strategii i systemów	Student potrafi analizować i porównać strategie i systemy bezpieczeństwa wybranych państw wykorzystujących formacje obrony terytorialnej		

	bezpieczeństwa wybranych państw wykorzystujących formacje obrony terytorialnej			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z wykorzystaniem struktur obrony terytorialnej w obecnych konfliktach zbrojnych	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z wykorzystaniem struktur obrony terytorialnej w obecnych konfliktach zbrojnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących funkcjonowania organizacji proobronnych i ich potencjalnego znaczenia dla systemu obronnego RP	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące funkcjonowania organizacji proobronnych i ich potencjalnego znaczenia dla systemu obronnego RP		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania na rzecz kształtowania systemu obronnego RP	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania na rzecz kształtowania systemu obronnego RP		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z obronnością państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z obronnością państwa		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Ochrona własności intelektualnej	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najbardziej elementarną wiedzą na temat prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej, przekazanie podstawowych wiadomości praktycznych niezbędnych dla osób zatrudnionych w strukturze administracyjnej bądź korporacyjnej	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych stanowiących o potrzebie ochrony własności	S1A_W07
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego	S1A_W010
K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa związanych z nieefektywnym realizowaniem ochrony własności intelektualnej	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
Umiejętności		
K_U04	Student potrafi prognozować skutki społeczne nieskutecznej ochrony własności intelektualnej	S1A_U04 S1A_U08
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną własności intelektualnej	S1A_U07
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z ochroną własności intelektualnej we współczesnym świecie	S1A_U02 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K07	Student rozumie potrzebę przestrzegania prawa własności	S1A_K04 S1A_K05
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące kwestii własności intelektualnej	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wstęp – pojęcie własności intelektualnej, jego części składowe, funkcje, znaczenie we współczesnym świecie 2. Prawo autorskie <ol style="list-style-type: none"> a. Wstęp: <ol style="list-style-type: none"> i. pojęcie i cechy prawa autorskiego, jego funkcje, znaczenie społeczne, kontrowersje dotyczące ochrony prawa autorskiego w „społeczeństwie informacyjnym” ii. źródła prawa 	

	<ul style="list-style-type: none"> b. Utwór <ul style="list-style-type: none"> i. Definicja ii. rodzaje utworów: samoistny, inspirowany, zależny, zbiór utworów, utwór zbiorowy, utwór z zapożyczeniami, iii. wyłączenia spod ochrony prawnoautorskiej iv. współtwórstwo v. specyficzne regulacje dotyczące poszczególnych kategorii utworów: pracowniczego, komputerowego, audiowizualnego vi. problem tzw. „utworów osieroconych” c. Prawa autorskie osobiste <ul style="list-style-type: none"> i. charakter prawny, przedmiot ochrony ii. najważniejsze uprawnienia osobiste: prawo do oznaczenia autorstwa utworu, prawo do integralności utworu i jego pierwszym udostępnieniu publiczności d. Prawa autorskie majątkowe <ul style="list-style-type: none"> i. konstrukcja prawna ii. dozwolony użytek ze szczególnym uwzględnieniem dozwolonego użytku prywatnego oraz prawa cytatu, kwestia zastosowania art. 35 pr. aut. iii. przejście praw: umowy prawnoautorskie, umowy przenoszące, licencja wyłączna i niewyłączna, problematyka pól eksploatacji iv. czas trwania autorskich praw majątkowych e. Ochrona praw autorskich <ul style="list-style-type: none"> i. Cywilnoprawna <ol style="list-style-type: none"> 1. roszczenia przysługujące w razie naruszenia praw autorskich majątkowych ze szczególnym uwzględnieniem roszczenia o zapłatę wielokrotności stosownego wynagrodzenia 2. roszczenia przysługujące w razie naruszenia praw autorskich osobistych 3. zabezpieczenie roszczeń ii. karnoprawna – odpowiedzialność karna za plagiat f. Prawa pokrewne <ul style="list-style-type: none"> i. charakter prawny, różnica między prawami autorskimi a prawa pokrewnymi ii. wybrane prawa pokrewne: prawa artystów wykonawców, prawa do nadań programów g. Zbiorowy zarząd prawami autorskimi
--	---

	Suma godzin - 8 h
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo własności przemysłowej <ol style="list-style-type: none"> a. Wstęp: b. pojęcie i cechy praw własności przemysłowej, funkcja, społeczne znaczenie tej gałęzi prawa c. źródła prawa d. zakres terytorialny ochrony praw przemysłowej, jednolity patent europejski e. ochrona cywilna i karna praw własności przemysłowej 2. Prawo patentowe <ol style="list-style-type: none"> a. Wynalazek b. patent <ol style="list-style-type: none"> i. pojęcie ii. dolność patentowa iii. procedura uzyskiwania patentu iv. umowy dotyczące patentów – przenoszenie praw, umowy licencyjne v. unieważnienie i wygaśnięcie patentów c. dodatkowe prawa ochronne 3. Wzory użytkowe i prawa ochronne na wzór użytkowy <ol style="list-style-type: none"> a. wzór użytkowy <ol style="list-style-type: none"> i. pojęcie i funkcje wzoru użytkowego ii. wzory użytkowe a wynalazki iii. rejestracja wzoru użytkowego b. prawa ochronne na wzór użytkowy 4. Wzory przemysłowe i prawa z rejestracji wzorów przemysłowych <ol style="list-style-type: none"> a. wzór przemysłowy <ol style="list-style-type: none"> i. pojęcie i funkcje wzoru przemysłowego ii. zdolność rejestracyjna iii. procedura rejestracyjna b. prawo z rejestracji wzoru przemysłowego

	<p>5. Znaki towarowe</p> <p>a. znak towarowy</p> <p>i. pojęcie, rodzaje znaków, ich funkcja i znaczenie gospodarcze</p> <p>ii. zdolność rejestracyjna</p> <p>iii. procedura zgłoszenia znaku</p> <p>b. prawo ochronne na znak towarowy</p> <p>i. umowy dotyczące praw ochronnych na znak towarowy</p> <p>ii. wygaśnięcie i unieważnienie praw ochronnych</p> <p>iii. relacja praw ochronnych innych praw wyłącznych (prawa autorskie, prawa osobiste)</p> <p>6. Oznaczenia geograficzne</p> <p>7. Topografie układów scalonych</p> <p>8. Zarys podstawowych informacji na temat prawa zwalczania nieuczciwej konkurencji</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny</p> <p>W ramach ćwiczeń: wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Tablica, komputer, rzutnik,</p>
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obserwacja podczas zajęć/aktywność</p> <p>P – zaliczenie na ocenę</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Sieńczyło-Chlabicz J. (red.), <i>Prawo własności intelektualnej</i>, Warszawa 2013

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Barta J., Czajkowska-Dąbrowska M., Cwiąkalski Z., Markiewicz R., Traple E., <i>Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz</i>, Warszawa 2011, • Barta J., Markiewicz R., <i>Prawo autorskie</i>, Warszawa 2013 • Du Vall M., <i>Prawo patentowe</i>, Warszawa 2008, • Nowińska E., Promińska U., du Vall M., <i>Prawo własności przemysłowej</i>, Komentarz, Warszawa 2010
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Adam Pązik

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	58
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych stanowiących o potrzebie ochrony własności	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych stanowiących o potrzebie ochrony własności		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego		

	ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa związanych z nieefektywnym realizowaniem ochrony własności intelektualnej	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa związanych z nieefektywnym realizowaniem ochrony własności intelektualnej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prognozować skutków społecznych nieskutecznej ochrony własności intelektualnej	Student potrafi prognozować skutki społeczne nieskutecznej ochrony własności intelektualnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną własności intelektualnej	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną własności intelektualnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z ochroną własności intelektualnej we współczesnym świecie	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z ochroną własności intelektualnej we współczesnym świecie		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby przestrzegania prawa własności	Student rozumie potrzebę przestrzegania prawa własności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących kwestii własności intelektualnej	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące kwestii własności intelektualnej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Ochrona zdrowia w sytuacjach kryzysowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom podstawowych wiadomości z zakresu ochrony zdrowia w sytuacjach zagrożeń sił natury i rozwoju cywilizacyjnego; nabycie przez studentów umiejętności postępowania w sytuacjach poszczególnych zagrożeń.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych	S1A_W06
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat organizacji systemu ochrony zdrowia w Polsce	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów systemu ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego w sytuacjach kryzysowych	S1A_U01 S1A_U08
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur w sytuacjach kryzysowych	S1A_U06 S1A_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną zdrowia w sytuacjach kryzysowych	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	S1A_K01
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Medycyna katastrof jako nauka; 2. Ogólne zasady organizacji i zabezpieczenia medycznego w katastrofach i awariach; 3. Organizacja i zadania publicznej służby zdrowia w czasie pokoju i wojny; zasady zaopatrzenia medyczno – sanitarnego służby zdrowia na czas wojny; 4. Struktura i organizacja wojskowej służby zdrowia; 	

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Fazy akcji ratunkowej; 6. Zagrożenia ekologiczne; choroba popromienna; toksykologia w wypadkach i katastrofach; <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola pierwszej pomocy w systemie leczniczo – ewakuacyjnym; 2. Postępowanie w stanach zagrożenia życia: pomoc przedlekarska, podstawowe zabiegi diagnostyczno – lecznicze, diagnostyka zatrzymania krążenia i oddychania, utonięcie, hipotermia, rażenie prądem, powikłania pourazowe u ciężarnych; 3. Zasady postępowania medycznego w katastrofach: najczęstsze typy obrażeń, klasyfikacja i segregacja poszkodowanych. Pojęcia: chory, pacjent, ranny, poszkodowany, porażony. Standardy postępowania w wybranych sytuacjach; 4. Zabezpieczenie medycznej akcji ratunkowej na terenie miasta po katastrofie ekologicznej: wypracowanie decyzji kierowania medycznej akcji ratunkowej – podziału rejonu na sektory, ewakuacja szpitala, miejsce rozwinięcia elementów medycznych; 5. Schemat powiadamiania i współpracy w przypadku zagrożenia niebezpieczną chorobą zakaźną. <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności podczas zajęć P – zaliczenie na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Dzienis P., Górski A., <i>Regulacje prawne ochrony zdrowia</i>, Warszawa 2006; • Ranecki J., Konieczny J., <i>Ratownictwo chemiczno – medyczne</i>, Warszawa 2007. • Klukowski K., <i>Medycyna wypadków transporcie</i>, Warszawa 2005;
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Hibner E., <i>Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia</i>, Warszawa 2004; • Jakubaszko J. (red.), <i>Ratownictwo medyczne w Polsce</i>, Warszawa 2002.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Marek Kondracki

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	78
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa w	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych		

	sytuacjach kryzysowych			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat organizacji systemu ochrony zdrowia w Polsce	Student ma podstawową wiedzę na temat organizacji systemu ochrony zdrowia w Polsce		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów systemu ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów systemu ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa narodowego w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną zdrowia w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną zdrowia w sytuacjach kryzysowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Organizacje międzynarodowe i procesy integracyjne państw	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przyswojenie podstawowej wiedzy nt. roli i funkcjonowania organizacji międzynarodowych we współczesnym świecie oraz procesów integracyjnych państw	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Integracja europejska, Dyplomacja i stosunki międzynarodowe	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W08	Student ma elementarną wiedzę na temat współczesnych stosunków międzynarodowych, funkcjonowania organizacji międzynarodowych oraz procesów integracyjnych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego	S1A_W03 S1A-W07
K_W09	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem globalnych procesów społeczno-ekonomicznych a funkcjonowaniem międzynarodowych systemów bezpieczeństwa	S1A_W05 S1A_W08
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat struktur międzynarodowych, w tym struktur Unii Europejskiej	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w skali globalnej	S1A_U01 S1A_U08
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z procesami integracyjnymi	S1A_U07
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej kwestiami integracyjnymi w skali globalnej	S1A_U02 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1A_K02
K_K12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. pojęcie i zasady działalności organizacji międzynarodowej 2. czynniki wpływające na efektywność procesów integracyjnych państw i bezpieczeństwo państw 3. formy współpracy międzynarodowej państw we współczesnym świecie 4. rola współczesnych organizacji międzynarodowych 	

	Suma godzin - 8
Forma zajęć : ćwiczenie	1. specyfika form współpracy międzynarodowej w wybranych organizacjach międzynarodowych (Unia Europejska, Rada Europy, ONZ, NATO, WNP, EFTA, WTO) Suma godzin – 8
Metody dydaktyczne	Wykład (problemowy, konwersatoryjny, z prezentacją multimedialną, informacyjny, opisowy) Ćwiczenia (z pracą w grupach, z dyskusją, z analizą i oceną tekstów dokumentów, z metodą projektową)
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, film,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1. Odpowiedzi studentów na zadawane przez nauczyciela pytania. F2. Swobodne wypowiedzi studentów. F3. Wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie projektu (prezentacji), wykonanie określonej pracy praktycznej. P. Praca pisemna zaliczeniowa.
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Latoszek E., Proczek M., <i>Organizacje międzynarodowe. Założenia, cele, działalność</i>, Warszawa 2001 • <i>Organizacje międzynarodowe wobec politycznych i społecznych problemów świata</i>, red. nauk. W. Gizicki, Toruń 2012
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Doliwa – Klepacki Z.M., <i>Encyklopedia organizacji międzynarodowych</i>, Wydawnictwo 69, Warszawa 1999 • <i>Kompendium wiedzy o organizacjach międzynarodowych: praca zbiorowa</i>, pod red. E. Łązniewskiej i P. Deszczyńskiego, Warszawa 2011 • <i>Organizacje w stosunkach międzynarodowych: istota, mechanizmy działania, zasięg</i>, Wrocław 2009.

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr hab. Anna Doliwa-Klepcka
--	-----------------------------

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	12
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	52
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat współczesnych stosunków międzynarodowych, funkcjonowania organizacji	Student ma elementarną wiedzę na temat współczesnych stosunków międzynarodowych, funkcjonowania organizacji międzynarodowych oraz procesów integracyjnych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego		

	międzynarodowych oraz procesów integracyjnych i ich wpływu na funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat związków pomiędzy występowaniem globalnych procesów społeczno-ekonomicznych a funkcjonowaniem międzynarodowych systemów bezpieczeństwa	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem globalnych procesów społeczno-ekonomicznych a funkcjonowaniem międzynarodowych systemów bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat struktur międzynarodowych, w tym struktur Unii Europejskiej	Student ma podstawową wiedzę na temat struktur międzynarodowych, w tym struktur Unii Europejskiej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	jnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	jnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	jnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa w skali globalnej	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w skali globalnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z procesami integracyjnymi		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej kwestiami integracyjnymi w skali globalnej	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej kwestiami integracyjnymi w skali globalnej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Patologie społeczne
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami dyscyplin naukowych zajmujących się zjawiskami patologii społecznej, zdobycie przez studentów wiadomości na temat podstawowych rodzajów, symptomów i przyczyn zjawisk patologicznych, poznanie podstawowych aktów normatywnych określających zasad regulacji prawnej zróżnicowanych zjawisk patologii społecznej, kształtowanie wśród studentów właściwych wychowawczo postaw, wobec osób niedostosowanych społecznie, sprawiających trudności wychowawcze, przejawiających zachowania patologiczne,
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Socjologia, Wstęp do prawoznawstwa

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o znaczeniu analiz socjologicznych dla diagnozy stanu bezpieczeństwa społecznego	S1A_W01
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa społecznego	S1A_W06
K_W09	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych a poziomem bezpieczeństwa społecznego	S1A_W05 S1A_W08
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa społecznego i czynniki zagrażające temu bezpieczeństwu	S1A_U01 S1A_U08
K_U04	Student potrafi prognozować skutki występowania patologii społecznych dla poziomu bezpieczeństwa narodowego	S1A_U04 S1A_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	S1A_U01
Kompetencje społeczne		
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot, cel, problematyka i zakres badań patologii społecznej jak dyscypliny naukowej. Kategorie norm społecznych. Obiektywne i subiektywne wyznaczniki dezorganizacji społecznej. Przyczyn zachowania patologicznego w koncepcji R. Mertona; 2. Pojęcie i kryteria normy oraz patologii w zachowaniu ludzkim kryterium biologiczne (ekologiczne), medyczo – psychiatryczne, psychologiczne, interakcyjne, społeczne 3. Etiologia przestępstwa – przegląd kierunków historycznych i współczesnych. Biopsychologiczny kierunek w etiologii przestępczości 4. Socjologiczne koncepcje przestępczości - teoria anomii, teorii zróżnicowanych powiązań, teorie podkultur, teoria kontroli Hirschiego teoria stygmatyzacji. <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cechy sprawców, ofiar i świadków przemocy w rodzinie; 2. Rozwód - norma, dewiacja czy pośrednia przyczyna patologii społecznej? Problematyka rozwodów w ujęciu historycznym. Rozwód w polskim prawie rodzinnym. Rozmiary i dynamika zjawiska rozwodu w Polsce a świecie. Moralne problemy rozwodu i jego skutki społeczno psychologiczne; 3. Dewiacje seksualne jako przyczyna patologii społecznej. Pojęcie „normy” i „dewiacji” seksualnej Historyczno–kulturowa zmienność zakresu pojęcia „dewiacja seksualna”. Wybrane dewiacje seksualne i ich wpływ na rozwój i funkcjonowanie społeczne jednostki; <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	<p>Wykład podający, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Komputer, rzutnik</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Frysztacki K., <i>Socjologia problemów społecznych</i>, Warszawa 2009 • Jędrzejko M., <i>Patologie społeczne</i>, Pułtusk 2006 • Pospiszyl I., <i>Patologie społeczne</i>, Warszawa 2012
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Błachut J., Gaberle, Krajeński K., <i>Kryminologia</i>, Gdańsk 2001; • Pierzchała K., <i>Człowiek a patologie społeczne</i>, Toruń 2009 • Wysocka E., <i>Diagnoza w resocjalizacji</i>, Warszawa 2009
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Ksenia Stawiarska

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	74
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o znaczeniu analiz socjologicznych dla diagnozy stanu bezpieczeństwa społecznego	Student ma elementarną wiedzę o znaczeniu analiz socjologicznych dla diagnozy stanu bezpieczeństwa społecznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa społecznego	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa społecznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych a poziomem bezpieczeństwa społecznego	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych a poziomem bezpieczeństwa społecznego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęc			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa społecznego i czynniki zagrażające temu bezpieczeństwu	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa społecznego i czynniki zagrażające temu bezpieczeństwu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków występowania patologii społecznych dla poziomu bezpieczeństwa narodowego	Student potrafi prognozować skutki występowania patologii społecznych dla poziomu bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i

	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy prawa karnego	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy z zakresu podstawowych zagadnień prawa karnego, analiza typów rodzajowych przestępstw, uświadomienie znaczenia tej gałęzi prawa dla zachowania bezpieczeństwa publicznego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie	S1A_W01
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu nauk o prawie, w tym z zakresu prawa karnego	S1A_W01 S1A_W02
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	S1A_W07
Umiejętności		
K_U04	Student potrafi prognozować skutki nieprzestrzegania prawa dla bezpieczeństwa społecznego	S1A_U04 S1A_U08
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę z zakresu prawa karnego do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami z zakresu prawa karnego w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i funkcje prawa karnego; 2. Definicja przestępstwa; 3. Rodzaje przestępstw 4. Pojęcie odpowiedzialności karnej; 5. Obowiązki ustawy karnej ze względu na czas popełnienia przestępstwa oraz miejsce popełnienia przestępstwa; 	

	Suma godzin - 8
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formy zachowania się człowieka; 2. Przedmiot i podmiot przestępstwa; 3. Okoliczności wyłączające bezprawność czynu oraz wyłączające winę; 4. Rodzaje kar, środków karnych, zabezpieczających i probacyjnych, nadzwyczajny wymiar kary; <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład podający, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 – ocena prezentacji wykonanej przez studenta na określony temat; F2 – obserwacja aktywności studenta; P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Marek A., <i>Podstawy prawa karnego i prawa wykroczeń</i>, Warszawa 2013 • Gardocki L., <i>Prawo karne</i>, Warszawa 2013 • <i>Leksykon prawa karnego – część ogólna. 100 podstawowych pojęć</i>, red. P. Daniluk, Warszawa 2011
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Sitarz O., <i>Kodeks karny ze schematami</i>, Warszawa 2014 • Czajka M., Światłowski A., <i>Prawo w diagramach, Kodeks postępowania karnego</i>, Warszawa 2013

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	58
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie		

	prawie			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu nauk o prawie	Student zna podstawowe definicje z zakresu nauk o prawie, w tym z zakresu prawa karnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczą wiedzy na temat norm i reguł etycznych porządkujących życie społeczne	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prognozować skutków nieprzestrzegania prawa	Student potrafi prognozować skutki nieprzestrzegania prawa dla bezpieczeństwa społecznego		

	dla bezpieczeństwa społecznego			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy z zakresu prawa karnego do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę z zakresu prawa karnego do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami z zakresu prawa karnego w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami z zakresu prawa karnego w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Praktyka zawodowa – 3 tygodnie
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Celem praktyki jest: poznanie przez studentów organizacji, struktur, i zasad działania urzędu (instytucji) w której odbywają praktykę; dokładne zapoznanie się ze wszystkimi aktami prawnymi regulującymi działalność tych organów oraz z aktami prawnymi nakładającymi na dany urząd instytucję obowiązek realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem narodowym; dokładne poznanie zadań, przedsięwzięć, planów działania, operatów itp. związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem wykonywanych w tym urzędzie (instytucji); zapoznanie się z aktami prawa miejscowego (zarządzeniami, okólnikami, wytycznymi itp. wydanymi przez kierownika – szefa tego urzędu (instytucji), dotyczących zadań związanych z bezpieczeństwem realizowanych w kierowanym przez niego urzędzie lub administrowanym obszarze terytorialnym;
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych	1. Posiadanie ogólnej wiedzy z zakresu uregulowań prawnych dotyczących struktury organizacyjnej oraz zadań jednostki organizacyjnej w której student będzie odbywał praktykę;

kompetencji	2. Posiadanie ogólnej wiedzy na temat roli jakie te jednostki pełnią w systemie obronnym państwa oraz zadań obronnych jakie wykonują.	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W03	Student zna zasady odbywania praktyk i cele praktyki studenckiej.	S1A_W06
K_W017	Student zna specyfikę zakładu lub instytucji w której odbywa praktykę oraz przepisy regulaminy jej dotyczące	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W017	Student zna rolę i zadania zakładu-instytucji jaką wykonuje (spełnia) w systemie obronnym kraju	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K1_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04
K1_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04

Treści programowe

Forma zajęć : wykład	Nd
Forma zajęć : praktyka	<p>1. Praktyka po I-szym roku studiów.</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Poznanie struktury organizacyjnej i zasad działania urzędu (instytucji) w której odbywa się praktyka . b. Poznanie podstaw prawnych do funkcjonowania w/w urzędu (instytucji), a głównie: Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr. 142, poz.1591); Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r . o samorządzie powiatowym (Dz. U . z 2001 r.Nr 142, poz.1592 z późn. zmianami); Uchwały Rady (miasta, gminy itp.) w sprawie Statutu danej Gminy; zarządzeń (wójta, prezydenta, starosty, innego dyrektora) w sprawie Regulaminu Organizacyjnego danego urzędu (instytucji); struktury organizacyjnej danego urzędu (instytucji) z uwzględnieniem zadań wydziałów i komórek organizacyjnych w tym zadań własnych i zleconych dotyczących związanych z bezpieczeństwem; c. Dogłębne i wnikliwe zapoznanie się z zadaniami wydziału, referatu, stanowiska itp. realizującego zadania dotyczące bezpieczeństwa w danym urzędzie (instytucji). d. Zapoznanie się z ustawodawstwem prawnym nakładającym na dany urząd (instytucję) zadania związane z ogólnym bezpieczeństwem w tym zadania obronne i OC, a głównie z: Protokołami dodatkowymi do Konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r, dotyczące ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół I) oraz dotyczący ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół II). (Genewa .1977.06.08, Dz. U. 1992 r. Nr 41,poz.175); Konwencją o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego (Haga14.05.1954r.); Ustawą z dnia 21 listopada 1967 r o powszechnym obowiązku obrony RP (Dz. U. z 2012 r.poz.466241 z późn. zmianami); Ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr. 89 poz. 59 z późn. zmianami); Ustawą z dnia 18 lipca 2001r.Prawo wodne (Dz.U.z 2001 r.Nr 115 poz1229 z póź. zm); Ustawą z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wojennym (Dz. U. z 2002 r. Nr 156 poz.1301 z późn. zmianami); Ustawą z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. z 2002 r.Nr 113, poz. 985 z późn. zm.); Ustawą z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 62, poz. 558 z późn. zm.); Ustawą z dnia 15 lutego

1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz. U. z 1999 r Nr 98 poz.1150 z późn. zm.); Ustawą z dnia 22 stycznia 1999 r o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 1999 r. Nr 11, poz. 95 z późn. zm.); Ustawą z dnia 20 mara 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. nr. 62poz.504); Ustawą z dnia 22 sierpnia 1997 r o ochronie osób i mienia (Dz. U. Nr 145, poz.1221); Rozporządzeniami Rady Ministrów, w sprawie: powszechnej samoobrony; szkolenia obronnego; szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin; sposobu tworzenia gminnego zespołu reagowania kryzysowego; świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony w okresie pokoju i wojny; warunków i trybu planowania, finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego; w sprawie zadań wykonywanych w ramach powszechnego obowiązku obrony; przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym; gotowości obronnej państwa; warunków i sposobu przygotowania oraz wykorzystania publicznej i niepublicznej służby zdrowia na potrzeby obronne państwa oraz właściwości organów w tych sprawach; trybu doręczania kart powołania i rozplakatowania obwieszczeń o stawieniu się do czynnej służby wojskowej (Akcja Kurierska na rzecz SZ rozwijana w gminach); obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa oraz ich szczególnej ochrony; warunków i sposobu przygotowania i wykorzystania transportu na potrzeby obronne państwa ,a także jego ochrony w czasie wojny oraz właściwości organów w tych sprawach; określenia rodzajów nieruchomości uznawanych za niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa; przygotowania i wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne państwa; powszechnego ostrzegania i alarmowania ludności; szczegółowych zasad udziału pododdziałów i oddziałów Sił Zbrojnych RP w zapobieganiu skutkom klęski żywiołowej lub ich usuwaniu ; systemów wykrywania skażeń i właściwości organów w tych sprawach; Rozporządzeniami poszczególnych ministrów i kierowników urzędów centralnych dotyczącyki spraw bezpieczeństwa; Wytycznymi Wojewody , Starosty, Wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do doskonalenia działalności obronnej w danym roku na administrowanym przez siebie

- e. Ogólne zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą spraw obronnych, OC i bezpieczeństwa znajdująca się w miejscu odbywania praktyki, a głównie z: Planem operacyjnym zadań obronnych i OC; Planem Reagowania Kryzysowego; Planem Ewakuacji Ludności na wypadek zagrożenia; Planem Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych; Dokumentacją związaną z budowlami ochronnymi; Planem Ochrony Gospodarki Rolno – Hodowlanej; Dokumentacją w zakresie: zabezpieczenia ludności w wodę w warunkach specjalnych; wykrywania i alarmowania; budowli

	ochronnych; szkolenia; Suma godzin - 3 tygodnie
Metody dydaktyczne	Metody pogładowe i praktyczne
Narzędzia dydaktyczne	Praktyka odbywana pod nadzorem opiekuna z zakładu pracy i nadzorowana przez opiekuna praktyk kierunku Bezpieczeństwo Narodowe WSBiP w Ostrowcu.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 - przeprowadzenia 6-ciu godzin zajęć dydaktyczno – informacyjnych ze studentami mającymi odbyć praktyki, przygotowując ich organizacyjnie i merytorycznie do tych praktyk; F2 - przeprowadzenia kontroli – hospitacji 10% losowo wybranych liczby studentów odbywających praktyki według planu kontroli-hospitacji zatwierdzonego przez Kierownika Praktyk Studenckich WSBiP. P - przeprowadzenie 3-ch godzin zajęć dydaktyczno – rozliczeniowych ze studentami , w celu rozliczenia, podsumowania i zaliczenia praktyk poprzez wpis do indeksu i karty informacyjnej;
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 27 lipca 2005r Prawo o Szkolnictwie Wyższym, • Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007r, w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia między kierunkowe oraz makr kierunki. • Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 lipca 2011r, w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach. • Zarządzenie Rektora nr 17/2007 z dnia 29 września 2007r, w sprawie organizacji praktycznego kształcenia studentów WSB i P w Ostrowcu • Regulamin Praktyk Studenckich Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim

uzupełniająca	Dokumentacja przedsiębiorstwa-instytucji (regulaminy, procedury ,dokumenty prawa lokalnego itp.);
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Stefan Suska

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w zajęciach w ramach praktyki zawodowej	60
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna zasad odbywania i celów praktyki studenckiej.	Student zna zasady odbywania praktyk i cele praktyki studenckiej.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna specyfiki zakładu lub instytucji w której odbywa praktykę	Student zna specyfikę zakładu lub instytucji w której odbywa praktykę oraz przepisy i regulaminy jej dotyczące		

	oraz przepisów i regulaminów jej dotyczących			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna roli i zadań zakładu-instytucji jaką wykonuje (spełnia) w systemie obronnym kraju	Student zna rolę i zadania zakładu-instytucji jaką wykonuje (spełnia) w systemie obronnym kraju		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa państwa	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygnięcia	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym		

	kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Ma nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Ma nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego	Ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

	działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	
--	--	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Praktyka zawodowa – 4 tygodnie
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest nabycie praktycznych umiejętności i nauczanie się zasad i technik wykonawstwa określonych czynności związanych z tworzeniem aktów prawa lokalnego (pism, zarządzeń, okólników, wytycznych, komunikatów); zapoznanie się z planami istniejącymi w danej jednostce – instytucji (działań szkoleniowych i operacyjnych, ochrony i zabezpieczenia, ewakuacji, zarządzania kryzysowego, OC i innych) oraz poznanie podstaw, zasad i technik ich powstawania.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Posiadanie ogólnej wiedzy z zakresu uregulowań prawnych dotyczących struktury organizacyjnej oraz zadań jednostki organizacyjnej w której student będzie odbywał praktykę; posiadanie szczegółowej wiedzy na temat roli jakie te jednostki pełnią w systemie obronnym państwa oraz zadań obronnych jakie wykonują.

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W03	Student zna zasady odbywania praktyk i cele praktyki studenckiej.	S1A_W06
K_W017	Student zna specyfikę zakładu lub instytucji w której odbywa praktykę oraz przepisy regulaminy jej dotyczące	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W017	Student zna rolę i zadania zakładu-instytucji jaką wykonuje (spełnia) w systemie obronnym kraju	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K1_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04
K1_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	Nd.
Forma zajęć : praktyka	<p>Praktyka po II-gim roku studiów.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokładne zapoznanie się i dogłębne zanalizowanie wszystkich dokumentów planistycznych organizacyjnych i wykonawczych dotyczących bezpieczeństwa, spraw obronnych i OC wykonanych (znajdujących się) w miejscu odbywania praktyki (głównie dokumentów wymienionych wyżej w rozdziale I.pkt.3, oraz innych). 2. Nauczenie się zasad i technik oraz nabycie praktycznych umiejętności wykonywania określonych czynności związanych z tworzeniem prawa lokalnego (na poziomie urzędu – instytucji w której student odbywa praktykę), dotyczącego spraw bezpieczeństwa, obronnych i OC ,a w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> i. Zasad i technik wykonania oraz wprowadzenia do działania: zarządzeń, okólników ,wytycznych kierownika danego urzędu (instytucji); planów operacyjnych, operatów itp.; organizacji i prowadzenia szkoleń , treningów i ćwiczeń (w tym konspektów-planów ich przebiegu); dokumentacji obronnej (w tym tworzenie kart zestawów zadań); ii. Zasad i technik wykonywania dokumentacji szkoleniowej oraz praktycznego szkolenia; kadry kierowniczej i pracowników danego urzędu (instytucji); załóg zakładów pracy (jednostek organizacyjnych) podległych pod dany urząd; szkolenia ludności z zakresu powszechnej samoobrony; iii. Tworzenia (pisanie) decyzji administracyjnych wójta, burmistrza, prezydenta, starosty, dotyczących: nakładania świadczeń osobistych i rzeczowych rzecz obrony; wydawania pozwoleń na imprezy masowe i zbiórki publiczne; iv. Czynności przedsięwzięć realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP, dotyczących: przygotowania i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej; przygotowania i rozwinięcia Akcji Kurierskiej; świadczeń osobistych i rzeczowych; 3. Zapoznanie się z bazą zabezpieczenia logistyczno – technicznego danego urzędu (instytucji) dotyczącą bezpieczeństwa, spraw obronnych i OC oraz zasadami jej działania (finansowania zakupów, prowadzenia ewidencji materiałowej, wypożyczania i kasacji-wybrakowywania przeterminowanego lub zużytego sprzętu i wyposażenia itp),a w szczególności z: magazynem materiałowym sprzętu OC, ratowniczego i przeciwpowodziowego; wyposażeniem centrów zarządzania kryzysowego; wyposażeniem

	<p>oraz utrzymaniem w gotowości do działania systemów wykrywania i alarmowania ludności; istniejącymi budowlami ochronnymi i ich wyposażeniem, stanem technicznym i konserwacją</p> <p>Suma godzin - 4 tygodnie</p>
Metody dydaktyczne	Metody pogładowe i praktyczne
Narzędzia dydaktyczne	Praktyka odbywana pod nadzorem opiekuna z zakładu pracy i nadzorowana przez opiekuna praktyk kierunku Bezpieczeństwo Narodowe WSBiP w Ostrowcu
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1- przeprowadzenia 6–ciu godzin zajęć dydaktyczno – informacyjnych ze studentami mającymi odbyć praktyki, przygotowując ich organizacyjnie i merytorycznie do tych praktyk;</p> <p>F2- przeprowadzenia kontroli – hospicacji 10% losowo wybranych liczby studentów odbywających praktyki według planu kontroli-hospicacji zatwierdzonego przez Kierownika Praktyk Studenckich WSB i P.</p> <p>P - przeprowadzenie 3-ch godzin zajęć dydaktyczno – rozliczeniowych ze studentami, w celu rozliczenia, podsumowania i zaliczenia praktyk poprzez wpis do indeksu i karty informacyjnej;</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 27 lipca 2005r Prawo o szkolnictwie wyższym, • Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007r, w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia między kierunkowe oraz makr kierunki. • Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 lipca 2011r, w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach. • Zarządzenie Rektora nr 17/2007 z dnia 29 września 2007r, w sprawie organizacji praktycznego kształcenia studentów WSBiP w Ostrowcu • Regulamin Praktyk Studenckich Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja przedsiębiorstwa-instytucji (regulaminy, procedury, dokumenty prawa lokalnego itp.);
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Stefan Suska

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w zajęciach w ramach praktyki zawodowej	80
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	80
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna zasad odbywania praktyk i celów praktyki studenckiej.	Student zna zasady odbywania praktyk i cele praktyki studenckiej.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna specyfiki zakładu lub instytucji w której odbywa praktykę oraz przepisów i	Student zna specyfikę zakładu lub instytucji w której odbywa praktykę oraz przepisy regulaminy jej dotyczące		

	regulaminów jej dotyczących			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna roli i zadań zakładu-instytucji jaką wykonuje (spełnia) w systemie obronnym kraju	Student zna rolę i zadania zakładu-instytucji jaką wykonuje (spełnia) w systemie obronnym kraju		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa państwa	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygnięcia	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym		

	kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

	odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	
--	--	--

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest poznanie przez studentów źródeł prawa w obszarze bezpieczeństwa oraz nabycie umiejętności interpretacji prawa i oceny zgodności prawa polskiego z prawem międzynarodowym w obszarze bezpieczeństwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie	S1A_W01
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu prawnych podstaw funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U07
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	S1A_U10
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo jako podstawa organizacji bezpieczeństwa demokratycznego państwa; 2. Istota prawa i związku prawa z państwem w obszarze bezpieczeństwa; 3. Konstytucyjna gwarancja bezpieczeństwa państwa 4. Konstytucyjne organy państwa właściwe w sprawach bezpieczeństwa i ich kompetencje; 5. Konstytucyjny model zwierzchnictwa nad siłami zbrojnymi; 	

	<p>6. Prawnokonstytucyjne podstawy działania służb specjalnych</p> <p>Suma godzin - 18</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stany nadzwyczajne w świetle konstytucji RP; 2. Stan wojny w świetle konstytucji RP; 3. System zarządzania kryzysowego w Polsce 4. Prawne podstawy funkcjonowania międzynarodowych organizacji współpracy polityczno-wojskowej; 5. Związki między prawem krajowym a prawem międzynarodowym w obszarze bezpieczeństwa <p>Suma godzin -18</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, opis, dyskusja dydaktyczna,</p>
<p>Narzędzia dydaktyczne</p>	<p>Komputer, rzutnik, tablica</p>
<p>Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)</p>	<p>F1 – obserwacja aktywności podczas zajęć; F2 – ocena przygotowanej przez studentów prezentacji multimedialnej; P – egzamin pisemny (testowy).</p>
<p>Literatura</p>	
<p>podstawowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aspekty prawne bezpieczeństwa narodowego RP</i>, t. 1-2, red. W. Kitler, M. Czuryk, Warszawa 2013 • Garlicki L., <i>Polskie prawo konstytucyjne</i>, Warszawa 2014 • Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 r., DzU 1997, nr 78, poz. 483

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bezpieczeństwo w dobie globalizacji: prawo i praktyka</i>, pod red. M. Kun-Buczko, M. Przybysza, Białystok 2011 • Eckhardt K., <i>Stan nadzwyczajny jako instytucja polskiego prawa konstytucyjnego</i>, Przemyśl 2012 • W. Kitler, <i>Bezpieczeństwo narodowe RP: podstawowe kategorie, uwarunkowania, system</i>, Warszawa 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr hab. Romuald Szeremietiew, mgr Andrzej Pietrzyk, mgr Adam Pązik

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	18
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	36
Studiowanie literatury	36
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	36
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	146
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa		
Efekt przedmiotowy z	Student nie ma	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami		

zakresu wiedzy nr 2	elementarnej wiedzy o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie	o bezpieczeństwie a nauką o prawie			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu prawnych podstaw funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu prawnych podstaw funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej			
UMIEJĘTNOŚCI					
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa			

	wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
--	---	--	--	---

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Seminarium dyplomowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V, VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5 + 7 (łącznie 12)	
Cel przedmiotu	Celem seminarium dyplomowego jest napisanie przez studenta pracy dyplomowej licencjackiej	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Metodologia nauk o bezpieczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W03	Student zna ogólną metodologię badań naukowych	S1A_W06
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego	S1A_W06
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki własności intelektualnej w trakcie pisania pracy dyplomowej	S1A_W010
Umiejętności		
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dyplomowej z wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas studiów oraz w trakcie przedmiotu: Metodologia nauk o bezpieczeństwie i seminarium dyplomowego	S1A_U09
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej podczas egzaminu dyplomowego	S1A_U10
K_U18	Student ma umiejętność zastosowania literatury i terminologii obcojęzycznej w pracy dyplomowej	S1A_U11
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę na rzecz pozytywnego ukończenia studiów w przewidzianym programem studiów terminie	S1A_K03 S1A_K05
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w trakcie pisania pracy dyplomowej, a w szczególności przestrzegania praw autorskich i nienaruszania cudzej własności intelektualnej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kluczowe problemy stojące przed autorem w trakcie opracowywania pracy dyplomowej; 2. Problem badawczy i jego rozwiązywanie; 3. Temat badawczy, możliwości jego określania i uzasadniania; 4. Formułowanie tematu pracy i jego uzasadnianie; 5. Przedmiot badań, cel i tezy pracy; 6. Przyjęcie hipotezy badawczej; 7. Dobór metod, technik i narzędzi badawczych; 8. Ustalenie bazy źródłowej badań; 9. Opracowanie i przyjęcie wstępnego układu pracy; 10. Przeprowadzenie badań, ich uporządkowanie i dookreślenie ostatecznej struktury opracowania; 11. Przedstawienie roboczej i końcowej wersji pracy; 12. Opracowanie wykazów, indeksów, bibliografii. <p>Suma godzin - 60</p>
Metody dydaktyczne	Seminarium
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – regularne zaliczanie kolejnych etapów tworzenia pracy dyplomowej P – egzamin dyplomowy
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Bereźnicki F., <i>Praca dyplomowa na studiach I i II stopnia z nauk społecznych</i>, Warszawa 2010
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Boć J., <i>Jak napisać pracę magisterską</i>, Warszawa 2005; • Węglińska M., <i>Jak pisać pracę magisterską</i>, Warszawa 2007;
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr hab. Antoni Olak, dr Przemysław Furgacz, dr Jakub Żak

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzenia – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	60
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	180
Studiowanie literatury	120
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	360
Punkty ECTS za przedmiot	12

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna ogólnej metodologii badań naukowych	Student zna ogólną metodologię badań naukowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego		

	bezpieczeństwa narodowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki własności intelektualnej w trakcie pisania pracy dyplomowej	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki własności intelektualnej w trakcie pisania pracy dyplomowej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dyplomowej z wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas studiów	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dyplomowej z wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas studiów oraz w trakcie przedmiotu: Metodologia nauk o bezpieczeństwie i seminarium dyplomowego		

	oraz w trakcie przedmiotu: Metodologia nauk o bezpieczeństwie i seminarium dyplomowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej podczas egzaminu dyplomowego	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej podczas egzaminu dyplomowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania literatury i terminologii obcojęzycznej w pracy dyplomowej	Student ma umiejętność zastosowania literatury i terminologii obcojęzycznej w pracy dyplomowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę na rzecz pozytywnego ukończenia studiów w przewidzianym programem studiów terminie		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzebę etycznego zachowania w trakcie pisania pracy dyplomowej	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w trakcie pisania pracy dyplomowej, a w szczególności przestrzegania praw autorskich i nienaruszania cudzej własności intelektualnej
---	--	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Siły zbrojne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zrozumienie przez studenta zasad organizacji sił zbrojnych, analizowania ich zadań z uwzględnieniem zadań realizowanych na rzecz bezpieczeństwa narodowego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa, Strategia bezpieczeństwa, Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat struktury i organizacji sił zbrojnych RP	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań sił zbrojnych w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym system obronnego państwa	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych	S1A_U06 S1A_U07
K_U14	Student potrafi analizować i porównać strategie i systemy bezpieczeństwa wybranych państw	S1A_U03 S1A_U08
K_U17	Student ,a umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką funkcjonowania sił zbrojnych	S1A_U10
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Misja i zadania SZ RP; 2. Struktura i system dowodzenia ZS RP; 3. Organizacja, przeznaczenie i wyposażenie Wojsk Lądowych; 4. Organizacja, przeznaczenie i wyposażenie Sił Powietrznych; 	

	<p>5. Organizacja, przeznaczenie i wyposażenie Mrynarki Wojennej; 6. Organizacja, przeznaczenie i wyposażenie Sił Specjalnych;</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Siły zbrojne w czasie pokoju, kryzysu i wojny; 2. Operacje SZ RP poza terytorium Polski; 3. Zasady walki zbrojnej i rodzaje działań; 4. Siły zbrojne w działaniach – studia przypadków.</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik, komputer, mapa
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 – obserwacja aktywności podczas zajęć F2 – ocena przygotowanej przez studentów prezentacji multimedialnej; P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w państwie i stosunkach międzynarodowych</i>, Warszawa 2006 • Pacek B., <i>Udział Sił zbrojnych RP w bezpieczeństwie wewnętrznym państwa</i>, Warszawa 2013

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Kajetanowicz J, <i>Wojsko Polskie w systemie bezpieczeństwa państwa 1945-2010</i>, Częstochowa 2013 • Sobolewski G., <i>Sily Zbrojne RP w zarządzaniu kryzysowym. Aspekt narodowy i międzynarodowy</i>, Warszawa 2013 • Wołpiuk W. J., <i>Sily zbrojne w regulacjach Konstytucji RP</i>, Warszawa 2002.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Andrzej Pietrzyk

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	24
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	82
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat struktury i organizacji sił zbrojnych RP	Student ma podstawową wiedzę na temat struktury i organizacji sił zbrojnych RP		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań sił zbrojnych w sytuacjach kryzysowych		

	mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań sił zbrojnych w sytuacjach kryzysowych			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych		

	wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować i porównać strategii i systemów bezpieczeństwa wybranych państw	Student potrafi analizować i porównać strategię i systemy bezpieczeństwa wybranych państw		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką funkcjonowania sił zbrojnych	Student „a” umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką funkcjonowania sił zbrojnych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Służby specjalne w systemach politycznych i prawnych wybranych krajów świata	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi uwarunkowaniami prawnymi funkcjonowania służb specjalnych w Polsce oraz wybranych krajach świata, przedstawienie zarysu historii tajnych służb oraz wybranych zagadnień dotyczących funkcji i roli tych formacji we współczesnych systemach politycznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa, Współczesne systemy polityczne,	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat roli służb specjalnych w systemach bezpieczeństwa państw	S1A_W02 S1A_W03
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań służb specjalnych	S1A_W04 S1A_W05
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do działalności służb specjalnych	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U04	Student potrafi prognozować skutki sytuacji istotnych z punktu widzenia działalności służb specjalnych	S1A_U04 S1A_U08
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą funkcjonowania służb specjalnych	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Studenty potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z kompetencjami służb specjalnych	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problematyka terminologiczna 2. Miejsc i rola badań nad służbami specjalnymi we współczesnej nauce 3. Uwarunkowania prawne funkcjonowania służb specjalnych w Polsce: ustawodawstwo. 4. Rola i zadania polskich służb specjalnych 5. Służby specjalne Federacji Rosyjskiej – wybrane zagadnienia prawno-polityczne 	

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Służby specjalne Stanów Zjednoczonych – wybrane zagadnienia prawno-polityczne 7. Służby specjalne Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec – wybrane zagadnienia prawno-polityczne 8. Służby specjalne Izraela – wybrane zagadnienia prawno-polityczne <p>Suma godzin - 12</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza tekstów źródłowych: akty prawne RP 2. Analiza tekstów źródłowych: akty prawne Federacji Rosyjskiej 3. Analiza tekstów źródłowych: akty prawne USA, Wielkiej Brytanii, Francji 4. Analiza tekstów źródłowych: akty prawne Izraela 5. Prezentacja multimedialna i dyskusja: Dywersja ideologiczna jako metoda działań sowieckich służb specjalnych 6. Dyskusja: Kontrola cywilna nad służbami specjalnymi w RP 7. Dyskusja: Obrona przed zagrożeniem terrorystycznym jako element pracy służb specjalnych 8. Dyskusja: Zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego RP ze strony obcych służb specjalnych <p>Suma godzin – 12</p>
Metody dydaktyczne	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, pokaz multimedialny (zdjęcia, mapy, filmy).
Narzędzia dydaktyczne	<p>Prezentacja wiedzy w formie przekazu bezpośredniego (wykładu) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy).</p> <p>Materiały wykładowe dostępne w formie elektronicznej na stronie www.</p> <p>Zapowiedzi w formie krótkiej prezentacja (5 minut) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p> <p>Praca w zespołach analitycznych - konsultacje z prowadzącym.</p> <p>Raport pisemny – redagowany według ściśle określonego wzorca</p> <p>Prezentacja końcowych raportów przez studentów – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – kolokwium, ćwiczenia praktyczne P – egzamin testowy
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Bożek M., Czuryk M., Karpiuk M., Kostrubiec J., <i>Służby specjalne w strukturze władz publicznych. Zagadnienia prawnoustrojowe</i>, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2014. • abw.gov.pl • aw.gov.pl • skw.gov.pl • sww.gov.pl • cba.gov.pl • iniejawna.pl
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Zalewski S., <i>Służby specjalne w państwie demokratycznym</i>, AON, Warszawa 2002. • Sun Tzu, <i>Sztuka wojny</i>, różne wydania. • Faligot R., Kauffer R., <i>Służby specjalne. Historia wywiadu i kontrwywiadu na świecie</i>, Iskry, Warszawa 2006. • Siemiątkowski Z., <i>Wywiad cywilny w systemie sprawowania władzy politycznej PRL</i>, Aspra, Warszawa 2009.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr inż. Krzysztof Surdyk

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	12
Udział w ćwiczeniach	12
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	12
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	24
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	86
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat roli służb specjalnych w systemach bezpieczeństwa państw	Student ma podstawową wiedzę na temat roli służb specjalnych w systemach bezpieczeństwa państw		
Efekt przedmiotowy z	Student nie ma zasadniczej	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji		

zakresu wiedzy nr 2	wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań służb specjalnych	i zadań służb specjalnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do działalności służb specjalnych	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do działalności służb specjalnych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prognozować skutków sytuacji istotnych z punktu widzenia działalności służb specjalnych	Student potrafi prognozować skutki sytuacji istotnych z punktu widzenia działalności służb specjalnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą funkcjonowania służb specjalnych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą funkcjonowania służb specjalnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z kompetencjami służb specjalnych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

	odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Społeczeństwo Polski i świata w XX i XXI wieku	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do samodzielnej analizy oraz diagnozowania zjawisk i problemów społecznych rzutujących na stan bezpieczeństwa państwa i poczucia bezpieczeństwa obywateli	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Wstęp do nauki o polityce, Socjologia, Podstawy ekonomii	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W06 K1_W10	Student ma wiedzę na temat czynników determinujących zmianę i rozwój współczesnego społeczeństwa	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
Umiejętności		
K_U03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg zmian społecznych	S1A_U03 S1A_U08
K_U04	Student potrafi prognozować skutki zmian społecznych	S1A_U04 S1A_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	S1A_U01
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1A_K02
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Procesy społeczne i społeczeństwo w procesie zmiany. Nowoczesność, późna nowoczesność, postnowoczesność. Magatrendy. Teorie <i>world-system</i> i kategorie różnicujące ocenę współczesnych państw. 2. Ekonomiczne czynniki wyznaczające kondycję współczesnego społeczeństwa. Globalizacja – zmiany organizacji produkcji, technologiczne, funkcjonowanie wielkich korporacji. Kurczenie się zasobów i wyzwania ekologiczne 3. Demograficzne wyznaczniki życia społecznego. Starzenie się społeczeństw. Migracje. Alternatywne rozwiązania 	

	<p>w zakresie polityki społecznej</p> <p>4. Zmiany kulturowe. Społeczeństwo konsumpcyjne. Społeczeństwo informacyjne i mediatyzacja. Więzy i struktury społeczne we współczesnym świecie. Zmniejszająca się rola Zachodu i jego wartości we współczesnym świecie. Nowe ośrodki współczesnej cywilizacji – z ich kulturową i religijną charakterystyką. Konfliktogenne aspekty kultury i struktury społecznej</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie kondycji współczesnego polskiego społeczeństwa 2. Zasoby materialne. Poziom konsumpcji. Ruchliwość społeczna. Bezrobocie. Ubóstwo i wykluczenie społeczne 3. Kapitał ludzki i kapitał społeczny – solaryzacja, efektywność edukacji, więzi i relacje społeczne, komunikowanie społeczne, poziomy społecznego zaufania 4. Społeczeństwo obywatelskie – postawy i zachowania w sferze publicznej, główne kategorie dyskursu oraz opinia publiczna 5. Kryzysy, przyczyny lęku w współczesnym społeczeństwie. Zjawiska konfliktowe i patologie społeczne <p>Suma godzin: 8</p>
Metody dydaktyczne	<p>Wykład informacyjny lub wykład konwersatoryjny</p> <p>Dyskusja – wykorzystywana w ramach wykładu, omawiania zagadnień z literatury przedmiotu oraz w ramach ewaluacji wykonanych projektów</p> <p>Metoda stawiania i rozwiązywania problemów, metoda projektu</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Rzutnik multimedialny, prezentacje PowerPoint - slajdy z wykorzystaniem mapy, diagramów, tabel, zdjęć, ikonografiki</p> <p>Schemat analizy problemu</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność na zajęciach, ocena aktywności indywidualnej, ocena sprawozdania z lektury P – ocena indywidualnie przygotowanego projektu (analiza danych z badań społecznych)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wymiary życia społecznego</i>, red. M. Marody, Warszawa 2009 • <i>Współczesne społeczeństwo polskie</i>, red. J. Wasilewski, Warszawa 2006 • <i>Diagnoza społeczna 2013. Warunki i jakość życia Polaków. Raport</i>, red. J. Czapiński T. Panek, Warszawa 2014 • Raporty z badań opinii publicznej: www.cbos.pl
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Bauman Z., <i>Płynna nowoczesność</i>, Kraków 2006; • Zagórski K., Gorzelak G., Jałowiecki B., <i>Zróżnicowania warunków życia. Polskie rodziny i społeczności lokalne</i>, Warszawa 2009 • <i>Socjologia a przemiany współczesnego świata</i>, red. I. Krzemiński, Warszawa 2004
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Przemysław Furgacz

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	12
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma wiedzy na temat czynników determinujących zmianę i rozwój współczesnego społeczeństwa	Student ma wiedzę na temat czynników determinujących zmianę i rozwój współczesnego społeczeństwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student ma podstawową wiedzę na temat relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu zmian społecznych	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg zmian społecznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków zmian społecznych	Student potrafi prognozować skutki zmian społecznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrażać bezpieczeństwu państwa	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo,	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		

	wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	
--	--	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Strategia bezpieczeństwa
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przedstawienie istoty i genezy strategii bezpieczeństwa i jej ewolucję; wykazanie współzależności polityki i strategii bezpieczeństwa; wykazanie zależności stanu bezpieczeństwa od trafności strategii, umiejętności jej tworzenia i realizacji; kreowanie podstaw myślenia strategicznego; nauka analizy aktualnych strategii bezpieczeństwa, ocena ich trafności i przydatności oraz danie podstaw umiejętności kreowania nowych strategii; wskazanie sposobów przekładania strategii bezpieczeństwa na plany operacyjne
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych	Zaliczenie przedmiotu: Teoria bezpieczeństwa

kompetencji		
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W02	Student rozumie istotę strategii i znaczenie pojęć z zakresu strategii bezpieczeństwa	S1A_W01 S1A_W02
K_W06 K_W013	Student zna genezę strategii, zwłaszcza strategii bezpieczeństwa, rozumie jej ewolucję i zależność od aktualnego środowiska bezpieczeństwa	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W03 S1A_W05
K_W15 K_W16	Student zna strategię bezpieczeństwa RP, państw sąsiadujących z Polską i wybranych państw Europy (świata)	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K_U03 K_U04	Student potrafi dokonać analizy i oceny aktualnych strategii bezpieczeństwa wybranych państw, organizacji i instytucji	S1A_U03 S1A_U08 S1A_U04 S1A_U08
K_U07	Student umie sformułować podstawowe założenia obszarowej strategii bezpieczeństwa	S1A_U06 S1A_U07
K_U10 K_U14	Student umie opracować część strategii bezpieczeństwa na użytek wybranej instytucji (organu, szczebla administracyjnego)	S1A_U06 S1A_U07 S1A_U03 S1A_U08
Kompetencje społeczne		

K_K03	Student ma świadomość potrzeby posiadania przez państwo i jego organy trafnej, aktualnej strategii bezpieczeństwa	S1A_K02
K_K06	Student wyraża gotowość do włączenia się do prac na rzecz oceny i opracowania właściwego trybu rozwiązywania problemów z zakresu strategii bezpieczeństwa	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Narodziny myśli strategicznej. Pojęcie i istota strategii. Myślenie strategiczne w starożytnych Chinach. Narodziny greckiej strategii wojskowej. Trafna strategia przyczynkiem do potęgi starożytnego Rzymu. Strategia epoki wojen napoleońskich. Narodziny nowożytnej strategii. (2 godz.) 2. Ewolucja strategii- od strategii wojny do strategii bezpieczeństwa. Czynniki warunkujące ewolucję strategii. Pojęcie dyfuzji strategii. Współzależność polityki i strategii bezpieczeństwa. Istota i treść strategii bezpieczeństwa narodowego. (2 godz.) 3. Geostrategiczne położenie i znaczenie Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiana pozycji geostrategicznej Polski po 1989 roku. Dylematy politycznych i strategicznych wyborów Polski po 1989 roku. Rola Polski we współczesnej Europie (2 godz.) 4. Kreowanie strategii bezpieczeństwa narodowego. Polityka bezpieczeństwa narodowego przesłanką trafnej strategii. (2 godz.) 5. Istota podejścia strategicznego" w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego. Aktualność i adekwatność strategii. Problem suwerenności państwa w procesie kreowania i implementacji strategii bezpieczeństwa. (2 godz.) 6. Strategia bezpieczeństwa narodowego RP. Historyczne doświadczenia Polski w dziedzinie bezpieczeństwa. Czynniki siły i przyczyny upadku Polski. Strategia bezpieczeństwa Polski w okresie międzywojennym. Koncepcje bezpieczeństwa Polski po II wojnie światowej . Strategia bezpieczeństwa Polski po zimnej wojnie. (2 godz.) 7. Strategia bezpieczeństwa Polski w świetle strategii państw ościennych. Interesy narodowe i cele strategiczne państw sąsiadujących z Polską. Sposoby formułowania i wyrażania strategii bezpieczeństwa przez państwa sąsiadujące z Polską. Podstawowe treści ich strategii .Polska w strategiach bezpieczeństwa państw ościennych. (2 godz.) 8. Strategia bezpieczeństwa NATO i Unii Europejskiej. Ewolucja koncepcji strategicznych NATO po upadku Układu Warszawskiego. Aktualna koncepcja strategiczna NATO. Strategia bezpieczeństwa Unii Europejskiej - 	

	<p>Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa , Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony. (2 godz.)</p> <p>9. Kultura strategiczna USA i wybranych państw europejskich. Strategia bezpieczeństwa narodowego USA. Sposoby formułowania i podstawowe treści strategii bezpieczeństwa Francji, WB i RFN. Koncepcja bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej. (2 godz.)</p> <p>Suma godzin -15</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza nowożytnej strategii. Wymowa i znaczenie dzieła Sun Tzu "Sztuka Wojny". Specyficzne cechy i znaczenie strategii Napoleona Bonaparte. "O wojnie" - dzieło życia Karla von Clausewitza, twórcy nowożytnej strategii. (2 godz.) 2. Zasady strategii kanwą współczesnego "myślenia strategicznego". Poszukiwanie zasad strategii. Konwersja strategii wojennej. Cechy myślenia strategicznego. Strategia państwa a strategia bezpieczeństwa. Współczesna rola strategii. (2 godz.) 3. Doktryny i strategie bezpieczeństwa państw i sojuszy w okresie zimnej wojny. Doktryny powstrzymywania. Doktryny odstraszenia. Współzależność doktryn państw i sojuszy polityczno-militarnych, rola strategii narodowych. Warunki, czynniki i podstawowe tendencje ewolucji doktryn w okresie zimnej wojny. (2 g 4. dz.) Współczesne warunki kreowania strategii bezpieczeństwa Polski. Dylematy politycznych i strategicznych wyborów Polski po 1989 roku. Polska droga do NATO. Polska droga do UE. Zróżnicowane oblicze współczesnej globalizacji. (2 godz.) 5. Analiza aktualnej strategii bezpieczeństwa narodowego RP. Polska racja stanu. Interesy narodowe Polski. Cele strategiczne Polski. Polskie regulacje w dziedzinie bezpieczeństwa w świetle strategii bezpieczeństwa państw ościennych. (2 godz.) 6. Analiza Koncepcji strategicznej NATO i Strategii bezpieczeństwa UE. (2 godz.) 7. Porównanie strategii bezpieczeństwa USA i Koncepcji strategicznej Federacji Rosyjskiej. (2 godz.) 8. Przyszła strategia bezpieczeństwa RP - projekt grupowy. Struktura dokumentu. Podstawowe treści polskiej strategii bezpieczeństwa w drugiej dekadzie XXI wieku. (4 godz.) <p>Suma godzin: 15</p>

Metody dydaktyczne	wykład; konwersatorium; projekt grupowy; prezentacja multimedialna
Narzędzia dydaktyczne	standardowe wyposażenie sal wykładowych
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F: ocena wypowiedzi, ocena opracowania pisemnego, ocena prezentacji, ocena roli w toku projektu grupowego. P: egzamin pisemny.
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Baylis J., Wirtz J., Gray C., Cohen E., <i>Strategia we współczesnym świecie. Wprowadzenie do studiów strategicznych</i>, Wyd. UJ, Kraków 2009. • <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe, Praca zbiorowa- podręcznik akademicki</i>, Wyd. nauk. SCHOLAR, Warszawa 2012. • Kuźniar R., <i>Polityka i siła</i>, Wyd. nauk. SCHOLAR, Warszawa 2005. • Rutkowski C., <i>Przegląd strategiczny jako narzędzie polityki</i>, Dom Wyd. ELPSA, Warszawa 2003. • Wróblewski R., <i>Wprowadzenie do strategii wojskowej</i>, BUWIK, Warszawa 1998.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Sun Tzu, <i>Sztuka wojny</i>, Warszawa 1994. • <i>Strategia bezpieczeństwa narodowego RP</i>, Warszawa 2014 • <i>Strategia bezpieczeństwa narodowego Federacji Rosyjskiej do 2020 roku</i> (zatwierdzona przez prezydenta FR 12 maja 2009 roku). • <i>The National Military Strategy of United States of America</i>, Washington 2011 • <i>Traktat Północnoatlantycki</i>, Waszyngton, 4 kwietnia 1949. • Zięba R., <i>Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego</i>, Warszawa 1999.

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr inż. Józef Flis, dr Leszek Sykulski
--	---

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	5
Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie rozumie istoty strategii i znaczenia pojęć z zakresu strategii bezpieczeństwa	Student rozumie istotę strategii i znaczenie pojęć z zakresu strategii bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna genezy strategii, zwłaszcza strategii bezpieczeństwa,	Student zna genezę strategii, zwłaszcza strategii bezpieczeństwa, rozumie jej ewolucję i zależność od aktualnego środowiska bezpieczeństwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna strategii bezpieczeństwa RP, państw sąsiadujących z Polską i ni wybranych państw Europy (świata)	Student zna strategię bezpieczeństwa RP, państw sąsiadujących z Polską i wybranych państw Europy (świata)		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi dokonać analizy i oceny aktualnych strategii bezpieczeństwa wybranych państw, organizacji i instytucji	Student potrafi dokonać analizy i oceny aktualnych strategii bezpieczeństwa wybranych państw, organizacji i instytucji		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie umie sformułować podstawowych założeń obszarowej strategii	Student umie sformułować podstawowe założenia obszarowej strategii bezpieczeństwa		

	bezpieczeństwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie umie opracować części strategii bezpieczeństwa na użytek wybranej instytucji (organu, szczebla administracyjnego)	Student umie opracować część strategii bezpieczeństwa na użytek wybranej instytucji (organu, szczebla administracyjnego)		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby posiadania przez państwo i jego organy trafnej, aktualnej strategii bezpieczeństwa	Student ma świadomość potrzeby posiadania przez państwo i jego organy trafnej, aktualnej strategii bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie wyraża gotowości do włączenia się do prac na rzecz oceny i	Student wyraża gotowość do włączenia się do prac na rzecz oceny i opracowania właściwego trybu rozwiązywania problemów z zakresu strategii bezpieczeństwa		

	opracowania właściwego trybu rozwiązywania problemów z zakresu strategii bezpieczeństwa	
--	---	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Struktury i zadania formacji MSW – bezpieczeństwo wewnętrzne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Przedmiot poświęcony jest funkcjonowaniu i zadaniom służb podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Policja, Państwowa Straż Pożarna, Straż Graniczna, Biuro Ochrony Rządu). Studenci zostaną zaznajomieni z najważniejszymi systemami organizacji bezpieczeństwa i porządku wewnętrznego i udziałem formacji podległych MSW w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego i porządku publicznego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Administracja publiczna, Teoria bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych którymi powinien się kierować funkcjonariusz służb MSW	S1A_W07
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania służb podległych MSW	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
Umiejętności		
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa	S1A_U01
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu wewnętrznemu	S1A_U05
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w kontekście roli służb podległych MSW w zapewnianiu bezpieczeństwa	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w pracy funkcjonariusza służb MSW	S1A_K04
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Państwo i jego funkcje wewnętrzne; Konstytucja RP (art. 2, 5, 7, 8, 10, 31, 32); pojęcie państwa prawnego; bezpieczeństwo: jednostki, publiczne, powszechne, narodowe; bezpieczeństwo wewnętrzne państwa i jego	

	<p>zagrożenia; system bezpieczeństwa wewnętrznego RP – 2 h</p> <p>2. Struktura i zadania formacji MSW: Policja, Straż Graniczna, Biuro Ochrony Rządu; Państwowa Straż Pożarna, Ochotnicza Straż Pożarna; Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Państwowa Inspekcja Sanitarna Obrona Cywilna Kraju – 6 h</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Przykłady rozwiązań strukturalnych na świecie</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	wykład podający, ćwiczenia
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – ocena aktywności słuchaczy, prezentacja multimedialna</p> <p>P – zaliczenie na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 • Ustawa z 4 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z późn. zm. • Ustawa z 26 kwietnia 2007 o zarządzaniu kryzysowym z późn. zm. • Ustawa z 16 marca 2001 o BOR z późn. zm. • Ustawa z 6 kwietnia 1990 o Policji z późn. zm. • Ustawa z 24 sierpnia 1991 o Państwowej Straży Pożarnej z późn. zm. • Ustawa z 12 października 1990 o Straży Granicznej z późn. zm.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzenie KG Policji nr 104/07 z 28 września 2007 • Zarządzenie KG Policji nr 749/10 z 27 września 2010 • Ustawa o samorządzie terytorialnym z 8 marca 1990 • Hołyst B., <i>Policja na świecie</i>, Warszawa 2011 • <i>Państwowa Straż Pożarna w systemie bezpieczeństwa państwa</i>, M. Stochmal, Wrocław 2015
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Marek Hebda

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	6
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	52
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych którymi powinien się kierować funkcjonariusz służb MSW	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych którymi powinien się kierować funkcjonariusz służb MSW		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania służb podległych MSW	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania służb podległych MSW		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa		

	mogących zagrazać bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu wewnętrznemu	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu wewnętrznemu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w kontekście roli słuź podległych MSW w zapewnianiu bezpieczeństwa	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w kontekście roli słuź podległych MSW w zapewnianiu bezpieczeństwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1</p>	<p>Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w pracy funkcjonariusza służb MSW</p>	<p>Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w pracy funkcjonariusza służb MSW</p>
<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2</p>	<p>Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych</p>	<p>Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych</p>

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	System bezpieczeństwa narodowego
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest: przekazanie studentom wiedzy, ukształtowanie ich umiejętności oraz postaw społecznych w zakresie współczesnego pojmowania bezpieczeństwa oraz zbudowanie przekonania o konieczności systemowego podejścia do tego zjawiska; przedstawienie organizacji, funkcji i zadań systemu bezpieczeństwa narodowego, wykazanie związku systemu bezpieczeństwa narodowego z sojuszniczymi systemami bezpieczeństwa oraz przedstawienie problemu suwerennego kształtowania systemów bezpieczeństwa państw narodowych we współczesnym środowisku bezpieczeństwa; dokonanie analizy funkcji i zadań państwa w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego, przedstawienie przedmiotu, roli i znaczenia polityki i strategii bezpieczeństwa narodowego oraz ich wpływu na organizację i funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego; przedstawienie roli, kompetencji i zadań organów administracji publicznej w ramach systemu bezpieczeństwa narodowego.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy,	Zaliczenie przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa, Prawne podstawy bezpieczeństwa

umiejętności i innych kompetencji		
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W05 K_W08	Student zna i rozumie pojęcia odnoszące się do teorii i praktyki organizacji i zarządzania strukturami i procesami w odniesieniu do współcześnie rozumianego bezpieczeństwa	S1A_W02; S1A_W07 S1A_W08
K_W08 K_W09 K_W15 K_W17	Student posiada wiedzę o funkcjach, zadaniach i strukturze systemu bezpieczeństwa narodowego	S1A_W02; S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W07 K_W16	Student dysponuje wiedzą o roli, funkcjach i zadaniach państwa oraz organów i instytucji administracji publicznej w dziedzinie bezpieczeństwa	S1A_W03; S1A_W04 S1A_W05 S1A_W07
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi dokonać analizy współczesnych uwarunkowań kreowania bezpieczeństwa	S1A_U01; S1A_U08;
K_U07 K_U14	Student potrafi ocenić przydatność przyjętych rozwiązań systemowych, oraz porównać systemy bezpieczeństwa	S1A_U06 S1A_U07; S1A_U08;;
K_U02; K_U07	Student umie dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w systemie bezpieczeństwa	S1A_U01; S1A_U02; S1A_U07
Kompetencje społeczne		

K_K02	Student ma zdolność pracy w zespole, podejmując zadania stosownie do sytuacji i przypisanej mu roli	S1A_K02;
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w każdej sytuacji oraz świadomość potrzeby przygotowywania siebie i innych na takie sytuacje	S1A_K04;
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współczesne rozumienie bezpieczeństwa. Kategoryzacja bezpieczeństwa. Rodzaje bezpieczeństwa. Podmioty bezpieczeństwa. Przedmioty bezpieczeństwa. Pojęcie i atrybuty państwa. Geneza państwa nowożytnego. Suwerenność państwa. Tożsamość narodowa. Racja stanu. Interesy narodowe. Funkcje państwa (2godz.). 2. Uwarunkowania bezpieczeństwa państwa. Typologia uwarunkowań bezpieczeństwa. Środowisko bezpieczeństwa. Zewnętrzne warunki kreowania bezpieczeństwa państwa. Wewnętrzne warunki kreowania bezpieczeństwa państwa. Współczesne determinanty bezpieczeństwa Polski (2godz.). 3. Zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Wyzwania i zagrożenia - celowość rozróżnienia. Ewolucja postrzegania zagrożeń. Źródła zagrożeń bezpieczeństwa państwa. Historyczne doświadczenia Polski odnośnie do zagrożeń bezpieczeństwa narodowego. Zewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa. Wewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa (2godz.). 4. Bezpieczeństwo zbiorowe. Bezpieczeństwo przestrzeni euroatlantyckiej. Geneza, cele, zadania i działalność NATO. Ewolucja NATO. Poszukiwanie systemu bezpieczeństwa europejskiego. Początki integracji europejskiej w dziedzinie bezpieczeństwa. Współczesna rola instytucji europejskich w dziedzinie bezpieczeństwa. Organizacje o charakterze regionalnym. Geneza, cele i znaczenie OBWE (2godz.). 5. System bezpieczeństwa narodowego RP. Bezpieczeństwo państwa - konieczność rozwiązań systemowych. Prawne podstawy organizacji bezpieczeństwa państwa. Historyczna ewolucja systemu bezpieczeństwa narodowego RP. Współczesny system bezpieczeństwa narodowego RP. Podsystem zarządzania w systemie bezpieczeństwa narodowego. Podsystemy wykonawcze w systemie bezpieczeństwa (4 godz.). 6. System obronny RP. System bezpieczeństwa a system obronności. Organizacja systemu obronnego państwa. Ewolucja roli Sił Zbrojnych RP w świetle współczesnych wyzwań i zagrożeń. Warunki i procedury użycia sił zbrojnych w sytuacjach zróżnicowanych zagrożeń. Użycie SZRP w stanach nadzwyczajnych (4 godz.). 7. Współpraca cywilno - wojskowa w dziedzinie bezpieczeństwa (ang. CIMIC). Rola i znaczenie współpracy cywilno - wojskowej w świetle dokumentów Sojuszu Północnoatlantyckiego. Rola państwa w organizacji i realizacji zadań w zakresie CIMIC. Pojęcie i istota "państwa gospodarza" i realizowanego przez nie wsparcia 	

	<p>(ang. Host Nation Suport). Podstawowe procedury organizacji i realizacji zadań w ramach sojuszniczej współpracy cywilno - wojskowej i zadań państwa gospodarza (2 godz.).</p> <p>Suma godzin - 18</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ewolucja pojęcia i treści bezpieczeństwa. Tradycyjne pojmowanie bezpieczeństwa. Czynniki wpływające na redefinicję bezpieczeństwa. Współczesne rozumienie bezpieczeństwa. Dyfuzja bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego. Podmiot i przedmiot bezpieczeństwa jako determinanty systemowych rozwiązań w dziedzinie bezpieczeństwa. Współzależność bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa obywateli (2 godz.). 2. Wpływ przynależności do organizacji międzynarodowych na bezpieczeństwo państwa. Typologia organizacji międzynarodowych. Rola i współczesne znaczenie ONZ. Bezpieczeństwo Polski - członka Sojuszu Północnoatlantyckiego. Perspektywy ewolucji NATO. Bezpieczeństwo Polski we współczesnej Europie. Rola Unii Europejskiej w zapewnieniu bezpieczeństwa swoich członków Rola organizacji pozarządowych w zapewnieniu bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego. (4 godz.). 3. Prawne podstawy organizacji systemu bezpieczeństwa narodowego. Konstytucja RP o systemie bezpieczeństwa narodowego. System bezpieczeństwa narodowego w aktualnej strategii bezpieczeństwa narodowego RP. Polska racja stanu. Interesy narodowe RP. Cele strategiczne Polski. Organizacja systemu bezpieczeństwa narodowego RP. Zadania i struktura podsystemu kierowania . Zadania i organizacja podsystemów wykonawczych w systemie bezpieczeństwa narodowego (4 godz.). 4. Rola, kompetencje i zadania wybranych instytucji i organów w dziedzinie bezpieczeństwa państwa: Prezydent, rada ministrów; premier; ministerstwo spraw zagranicznych; ministerstwo spraw wewnętrznych; ministerstwo administracji i cyfryzacji; ministerstwo obrony narodowej; Policja Państwowa; Straż Pożarna; Straż Graniczna, wojewoda; urząd marszałkowski, starosta, urząd powiatowy, wójt, urząd gminy. System współdziałania w systemie bezpieczeństwa narodowego (4 godz.). 5. Zarządzanie kryzysowe jako element systemu bezpieczeństwa narodowego. Organizacja systemu zarządzania kryzysowego. Siły i środki w zarządzaniu kryzysowym. Rola, zadania i organizacja Zespołów i Centrów zarządzania kryzysowego na poszczególnych szczeblach administracyjnych. Procedury w zarządzaniu kryzysowym na poszczególnych szczeblach administracyjnych. Użycie SZRP na potrzeby zarządzania kryzysowego (4 godz.).

	Suma godzin - 18
Metody dydaktyczne	Wykład; konwersatorium, ćwiczenie – opracowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej
Narzędzia dydaktyczne	Standardowe wyposażenie sal wykładowych
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena wypowiedzi, ocena opracowania pisemnego, ocena prezentacji, ocena roli w toku projektu grupowego. P – egzamin pisemny.
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Baylis J., Smith S. (red.), <i>Globalizacja polityki światowej. Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych</i>. Wyd. UJ, Kraków 2008. • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>. Wyd. AON, Warszawa 2011. • Kuźniar R., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe</i>. Wyd. Nauk. SCHOLAR, Warszawa 2011. • Nowak E., Nowak M., <i>Zarys teorii bezpieczeństwa narodowego. Zrządzanie bezpieczeństwem</i>. Wyd. Difin SA, Warszawa 2011. • Żukrowska K.(red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Przegląd aktualnego stanu</i>.Wyd. IUS at TAX, Warszawa 2011.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Prokop K., <i>Stany nadzwyczajne w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej</i>. Wyd. Temida Białystok 2005. • Radziszewski E., <i>Zadania i kompetencje organów administracji publicznej po reformie ustrojowej państwa</i>. Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 2000. • Sulowski S., Brzeziński M., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia</i>. Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2009. • <i>Strategia bezpieczeństwa narodowego RP</i>, Warszawa 2007.

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr inż. Józef Flis, dr Jakub Żak
--	-------------------------------------

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	18
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	27
Studiowanie literatury	27
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	36
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	128
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna i nie rozumie pojęć odnoszących się do teorii i praktyki organizacji i zarządzania strukturami i procesami w odniesieniu do	Student zna i rozumie pojęcia odnoszące się do teorii i praktyki organizacji i zarządzania strukturami i procesami w odniesieniu do bezpieczeństwa		

	współcześnie rozumianego bezpieczeństwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada wiedzy o funkcjach, zadaniach i strukturze systemu bezpieczeństwa narodowego	Student posiada wiedzę o funkcjach, zadaniach i strukturze systemu bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie dysponuje wiedzą o roli, funkcjach i zadaniach państwa oraz organów i instytucji administracji publicznej w dziedzinie bezpieczeństwa	Student dysponuje wiedzą o roli, funkcjach i zadaniach państwa oraz organów i instytucji administracji publicznej w dziedzinie bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi dokonać analizy współczesnych uwarunkowań kreowania bezpieczeństwa	Student potrafi dokonać analizy współczesnych uwarunkowań kreowania bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności przyjętych rozwiązań systemowych, oraz porównać systemów bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność przyjętych rozwiązań systemowych, oraz porównać systemy bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie umie dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w systemie bezpieczeństwa	Student umie dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w systemie bezpieczeństwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma zdolności pracy w zespole,	Student ma zdolność pracy w zespole, podejmując zadania stosownie do sytuacji i przypisanej mu roli
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w każdej sytuacji oraz świadomości potrzeby przygotowywania siebie i innych na takie sytuacje	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w każdej sytuacji oraz świadomość potrzeby przygotowywania siebie i innych na takie sytuacje

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Systemy autonomii politycznych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie podstawowych pojęć z zakresu organizacji funkcjonowania władzy publicznej na różnych szczeblach organizacji państwowej.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Nauka o państwie, Wstęp do nauki o polityce	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W07	Student zna podstawowe procesy społeczne związane z kształtowaniem poczucia tożsamości grup społecznych.	S1A-W03 S1A-W07 S1A_W08
K_W02	Student zna na poziomie podstawowym terminologię opisującą funkcjonowanie organów władzy publicznej w państwie na szczeblu centralnym i poniżej szczebla centralnego.	S1A_W01 S1A_W02
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych, ekonomicznych i administracyjnych uwarunkowań procesów przekształcania się współczesnych państw	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U06	Student potrafi dostrzec i zinterpretować procesy społeczne i polityczne związane z kształtowaniem i zmianą organizacji władzy publicznej na szczeblu centralnym i poniżej szczebla centralnego.	S1A_U01
K_U04	Student potrafi prognozować skutki procesów przekształcania się współczesnych państw	S1A_U04 S1A_U08
K_U03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokoju społecznych, konfliktów politycznych i militarnych związanych z procesami przekształcania się współczesnych państwa	S1A_U03 S1A_U08
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student w pełni rozumie i docenia konieczność permanentnego dokształcania się i poszerzania swojej wiedzy	S1A_K01
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia z zakresu ustrojów i systemów politycznych. 2. Definicje państwa unitarnego, federalnego, decentralizacji i dekoncentracji władzy. 3. Procesy tworzenia się i ewolucji świadomości etnicznej i narodowej. 4. Procesy przekształcania się współczesnych państw: dekompozycja i jednoczenie. 	

	Suma godzin - 8
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hiszpania- Państwo Autonomii. 2. Włochy- państwo regionów. 3. Dewolucja w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Płn. 4. Zagrożenia związane z procesami decentralizacji władzy państwowej . <p>Suma godzin 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja studentów.
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje Power Point
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F: ocena aktywności studentów podczas zajęć P: zaliczenie na ocenę (test)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Antoszewski A., Herbut R., <i>Systemy polityczne współczesnej Europy</i>, PWN, Warszawa 2006

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Współczesne nacjonalizmy</i>, red. M. Jeziński, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2008. • Szul R., <i>Język, naród, państwo</i>, PWN, Warszawa 2009 • Myśliwiec M., <i>Katalonia na drodze do niepodległości</i>, Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji w Bytomiu, Bytom 2006 • <i>Kwestie narodowościowe w świetle procesów integracyjnych w Europie</i>, red. D. Mikucka-Wójtowicz, R. Kopeć, Kraków 2009 • <i>Narody XXI wieku</i>, INP UW-M w Olsztynie, Olsztyn 2007
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Przemysław Łukasik

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	8
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych procesów społecznych związanych z kształtowaniem poczucia	Student zna podstawowe procesy społeczne związane z kształtowaniem poczucia tożsamości grup społecznych.		

	tożsamości grup społecznych.			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna na poziomie podstawowym terminologii opisującej funkcjonowanie organów władzy publicznej w państwie na szczeblu centralnym i poniżej szczebla centralnego.	Student zna na poziomie podstawowym terminologię opisującą funkcjonowanie organów władzy publicznej w państwie na szczeblu centralnym i poniżej szczebla centralnego.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat historycznych, politycznych, geograficznych, ekonomicznych i administracyjnych uwarunkowań procesów przekształcania się współczesnych państw	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych, ekonomicznych i administracyjnych uwarunkowań procesów przekształcania się współczesnych państw		
UMIĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny

	efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi dostrzec i zinterpretować procesów społecznych i politycznych związanych z kształtowaniem i zmianą organizacji władzy publicznej na szczeblu centralnym i poniżej szczebla centralnego.	Student potrafi dostrzec i zinterpretować procesy społeczne i polityczne związane z kształtowaniem i zmianą organizacji władzy publicznej na szczeblu centralnym i poniżej szczebla centralnego.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków procesów przekształcania się współczesnych państw	Student potrafi prognozować skutki procesów przekształcania się współczesnych państw		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokoїв społecznych, konfliktów politycznych i militarnych związanych z procesami przekształcania się współczesnych państwa	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokoїв społecznych, konfliktów politycznych i militarnych związanych z procesami przekształcania się współczesnych państwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie w pełni rozumie i docenia konieczność permanentnego dokształcania się i poszerzania swojej wiedzy	Student w pełni rozumie i docenia konieczność permanentnego dokształcania się i poszerzania swojej wiedzy		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Teoria bezpieczeństwa
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami teorii bezpieczeństwa na gruncie nauk społecznych jako wiedzy ukierunkowanej na istnienie, przetrwanie, całość, tożsamość, posiadanie i pewność rozwoju jednostki, grupy społeczne i państwa - w środowisku wewnątrzpaństwowym i międzynarodowym; poznanie i zrozumienie podstawowych kategorii bezpieczeństwa; nabycie umiejętności opisu i interpretacji zjawisk towarzyszących bezpieczeństwu w skali narodowej i międzynarodowej jako dynamicznym procesom społecznym; zapoznanie z dynamiką i czynnikami ewolucji zagrożeń bezpieczeństwa narodowego oraz tendencjami i uwarunkowaniami redefinicji bezpieczeństwa po zakończeniu „zimnej wojny”; poznanie różnych punktów widzenia na bezpieczeństwo w skali narodowej i międzynarodowej; przedstawienie aktualnego stanu teorii bezpieczeństwa w Polsce i na świecie, omówienie sporów teoretycznych i metodologicznych.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy,	Zaliczenie przedmiotów: Nauka o państwie, Wstęp do nauki o polityce

umiejętności i innych kompetencji		
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W01	Student ma wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie i ich miejscu w systemie nauk	K_W01
K_W02	Student zna i rozumie rolę teorii w systemie nauk o bezpieczeństwie, zna pojęcia odnoszące się do współcześnie rozumianego bezpieczeństwa i do aparatu pojęciowego nauk o bezpieczeństwie	S1A_W01 S1A_W02
K_W07 K_W08	Student ma wiedzę o podstawach polityki i strategii bezpieczeństwa, o ich współzależności, sposobach kreowania i realizacji w świetle teorii bezpieczeństwa	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
Umiejętności		
K_U02 K_U05	Student potrafi dokonać analizy i oceny teorii bezpieczeństwa i ich miejsca w teorii stosunków międzynarodowych	S1A_U01 S1A_U03 S1A_U02 S1A_U08
K_U05 K_U08	Student umie interpretować aktualne wydarzenia polityczne, gospodarcze, militarne, społeczne z w świetle teorii bezpieczeństwa	S1A_U02 S1A_U03 S1A_U07 S1A_U08
K_U09 K_U10	Student potrafi dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w dziedzinie współcześnie rozumianego bezpieczeństwa	S1A_U02 S1A_U03 S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		

K_K01	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	S1A_K01
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy wiedzy o bezpieczeństwie. Pojęcie i współczesne rozumienie bezpieczeństwa. Kategoryzacja bezpieczeństwa. Rodzaje bezpieczeństwa. Podmioty bezpieczeństwa. Przedmioty bezpieczeństwa. (2 godz.) 2. Podstawowe teorie bezpieczeństwa. Teorie stosunków międzynarodowych a teorie bezpieczeństwa. Istota i podstawowe treści teorii realizmu. Istota teorii liberalnej (neoliberalnej). Istota i podstawowe treści konstruktywizmu. (4 godz.) 3. Środowisko bezpieczeństwa. Zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Wyzwania i zagrożenia - celowość rozróżnienia. Klasyfikacja zagrożeń. Ewolucja postrzegania zagrożeń. Źródła zagrożeń bezpieczeństwa państwa. Historyczne doświadczenia Polski w dziedzinie oceny zagrożeń bezpieczeństwa narodowego. Zewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa. Wewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa. (2 godz.) 4. Problemy bezpieczeństwa zbiorowego. Koncepcje bezpieczeństwa NATO i Unii Europejskiej. Ewolucja koncepcji bezpieczeństwa NATO po upadku Układu Warszawskiego. Aktualna koncepcja strategiczna NATO. Strategia bezpieczeństwa Unii Europejskiej - Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa , Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony (4 godz.). 5. Koncepcje polityczne jako wyraz realizacji teorii bezpieczeństwa. Istota podejścia strategicznego" w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego. Aktualność i adekwatność polityki i strategii bezpieczeństwa. Problem suwerenności państwa w warunkach przynależności do NATO i UE. Wpływ procesów globalizacji na bezpieczeństwo (2 godz.). 6. Strategia bezpieczeństwa narodowego RP. Historyczne doświadczenia Polski w dziedzinie bezpieczeństwa. Czynniki siły i przyczyny upadku Polski. Strategia bezpieczeństwa Polski w okresie międzywojennym. Koncepcje bezpieczeństwa Polski po II wojnie światowej . Strategia bezpieczeństwa Polski po zimnej wojnie (4 godz.). <p>Suma godzin - 18</p>	

<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ewolucja pojęcia i treści bezpieczeństwa. Tradycyjne pojmowanie bezpieczeństwa. Czynniki wpływające na redefinicję bezpieczeństwa. Współczesne rozumienie bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo narodowe a bezpieczeństwo państwa. Współzależność bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa obywateli. Dyfuzja bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego (2 godz.). 2. Analiza i porównani podstawowych teorii bezpieczeństwa. Teoria liberalna. Teoria realizmu. Analiza i ocena ewolucji koncepcji bezpieczeństwa NATO w okresie zimnej wojny (4 godz.). 3. Doktryny i strategie bezpieczeństwa państw i sojuszy w okresie zimnej wojny. Doktryny powstrzymywania. Doktryny odstraszania. Współzależność doktryn państw i sojuszy polityczno-militarnych, rola strategii narodowych. Warunki, czynniki i podstawowe tendencje ewolucji doktryn w okresie zimnej wojny (2 godz.) 4. Współczesne warunki kreowania koncepcji bezpieczeństwa państwa. Dylematy politycznych i strategicznych wyborów Polski po 1989 roku. Polska droga do NATO. Polska droga do UE. Istota i przejawy współczesnej globalizacji. (4 godz.). 5. Analiza aktualnej koncepcji bezpieczeństwa narodowego RP w świetle teorii bezpieczeństwa. Polska racja stanu. Interesy narodowe Polski. Cele strategiczne Polski. Polskie regulacje w dziedzinie bezpieczeństwa w świetle koncepcji bezpieczeństwa państw ościennych (4 godz.). <p>Suma godzin - 18</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>wykład; konwersatorium; projekt grupowy; prezentacja multimedialna</p>
<p>Narzędzia dydaktyczne</p>	<p>standardowe wyposażenie sal wykładowych</p>
<p>Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)</p>	<p>F – ocena wypowiedzi, ocena opracowania pisemnego, ocena prezentacji, ocena projektu grupowego. P – egzamin pisemny.</p>

Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Aron R., <i>Pokój i wojna między narodami (teoria)</i>, Centrum im. Adama Smitha, Warszawa 1995. • Czaputowicz J., <i>Teorie stosunków międzynarodowych. Krytyka i systematyzacja</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007. • Świtek J., <i>Społeczno-moralna potrzeba bezpieczeństwa i porządku publicznego</i>, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2007. • Zięba R., <i>Teoria ogólna bezpieczeństwa państwa w stosunkach międzynarodowych [w:] Stosunki międzynarodowe w XXI wieku. Księga jubileuszowa z okazji 30-lecia Instytutu Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego, praca zb. pod red. E. Halizaka, R. Kuźniara, G. Michałowskiej, S. Parzymiesa, J. Simonidesa, R. Zięby</i>, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006, s. 935-953.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Teoria i praktyka</i>, red. Żukrowska K., Grącik M., SGH, Warszawa 2006. • Cziomer E., Zyblikiewicz W. L., <i>Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006. • Dubel L., Korybski A., Markwart Z., <i>Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce</i>, Zakamycze 2002. • Dybczyński A., <i>Środowisko międzynarodowe a zachowania państw</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2006. • Koziej S., <i>Między piekłem a rajem: szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku</i>, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2006. • Kukułka J., <i>Teoria stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2000. • Pietraś Z. J., <i>Podstawy teorii stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006. • Scholte J.A., <i>Globalizacja. Krytyczne wprowadzenie</i>, Oficyna Wydawnicza „Humanitas”, Sosnowiec 2006. • Stańczyk J., <i>Współczesne pojmowanie bezpieczeństwa</i>, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 1996.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr inż. Józef Flis

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	18
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	27
Studiowanie literatury	27
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie do egzaminu	36
Udział w egzaminie	
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	136
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma wiedzy o charakterze nauk o bezpieczeństwie, i ich miejscu w systemie nauk	Student ma wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie i ich miejscu w systemie nauk		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna i nie rozumie roli teorii w systemie nauk o	Student zna i rozumie rolę teorii w systemie nauk o bezpieczeństwie, zna pojęcia odnoszące się do współcześnie rozumianego bezpieczeństwa i do aparatu pojęciowego nauk o bezpieczeństwie		

	bezpieczeństwie			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma wiedzy o podstawach polityki i strategii bezpieczeństwa, o ich współzależności, sposobach kreowania i realizacji w świetle teorii bezpieczeństwa	Student ma wiedzę o podstawach polityki i strategii bezpieczeństwa, o ich współzależności, sposobach kreowania i realizacji w świetle teorii bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi dokonać analizy i oceny teorii bezpieczeństwa i ich miejsca w teorii stosunków	Student potrafi dokonać analizy i oceny teorii bezpieczeństwa i ich miejsca w teorii stosunków międzynarodowych		

	międzynarodowych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie umie interpretować aktualnych wydarzeń politycznych, gospodarczych, militarnych, społecznych w świetle teorii bezpieczeństwa	Student umie interpretować aktualne wydarzenia polityczne, gospodarcze, militarne, społeczne w świetle teorii bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w dziedzinie współcześnie rozumianego bezpieczeństwa	Student potrafi dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w dziedzinie współcześnie rozumianego bezpieczeństwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeb kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Współczesne systemy polityczne
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest prezentacja (i przygotowanie do samodzielnego poznawania) pluralizmu rozwiązań instytucjonalnych, politycznych i ustrojowych współczesnych państw; przyswojenie terminologii przydatnej do charakteryzowania zakresu właściwości poszczególnych organów państwa, relacji wzajemnych poszczególnych władz, struktur i procedur parlamentarnych, struktury rządów, odpowiedzialności politycznej i konstytucyjnej władz państwowych; wykształcenie i trenowanie umiejętności przygotowania i zaprezentowania <i>case study</i> oraz prowadzenia analizy porównawczej.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Nauka o państwie, Wstęp do nauki o polityce

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K1_W02	Student zna terminologię właściwą do charakteryzowania organów państwa i ich funkcji	S1A_W01; S1A_W02
K_W07	Student zna instytucje charakterystyczne dla systemów politycznych, w tym systemów organów państwa (parlamenty, rządy, głowy państw, sądownictwo, w tym sądownictwo konstytucyjne i procedury orzekania o odpowiedzialności konstytucyjnej)	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W013	Student posiada minimum wiedzy o relacjach społecznych, konfliktach, aktorach wpływających na stan państwa (w tym jego bezpieczeństwo), scenie politycznej wybranych państw	S1A_W03 S1A_W05
Umiejętności		
K_U02 K_U011	Student potrafi korzystać z tradycyjnych źródeł informacji – zasobów bibliotecznych i prasy, oraz nowoczesnych źródeł informacji – eksplorować zasoby netograficzne	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08 S1A_U06
K_U14	Student potrafi dokonać analizy porównawczej rozwiązań konstytucyjnych w wybranych krajach i w tworzeniu raportu współdziałać w zespole	S1A_U03 S1A_U08
K_U09	Student wykorzystuje poznane modele teoretyczne do ustnego scharakteryzowania wybranego systemu politycznego	S1A_U02 S1A_U03
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1A_K03 S1A_K05

Treści programowe	
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcia: system polityczny, ustrój polityczny, reżim, organizacja polityczna społeczeństwa, przestrzeń społeczna i areny. Historyczne uwarunkowanie ewolucji ustrojów państwowych; Zasady demokracji i podział władzy 2. Charakterystyka reżimu (systemu) parlamentowo-gabinetowego (Wielka Brytania, Włochy). 3. Charakterystyka reżimu (systemu) prezydenckiego (USA) 4. Systemy mieszane – reżim semiprezydencki (Francja V Republiki), model kanclerski (Niemcy); systemy z przewagą legislatury - system komitetowy (Szwajcaria) 5. Elementarna charakterystyka systemów wyborczych i procedur podejmowania decyzji w różnych typach systemów politycznych 6. Współczesne modele państw autorytarnych. Ideologiczne i polityczne przesłanki autorytaryzmu. Paternalistyczne systemy polityczne. Dyktatury wojskowe. Teokratyczne systemy polityczne. Problemy modernizacji ekonomicznej. <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza porównawcza rozwiązań konstytucyjnych dotyczących stanów nadzwyczajnych – praca zespołowa 2. Dyskusja nad tekstem z literatury przedmiotu 3. Prezentacje wybranych indywidualnie systemów państw współczesnych <p>Suma godzin – 15</p>

Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji w PowerPoincie Zajęcia z wykorzystaniem różnych form dyskusji; metoda stawiania i rozwiązywania problemów - zadania związane z analizą treści wybranych konstytucji i porównywaniem zawartych w nich rozwiązań; metoda projektu - projekt indywidualny związany z samodzielnym wyborem - prezentacja rozwiązań konstytucyjnych i problemów politycznych (społecznych, gospodarczych) w systemie wybranego państwa w oparciu o źródła bezpośrednie, literaturę przedmiotu oraz aktualizacje dokonywane przez eksplorację materiałów prasowych i zasobów internetowych.
Narzędzia dydaktyczne	Materiały publikowane – w tym teksty konstytucji i literatura przedmiotu Rzutnik multimedialny, prezentacje PowerPoint - Slajdy z wykorzystaniem mapy, diagramów, tabel, zdjęć, ikonografiki
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność na zajęciach, ocena aktywności indywidualnej oraz ocena indywidualnie przygotowanego projektu P – zaliczenie na ocenę - test zawierający pytania zamknięte i otwarte, pytania sprawdzające znajomość terminologii i rozpoznanych modeli ustroju i systemów politycznych
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Antoszewski A., Herbut R., <i>Systemy polityczne współczesnej Europy</i>, Warszawa 2006 • Sarnecki P., <i>Ustroje konstytucyjne państw współczesnych</i>, Warszawa 2008

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Gulczyński M., <i>Panorama systemów politycznych świata</i>, Warszawa 2004 • <i>Systemy polityczne państw Europy Środkowej i Wschodniej</i>, red. M. Barański, Katowice 2005 • Ławniczak A., <i>Ustroje polityczne państw latynoamerykańskich</i>, Wrocław 2008 • Kitab S., <i>Wybrane zagadnienia klasycznego ustroju politycznego w islamie</i>, Bydgoszcz 2004 • Olson D. M., <i>Demokratyczne instytucje legislacyjne</i>, Warszawa 1998 • Musiał-Karg M., <i>Referendum w państwach europejskich</i>, Toruń 2008 • <i>Opozycja parlamentarna</i>, red. E. Zwierzchowski, Warszawa 2000 • <i>Ustrój Unii Europejskiej i ustroje państw członkowskich</i>, red. P. Sarnecki, Warszawa 2007
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	prof. zw. dr hab. Katarzyna Sobolewska-Myślik, dr Leszek Sykulski

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	77
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna terminologii właściwej do charakteryzowania organów państwa i ich funkcji	Student zna terminologię właściwą do charakteryzowania organów państwa i ich funkcji		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna instytucji charakterystycznych dla systemów politycznych	Student zna instytucje charakterystyczne dla systemów politycznych, w tym systemów organów państwa (parlamenty, rządy, głowy państw, sądownictwo, w tym sądownictwo konstytucyjne i procedury orzekania o odpowiedzialności konstytucyjnej)		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie posiada minimum wiedzy o relacjach społecznych, konfliktach, aktorach wpływających na stan państwa	Student posiada minimum wiedzy o relacjach społecznych, konfliktach, aktorach wpływających na stan państwa (w tym jego bezpieczeństwo), scenie politycznej wybranych państw		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi korzystać z tradycyjnych źródeł informacji – zasobów bibliotecznych i prasy, oraz nowoczesnych	Student potrafi korzystać z tradycyjnych źródeł informacji – zasobów bibliotecznych i prasy, oraz nowoczesnych źródeł informacji – eksplorować zasoby netograficzne		

	źródeł informacji – eksplorować zasobów netograficznych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi dokonać analizy porównawczej rozwiązań konstytucyjnych w wybranych krajach i w tworzeniu raportu współdziałać w zespole	Student potrafi dokonać analizy porównawczej rozwiązań konstytucyjnych w wybranych krajach i w tworzeniu raportu współdziałać w zespole		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi wykorzystywać poznanych modeli teoretycznych do ustnego scharakteryzowania wybranego systemu politycznego	Student wykorzystuje poznane modele teoretyczne do ustnego scharakteryzowania wybranego systemu politycznego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Zarządzanie kryzysowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest nabycie przez studenta niezbędnego zakresu wiedzy z zakresu bezpieczeństwa narodowego, zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Administracja publiczna, Organizacja i zarządzanie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych w procesie zarządzania kryzysowego	S1A_W06
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat uwarunkowań systemu zarządzania kryzysowego w Polsce	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur z zakresu zarządzania kryzysowego	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi niezbędnymi do podejmowania decyzji w procesie zarządzania kryzysowego	S1A_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z zarządzaniem kryzysowym	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania na rzecz efektywności w zarządzaniu kryzysowym	S1A_K02
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacje kryzysowe militarne i niemilitarne oraz przyczyny ich powstania. 2. Pojęcie bezpieczeństwa narodowego, jego zagrożenia i uwarunkowania. Podstawy prawne kierowania bezpieczeństwem narodowym. 3. Układ i zadania organów państwowych w systemie kierowania obronnością Rzeczypospolitej Polskiej. Organizacja i zasady funkcjonowania wojewódzkiego, powiatowego i gminnego podsystemu kierowania bezpieczeństwem narodowym. 	

	<p>4. Prawodawstwo krajowe w zakresie bezpieczeństwa i ochrony ludności. Konstytucja RP, ustawa o powszechnym obowiązku Obrony RP, ustawa o zarządzaniu kryzysowym i inne Ustawy, rozporządzenia wykonawcze Rady Ministrów, Rozporządzenia MON, MEN, MSWiA i innych ministerstw, wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju itp.</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Obrona Cywilna a Zarządzanie Kryzysowe, Geneza powstania, podobieństwa i różnice, usytuowanie w polskim systemie bezpieczeństwa narodowego.</p> <p>2. Rola i zadania Obrony Cywilnej RP, jej historia i przyszłość.</p> <p>3. Rola i zadania Zarządzania Kryzysowego jego historia i przyszłość</p> <p>4. Istota, cele i treść zarządzania kryzysowego. a/ podstawowa terminologia zarządzania kryzysowego; b/ zarządzanie kryzysowe. jako jeden z elementów zarządzania bezpieczeństwem narodowym.</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, tablica
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1. Ocena aktywności podczas ćwiczeń.</p> <p>F2. Ocena prezentacji multimedialnej.</p> <p>F3. Ocena przygotowania do czynnego udziału w ćwiczeniach</p> <p>P. Zaliczenie na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Nowak E., <i>Zagrożenie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych</i>, AON, Warszawa 2007 • Piątek Z., <i>Procedury i przedsięwzięcia systemu reagowania kryzysowego</i>, AON, Warszawa 2008 • Tyrała P., <i>Sekuritologia</i>, MAX-DRUK, Rzeszów 2010
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Lewicki M., <i>Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym</i>, ŁOSGRAF, Warszawa 2011. • Baturó W., <i>Katastrofy i zagrożenia we współczesnym świecie</i>, Warszawa 2008. • Barrodoni G., <i>Filozofia w czasach terroru. Rozmowy z Jurgenem Habermasem i Jacques'em Derridą</i>, Warszawa 2008. • Olak A., <i>Współczesne zagrożenia. Rola telewizji i Internetu w życiu młodzieży. Zarys Problematyki</i>, AMELIA Rzeszów 2012.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Stefan Suska

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	18
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	18
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	78
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych w procesie zarządzania kryzysowego	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych w procesie zarządzania kryzysowego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na uwarunkowań systemu zarządzania kryzysowego w Polsce	Student ma podstawową wiedzę na uwarunkowań systemu zarządzania kryzysowego w Polsce		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur z zakresu zarządzania kryzysowego	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur z zakresu zarządzania kryzysowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi niezbędnymi do podejmowania decyzji w procesie zarządzania kryzysowego	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi niezbędnymi do podejmowania decyzji w procesie zarządzania kryzysowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z zarządzaniem kryzysowym	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z zarządzaniem kryzysowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1</p>	<p>Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania na rzecz efektywności w zarządzaniu kryzysowym</p>	<p>Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania na rzecz efektywności w zarządzaniu kryzysowym</p>
<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2</p>	<p>Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym</p>	<p>Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym</p>

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Zarządzanie zasobami ludzkimi	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wyposażenie studenta w podstawową wiedzę z zakresu ZZL w odniesieniu do specyfiki służb i organizacji bezpieczeństwa narodowego, umiejętności diagnozowania i kształtowania elementów polityki personalnej, umiejętności pracy w zespole	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Organizacja i zarządzanie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	S1A_W05
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o zarządzaniu, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami o zarządzaniu	S1A_W01
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do zadania zarządzania zespołem ludzkim	S1A_U06 S1A_U07
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy do analizy problematyki związanej z zarządzaniem zespołem ludzkim	S1A_U06 S1A_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach zarządzania zasobem ludzkim	S1A_U05
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią zarządzania zespołem ludzkim	S1A_K04
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie kapitału ludzkiego (kapitał ludzki a kapitał intelektualny) oraz kapitału społecznego, 2. Uwarunkowania zarządzania kapitałem ludzkim w organizacji, 3. Kultura organizacyjna a przedsiębiorstwo zorientowane na wiedzę, 4. Budowa systemu gospodarki opartej na wiedzy, 5. Zarządzanie wiedzą podstawą przewagi konkurencyjnej współczesnych przedsiębiorstw, 	

	6. Współczesne organizacje i wymagania stawiane ich pracownikom, 7. Wzrost umiejętności i wiedzy pracowników, ich zaangażowania i motywacji do pracy podstawą rozwoju kapitału ludzkiego firmy, 8. Ryzyko w inwestycjach w kapitał ludzki; strategia, kultura organizacyjna i struktura organizacyjna jako źródło ryzyka inwestycji w kapitał ludzki. Suma godzin - 8
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Opracowanie i prezentacja systemu rekrutacji, motywacji, awansu w wybranych służbach: służba celna, wojsko, policja, straż graniczna, straż pożarna, straż leśna Suma godzin- 8
Metody dydaktyczne	Wykład, prezentacje, studia przypadków
Narzędzia dydaktyczne	Narzędzia multimedialne, podręczniki, literatura
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F - prezentacja na ocenę w grupach (ćwiczenia) P - zaliczenie ustne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Pochtowski A., <i>Zarządzanie zasobami ludzkim. Strategie – procesy - metody</i>, PWE, Warszawa 2007; • Król H, Ludwicyński A., <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału organizacji</i>, PWN, Warszawa 2006; • <i>Standardy europejskie w zarządzaniu zasobami ludzkimi</i>, Juchnowicz M., (red.), Poltext, Warszawa 2004;

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zarządzanie talentami</i>, Borkowska S., (red.), IPiSS, Warszawa 2005, • Kobyłko G., Morawski M., (red.), <i>Przedsiębiorstwo zorientowane na wiedzę</i>, Difin, Warszawa, 2006;
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Przemysław Furgacz

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	16
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze nauk o zarządzaniu, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami o zarządzaniu	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o zarządzaniu, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami o zarządzaniu		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	student nabył podczas zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do zadania zarządzania zespołem ludzkim	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do zadania zarządzania zespołem ludzkim		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy do analizy problematyki związanej z zarządzaniem zespołem ludzkim	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy do analizy problematyki związanej z zarządzaniem zespołem ludzkim		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach zarządzania zasobem ludzkim	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach zarządzania zasobem ludzkim		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią zarządzania zespołem ludzkim	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią zarządzania zespołem ludzkim		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY

Ochrona informacji niejawnych

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo osobowe i przemysłowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przedstawienie studentom problematyki związanej z ochroną informacji niejawnych w przedsiębiorstwie w zakresie bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego; zapoznanie studentów z rodzajami zagrożeń dla bezpieczeństwa informacji oraz metodami, środkami, sposobami i technikami ochrony materiałów niejawnych w jednostce organizacyjnej; przekazanie wiedzy z zakresu przeprowadzania postępowań sprawdzających przy ubieganiu się o poświadczenie bezpieczeństwa osobowego i świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	S1A_W010
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego w określonych sytuacjach	S1A_U01 S1A_U08
K_U04	Student potrafi prognozować skutki niepokojów zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	S1A_U04 S1A_U08
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem osobowym i przemysłowym	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawowe uwarunkowania bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego 2. Rękojmia bezpieczeństwa 3. Postępowanie sprawdzające zwykłe i poszerzone - zasady 4. Strony prowadzące postępowanie sprawdzające i jego zakres 5. Wynik postępowania sprawdzającego 6. Uzasadnienia i odwołania w ramach postępowania sprawdzającego 7. Kontrolne postępowania sprawdzające 8. Osoby wyłączone z postępowania sprawdzającego 9. Podstawy i przesłanki zdolności do ochrony informacji niejawnych w przedmiocie bezp. przemysłowego 10. Klasy i rodzaje świadectw bezpieczeństwa przemysłowego 11. Okresy ważności i zasady wygaśnięcia świadectw bezpieczeństwa przemysłowego 12. Kwestionariusz bezpieczeństwa przemysłowego 13. Instrukcja bezpieczeństwa przemysłowego 14. Wynik postępowania sprawdzającego w zakresie bezpieczeństwa przemysłowego 15. Zasady odmowy lub cofnięcia świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego 16. Obowiązki jednostki organizacyjnej legitymującej się świadectwem bezpieczeństwa przemysłowego <p>Suma godzin - 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Metody dydaktyczne: podające, problemowe (aktywizujące), praktyczne
Narzędzia dydaktyczne	Narzędzia dydaktyczne: wzrokowe; słuchowe; automatyzujące (komputer, rzutnik komputerowy, prezentacja Power Point; testy pomiaru dydaktycznego);

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – dyskusja programowa, aktywność P – zaliczenie na ocenę - opracowanie pisemne tematu obejmującego bezpieczeństwo osobowe i przemysłowe oraz propozycje zastosowania środków bezpieczeństwa (zarządzanie ryzykiem)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Baczek P., <i>Zagrożenia informacyjne a bezpieczeństwo państwa</i>, Toruń, 2006 • Hoc S., <i>Karnoprawna ochrona informacji</i>, Opole 2009 • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012 • Iwaszko B., <i>Ochrona informacji w praktyce</i>, Wrocław 2012
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Białokórski R., <i>Kompendium ochrony informacji niejawnych w pytaniach i odpowiedziach</i>, Warszawa 2008 • Liedel K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne w dobie terrorystycznych i innych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego</i>, Toruń 2006 • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2011 • Kwiecinski M. (red.) <i>Bezpieczeństwo informacji i biznesu. Zagadnienia wybrane</i>, Kraków 2010
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr inż. Dobrosław Mąka

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	Student ma ogólną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony własności przemysłowej w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa i osobowego w określonych sytuacjach	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa i osobowego w określonych sytuacjach		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków niepokojów zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	Student potrafi prognozować skutki niepokojów zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem osobowym i przemysłowym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem osobowym i przemysłowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo teleinformatyczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z podstawowymi problemami bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, w szczególności ze współczesnymi zagrożeniami dla poszczególnych elementów cyberprzestrzeni. Studenci zapoznają się z zasadami zachowania poufności i integralności transmitowanych danych, zasadami autoryzacji dostępu do systemów, zasobów i usług. Omówione zostaną również podstawy prawne dotyczące bezpieczeństwa teleinformatycznego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a informatyką	S1A_W01
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego Polski	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W013	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie konfliktów zagrażających bezpieczeństwu teleinformatycznego Polski	S1A_W03 S1A_W05
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego	S1A_U06 S1A_U07
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego	S1A_U10
K_U11	Student potrafi wskazać możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego	S1A_U02 S1A_U06
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu informatyki w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia – bezpieczeństwo teleinformatyczne, zakres, problematyka – 1h 2. Współczesne zagrożenia dla systemów teleinformatycznych – 3h 3. Typy ataków na systemy teleinformatyczne i komputerowe – 1h 4. Problematyka bezpieczeństwa emisji – 2h 5. Podstawy prawne ochrony systemów teleinformatycznych – 1h <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metody szyfrowania danych – 1h 2. Standardy i zasady bezpieczeństwa sieci komputerowych – 1h 3. Kontrola dostępu do zasobów, zasady autoryzacji i identyfikacji użytkowników – 1h 4. Protokoły, narzędzia i systemy służące do bezpiecznej komunikacji w sieci, certyfikaty, podpisy elektroniczne – 1h 5. Zaawansowane rozwiązania antywirusowe – 1h 6. Wykonywanie ataków na systemy teleinformatyczne i komputerowe (mechanizm działania) – 1h 7. Tworzenie i przywracanie kopii bezpieczeństwa – 1h 8. Systemy informatyczne w administracji publicznej - podstawowe zagrożenia dotyczące bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych administracji publicznej, wymagania dotyczące zarządzania bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych administracji publicznej i sposoby ich kontroli – 1h <p>Suma godzin – 8</p>
Metody dydaktyczne	<p>wykład – wykład problemowy z prezentacją multimedialną ćwiczenia – praktyczne zajęcia komputerowe</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>rzutnik, komputer</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności słuchaczy, kolokwium P – zaliczenie na ocenę (pisemne)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012. • Liderman K., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa teleinformatycznego</i>, Warszawa 2009. • Ferguson N., <i>Kryptografia w praktyce</i>, Warszawa 2004. • Strebe M., <i>Bezpieczeństwo sieci</i>, Warszawa 2005.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Babin J. i inni, <i>Zapobieganie i aktywne przeciwdziałanie intruzom</i>, Warszawa 2005. • Bytniewski A., <i>Architektura zintegrowanego systemu informacyjnego zarządzania</i>, Wrocław 2005. • Kisielnicki J., Sroka H., <i>Systemy informacyjne biznesu</i>, Warszawa 2005.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr inż. Jacek Rychlica

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a informatyką	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a informatyką		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego Polski	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego Polski		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie konfliktów zagrażających bezpieczeństwu teleinformatycznego Polski	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie konfliktów zagrażających bezpieczeństwu teleinformatycznego Polski		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi wskazać możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student potrafi wskazać możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik

	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo,	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy z zakresu informatyki w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu informatyki w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Historia systemu bezpieczeństwa w Polsce w XX wieku	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką bezpieczeństwa wewnętrznego kraju w różnych formach ustrojowych, przedstawienie organów odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa kraju, określenie roli służb specjalnych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego kraju.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Historia najnowsza, System bezpieczeństwa narodowego	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W05	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii systemu bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce	S1A_W02 S1A_W08
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce	S1A_W02 S1A_W03
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego RP	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U05	Student potrafi analizować czynniki historyczne i polityczne mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	S1A_U03 S1A_U08
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym państwa	S1A_U06 S1A_U07
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką historii systemu bezpieczeństwa w Polsce	S1A_U10
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk z historii systemu bezpieczeństwa w Polsce	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. System bezpieczeństwa wewnętrznego – wprowadzenie do problematyki, terminologia. 2h 2. Polskie organizacje bezpieczeństwa w okresie I wojny światowej – 1h 3. II Rzeczpospolita – działalność Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, organizacja terenowa administracji MSW; działalność Policji Państwowej – 3h 4. II wojna światowa – Państwowy Korpus Bezpieczeństwa (formacja policyjna Polskiego Państwa Podziemnego) – 	

	<p>1h</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Kształtowanie się modelu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa w Polsce po II wojnie światowej – 2h 6. Organy bezpieczeństwa publicznego – Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (Urzędy Bezpieczeństwa Publicznego), Służba Bezpieczeństwa, MSW – 3h 7. Wojska Wewnętrzne, Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Wojska Ochrony Pogranicza – 2h 8. Służby specjalne w III RP – Urząd Ochrony Państwa, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego – 4h <p>Suma godzin - 18h</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formacje policyjne w Polsce w XX w. – Policja Państwowa, Milicja Obywatelska – 3h 2. Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, Służba Bezpieczeństwa – „tarcza i miecz” władz komunistycznych w Polsce – 4h 3. Bezpieczeństwo wewnętrzne Polski okresu transformacji – Urząd Ochrony Państwa – 3h 4. Organizacja i działania służb specjalnych III RP (Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu, Centralne Biuro Antykorupcyjne) – 4h 5. Techniki pracy operacyjno-rozpoznawczej na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego – 4h <p>Suma godzin – 18h</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład konwencjonalny, wykład problemowy</p> <p>W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Tablica, komputer, rzutnik</p>
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obserwacja studentów podczas zajęć</p> <p>P – egzamin pisemny</p>

Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Misiuk A., <i>Historia bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce. Zarys dziejów instytucji służb w latach 1764-1990</i>, Diffin SA, Warszawa 2015. • Misiuk A., <i>Administracja porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia prawno-ustrojowe</i>, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008. • Zalewski S. <i>Służby specjalne w państwie demokratycznym</i>, AON, Warszawa 2008. • Żebrowski A., <i>Wywiad i kontrwywiad XXI wieku</i>, WSEiI, Lublin 2010.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Fehler W., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne. Podstawowe aspekty teoretyczne i praktyczne</i>, Arte, Warszawa 2012. • Larecki J., <i>Wielki leksykon służb specjalnych świata. Organizacja wywiadu, kontrwywiadu i policji politycznej świata, terminologia profesjonalna i żargon operacyjny</i>, Książka i Wiedza, Warszawa 2007. • Pieja R., <i>Przewodnik po cywilnych służbach specjalnych od UB do ABW</i>, Emerpress, Mikołów 2011.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr Paweł Gotowiecki, mgr Marian Cichoń

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	18
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	45
Studiowanie literatury	40
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	153
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowej faktografii dotyczącej historii systemu bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii systemu bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce		

	temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego RP	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego RP		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować czynników historycznych i politycznych mających w przeszłości wpływ na	Student potrafi analizować czynniki historyczne i polityczne mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa wewnętrznego państwa		

	poziom bezpieczeństwa wewnętrznego państwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym państwa	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem wewnętrznym państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką historii systemu bezpieczeństwa w Polsce	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką historii systemu bezpieczeństwa w Polsce		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk z historii systemu bezpieczeństwa w Polsce	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk z historii systemu bezpieczeństwa w Polsce		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Infrastruktura krytyczna	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z problematyką dotyczącą infrastruktury krytycznej państwa, możliwych zagrożeń oraz ochrony infrastruktury krytycznej. Student nabywa wiedzę z zakresu zapobiegania zagrożeniom oraz neutralizacji ich skutków oraz metod szybkiego odtwarzania infrastruktury na wypadek awarii, ataków lub innych zdarzeń.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Administracja publiczna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu wiedzy o infrastrukturze krytycznej	S1A_W01 S1A_W02
K_W013	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie zagrożeń dla infrastruktury krytycznej	S1A_W03 S1A_W05
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat znaczenia i ochrony infrastruktury krytycznej w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K_U04	Student potrafi prognozować skutki niepokoju społecznych, konfliktów politycznych i militarnych dla funkcjonowania infrastruktury krytycznej	S1A_U04 S1A_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu infrastruktury krytycznej	S1A_U01
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z funkcjonowaniem infrastruktury krytycznej	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Infrastruktura krytyczna – pojęcie, problematyka, zakres – 2h 2. Infrastruktura krytyczna w zapewnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa – 3h 3. Charakterystyka systemów infrastruktury krytycznej (system zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa, system łączności, system sieci teleinformatycznych, system finansowy, systemy zaopatrzenia w żywność 	

	<p>i wodę, system ochrony zdrowia, system transportowy, system ratowniczy, system zapewniający ciągłość działania administracji publicznej) – 4h</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Infrastruktura krytyczna – współpraca z sektorem prywatnym – 2h 5. Infrastruktura krytyczna – współpraca z administracją – 1h 6. Zagrożenia infrastruktury krytycznej – problematyka – 3h <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona infrastruktury krytycznej – Rządowe Centrum Bezpieczeństwa – 2h 2. Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej (NPOIK) – zadania i organy współpracujące (RCB, właściciele obiektów, instalacji lub urządzeń IK, ministrowie odpowiedzialni, Prezydent RP, Rada Ministrów, wojewodowie, służby specjalne, starostowie, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, środowisko naukowe) – 3h 3. Zarządzanie infrastrukturą krytyczną, podstawy prawne ochrony infrastruktury krytycznej – 2h 4. Ocena ryzyka – identyfikacja zagrożeń, budowa scenariuszy (określanie prawdopodobieństwa), określanie podatności IK na zagrożenia, określenie skutków wystąpienia danego zagrożenia – 3h 5. Przygotowanie i prowadzenie ochrony infrastruktury krytycznej – rodzaje ochrony, mechanizmy ochrony – 2h 6. Cyberzagrożenia, ochrona informacji w obiektach i systemach infrastruktury krytycznej – 2h 7. Współpraca międzynarodowa w zakresie ochrony IK – 1h <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	wykład – wykład konwersatoryjny, wykład problemowy ćwiczenia – klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	tablica, komputer, rzutnik

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja słuchaczy, obecność, prezentacja P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej</i>, Warszawa 2013. • Lidwa W., Krzeszowski W., Wiącek W., Kamiński P., <i>Ochrona infrastruktury krytycznej</i>, Warszawa 2012. • Piątek Z., Letkiewicz A., <i>Terroryzm a infrastruktura krytyczna państwa</i>, Szczytno 2010. • <i>Zarys bezpieczeństwa z uwzględnieniem infrastruktury krytycznej</i>, red. Z. Grzywna, A. Grzywna, Katowice 2011.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nowoczesne systemy łączności i transmisji danych na rzecz bezpieczeństwa. Szanse i zagrożenia</i>, red. A.R. Pach, Z. Rau, M. Wągrowski, Warszawa 2013. • Wróblewski R., <i>Zarys teorii kryzysu. Zagadnienia prewencji i zarządzania kryzysami</i>, Warszawa 1996. • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>, Warszawa 2011.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr inż. Andrzej Pietrzyk, mgr Stefan Suska

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	35
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	127
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu wiedzy o infrastrukturze krytycznej	Student zna podstawowe definicje z zakresu wiedzy o infrastrukturze krytycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie zagrożeń dla infrastruktury krytycznej		

	determinujących powstawanie zagrożeń dla infrastruktury krytycznej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat znaczenia i ochrony infrastruktury krytycznej w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat znaczenia i ochrony infrastruktury krytycznej w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prognozować skutków niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych dla funkcjonowania	Student potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych dla funkcjonowania infrastruktury krytycznej		

	infrastruktury krytycznej			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrażać bezpieczeństwu infrastruktury krytycznej	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu infrastruktury krytycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z funkcjonowaniem infrastruktury krytycznej	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z funkcjonowaniem infrastruktury krytycznej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji	Student nie ma świadomości potrzeby	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

społecznych nr 1	profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Nowoczesne technologie w służbie bezpieczeństwa i obronności	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie techniki, mającymi wpływ na poziom bezpieczeństwa międzynarodowego, narodowego oraz obronności. Studenci posiadą wiedzę na temat szans i zagrożeń wynikających z wdrażania nowych technologii oraz strategii współpracy Ministerstwa Obrony Narodowej z instytucjami zaangażowanymi w proces realizacji badań na rzecz obronności państwa	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: System bezpieczeństwa narodowego, Siły zbrojne (lub Gotowość obronna państwa)	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W04	Student zna nowoczesne metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego i obronności	S1A_W06
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami technicznymi i informatycznymi	S1A_W01
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu roli nowoczesnych technologii w systemie obronnym państwa	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	S1A_U02 S1A_U06
K_U18	Student ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 niezbędnym do przyswojenia sobie obcojęzycznej terminologii dotyczącej nowoczesnych technologii	S1A_U11
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wykorzystania nowoczesnych technologii w służbie bezpieczeństwa i obronności	S1A_U09
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie nowoczesnych technologii dla bezpieczeństwa i obronności państwa. Osiągnięcia nauki w służbie bezpieczeństwa i obronności. Innowacje w zbrojeniach jako katalizator przemian technologicznych – 2h 2. Wykorzystanie nowych technologii na potrzeby sił zbrojnych – 1h 3. Wykorzystanie nowych technologii na potrzeby formacji podległych MSW – 1h 4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie innowacji technologicznych na potrzeby bezpieczeństwa i obronności – Inspektorat Implementacji Innowacyjnych Technologii Obronnych, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Centrum Zaawansowanych Technologii Bezpieczeństwa i Obronności, Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych – 1h 5. Nowe technologie a działania służb specjalnych – 1h 6. Modernizacja i rozwijanie bazy naukowej, badawczej i produkcyjnej polskiego przemysłu zbrojeniowego – 1h 7. Transfer technologii bezpieczeństwa i obronności do Polski – 1h <p>Suma godzin - 8</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ nowych technologii na bezpieczeństwo i obronność – 2h 2. Wykorzystanie nowych technologii do zwiększenia zdolności operacyjnych sił zbrojnych – 2h 3. Nowe technologie w służbie formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne, społeczne, publiczne i ekonomiczne – 2h 4. Podnoszenie bezpieczeństwa informatycznego państwa dzięki nowym technologiom – 2h 5. Priorytetowe obszary badań – systemy bezzałogowe (powietrzne, morskie i lądowe), systemy energii skierowanej, nanotechnologia, autonomiczne systemy pozycjonowania, łączność satelitarna i cyfrowa, alternatywne źródła energii – 2h <p>Suma godzin – 10</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład konwersatoryjny, dyskusja</p>

Narzędzia dydaktyczne	wykład – wykład konwersatoryjny, wykład problemowy ćwiczenia – metoda problemowa
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna P – pisemne zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Mierczyk Z., <i>Nowoczesne technologie systemów uzbrojenia</i>, Warszawa 2008. • Kamiński Ł., <i>Technologia i wojna przyszłości</i>, Kraków 2008. • Kardasz R., <i>Współpraca między wojskiem a przemysłem z punktu widzenia spółki przemysłu obronnego</i>, Kielce 2010.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Sułek M., <i>Programowanie gospodarczo-obronne</i>, Warszawa 2008. • Nye J.S., <i>Przyszłość siły</i>, Warszawa 2012.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr hab. inż. Andrzej Najgebauer

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna nowoczesnych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego i obronności	Student zna nowoczesne metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego i obronności		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami technicznymi i informatycznymi	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami technicznymi i informatycznymi		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu roli nowoczesnych technologii w systemie obronnym państwa	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu roli nowoczesnych technologii w systemie obronnym państwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi gromadzić oraz	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		

	przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 niezbędnym do przyswojenia sobie obcojęzycznej terminologii dotyczącej nowoczesnych technologii	Student ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 niezbędnym do przyswojenia sobie obcojęzycznej terminologii dotyczącej nowoczesnych technologii		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wykorzystania nowoczesnych technologii w służbie bezpieczeństwa i obronności	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wykorzystania nowoczesnych technologii w służbie bezpieczeństwa i obronności		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia

	efekt stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	efekt stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Ochrona informacji niejawnych w przedsiębiorstwach	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z przepisami dotyczącymi ochrony informacji niejawnych w przedsiębiorstwach, zasadami ochrony informacji niejawnych oraz sposobami ich ochrony.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego	S1A_W010
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą odpowiedzialności zespołu ludzkiego za ochronę informacji w przedsiębiorstwie	S1A_W05
K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników zagrożeń bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	S1A_U01 S1A_U08
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	S1A_U05
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wstęp do przedmiotu; klasyfikacja informacji niejawnych; klauzule tajności; ogólne zasady organizacji ochrony informacji niejawnych – 2h 2. Organizacja pionu ochrony informacji niejawnych w przedsiębiorstwie; rola i zadania pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych w przedsiębiorstwie; administracja systemu teleinformatycznego w przedsiębiorstwie – 4 h 3. Dostęp do informacji niejawnej – postępowanie sprawdzające – 2 h 	

	Suma godzin - 8
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpieczeństwo osobowe; środki bezpieczeństwa ochrony fizycznej informacji niejawnych w przedsiębiorstwie – 2h 2. Bezpieczeństwo teleinformatyczne w przedsiębiorstwie – 1h 3. Przestępstwa przeciwko ochronie informacji; Odpowiedzialność prawna za ujawnienie informacji niejawnych – 1h 4. Praktyka funkcjonowania pionu ochrony informacji niejawnych – omówienie problemu – 4 h <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1– obecność F2 – aktywność P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 o ochronie informacji niejawnych • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2014

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Iwaszko B., <i>Ochrona informacji niejawnych w praktyce</i>, Wrocław 2012 • Cygan T., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa informacji</i>, Wrocław 2011 • Anzel M., <i>Przykładowa dokumentacja pełnomocnika ochrony w świetle ustawy o ochronie informacji niejawnej</i>, Poznań 2012
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr inż. Dobrosław Mąka

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony własności przemysłowej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia społecznego		

	bezpieczeństwa społecznego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej odpowiedzialności zespołu ludzkiego za ochronę informacji w przedsiębiorstwie	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą odpowiedzialności zespołu ludzkiego za ochronę informacji w przedsiębiorstwie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników zagrożeń bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników zagrożeń bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęc			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu informacji niejawnych w przedsiębiorstwie		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem informacji niejawnych w przedsiębiorstwie		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym-

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu ogólnej problematyki bezpieczeństwa informacji oraz aspektów prawnych bezpieczeństwa informacji i odpowiedzialności za ich ochronę oraz funkcjonowania pionów ochrony; nabycie przez studentów umiejętności w zarządzaniu systemami ochrony informacji niejawnych, w tym: bezpieczeństwem osobowym i bezpieczeństwem fizycznym, a także organizacji pionu ochrony, pionu bezpieczeństwa teleinformatycznego i ochrony aktywów informacyjnych przedsiębiorstwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K_W02	Student zna podstawowe definicje prawne z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	S1A_W01 S1A_W02
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa	S1A_W010
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	S1A_U06 S1A_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie informacji, typologia, regulacje ochronne, źródła regulacji – 1h 2. Informacje niejawne – pojęcie, wprowadzenie historyczne, ochrona informacji niejawnych (klauzule tajności, obieg dokumentacji niejawnej, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych, bezpieczeństwo przemysłowe i in.), udostępnianie informacji niejawnych – 3h 3. Tajemnica zawodowa, funkcyjna i inne, pojęcie tajemnicy zawodowej, zakres, źródła tajemnicy zawodowej, tajemnica bankowa, giełdowa i handlowa, tajemnice zawodów prawniczych, tajemnice zawodów medycznych, tajemnica dziennikarska, tajemnica skarbowa i statystyczna, inne obowiązki dyskrekcji – tajemnica niejawnej rozprawy, tajemnica narady sędziowskiej, tajemnica spowiedzi – 1h 4. Odpowiedzialność za naruszenie zasad ochrony informacji, odpowiedzialność karna, odpowiedzialność cywilna, odpowiedzialność administracyjna i administracyjno-karna, odpowiedzialność zawodowa i służbowa – 1h 5. Wykorzystanie informacji chronionych w postępowaniach przed organami władzy publicznej, postępowanie karne, karne skarbowe, wykroczeniowe, postępowanie cywilne, postępowanie administracyjne i podatkowe – 1h 6. Inne problemy ochrony i dostępu do informacji, dostęp do informacji gospodarczej, bazy danych, teleinformatyczne aspekty ochrony informacji, inwigilacja i infiltracja – granice legalnych działań państwa – 1h <p>Suma godzin - 8</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokumentacja dotycząca systemów ochrony informacji niejawnych (klauzule tajności, obieg dokumentacji niejawnej, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych, bezpieczeństwo przemysłowe i in.), wykonywanie, przetwarzanie, udostępnianie i przechowywanie – 3h 2. Analiza ryzyka – 3h 3. Plan ochrony informacji niejawnych – 2h <p>Suma godzin – 8</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa, analiza casusów, wykład konwersatoryjny</p>

Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, wzory urządzeń ewidencyjnych
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Hoc S., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych - komentarz</i>, Warszawa, 2010. • Hoc S., <i>Karnoprawna ochrona informacji</i>, Opole 2012. • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012. • Iwaszko B., <i>Ochrona informacji w praktyce</i>, Wrocław 2012. • Bączek P., <i>Zagrożenia informacyjne a bezpieczeństwo państwa</i>, Toruń 2006. • Dennig D.E., <i>Wojna informacyjna i bezpieczeństwo informacji</i>, Warszawa 2002.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Theim P., <i>Bezpieczeństwo osobowe w ochronie informacji niejawnych</i>, Wrocław 2011 • Jabłoński M., Radziszewski T., <i>Bezpieczeństwo fizyczne i teleinformatyczne informacji niejawnych</i>, Wrocław 2012. • Cygan T., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa informacji</i>, Wrocław 2011. • <i>Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem</i>, red. K. Liedel, P. Piasecka, T.R. Aleksandrowicz., Warszawa 2013. • Liedel K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne w dobie terrorystycznych i innych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego</i>, Toruń 2006. • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2011.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr inż. Dobrosław Mąka

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	24
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	58
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych definicji prawnych z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student zna podstawowe definicje prawne z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi ocenić przydatność obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik

	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczącej wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Profilowanie i poligraf – systemy weryfikacji bezpieczeństwa osobowego
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu ogólnej problematyki profilowania nieznanymi sprawców przestępstw wewnątrzfirmowych oraz aspektów prawnych i odpowiedzialności w prowadzeniu adekwatnego rozpoznania środowiskowego; nabycie przez studentów umiejętności w rozpoznaniu potrzeb dla badań psychofizjologicznych w związku z zawodowymi przypadkami, takimi jak: bezpieczeństwem osobowe i bezpieczeństwem fizyczne w korporacyjnych pionach ochrony oraz stosowanie ochrony aktywów informacyjnych przedsiębiorstwa.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczanie przedmiotu: Prawne podstawy bezpieczeństwa

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W03	Student zna metodologię profilowania	S1A_W06
K_W04	Student zna podstawowe techniki profilowania jako systemu weryfikacji bezpieczeństwa osobowego	S1A_W06
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych istotnych z punktu widzenia problematyki dostępu do informacji	S1A_W07
Umiejętności		
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane w procesie profilowania	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z systemem weryfikacji bezpieczeństwa osobowego	S1A_U06 S1A_U07
K_U09	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie profilowania	S1A_U02 S1A_U03
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Pojęcie profilowania nieznanymi sprawcami, typologia, regulacje ochronne – 2h	

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Poligraf – pojęcie, wprowadzenie historyczne, funkcje i wykorzystanie – 3h 3. Tajemnica przedsiębiorstwa, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych – 3h 4. Tajemnica zawodowa, funkcyjna i inne, pojęcie tajemnicy zawodowej, zakres, źródła tajemnicy zawodowej, tajemnica bankowa, giełdowa i handlowa, tajemnice zawodów prawniczych, tajemnice zawodów medycznych, tajemnica dziennikarska, tajemnica skarbowa i statystyczna, inne obowiązki dyskrecji – tajemnica niejawnej rozprawy, tajemnica narady sędziowskiej, tajemnica spowiedzi – 1h 5. Odpowiedzialność za ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa, odpowiedzialność karna, odpowiedzialność cywilna – 1h 6. Wykorzystanie poligrafu w postępowaniu karnym oraz w postępowaniu wewnętrznym – regulacje prawne – 4h 7. Inne problemy ochrony i dostępu do informacji, dostęp do informacji gospodarczej, bazy danych, teleinformatyczne aspekty ochrony informacji, inwigilacja i infiltracja – granice legalnych działań detektywistycznych – 2h <p>Suma godzin - 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przykładowe próby profilowania – 4 h 2. Konstruowanie kierunków postępowania wewnątrzfirmowego – 6 h 3. Plan ekspertyzy poligraficznej – 4 h <p>Suma godzin - 14</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny</p> <p>W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa, analiza casusów, wykład konwersatoryjny</p>
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, wzory urządzeń ewidencyjnych

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie na ocenę (pisemne)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ciecierski M., <i>Wywiad biznesowy w korporacjach transnarodowych</i>, Toruń 2009. • <i>Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem</i>, red. K. Liedel, P. Piasecka, T. R. • Aleksandrowicz, Warszawa, 2013. • Kałużny P., <i>Techniki inwigilacji</i>, Warszawa 2008. • Konieczny J., <i>Badania poligraficzne</i>, Warszawa 2009.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Herbowski Piotr, <i>Badanie poligraficzne jako metoda weryfikacji wersji śledczych</i>, Warszawa 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Mieszko Oziębłowski

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	14
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	40
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	122
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna metodologii profilowania	Student zna metodologię profilowania		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych technik profilowania jako systemu weryfikacji bezpieczeństwa	Student zna podstawowe techniki profilowania jako systemu weryfikacji bezpieczeństwa osobowego		

	osobowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych istotnych z punktu widzenia problematyki dostępu do informacji	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych istotnych z punktu widzenia problematyki dostępu do informacji		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych w procesie profilowania	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane w procesie profilowania		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z systemem weryfikacji bezpieczeństwa osobowego		

	wybranych zadań związanych z systemem weryfikacji bezpieczeństwa osobowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie profilowania	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie profilowania		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych
---	--	--

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Technologia informacyjna a ochrona informacji niejawnych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przybliżenie studentom problematyki związanej z ochroną informacji niejawnych poprzez omówienie zagadnień dotyczących zasady jawności i dostępu do informacji publicznej oraz ich ograniczenia (ochronę informacji niejawnej - stricte). Zaprezentowane zostaną środki ochrony informacji niejawnych ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa informatycznego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych oraz Technologia informacyjna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a prawem i informatyką	S1A_W01
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki ochrony danych dotyczących ochrony informacji niejawnych	S1A_W06
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki znaczenia technologii informacyjnej dla ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	S1A_W010
Umiejętności		
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska mogące mieć wpływ na zagrożenia skutecznej ochrony informacji niejawnych	S1A_U01
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu prawa i informatyki do analizy problematyki związanej z ochroną informacji niejawnych	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1A_K02
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagadnienia terminologiczne (wprowadzenie do tematu) – tajemnica państwowa, tajemnica służbowa, służby ochrony państwa, akredytacja bezpieczeństwa teleinformatycznego, system teleinformatyczny – 1h 2. Informacje niejawne – klasyfikacja (klauzule „ściśle tajne”, „tajne”, „poufne”, „zastrzeżone”) – 1h 3. Dostęp do informacji niejawnych: postępowanie sprawdzające, dopuszczenie do informacji niejawnych 	

	<p>stanowiących tajemnicę państwową, służbową, poświadczenia bezpieczeństwa. Kancelaria tajna, kontrola obiegu dokumentów – 3h</p> <p>4. Środki ochrony fizycznej informacji niejawnych (systemy kontroli, ewidencji, zabezpieczenia) – 2h</p> <p>5. Bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych – 1h</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Ustawa z 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych i zakres jej stosowania – 2h</p> <p>2. Bezpieczeństwo teleinformatyczne i bezpieczeństwo przemysłowe – 2h</p> <p>3. Wykaz i charakterystyka informacji, które mogą stanowić tajemnicę państwową, służbową – 2h</p> <p>4. Ochrona danych osobowych – 2h</p> <p>Suma godzin – 8</p>
Metody dydaktyczne	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja, analiza dokumentów
Narzędzia dydaktyczne	tablica, rzutnik, komputer, źródła drukowane
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena studentów na zajęciach, aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Nowakowski B., Jędruszczak A., Gałach A., <i>Ochrona danych osobowych, informacji niejawnych i systemów teleinformatycznych w sektorze publicznym</i>, Warszawa 2013. • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2011. • Szewc T., <i>Publicznoprawna ochrona informacji</i>, Warszawa 2007. • Hoc S., <i>Ochrona informacji niejawnych i innych tajemnic ustawowo chronionych: wybrane zagadnienia</i>, Opole 2006.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Jagielski M., <i>Prawo do ochrony danych osobowych</i>, Warszawa 2010. • <i>Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych</i>, red. S. Mazur, Katowice 2003. • <i>Instrukcja ochrony informacji niejawnych</i>, oprac. I. Ruszczyk, Gdańsk 2002. • Barta P., Litwiński P., <i>Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz</i>, Warszawa 2013. • Goodman M., <i>Zbrodnie przyszłości: jak cyberprzestępcy, korporacje i państwa mogą użyć technologii przeciwko Tobie</i>, Gliwice 2016 • <i>Wybrane problemy zarządzania bezpieczeństwem informacji</i>, red. nauk. J.J. Brdulak, P. Sobczak, Warszawa 2014
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr inż. Jacek Rychlica

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	8
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	58
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a prawem i informatyką	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a prawem i informatyką		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod i technik ochrony danych dotyczących ochrony informacji niejawnych	Student zna podstawowe metody i techniki ochrony danych dotyczących ochrony informacji niejawnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki znaczenia technologii informacyjnej dla ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki znaczenia technologii informacyjnej dla ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk mogących mieć wpływ na zagrożenia ochrony skutecznej ochrony informacji niejawnych	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska mogące mieć wpływ na zagrożenia ochrony skutecznej ochrony informacji niejawnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu prawa i informatyki do analizy problematyki związanej z ochroną informacji niejawnych	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu prawa i informatyki do analizy problematyki związanej z ochroną informacji niejawnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo,	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Terroryzm i antyterroryzm	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studenta wiedzy na temat zagrożenia terroryzmem w Polsce i na świecie, wpływu terroryzmu na bezpieczeństwo międzynarodowe i bezpieczeństwo Polski; nabycie wiedzy na temat źródeł terroryzmu, genezy problemu i jego rozwoju, zapoznanie ze specyfiką działania ugrupowań terrorystycznych; omówienie form działań antyterrorystycznych oraz prawnych uwarunkowań walki z terroryzmem w Polsce i na świecie.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Międzynarodowe konflikty polityczne, Służby specjalne w systemach politycznych i prawnych wybranych krajów świata	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W08	Student ma elementarną wiedzę na temat współczesnych stosunków międzynarodowych i ich znaczenia dla eskalacji problemu terroryzmu	S1A_W03 S1A-W07
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa pod kątem działań związanych z problematyką terroryzmu	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa antyterrorystycznego w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U05	Student potrafi analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, kulturowe mające w przeszłości wpływ na rozwój terroryzmu	S1A_U03 S1A_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące mieć wpływ na rozwój terroryzmu	S1A_U01
K_U14	Student potrafi analizować i porównać strategie i systemy bezpieczeństwa antyterrorystycznego wybranych państw	S1A_U03 S1A_U08
Kompetencje społeczne		
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1A_K02
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja terroryzmu, cechy i mechanizmy terroryzmu. 2h 2. Rodzaje terroryzmu i jego źródła (terroryzm lewacki, prawicowy, etniczno-niepodległościowy, islamski itd.) – 2h 3. Terroryzm w ujęciu historycznym. – 1h 4. Organizacje terrorystyczne w Europie i na świecie. – 2h 5. Nowe formy i środki stosowane przez terrorystów: walka informacyjna, nowe technologie, cyberterroryzm. – 2h 6. Prawne aspekty walki z terroryzmem: regulacje prawne w ramach Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, NATO – 2h 7. Przeciwdziałanie terroryzmowi w Polsce jako element działań na rzecz bezpieczeństwa RP przed i po 11 września 2001 r. – 2h 8. Główne kierunki działalności antyterrorystycznej – 2h <p>Suma godzin – 15</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finansowanie terroryzmu na świecie. – 2h 2. Charakterystyka wybranych zamachów terrorystycznych (11.09.2001 – WTC, 23.10.2002 – teatr na Dubrowce, 11.03.2004 – zamach w Madrycie, 01.09.2004 – szkoła w Biesłanie, 07.07.2005 – londyńskie metro, styczeń, listopad 2015 – zamachy w Paryżu) – 3h 3. Zagrożenie terrorystyczne bronią ABC – 2h 4. Terroryzm morski i lotniczy – 2h 5. Działania służb ratunkowo-porządkowych w zakresie zapobiegania/likwidacji szkód ataków terrorystycznych – 2h 6. Terroryzm a media -2h 7. Koordynacja działalności antyterrorystycznej – 2h <p>Suma godzin – 15</p>

Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład konwencjonalny, wykład problemowy W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja uczniów podczas zajęć, aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Wojciechowski S., <i>Terroryzm na początku XXI wieku. Pojęcie, istota i przyczyny zjawiska</i>, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz-Poznań 2011. • Liedel K., <i>Zwalczanie terroryzmu międzynarodowego w polskiej polityce bezpieczeństwa</i>, Diffin SA, Warszawa 2010. • Jałoszyński K., <i>Współczesny wymiar antyterroryzmu</i>, Amber, Warszawa 2008. • Zarębski D., <i>Współczesne organizacje terrorystyczne</i>, Lexis, Toruń 2006.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Cupryjak M., <i>Prewencja antyterrorystyczna w świetle współczesnych zagrożeń</i>, Wolumina.pl, Szczecin 2010. • Bolechow B., <i>Terroryzm w świecie dwubiegunowym</i>, Wrocław 2004. • Adamski J., <i>Nowe technologie w służbie terrorystów</i>, TRIO, Warszawa 2007. • Durys P., Jasiński F., <i>Walka z terroryzmem międzynarodowym</i>, Diffin SA, Bielsko-Biała 2005.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr inż. Krzysztof Surdyk, mgr Dariusz Loranty

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	45
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	45
Udział w egzaminie	3
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	153
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat współczesnych stosunków międzynarodowych i ich znaczenia dla eskalacji problemu terroryzmu	Student ma elementarną wiedzę na temat współczesnych stosunków międzynarodowych i ich znaczenia dla eskalacji problemu terroryzmu		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa pod kątem działań związanych z problematyką terroryzmu	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa pod kątem działań związanych z problematyką terroryzmu		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat systemu bezpieczeństwa antyterrorystycznego w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa antyterrorystycznego w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować czynników historycznych, politycznych, geograficznych, kulturowych mających w przeszłości wpływ na rozwój terroryzmu	Student potrafi analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, kulturowe mające w przeszłości wpływ na rozwój terroryzmu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących mieć wpływ na rozwój terroryzmu	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące mieć wpływ na rozwój terroryzmu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi analizować i porównać strategii i systemów bezpieczeństwa antyterrorystycznego wybranych państw	Student potrafi analizować i porównać strategie i systemy bezpieczeństwa antyterrorystycznego wybranych państw		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wywiad i kontrwywiad gospodarczy
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą współczesnych teorii wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego w organizacjach rynkowych, organizacją i metodami działania wywiadu gospodarczego. Przedmiot uczy organizacyjnych i technicznych środków ochrony przedsiębiorstw przed wywiadem gospodarczym, ma na celu uświadomienie studentom problemów związanych z charakterem pozyskiwanych informacji.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Wstęp do ekonomii, Służby specjalne w systemach politycznych i prawnych wybranych krajów świata
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W09	Student ma podstawową wiedzę na temat informacji jako kategorii ekonomicznej i znaczenia jej ochrony	S1A_W05 S1A_W08
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej	S1A_W010
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy informacji gospodarczych	S1A_W06
Umiejętności		
K_U03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg tzw. szpiegostwa gospodarczego	S1A_U03 S1A_U08
K_U04	Student potrafi prognozować skutki tzw. szpiegostwa gospodarczego	S1A_U04 S1A_U08
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	S1A_K01
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola informacji we współczesnym przedsiębiorstwie; informacja jako kategoria ekonomiczna; znaczenie informacji w procesie decyzyjnym; system informacyjny w przedsiębiorstwie – 2h 2. Pojęcie wywiadu gospodarczego – podstawowe pojęcia, istota, funkcje, zadania wywiadu – 2h 3. Metody rozpoznawania podmiotów gospodarczych; pozyskiwanie materiałów: biały wywiad, szary wywiad, 	

	<p>czarny wywiad – 2h</p> <p>4. Ochrona informacji w przedsiębiorstwie, strategia informacyjna przedsiębiorstwa – 2h</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Rozwój wywiadu gospodarczego w przedsiębiorstwie – wybrane problemy i zagadnienia – 2h</p> <p>2. Źródła i techniki pozyskania informacji; szpiegostwo gospodarcze – 2h</p> <p>3. Istota i zadania kontrwywiadu gospodarczego w przedsiębiorstwie; techniczne i fizyczne środki ochrony danych – 2h</p> <p>4. Wywiad gospodarczy a wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw – 2h</p> <p>Suma godzin – 8</p>
Metody dydaktyczne	werbalno-wizualna prezentacja treści programowych; wykład konwencjonalny i problemowy
Narzędzia dydaktyczne	tablica, komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja uczniów podczas zajęć, aktywność P –zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>System informacji strategicznej. Wywiad gospodarczy a konkurencyjność przedsiębiorstwa</i>, red. R. Borowiecki, M. Romanowska, Warszawa 2001. • Popkin D., <i>Bezpieczeństwo informacji. Ochrona globalnego przedsiębiorstwa</i>, Warszawa 2002. • Ciecierski M., <i>Wywiad gospodarczy w walce konkurencyjnej przedsiębiorstw</i>, Warszawa 2007. • Turaliński K., <i>Wywiad gospodarczy i polityczny. Metodyka, taktyka i źródła pozyskiwania</i>, Warszawa 2011.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Lorak K., <i>Inwigilacja elektroniczna i bezpośrednia</i>, Gdynia 2003. • Konieczny J., <i>Wprowadzenie do bezpieczeństwa biznesu</i>, Warszawa 2004. • <i>Wywiad i kontrwywiad gospodarczy wobec wyzwań bezpieczeństwa biznesu</i>, red. J. Kaczmarek, M. Kwieciński, Toruń 2010. • Martine B., Marti Y.M., <i>Wywiad gospodarczy, pozyskiwanie i ochrona informacji</i>, Warszawa 1999. • Denning D.E., <i>Wojna informacyjna i bezpieczeństwo informacji</i>, Warszawa 2002. • Korzeniowski L., Peplowski A., <i>Wywiad gospodarczy historia i współczesność</i>, Kraków 2005.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	mgr Mieszko Oziębłowski, dr inż. Krzysztof Surdyk, dr Adam Pązik

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat informacji jako kategorii ekonomicznej i znaczenia jej ochrony	Student ma podstawową wiedzę na temat informacji jako kategorii ekonomicznej i znaczenia jej ochrony		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony własności przemysłowej	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy informacji gospodarczych	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy informacji gospodarczych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu tzw. szpiegostwa gospodarczego	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg tzw. szpiegostwa gospodarczego		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków tzw. szpiegostwa gospodarczego	Student potrafi prognozować skutki tzw. szpiegostwa gospodarczego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej
---	---	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wywiad i kontrwywiad wojskowy
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania współczesnych służb wywiadowczych, ze szczególnym uwzględnieniem wywiadu wojskowego. W ramach zajęć przedstawione zostaną podstawy prawne funkcjonowania służb wywiadowczych oraz służb specjalnych w państwach demokratycznych i reżimach niedemokratycznych. Poruszone zostaną kwestie pozyskiwania źródeł informacji, możliwych zagrożeń, głównych operacji wywiadu wojskowego na przykładach m.in. służb polskich, amerykańskich, brytyjskich, rosyjskich, chińskich i izraelskich.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Siły zbrojne, Służby specjalne w systemach politycznych i prawnych wybranych krajów świata

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania wywiadu i kontrwywiadu wojskowego	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych przez wywiad i kontrwywiad wojskowy	S1A_W06
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat roli znaczenia wywiadu i kontrwywiadu dla międzynarodowych systemów bezpieczeństwa	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa, istotne z punktu widzenia wywiadu i kontrwywiadu wojskowego	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_U02 S1A_U07
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wywiadu i kontrwywiadu wojskowego	S1A_U09
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1A_K03 S1A_K05
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do problematyki służb wywiadowczych; wyjaśnienie pojęć: wywiad, kontrwywiad, służby specjalne; historia wywiadu i kontrwywiadu wojskowego w Polsce – 3h 2. Zarządzanie służbami wywiadowczymi – zadania, struktury, podległość operacyjna – 2h 3. System informacji służb wywiadu i kontrwywiadu wojskowego – źródła, techniki, środki, formy pracy (OSINT, HUMINT, IMINT, SIGINT i inne) – 3h 4. Strategie działania wywiadu i kontrwywiadu wojskowego – 3h 5. Obszary działania: operacje specjalne, udział w międzynarodowych operacjach pokojowych, zwalczanie zorganizowanej przestępczości zorganizowanej – 3h 6. Wyzwania stojące przed wywiadem i kontrwywiadem wojskowym w XXI w. – 2h <p>Suma godzin - 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja uczniów podczas zajęć, aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Żebrowski A., <i>Wywiad i kontrwywiad XXI wieku</i>, Lublin 2010 • Faligot R., Kauffer R., <i>Służby specjalne. Historia wywiadu i kontrwywiadu na świecie</i>, Warszawa 2006. • Herman M., <i>Potęga wywiadu</i>, Warszawa 2002. • Piekalkiewicz J., <i>Dzieje szpiegostwa</i>, Warszawa 1999
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Grajewski A., <i>Tarcza i miecz. Rosyjskie służby specjalne 1991-1998</i>, Warszawa 1998. • Bar-Zohar M., Mishal N., <i>Mossad. Najważniejsze misje izraelskich tajnych służb</i>, Warszawa 2012 • Karpiński M., <i>Historia szpiegostwa</i>, Warszawa 2003 • Weiner T., <i>Dziedzictwo Popiołów. Historia CIA</i>, Warszawa 2009
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr inż. Krzysztof Surdyk

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	24
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania wywiadu i kontrwywiadu wojskowego	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania wywiadu i kontrwywiadu wojskowego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych przez wywiad i kontrwywiad wojskowy	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych przez wywiad i kontrwywiad wojskowy		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat roli znaczenia wywiadu i kontrwywiadu dla międzynarodowych systemów bezpieczeństwa	Student ma podstawową wiedzę na temat roli znaczenia wywiadu i kontrwywiadu dla międzynarodowych systemów bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa państwa	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa, istotne z punktu widzenia wywiadu i kontrwywiadu wojskowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wywiadu i kontrwywiadu wojskowego	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wywiadu i kontrwywiadu wojskowego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań,	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczącej wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Zarządzanie ryzykiem	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest uzyskanie podstawowej wiedzy i umiejętności analizowania ryzyka w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa; poznanie podstaw projektowania i optymalizacji działania systemów złożonych oraz współczesnych narzędzi zarządzania ryzykiem w tych systemach; poznanie zasad oceny ryzyka, analizy ryzyka metodami jakościowymi i ilościowymi, sposobów zarządzania ryzykiem.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Technologia informacyjna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W012	Student zna ogólne zasady tworzenia i optymalizacji efektywnych narzędzi zarządzania ryzykiem	S1A_W011
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka dla efektywności zarządzania ryzykiem	S1A_W05
K_W03	Student zna ogólne metody zarządzania ryzykiem	S1A_W06
Umiejętności		
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane służące efektywnemu zarządzaniu ryzykiem	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu matematyki, ekonomii, socjologii, psychologii do analizy problematyki związanej z zarządzaniem ryzykiem	S1A_U06 S1A_U07
K_U11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje służące zarządzaniu ryzykiem z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	S1A_U02 S1A_U06
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1A_K03 S1A_K05
K_K12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modelowanie narzędzi systemowych w procesie analizy zagrożeń i zarządzania ryzykiem. Ryzyko jako kategoria bezpieczeństwa 2. Stan niepewności i stan zagrożenia. Źródła ryzyka 3. Metody klasyfikacji zagrożeń 4. Pojęcie i wskaźniki ryzyka. Geneza pojęcia ryzyka i niepewności 5. Istota ryzyka i jego klasyfikacja 6. Zarządzanie ryzykiem jako instrument realizacji polityki bezpieczeństwa informacyjnego, pojęcia i definicje. 7. Metody pomiaru ryzyka. 8. Kwalitatywne i kwantytatywne podejście do analizy ryzyka 9. Zarządzanie ryzykiem – obszary, fazy, etapy. Strategie zarządzania ryzykiem. Optymalizacja ryzyka. 10. Matematyczne formuły ryzyka. Pomiar ryzyka w sytuacji zagrożeń terrorystycznych. 11. Matematyczna metoda analizy ryzyka 12. Metody i techniki zarządzania ryzykiem 13. Kryteria i rodzaje akceptacji ryzyka. Rola ubezpieczeń w zarządzaniu ryzykiem 14. Ustalenie poziomów ryzyka dopuszczalnego 15. Zarządzanie ryzykiem w systemach zarządzania bezpieczeństwem 16. Zintegrowane zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie 17. Komputerowe narzędzia analizy ryzyka i zarządzania ryzykiem <p>Suma godzin - 16</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<p>Nd.</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Wykłady wspomagane prezentacjami multimedialnymi, dyskusja programowa, przykłady</p>

Narzędzia dydaktyczne	Narzędzia dydaktyczne: wzrokowe; słuchowe; automatyzujące (komputer, rzutnik komputerowy, prezentacja Power Point; testy pomiaru dydaktycznego); Metody dydaktyczne: podające, problemowe (aktywizujące), praktyczne.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – dyskusja programowa, aktywność P – opracowanie pisemne tematu obejmującego analizę ryzyka oraz propozycje zastosowania środków bezpieczeństwa (zarządzanie ryzykiem)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Tarczyński W., Mojsiewicz M., <i>Zarządzanie ryzykiem</i>, Warszawa 2001. • Andrukiewicz E. <i>Wybór strategii zarządzania ryzykiem w procesie planowania zabezpieczeń</i>, Warszawa 2000. • Forystek M. <i>Analiza ryzyka infrastruktury IT</i>. Warszawa 2000.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Beck U., <i>Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności</i>, Warszawa 2005 • Kaczmarek T.T., <i>Analiza i zarządzanie ryzykiem</i>, Warszawa 2005 • Matkowski P., <i>Zarządzanie ryzykiem operacyjnym</i>, Kraków 2006
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	dr inż. Dobrosław Mąka

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	24
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	72
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie na ogólnych zasad tworzenia i optymalizacji efektywnych narzędzi zarządzania ryzykiem	Student na ogólne zasady tworzenia i optymalizacji efektywnych narzędzi zarządzania ryzykiem		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka dla efektywności zarządzania ryzykiem	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka dla efektywności zarządzania ryzykiem		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna ogólnych metod zarządzania ryzykiem	Student zna ogólne metody zarządzania ryzykiem		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych służących efektywnemu zarządzaniu ryzykiem	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane służące efektywnemu zarządzaniu ryzykiem		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu matematyki, ekonomii, socjologii, psychologii, do analizy problematyki związanej z zarządzaniem ryzykiem	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu matematyki, ekonomii, socjologii, psychologii, do analizy problematyki związanej z zarządzaniem ryzykiem
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji służących zarządzaniu ryzykiem z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje służące zarządzaniu ryzykiem z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
--	---	--	--	---

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY

Logistyka służb mundurowych

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Administracja wojskowa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zaznajomienie słuchaczy ze strukturą, zakresem zadań i działalnością administracji wojskowej w Siłach Zbrojnych RP. Studenci zapoznają się z podstawami historii administracji wojskowej w Polsce, podziałem organizacyjnym administracji wojskowej i działalnością podległych jej oddziałów w zakresie zapewnienia wojska we wszystko, co jest mu potrzebne do sprawnego funkcjonowania zgodnie z nałożonymi zadaniami.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Siły zbrojne (lub Gotowość obronna państwa)	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat funkcjonowania administracji wojskowej w Polsce w ramach struktur NATO	S1A_W02 S1A_W03
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu systemu obronnego państwa	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania administracji wojskowej w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K_U14	Student potrafi analizować funkcjonowanie administracji wojskowej w Polsce na tle rozwiązań w innych państwach NATO	S1A_U03 S1A_U08
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	S1A_U10
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, politologii, administracji do analizy problematyki związanej z funkcjonowaniem administracji wojskowej w Polsce	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Administracja wojskowa – pojęcie, zakres, problematyka, definicja – 2h 2. Instytucje Centralne Ministerstwa Obrony Narodowej – 1h 3. Departament Administracyjny MON – struktura i zadania – 2h 4. Terenowe Oddziały Administracji Wojskowej – Wojewódzkie Sztaby Wojskowe – działalność, kompetencje, struktura – 3h 5. Administracja rezerw osobowych – Wojewódzkie Komendy Uzupelnień – struktura, zadania – 3h 6. Działalność administracji wojskowej w sytuacjach kryzysowych – 2h 7. Współdziałanie administracji wojskowej z organami administracji publicznej – 3h <p>Suma godzin - 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, wykład problemowy
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer, prezentacje multimedialne
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność słuchaczy na wykładzie P – pisemne zaliczenie na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Szynowski R., <i>Administracja wojskowa: wybrane problemy</i>, Warszawa 2009. • Szynowski R., L.M. Graczyk, <i>Współdziałanie administracji wojskowej i cywilnej w zakresie bezpieczeństwa narodowego: wybrane problemy</i>, Warszawa 2008. • Szandrocho R., <i>90 lat terenowych organów administracji wojskowej w Polsce</i>, Warszawa 2011. • Pietrek G., <i>Współdziałanie terenowych organów w systemie zarządzania kryzysowego w państwie: terenowa administracja wojskowa we współpracy z administracją rządową i samorządową</i>, Toruń 2012.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Nowak E., <i>Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych</i>, Warszawa 2007. • <i>Obrona narodowa w tworzeniu bezpieczeństwa III RP</i>, red. R. Jakubczak, Warszawa 2004. • <i>Współdziałanie administracji rządowej i samorządowej z organami wojskowymi w stanach nadzwyczajnych i w czasie wojny</i>, red. M. Piekarski, Warszawa 2012.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	24
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat funkcjonowania administracji wojskowej w Polsce w ramach struktur NATO	Student ma podstawową wiedzę na temat funkcjonowania administracji wojskowej w Polsce w ramach struktur NATO		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu systemu obronnego państwa	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu systemu obronnego państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania administracji wojskowej w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania administracji wojskowej w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować funkcjonowania administracji wojskowej w Polsce na tle rozwiązań w	Student potrafi analizować funkcjonowanie administracji wojskowej w Polsce na tle rozwiązań w innych państwach NATO		

	innych państwach NATO			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, politologii, administracji do analizy problematyki związanej z funkcjonowaniem administracji wojskowej w Polsce	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, politologii, administracji do analizy problematyki związanej z funkcjonowaniem administracji wojskowej w Polsce		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bronioznawstwo	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi informacjami na temat historii rozwoju broni w Europie i w Polsce przez wieki, usystematyzowanie klasyfikacji broni ze względu na przeznaczenie i rodzaj. W ramach zajęć przedstawione zostaną informacje na temat budowy i zasady działania różnych rodzajów broni, oraz używania broni na strzelnicy sportowej (zasady bezpiecznego korzystania ze strzelnicy sportowej).	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Historia wojskowości	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W03	Student zna ogólne zasady posługiwania się bronią	S1A_W06
K_W05	Student zna podstawowe dane dotyczące historii i kierunku rozwoju broni białej i palnej	S1A_W02 S1A_W08
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu bronioznawstwa	S1A_W01 S1A_W02
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi zastosować określone reguły, zasad i procedury do bezpiecznego posługiwania się bronią	S1A_U06 S1A_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych niezbędnych dla bezpiecznego posługiwania się bronią	S1A_U05
K_U13	Potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi regulującymi dostęp i zasady posługiwania się bronią palną	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego posługiwania się bronią palną	S1A_K04
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do problematyki: warsztat bronioznawcy, typologia i podział broni, terminologia – 2h 2. Uzbrojenie w średniowieczu i dobie nowożytnej – 2h 3. Uzbrojenie w XIX i XX w.; uzbrojenie najnowsze – 3h 4. Posiadanie broni palnej w Polsce – prawodawstwo, wymogi bezpieczeństwa – 1h 	

	Suma godzin - 8
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Broń biała – typologia, rozwój, wykorzystanie w nowoczesnym wojsku – 1h 2. Broń palna – typologia, zasady działania broni palnej, rozwój, dane taktyczno-techniczne wybranych przykładów broni strzeleckiej i artyleryjskiej – 3h 3. Broń ABC – typologia, wykorzystanie bojowe na polu walki – 1h 4. Broń inteligentna – nowoczesne systemy pola walki, drony bojowe (powietrzne i lądowe) – 2h 5. Użycie broni strzeleckiej na strzelnicy sportowej, ogólne zasady zachowania na strzelnicy sportowej, przepisy bezpieczeństwa w strzelectwie – 1h <p>Suma godzin – 8</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład konwencjonalny, wykład problemowy</p> <p>W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa</p>
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, egzemplarze bezpieczne broni palnej (historycznej i obecnej)
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obserwacja uczniów podczas zajęć, aktywność</p> <p>P – pisemne zaliczenie na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Kobielski S., <i>Polska broń. Broń palna</i>, Wrocław 1975 • Nadolski A., <i>Polska broń. Broń biała</i>, Wrocław 1975 • Kasprzak J., <i>Nielegalne posiadanie broni i amunicji: studium prawnokryminalistyczne</i>, Białystok 2013 • Black J., <i>Narzędzie wojny: jak broń zmieniała świat</i>, Warszawa 2008
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wojsko, wojna, broń</i>, pod red. M. Kamlera, Warszawa 2001 • Kochański S., <i>Broń strzelecka lat osiemdziesiątych</i>, Warszawa 1985 • Piątek J., <i>Narzędzia wojny i ich współczesny rozwój: (wybrane aspekty dla XX wieku)</i>, Toruń 2009 • Mazur, S. <i>Strzelectwo sportowe: zbiór materiałów pomocniczych do szkolenia specjalistycznego z zakresu strzelectwa sportowego</i>, Kraków 1988
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1.

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w zajęciach na strzelnicy	2
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	4
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	4
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna ogólnych zasad posługiwania się bronią	Student zna ogólne zasady posługiwania się bronią		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych danych dotyczących historii i	Student zna podstawowe dane dotyczące historii i kierunki rozwoju broni białej i palnej		

	kierunków rozwoju broni białej i palnej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu bronioznawstwa	Student zna podstawowe definicje z zakresu bronioznawstwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zastosować określonych reguł, zasad i procedury do bezpiecznego posługiwania się bronią	Student potrafi zastosować określone reguły, zasad i procedury do bezpiecznego posługiwania się bronią		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych niezbędnych dla bezpiecznego posługiwania się bronią	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych niezbędnych dla bezpiecznego posługiwania się bronią		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regulacjami prawnymi regulującymi dostęp i zasady posługiwania się bronią palną	Potrafi posługiwać się normami i regulacjami prawnymi regulującymi dostęp i zasady posługiwania się bronią palną		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego posługiwania się bronią palną	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego posługiwania się bronią palną		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Geografia wojskowa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z problematyką wpływu środowiska geograficznego na prowadzenie działań wojennych, oddziaływania środowiska geograficznego na bezpieczeństwo państwa oraz siłę (potęgę) państw. W ramach przedmiotu studenci zapoznają się z zakresem prac Szefostwa Geografii Wojskowej SZ RP.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Geopolityka,	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze kartografii jako dziedziny nauki	S1A_W01
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania zabezpieczenia geograficznego WP	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W08	Student ma elementarną wiedzę z zakresu analizy geograficzno-wojskowej świata	S1A_W03 S1A-W07
Umiejętności		
K_U05	Student potrafi analizować czynniki historyczne i geograficzne, kulturowe mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa	S1A_U03 S1A_U08
K_U09	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych z zakresu geografii wojskowej	S1A_U02 S1A_U03
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane z zakresu geografii wojskowej	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot geografii wojskowej i jej powiązania z innymi naukami (geografią wojenną, geografią bezpieczeństwa, geografią historyczną) – 4h 2. Analiza geograficzno-wojskowa świata; podział na obszary konfliktów zbrojnych; prognozy geograficzno-wojskowe sporów i konfliktów między państwami we współczesności – 4h 	

	Suma godzin - 8
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie geograficzne Wojska Polskiego - Szefostwo Geografii Wojskowej SZ RP; Wojskowe Centrum Geograficzne: zbieranie i przetwarzanie informacji geograficznych o terenie działań, Wojskowy Serwer Informacji i Usług Geograficznych (Geoserwer); opracowania geograficzne na potrzeby współczesnych misji i operacji militarnych – 4h 2. Rola i znaczenie systemów informacji geograficznej w działalności na rzecz bezpieczeństwa Polski – 4h <p>Suma godzin – 8</p>
Metody dydaktyczne	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, mapa ścienna
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów, obecność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Lach Z., <i>Geopolityka i geostrategia</i>, Warszawa 2007. • Lach Z., Łaszczuk A., <i>Geografia bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2004. • Ciż B., <i>Ocena zagrożeń i identyfikacja obszarów kryzysowych w świecie na gruncie geografii bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2005. • Parucki Z., <i>Zarys geografii wojennej</i>, Warszawa 1967.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Sobczyński E., <i>Historia Służby Geograficznej i Topograficznej Wojska Polskiego</i>, Warszawa 2000. • Kędziora A., <i>Geografia wojenna i topografia wojskowa: wojskowe mapy topograficzne i ich przeznaczenie</i>, Lublin 1989. • <i>Systemy informacji geograficznej w praktyce (studium zastosowań)</i>, red. M. Kunz, Toruń 2007.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	16
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	24
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	74
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze kartografii jako dziedziny nauki	Student ma elementarną wiedzę o charakterze kartografii jako dziedziny nauki		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania zabezpieczenia geograficznego WP		

	zabezpieczenia geograficznego WP			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy z zakresu analizy geograficzno-wojskowej świata	Student ma elementarną wiedzę z zakresu analizy geograficzno-wojskowej świata		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować czynników historycznych i geograficznych, kulturowych mających w przeszłości wpływ na	Student potrafi analizować czynniki historyczne i geograficzne, kulturowe mające w przeszłości wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa		

	poziom bezpieczeństwa państwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności wykorzystania podstawowych metod badawczych z zakresu geografii wojskowej	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych z zakresu geografii wojskowej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych z zakresu geografii wojskowej	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane z zakresu geografii wojskowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo,	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy i posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Logistyka formacji MSW
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą systemów logistycznych wykorzystywanych w formacjach mundurowych podlegających MSW. Prowadzone zajęcia mają przedstawić słuchaczom zagadnienia związane z m.in. zarządzaniem logistycznym, pozyskiwaniem pozabudżetowych środków finansowych, udzielaniem zamówień publicznych, organizacją zabezpieczenia działań ratowniczych itp.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Podstawy logistyki w sytuacjach kryzysowych, Struktury i zadania formacji MSW – bezpieczeństwo wewnętrzne

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy zespołowej dla efektywności działania formacji MSW	S1A_W05
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań formacji MSW w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania formacji MSW	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa	S1A_U01
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w pracy funkcjonariuszy MSW	S1A_U05
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z logistyką formacji MSW	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania w pracy funkcjonariusza służb MSW	S1A_K02
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie logistyki i jej znaczenie – 2h 2. Charakterystyka formacji mundurowych podległych MSW – Policja, Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna, Biuro Ochrony Rządu – 2h 3. Planowanie logistyczne, system logistyczny w formacjach podległych MSW: organa kierowania, organa wykonawcze, cel systemu, elementy systemu, struktury zapewniające bezpieczeństwo i ich rozlokowanie – 3h 4. Podsystemy systemu logistycznego jednostek MSW – podsystem zaopatrywania, usług socjalno-bytowych, ratownictwa, produkcji, transportu, magazynowania, finansowy, zamówień, recyklingu, ekologiczny, ochrony – 3h 5. Systemy informatyczne logistyki służb mundurowych – 2h 6. Integracja zaplecza logistycznego MSW – 2h <p>Suma godzin - 14</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. System logistyczny w Policji (logistyka na poszczególnych poziomach organizacyjnych: w Komendzie Głównej Policji, logistyka Komendy Wojewódzkiej Policji, Komendy Powiatowej/Miejskiej Policji, Centrum Usług Logistycznych) – 3h 2. System logistyczny w Państwowej Straży Pożarnej (logistyka poszczególnych poziomów organizacyjnych: Komendy Głównej PSP, Komend Wojewódzkich i Komend Powiatowych PSP) – 2h 3. System logistyczny Biura Ochrony Rządu – 1h 4. System logistyczny Straży Granicznej (na szczeblu Komendy Głównej SG oraz jednostek organizacyjnych SG) – 2h 5. Zarządzenie łańcuchem dostaw, zamówienia publiczne – 2h 6. Pozyskiwanie pozabudżetowych środków finansowych – 2h 7. Logistyka służb MSW w sytuacjach kryzysowych – organizacja zabezpieczenia działań ratowniczych – 2h 8. Zarządzanie logistyczne służb podległych MSW w akcjach poza granicami kraju – 2h <p>Suma godzin – 16</p>

Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład konwencjonalny, wykład problemowy W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	tablica, komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja uczniów podczas zajęć, aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Blik P., <i>Logistyka</i>, Warszawa 2006. • Szymonik A., <i>Logistyka jako system racjonalnego pozyskiwania wyrobów obronnych</i>, Warszawa 2008. • Szymonik A., <i>Logistyka w bezpieczeństwie</i>, Warszawa 2011.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Szymonik A., <i>Organizacja i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa</i>, Warszawa 2011. • Zieliński R., <i>Alokacja zasobów logistycznych w gospodarowaniu obronnym. Studium teoretyczne</i>, Łódź 1997.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzenia – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	14
Udział w ćwiczeniach	16
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	48
Studiowanie literatury	36
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	36
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	152
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia pracy zespołowej dla efektywności działania formacji MSW	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy zespołowej dla efektywności działania formacji MSW		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań formacji MSW w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań formacji MSW w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania formacji MSW	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania formacji MSW		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrażać	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa		

	bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w pracy funkcjonariuszy MSW	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w pracy funkcjonariuszy MSW		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z logistyką formacji MSW	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z logistyką formacji MSW		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania w pracy	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania w pracy funkcjonariusza służb MSW		

	funkcjonariusza służb MSW	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Logistyka miejskich służb porządkowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie się studentów z funkcjonowaniem miejskich służb porządkowych – straży gminnych (miejskich), zasadami ich tworzenia, strukturą organizacyjną, uprawnieniami i realizowanymi zadaniami; nabycie umiejętności planowania i praktycznych aspektów realizacji przedsięwzięć logistycznych w tych służbach, niezbędnych do bieżącej działalności lub w sytuacjach kryzysowych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Podstawy logistyki w sytuacjach kryzysowych, Administracja publiczna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat samorządu terytorialnego i jego roli w zapewnianiu bezpieczeństwa	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy zespołowej dla efektywności systemów bezpieczeństwa wewnętrznego	S1A_W05
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania straży gminnych (miejskich) w świetle obowiązującego prawa	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg sytuacji konfliktowych leżących w kompetencji straży gminnej (miejskiej)	S1A_U03 S1A_U08
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem straży gminnych (miejskich)	S1A_U07
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem straży gminnych (miejskich)	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1A_K02
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samorząd terytorialny i jego rola w zapewnieniu porządku i bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym – 1h 2. Zasady tworzenia straży gminnych (miejskich), ich struktura organizacyjna – 2 h 3. Zadania straży w kształtowaniu poczucia porządku i bezpieczeństwa – 2h 4. Strażnik miejski – policjant czy urzędnik? Uprawnienia i obowiązki – 2h 5. Miejsce i rola straży w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu gminy – 1h <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie i praktyczne aspekty realizacji przedsięwzięć logistycznych w straży – niezbędne do bieżącej działalności lub w sytuacjach kryzysowych <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, ćwiczenia
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik, tablica
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 – obecność na zajęciach F2 – aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych; • Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym • Ustawa z 24 maja 2013 o środkach przymusu i broni palnej; • Kotowski W., <i>Straże gminne. Komentarz</i>, Warszawa 2014
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Straże miejskie w systemie organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny</i>, pod red. J. Liszewskiego, Szczytno 1996. • <i>Wbrew stereotypom – normatywny i społeczny wizerunek straży miejskich</i>, red. J. Czapska, M. Szafrąńska, Toruń 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat samorządu terytorialnego i jego roli w zapewnianiu bezpieczeństwa	Student ma podstawową wiedzę na temat samorządu terytorialnego i jego roli w zapewnianiu bezpieczeństwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia pracy zespołowej dla efektywności systemów bezpieczeństwa wewnętrznego	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy zespołowej dla efektywności systemów bezpieczeństwa wewnętrznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania straży gminnych (miejskich) w świetle obowiązującego prawa	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania straży gminnych (miejskich) w świetle obowiązującego prawa		
UMIĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu sytuacji konfliktowych leżących w kompetencji straży gminnej (miejskiej)	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg sytuacji konfliktowych leżących w kompetencji straży gminnej (miejskiej)		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem straży gminnych (miejskich)	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem straży gminnych (miejskich)		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem straży gminnych (miejskich)	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem straży gminnych (miejskich)		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Logistyka sił zbrojnych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom niezbędnej wiedzy na temat funkcjonowania logistyki Sił Zbrojnych RP w warunkach pokoju i wojny. Studenci zapoznają się z obowiązującym w SZ RP systemem logistycznym oraz procesami zachodzącymi w celu zabezpieczenia materiałowego, technicznego, transportowego oraz medycznego komponentów SZ.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Podstawy logistyki w sytuacjach kryzysowych, Siły zbrojne (lub Gotowość obronna państwa)	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W05	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii wojskowego systemu logistycznego	S1A_W02 S1A_W08
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu logistycznego SZ RP	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W03	Student zna ogólną metodologię badań nauk o bezpieczeństwie	S1A_W06
Umiejętności		
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, ekonomii, administracji, stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki sprawnego funkcjonowania Sił Zbrojnych RP	S1A_U06 S1A_U07
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_U02 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot i zakres logistyki sił zbrojnych (logistyka jako nauka, zadania logistyki wojskowej) – 1h 2. Historia wojskowego systemu logistycznego w Wojsku Polskim ze szczególnym uwzględnieniem okresu transformacji sił zbrojnych (wstąpienie Polski do NATO) –2h 3. Organizacja i funkcjonowanie systemu logistycznego SZ RP (Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych, Brygady 	

	<p>Logistyczne, Regionalne Bazy Logistyczne, Centrum Szkolenia Logistyki) – 3h</p> <p>4. Zależność logistyki sił zbrojnych i gospodarki obronnej – 1h</p> <p>5. Kierunki rozwoju logistyki Sił Zbrojnych RP – 1h</p> <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. System zabezpieczenia logistycznego SZ RP – zabezpieczenie materiałowe, techniczne, transportowe i medyczne – 2h</p> <p>2. Ośrodki badawczo-wdrożeniowe – 2h</p> <p>3. Odtwarzanie potencjału logistycznego w prowadzonych działaniach zbrojnych – 2h</p> <p>4. Zasady wykorzystania logistyki wojskowej na potrzeby sytuacji kryzysowych w kraju – 2h</p> <p>Suma godzin – 8</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład konwencjonalny, wykład problemowy</p> <p>W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Tablica, komputer, rzutnik</p>
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obserwacja podczas zajęć, aktywność</p> <p>P – zaliczenie pisemne na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Brzeziński M., <i>Logistyka wojskowa</i>, Warszawa 2005. • Kisperska-Moroń D., Krzyżaniak S., <i>Logistyka</i>, Poznań 2009. • Pajewski K., <i>Logistyczny system zaopatrywania na przykładzie resortu Obrony Narodowej</i>, Warszawa 1995. • Kurasiński Z., <i>System kierowania wsparciem logistycznym wojsk lądowych w operacjach</i>, Warszawa 2004.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Smal T., <i>Zabezpieczenie logistyczne PKW w operacjach poza granicami kraju</i>, Wrocław 2007. • Nyszk, W. <i>Kierowanie zabezpieczeniem logistycznym wojsk na szczeblu taktycznym</i>, Warszawa 2008. • Chrobak R., <i>Kierowanie przemieszczaniem wojsk na terytorium kraju. Pojęcie, organizacja, system</i>, Warszawa 2008. • Kozub M., Fryc M., Dawidczyk A., <i>Dydaktyka strategicznego i operacyjnego wykorzystania sił zbrojnych</i>, Warszawa 2009.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	25
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	78
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowej faktografii dotyczącej historii wojskowego systemu logistycznego	Student zna podstawową faktografię dotyczącą historii wojskowego systemu logistycznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu logistycznego SZ RP	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu logistycznego SZ RP		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna ogólnej metodologii badań nauk o bezpieczeństwie	Student zna ogólną metodologię badań nauk o bezpieczeństwie		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym		

	narodowym			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, ekonomii, administracji, stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki sprawnego funkcjonowania Sił Zbrojnych RP	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, ekonomii, administracji, stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki sprawnego funkcjonowania Sił Zbrojnych RP		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Międzynarodowe prawo humanitarne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest poznanie przez studentów podstawowych norm międzynarodowego prawa humanitarne, nabycie umiejętności interpretacji i stosowania przepisów z prawa humanitarne oraz twórczego rozwiązywania humanitarnych problemów prawnych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W08	Student ma elementarną wiedzę na temat uwarunkowań międzynarodowej ochrony praw człowieka	S1A_W03 S1A-W07
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych i ich znaczenia w stosunkach międzynarodowych	S1A_W07
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką międzynarodowego prawa humanitarnego	S1A_U10
Umiejętności		
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z prawem humanitarnym	S1A_U06 S1A_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych dla efektywnego wdrażania prawa humanitarnego	S1A_U05
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką międzynarodowego prawa humanitarnego	S1A_U10
Kompetencje społeczne		
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo przeciwwojenne, zakaz użycia siły w stosunkach międzynarodowych 2. Międzynarodowa ochrona praw człowieka a prawo humanitarne konfliktów zbrojnych; 3. Kombatanci i osoby pozbawione uprawnień uczestników walki zbrojnej; 4. Status jeńca wojennego w międzynarodowym prawie humanitarnym - postępowanie z jeńcami wojennymi i osobami internowanymi; 5. Traktowanie ofiar wojny – postępowanie ze zmarłymi, testamenty wojskowe; 	

	Suma godzin - 8
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe kategorie osób i obiektów podlegających ochronie międzynarodowego prawa humanitarnego; 2. Strefy ochronne: sanitarne, zneutralizowane, zdemilitaryzowane, miejscowości niebronione; 3. Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca - działalność Biura Informacji i poszukiwań PCK; 4. Prawo konfliktów zbrojnych a media; 5. Likwidacja skutków wojny. Odszkodowania wojenne. <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, dyskusja, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Bierzanek R., Symonides J, <i>Prawo międzynarodowe publiczne</i>, Wyd. 8, Warszawa 2009 • Góralczyk W., Sawicki S, <i>Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie</i>, Wyd. 15, Warszawa 2013 • Szpak A., <i>Międzynarodowe prawo humanitarne</i>, Toruń 2014

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych: materiał szkoleniowy dla szeregowych</i>, red. Z. Falkowski, Warszawa 2013. • <i>Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych: wybór dokumentów</i>, oprac. K. Lankosz, Bielsko-Biała 2007. • <i>Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych. Wyzwania XXI wieku</i>, D.R. Bugajski (red.), Gdynia 2008 • Fleming M., Gąska M., Mikos – Skuza E., <i>Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych</i>, Warszawa 2003;
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	24
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	82
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat uwarunkowań międzynarodowej ochrony praw człowieka	Student ma elementarną wiedzę na temat uwarunkowań międzynarodowej ochrony praw człowieka		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych i ich znaczenia w stosunkach międzynarodowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych i ich znaczenia w stosunkach międzynarodowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką międzynarodowego prawa humanitarnego	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką międzynarodowego prawa humanitarnego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z prawem humanitarnym	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z prawem humanitarnym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych dla efektywnego wdrażania prawa humanitarnego	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych dla efektywnego wdrażania prawa humanitarnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką międzynarodowego prawa humanitarnego	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką międzynarodowego prawa humanitarnego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Międzynarodowe stosunki wojskowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przedstawienie znaczenia siły militarnej w polityce zagranicznej państwa; określenie znaczenia międzynarodowych stosunków wojskowych oraz współczesnych sojuszy, organizacji wojskowych i wojskowo-politycznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Teoria bezpieczeństwa,	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K1_W01	Student posiada wiedzę w zakresie podstaw teorii i praktyki międzynarodowych stosunków wojskowych oraz roli i miejsca stosunków wojskowych w ramach stosunków międzynarodowych.	S1A_W01
K_W015	Student ma wiedzę w zakresie rozumienia funkcjonowania sojuszy i organizacji wojskowych i polityczno-wojskowych w aspekcie budowy i kreowania zaufania na arenie międzynarodowej.	S1A_W02 S1A_W03
K_W013	Student posiada wiedzę o funkcji, zadaniach oraz możliwości użycia i działania sił zbrojnych w ramach międzynarodowych stosunków wojskowych. Zna problematykę zbrojeń i rozbrojenia oraz rozumie istotę dyplomacji wojskowej.	S1A_W03 S1A_W05
Umiejętności		
K_U02	Student potrafi przeprowadzić analizę i ocenę ewolucji sił zbrojnych we współczesnych stosunkach międzynarodowych na tle głównych konfliktów i sporów XX i XXI wieku.	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U13	Student dysponuje umiejętnością posługiwania się prawem międzynarodowym umożliwiającym użycie siły w stosunkach międzynarodowych.	S1A_U07
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu międzynarodowych stosunków wojskowych do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K1_K01	Student w pełni rozumie i docenia konieczność podejmowania działań w zakresie permanentnego doskonalenia,	S1A_K01
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola i miejsce stosunków wojskowych w stosunkach międzynarodowych. 2. Mechanizmy i formy stosunków wojskowych i ich ewolucja na przełomie wieków. 3. Ewolucja sił zbrojnych we współczesnych stosunkach międzynarodowych na tle głównych konfliktów i sporów XX i XXI wieku. 4. Dyplomacja wojskowa. Attachaty wojskowe w służbie zagranicznej. Protokół dyplomatyczny. 5. Międzynarodowa współpraca wojskowa Polski po 1989 r. 6. Perspektywy i wyzwania w dziedzinie międzynarodowych stosunków wojskowych w XXI wieku. 7. Instytucjonalne formy stosunków wojskowych – sojusze i organizacje wojskowe i wojskowo – polityczne. Regionalizacja i globalizacja międzynarodowych stosunków wojskowych. 8. Zbrojenia i rozbrojenie – ograniczenie zbrojeń w systemie Ligi Narodów, Organizacji Narodów Zjednoczonych i systemach regionalnych. 9. Wojskowe środki budowy zaufania. Model europejski KBWE/OBWE. Regionalizacja i globalizacja międzynarodowych stosunków wojskowych. 10. Użycie siły w stosunkach międzynarodowych. Siły zbrojne w operacjach obserwacyjnych, pokojowych i stabilizacyjnych. Strategiczna koncepcja wyprzedzania. Interwencja humanitarna. 11. Wybrane współczesne konflikty zbrojne (geneza, przebieg, charakter, perspektywy rozwiązania). <p>Suma godzin - 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	nd
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacja multimedialna

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F - obecność i zaangażowanie na zajęciach. P – pisemne zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w państwie i stosunkach międzynarodowych</i>, Warszawa 2006 • Ciupiński A., Malak K., <i>Bezpieczeństwo polityczne i wojskowe</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2004. • Bezpieczeństwo międzynarodowe, R. Kuźniar i in., Wydawnictwo naukowe Scholar, Warszawa 2012. • Jakubczak R. (red.), <i>Podstawy bezpieczeństwa narodowego Polski w erze globalizacji</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2008. • <i>Konflikty międzynarodowe, Wprowadzenie do teorii i historii</i>, Joseph S. Nye, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Kubiak K., <i>Wojny, konflikty zbrojne, punkty zapalne na świecie</i>, Warszawa 2005. • Kuźniar R., <i>Pozimnowojenne dwudziestolecie 1989-2010 : stosunki międzywojenne na przełomie XX i XXI wieku</i>, Wydawnictwo Naukowe Scholar , Warszawa 2011. • Żukrowska K., Gracik M., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe</i>, SGH, Warszawa 2006. • <i>Operacje pokojowe Organizacji Narodów Zjednoczonych. Geneza. Struktura. Planowanie</i>, M. Marszałek, T. Limanowski, AON, Warszawa 2011. • Marcinkowski Cz., <i>Wojskowe środki budowy zaufania i bezpieczeństwa w procesie KBWE/OBWE: (1975-1999)</i>, Toruń 1999.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada wiedzy w zakresie podstaw teorii i praktyki międzynarodowych stosunków wojskowych oraz roli i miejsca stosunków wojskowych w	Student posiada wiedzę w zakresie podstaw teorii i praktyki międzynarodowych stosunków wojskowych oraz roli i miejsca stosunków wojskowych w ramach stosunków międzynarodowych.		

	ramach stosunków międzynarodowych.			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma wiedzy w zakresie rozumienia funkcjonowania sojuszy i organizacji wojskowych i polityczno - wojskowych w aspekcie budowy i kreowania zaufania na arenie międzynarodowej.	Student ma wiedzę w zakresie rozumienia funkcjonowania sojuszy i organizacji wojskowych i polityczno - wojskowych w aspekcie budowy i kreowania zaufania na arenie międzynarodowej.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie posiada wiedzy o funkcji, zadaniach oraz możliwości użycia i działania sił zbrojnych w ramach międzynarodowych stosunków wojskowych. Zna problematykę zbrojeń i rozbrojenia oraz rozumie istotę dyplomacji wojskowej.	Student posiada wiedzę o funkcji, zadaniach oraz możliwości użycia i działania sił zbrojnych w ramach międzynarodowych stosunków wojskowych. Zna problematykę zbrojeń i rozbrojenia oraz rozumie istotę dyplomacji wojskowej.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi przeprowadzić analizy i oceny ewolucji sił zbrojnych we współczesnych stosunkach międzynarodowych na tle głównych konfliktów i sporów XX i XXI wieku.	Student potrafi przeprowadzić analizę i ocenę ewolucja sił zbrojnych we współczesnych stosunkach międzynarodowych na tle głównych konfliktów i sporów XX i XXI wieku.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie dysponuje umiejętnością posługiwania się prawem międzynarodowym umożliwiającym użycie siły w stosunkach międzynarodowych.	Student dysponuje umiejętnością posługiwania się prawem międzynarodowym umożliwiającym użycie siły w stosunkach międzynarodowych.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu międzynarodowych stosunków wojskowych do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu międzynarodowych stosunków wojskowych do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie w pełni rozumie i docenia konieczność podejmowania działań w zakresie permanentnego doształcania,	Student w pełni rozumie i docenia konieczność podejmowania działań w zakresie permanentnego doształcania,		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Normalizacja i standaryzacja	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z istotą i znaczeniem standaryzacji i normalizacji procesów i produktów oraz przedstawienie normalizacji i standaryzacji jako elementów działania projakościowego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Organizacja i zarządzanie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze normalizacji i standaryzacji jako dziedziny wiedzy	S1A_W01
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat obowiązujących systemów zarządzania jakością i prawnych rozwiązań przyjętych w tym zakresie	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W012	Student zna ogólne zasady normalizacji i standaryzacji jako działania pro jakościowego	S1A_W011
Umiejętności		
K_U09	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z normaizacją i standaryzacją	S1A_U02 S1A_U03
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z zagadnieniami normalizacji i standaryzacji	S1A_U02 S1A_U07
K_U18	Student ma umiejętność posługiwania się obcojęzyczną terminologią dotyczącą normalizacji i standaryzacji	S1A_U11
Kompetencje społeczne		
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i istota jakości. Koncepcje zarządzania jakością 2. Geneza i istota standaryzacji 3. Polskie i międzynarodowe organizacje normalizacyjne. 4. Polski system normalizacyjny – rola i znaczenie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, <p>Suma godzin - 8</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sektory normalizacji 2. Nowe inicjatywy normalizacyjne <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład podający, wykład konwersatoryjny, dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, tablica
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1 – uczestnictwo w zajęciach F2 – ocena aktywności na zajęciach P – zaliczenie pisemne na ocenę</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Łunarski J., <i>Normalizacja i standaryzacja</i>, Rzeszów 2014 • Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji, Dz.U. 2002, Nr 169, Poz. 1386
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Łunarski J., <i>Systemy jakości, normalizacji i akredytacji w zarządzaniu organizacjami</i>, Rzeszów 2009 • Matysek A., <i>Normalizacja europejska w zakresie informatologii</i>, Katowice 2014

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	8
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	8
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze normalizacji i standaryzacji jako dziedziny wiedzy	Student ma elementarną wiedzę o charakterze normalizacji i standaryzacji jako dziedziny wiedzy		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat obowiązujących systemów zarządzania jakością i prawnych rozwiązań przyjętych w tym zakresie	Student ma podstawową wiedzę na temat obowiązujących systemów zarządzania jakością i prawnych rozwiązań przyjętych w tym zakresie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna ogólnych zasad normalizacji i standaryzacji jako działania projakościowego	Student zna ogólne zasady normalizacji i standaryzacji jako działania projakościowego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności wykorzystania	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z normalizacją i standaryzacją		

	podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z normalizacją i standaryzacją			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z zagadnieniami normalizacji i standaryzacji	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z zagadnieniami normalizacji i standaryzacji		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności posługiwania się obcojęzyczną terminologią dotyczącą normalizacji i standaryzacji	Student ma umiejętność posługiwania się obcojęzyczną terminologią dotyczącą normalizacji i standaryzacji		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego
---	--	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Organizacja pierwszej pomocy w sytuacjach kryzysowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z zasadami organizacji pierwszej pomocy w sytuacjach kryzysowych	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Zarządzanie kryzysowe, Ochrona zdrowia w sytuacjach kryzysowych	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych jakimi powinny kierować się osoby przygotowujące akcję ratowniczą	S1A_W07
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów organizacji akcji ratowniczych w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności akcji ratowniczej	S1A_W05
Umiejętności		
K_U04	Student potrafi prognozować skutki awarii i katastrof	S1A_U04 S1A_U08
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z pierwszą pomocą w sytuacjach kryzysowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_U02 S1A_U07
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z organizacją pierwszej pomocy w sytuacjach kryzysowych	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	S1A_K01
K_K12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja akcji ratowniczej 2. Zasady udzielania pierwszej pomocy 3. Awarie i katastrofy 	

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Postępowanie w przypadku wystąpienia zagrożeń spowodowanych siłami natury 5. Postępowanie w przypadku wystąpienia miejscowych zagrożeń 6. Postępowanie w przypadku powstania zagrożeń technicznych 7. Postępowanie w przypadku zagrożenia atakiem terrorystycznym 8. Zasady postępowania podczas ewakuacji <p>Suma godzin - 16</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, ćwiczenia, film
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, tablica, apteczka pierwszej pomocy
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1 – obserwacja aktywności na zajęciach</p> <p>F2 – uczestnictwo w zajęciach</p> <p>P – zaliczenie ustne na ocenę</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Panufnik K., Matecka V., Wojtasz S., <i>Pierwsza pomoc. Obowiązkowe instrukcje postępowania podczas wypadków i w sytuacjach kryzysowych</i>, Podkowa Leśna 2011 • Nowak E., <i>Logistyka w sytuacjach kryzysowych</i>, Warszawa 2011
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Goniewicz M., <i>Pierwsza pomoc</i>, Warszawa 2011 • Schimelpfenig T., <i>Pierwsza pomoc w warunkach ekstremalnych</i>, Warszawa 2012 • Stilwell A., <i>Sztuka przetrwania w sytuacjach kryzysowych</i>, Warszawa 2011

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	16
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	4
Studiowanie literatury	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	4
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25
Punkty ECTS za przedmiot	1

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych jakimi powinny kierować się osoby przygotowujące akcję ratowniczą	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych jakimi powinny kierować się osoby przygotowujące akcję ratowniczą		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów organizacji akcji ratowniczych w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów organizacji akcji ratowniczych w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności akcji ratowniczej	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności akcji ratowniczej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prognozować skutków awarii i katastrof	Student potrafi prognozować skutki awarii i katastrof		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z pierwszą pomocą w sytuacjach kryzysowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z pierwszą pomocą w sytuacjach kryzysowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z organizacją pierwszej pomocy w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z organizacją pierwszej pomocy w sytuacjach kryzysowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy logistyki w sytuacjach kryzysowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu logistyki i logistyki w sytuacjach kryzysowych; nabycie przez studentów umiejętności oceny potrzeb logistycznych w rejonie objętym sytuacją kryzysową; nabycie przez studentów umiejętności określenia źródeł pozyskania zasobów i sposobów ich dostarczenia oraz dystrybucji.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Zarządzanie kryzysowe	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego	S1A_W06
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K-U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa	S1A-U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych.	S1A_U02 S1A_U06
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze Zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym.	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą.	S1A_K02
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1A_K03 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Logistyka jako dziedzina wiedzy, rodowód, definicje, cele i obszar jej działania, System logistyczny, Logistyka kryzysowa i jej wojsk rodowód. Misja, zadania i obszar działania logistyki wojskowej. Misja i zadania logistyki w sytuacjach kryzysowych. 2h.	

2. Miejsce, rola i sposób funkcjonowania zarządzania logistycznego w ramach systemu zarządzania kryzysowego. Logistyczne aspekty sytuacji kryzysowej. Determinanty, priorytety zasady i etapy zabezpieczenia logistycznego w sytuacji kryzysowej. Przykładowy model Zespołu Zabezpieczenia Logistycznego. 2h
3. Potrzeby logistyczne i medyczne ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych. Potrzeby w zakresie pomocy medycznej i opieki lekarskiej, potrzeby w zakresie transportu i ewakuacji, zapotrzebowanie na usługi gospodarczo bytowe i specjalistyczne. Gradacja potrzeb i standardy ochrony ludności. 2h
4. Potencjał logistyczny wykorzystywany do zabezpieczenia ludności poszkodowanej. Potencjał zaopatrzeniowy i usługowy, zasoby ludzkie i materiałowe wykorzystywane do realizacji zadań logistycznych i źródła tych zasobów Potencja logistyczny Sił Zbrojnych, Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Pogotowia Ratunkowego. Możliwości i sposób jego wykorzystania. 2h
5. System zabezpieczenia logistycznego sytuacji kryzysowej. Organizacja dostaw zaopatrzenia i usług logistycznych. Procedury organizacji usług medycznych dla ludności poszkodowanej. 1h
6. Zarządzanie Logistyczne na etapie zapobiegania w wybranym rejonie(gmina).Ocena możliwości zaistnienia sytuacji kryzysowych i ich charakter Realizacja zadań organów zarządzania logistycznego w gminie na tym etapie. Dokonanie analiz logistycznych. Opracowanie Raportu sytuacyjnego i Bilansu logistycznego. 2h
7. Zarządzanie logistyczne na etapie przygotowania. Opracowanie scenariusza wybranej sytuacji kryzysowej jej charakteru, zasięgu, intensywności zjawisk negatywnych. Opracowanie Planu Zabezpieczenia Logistycznego. Prognoza potrzeb poszkodowanej ludności. Możliwości zaspokojenia tych potrzeb. 2h
8. Zarządzanie logistyczne na etapie reagowania. Stworzenie Grupy Zabezpieczenia Logistycznego. Analiza faktycznych potrzeb w poszczególnych podsystemach. Kierowanie zabezpieczeniem logistycznym w toku akcji ratunkowej, zabezpieczenie medyczne, ewakuacja, zaopatrywanie w środki materiałowe, świadczenie usług. 2h
9. Zarządzanie logistyczne na etapie odbudowy. Określenie zadań w tym etapie. Stworzenie warunków do powrotu poszkodowanej ludności do warunków normalnych. Szacowanie strat, opracowanie planu odbudowy, zakres prac, remonty inwestycje finansowanie. 2h
10. Znaczenie infrastruktury krytycznej w realizacji zadań zabezpieczenia logistycznego w sytuacji kryzysowej. Procedury uzyskiwania pomocy w etapie realizacji i odbudowy ze szczebli nadrzędnych. Procedura uzyskiwania pomocy Sił Zbrojnych RP 1h

Suma godz. – 18h

Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Tablica komputer rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F- obserwacja podczas zajęć/aktywność P- egzamin ustny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ficoń K., <i>Logistyka kryzysowa. Procedury. Potrzeby. Potencjał.</i>, BEL Studio Sp.z.o.o., Warszawa 2011 • Nowak E., <i>Logistyka w sytuacjach kryzysowych</i>, AON, Warszawa 2009 • Szymonik A., <i>Logistyka w bezpieczeństwie</i>, Difin, Warszawa 2011
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Ficoń K., <i>Trzy logistyki: wojskowa, kryzysowa, rynkowa</i>, Warszawa 2015. • Koziński M. (red.), <i>Zarządzanie kryzysowe a media i granice państw w erze globalizacji</i>, Słupsk 2010 • Jakubczak R., Marczak J., <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i Strategie</i>, Bellona, Warszawa 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	40
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	36
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	96
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego		

	narodowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa państwa	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych.	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym.		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik

	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą.		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy planowania cywilnego	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami planowania i planowania cywilnego w systemie bezpieczeństwa narodowego; zapoznanie z rodzajami planów wykonywanych na poszczególnych szczeblach administracji publicznej; nauczenie studentów pracy zespołowej przy wykonywaniu planu operacyjnego gminy (praktyczne wykonie wybranych jego elementów)	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Administracja publiczna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności planowania cywilnego	S1A_W05
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu planowania cywilnego	S1A_W01 S1A_W02
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z planowaniem cywilnym	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z planowaniem cywilnym	S1A_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach związanych z planowaniem cywilnym	S1A_U05
Kompetencje społeczne		
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z planowaniem cywilnym	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie, planowanie cywilne-definicje i pojęcia ogólne 2. Rodzaje, zasady, etapy i proces planowania 3. Planowane cywilne NATO i UE, rola (udział) Polski w tym planowaniu; 4. Rola Rządowego Centrum Bezpieczeństwa RCB w planowaniu cywilnym krajowym i międzynarodowym; 	

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Programowanie obronne, a planowanie operacyjne; 6. Program militaryzacji i mobilizacji gospodarki w warunkach zagrożenia wojennego i wojny; 7. Rezerwy państwowe, świadczenia osobiste i rzeczowe. <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje, zakres i treść planów przygotowywanych przez administrację publiczną; 2. Plany zaradzania kryzysowego poszczególnych szczebli administracji publicznej i plany ochrony infrastruktury krytycznej; 3. Planowanie z zakresu szkolenia obronnego; 4. Planowanie operacyjne i plany operacyjne na szczeblu gminy; 5. Ćwiczenie grupowe z praktycznego wykonywania wybranych elementów planu operacyjnego gminy. <p>Suma godzin – 8</p>
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny (konwencjonalny); wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną; ćwiczenie grupowe wykorzystaniem założeń do ćwiczeń zestawów (zadań) go samodzielnego wykonania
Narzędzia dydaktyczne	Wzrokowe: tablica, prezentacje multimedialne, wzory tekstów i dokumentów. Automatyzujące: rzutnik do foliogramów, rzutnik multimedialny.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 – Ocena indywidualnego przygotowania do udziału w ćwiczeniach. F2 – Ocena aktywności podczas ćwiczeń. P – Zaliczenie przedmiotu : zaliczenie na ocenę - forma testowa z pytaniami otwartymi
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Kownacki J., <i>Kształtowanie się systemu planowania obronnego w kontekście pozamilitarnych przygotowań obronnych</i>, MON DPO, Warszawa 2004, • Kulczycki R., Stańczuk S., <i>Metodyka diagnozy (prognozy) stanu pokojowego i zagrożenia militarne państwa</i>, Warszawa 1994, • Skroma W., <i>Zarządzanie kryzysowe-praktyczny przewodnik po ustawie</i> , PRESSCOM Sp. z o.o, Wrocław 2010 • <i>Podręcznik normalizacji obronnej-planowanie obronne, struktura redagowania planu operacyjnego przez organy administracji publicznej</i>, MON Warszawa 2008 • Molek W, Stec K, <i>Bezpieczeństwo Narodowe</i>, Warszawa 2004
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Myśl Wojskowa, Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego</i>, Bellona, Warszawa XI-XII 2002, • Ustawa z dnia z 29 października 2010 o rezerwach strategicznych, Dz.U.2010 nr 229, poz 1496 z późn.zm), • Ustawa z dnia 21 listopada 1967r, powszechnym obowiązku obrony, (tekst jednolity Dz. U, 2012 r, , poz.461, z późn. zm), • Ustawa z 26 kwietnia 2007r o zarządzaniu kryzysowym, (Dz.U. z 2007r,Nr.89,poz.590, z późn. zm)
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	74
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności planowania cywilnego	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności planowania cywilnego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu planowania cywilnego	Student zna podstawowe definicje z zakresu planowania cywilnego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze planowaniem cywilnym		

	wybranych zadań związanych ze planowaniem cywilnym			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z planowaniem cywilnym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z planowaniem cywilnym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach związanych z planowaniem cywilnym	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach związanych z planowaniem cywilnym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

	pełnienia obowiązków służbowych	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z planowaniem cywilnym	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z planowaniem cywilnym

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Prawo zamówień publicznych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest uzyskanie przez studenta podstawowej wiedzy z zakresu rozwiązań normatywnych prawa polskiego i unijnego regulujących proces udzielania zamówień publicznych; uzyskanie przez studenta umiejętności stosowania podstawowej terminologii z zakresu prawa zamówień publicznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat koncepcji systemu zamówień publicznych	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu prawa zamówień publicznych	S1A_W01 S1A_W02
K_W09	Student ma podstawową wiedzę na temat prawno-ekonomicznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego	S1A_W05 S1A_W08
Umiejętności		
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z koncepcją zamówień publicznych	S1A_U06 S1A_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	S1A_U05
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	S1A_U09
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w sferze zamówień publicznych	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i istota zamówień publicznych – koncepcja systemu zamówień publicznych 2. Przepisy prawa wspólnotowego w zakresie zamówień publicznych oraz przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych; wyłączenia stosowania ustawy; 3. Przebieg postępowania o udzielenie zamówienia publicznego 	

	<p>4. Tryby udzielania zamówień publicznych 5. Specyfika umowy w sprawie zamówień publicznych; 6. Środki ochrony prawnej zamówień publicznych; kontrola w prawie zamówień publicznych</p> <p>Suma godzin - 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – uczestnictwo w wykładzie P – Zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Stachowiak M., Jerzykowski J., Dzierżanowski W., <i>Prawo zamówień publicznych. Komentarz</i>, Warszawa 2010 • Borkowski A., Guziński M., Horubski K., Kiczka K., Kieres L., Kocowski T., Miemieć W., Szydło M., <i>Prawo zamówień publicznych</i>, Wrocław 2012 • Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, DzU 2004, nr 19, poz. 177 z późn. zm.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Leksykon prawa zamówień publicznych: 100 podstawowych pojęć</i>, pod red. A. Powalowskiego, Warszawa 2014 • <i>Prawo zamówień publicznych</i>, oprac. L. Krzyżanowski, Bielsko-Biała 2015 • A. Zdebel-Zygmunt, J. Rokicki, <i>System zamówień publicznych w Polsce</i>, Warszawa 2014 • <i>Zamówienia publiczne. Podręcznik</i>, red. M. Chmaj, Warszawa 2010 • http://www.uzp.gov.pl
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –
NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	24
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	58
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat koncepcji systemu zamówień publicznych	Student ma podstawową wiedzę na temat koncepcji systemu zamówień publicznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu prawa zamówień	Student zna podstawowe definicje z zakresu prawa zamówień publicznych		

	publicznych			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat prawno-ekonomicznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego	Student ma podstawową wiedzę na temat prawno-ekonomicznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z koncepcją zamówień publicznych		

	związanych z koncepcją zamówień publicznych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia		egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w sferze zamówień publicznych	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w sferze zamówień publicznych	

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Procedury bezpieczeństwa i obronności	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką działań organów władzy publicznej w stanach nadzwyczajnych i sytuacjach kryzysowych oraz konsekwencji dla obywateli, które takie sytuacje pociągają za sobą. Przybliżenie procedur stosowanych przez organy konstytucyjne i administracji publicznej przewidzianych przez prawo w ramach stanów nadzwyczajnych i w obliczu sytuacji kryzysowej oraz związanych z zapewnieniem obronności państwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Prawne podstawy bezpieczeństwa, Zarządzanie kryzysowe.	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K1_W13	Student potrafi wyjaśnić przesłanki i tryb wprowadzania stanów nadzwyczajnych oraz konsekwencje ich wprowadzenia lub zaistnienia innej sytuacji kryzysowej z punktu widzenia praw i obowiązków obywateli.	S1A_W02
K1_W07	Student zna sposób postępowania właściwych organów administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych i w innych sytuacjach kryzysowych oraz zna procedury stosowane przez organy konstytucyjne i administracji publicznej w ramach stanów nadzwyczajnych i w obliczu sytuacji kryzysowej oraz związane z zapewnieniem obronności państwa.	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K_U03	Student umie dokonywać analizy zagrożeń bezpieczeństwa państwa i oceniać ich skutki oraz formułować propozycje działań mających na celu zapobieganie sytuacjom nadzwyczajnym i kryzysowym.	S1A_U03 S1A_U08
K_U10	Student potrafi rozwiązywać problemy i proponować rozwiązania , które pojawiają się w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych oraz związanych z obronnością Państwa.	S1A_U06 S1A_U07
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student umie przygotowywać projekty, przekształcać elementy pozyskanej w trakcie studiowania przedmiotu wiedzy teoretycznej na rozwiązania praktyczne.	S1A_K03 S1A_K05
K_K10	Student w sposób prawidłowy dokonuje identyfikacji problemów mających wpływ na stan bezpieczeństwa państwa oraz szuka ich rozwiązań,	S1A_K04
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Procedury działania w stanach nadzwyczajnych (stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej). 2. Procedury zarządzanie kryzysowe w Polsce. 3. Centra zarządzania kryzysowego – procedury działania. 4. Zasady i procedury udziału Sił Zbrojnych RP w sytuacjach kryzysowych i stanach nadzwyczajnych. 5. Procedury obronności państwa. 6. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa. <p>Suma godzin - 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacja multimedialna
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – Obecność i zaangażowanie na zajęciach. P – Zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Falecki J., <i>Zarządzanie kryzysowe w teorii i praktyce. Pojęcia - zagrożenia – system</i>, Część 1, monografia, Wyższa Szkoła Handlowa im. Bolesława Markowskiego, Kielce 2012. • Lidwa W., Krzeszowski W., Więcek W., <i>Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych</i>, AON, 2010. • Wiśniewski B., <i>Przygotowanie obronne w administracji publicznej. Zarys problemu</i>, Wyższa Szkoła Policji, Szczytno 2008. • Wojnarowski J. <i>Gotowość Systemu Bezpieczeństwa Narodowego</i>, AON, Warszawa 2010.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Brzeziński M., <i>Stany nadzwyczajne w polskich konstytucjach</i>, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2007. • Zadania obronne samorządu terytorialnego. Zespół autorów, Warszawa : Akademia Obrony Narodowej, 2008. • Szymonik A., <i>Organizacja i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa</i>, Difin, Warszawa 2011.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	78
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie potrafi wyjaśnić przesłanek i trybu wprowadzania stanów nadzwyczajnych oraz konsekwencji ich wprowadzenia lub zaistnienia innej sytuacji	Student potrafi wyjaśnić przesłanki i tryb wprowadzania stanów nadzwyczajnych oraz konsekwencje ich wprowadzenia lub zaistnienia innej sytuacji kryzysowej z punktu widzenia praw i obowiązków obywateli.		

	kryzysowej z punktu widzenia praw i obowiązków obywateli.	
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna sposobów postępowania właściwych organów administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych i w innych sytuacjach kryzysowych oraz nie zna procedur stosowanych przez organy konstytucyjne i administracji publicznej w ramach stanów nadzwyczajnych i w obliczu sytuacji kryzysowej oraz związane z zapewnieniem obronności państwa.	Student zna sposób postępowania właściwych organów administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych i w innych sytuacjach kryzysowych oraz zna procedury stosowane przez organy konstytucyjne i administracji publicznej w ramach stanów nadzwyczajnych i w obliczu sytuacji kryzysowej oraz związane z zapewnieniem obronności państwa.
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych
UMIEJĘTNOŚCI		

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie umie dokonywać analizy zagrożeń bezpieczeństwa państwa i oceniać ich skutków oraz formułować propozycji działań mających na celu zapobieganie sytuacjom nadzwyczajnym i kryzysowym.	Student umie dokonywać analizy zagrożeń bezpieczeństwa państwa i oceniać ich skutki oraz formułować propozycje działań mających na celu zapobieganie sytuacjom nadzwyczajnym i kryzysowym.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi rozwiązywać problemów i proponować rozwiązań , które pojawiają się w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych oraz	Student potrafi rozwiązywać problemy i proponować rozwiązania , które pojawiają się w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych oraz związanych z obronnością państwa.		

	związanych z obronnością państwa.			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie umie przygotowywać projektów, przekształcać elementów pozyskanej w trakcie studiowania przedmiotu wiedzy teoretycznej na rozwiązania praktyczne.	Student umie przygotowywać projekty, przekształcać elementy pozyskanej w trakcie studiowania przedmiotu wiedzy teoretycznej na rozwiązania praktyczne.		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi prawidłowo dokonać identyfikacji problemów	Student w sposób prawidłowy dokonuje identyfikacji problemów mających wpływ na stan bezpieczeństwa państwa oraz szuka ich rozwiązań,		

	mających wpływ na stan bezpieczeństwa państwa oraz szukać ich rozwiązań,	
--	--	--

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Strzelectwo sportowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu strzelectwa sportowego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W02	Student zna podstawowe pojęcia związane z użyciem broni sportowej oraz przesłanki warunkujące użycie broni palnej, pneumatycznej.	S1A_W01 S1A_W02
K_W01	Student posiada wiedzę z zakresu aktów prawnych regulujących problematykę uzyskiwania pozwoleń na broń i amunicję, jej zakupu, posiadania, rysu historycznego rozwoju broni strzeleckiej, zasad balistyki, ubioru strzelca, tarcz strzeleckich, posiada podstawową wiedzę instruktorską i sędziowską.	S1A_W01
K_W03	Student zna zasady, warunki i przypadki użycia broni palnej oraz zakazy użycia broni palnej. Zna zasady bezpieczeństwa na strzelnicy.	S1A_W06
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi zachować bezpieczeństwo na strzelnicy, potrafi obliczyć rozrzut i średni punkt trafienia, zorganizować zawody strzeleckie.	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regulacjami prawnymi w zakresie użycia broni strzeleckiej	S1A_U07
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa na strzelnicy sportowej	S1A_U01 S1A_U08
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego o rozwoju osobistego.	S1A_K01
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rys historycznych (1h) 2. Zasady bezpieczeństwa (2h) 3. Balistyka zewnętrzna i wewnętrzna (2h) 4. Odpowiedzialność karna za bezprawne posiadanie broni (1h) 5. Definicja broni (2h) 6. Strzelanie kontrolne nr 1- na skupienie (2 h) 7. Strzelanie kontrolne nr 2- nauka prawidłowego zgrywania przyrządów celowniczych i ścigania języka spustowego (3h) 8. Strzelanie kontrolne nr 3- postawa stojąc, użycie kurtki strzeleckiej (3h) <p>Suma godzin - 16</p>
Metody dydaktyczne	zajęcia praktyczne.
Narzędzia dydaktyczne	Strzelnica pneumatyczna 10m, karabinki pneumatyczne, tarcze strzeleckie, śrut, ubiory strzeleckie.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P1 – zaliczenie ze znajomości teoretycznych P2 – podejście do egzaminu praktycznego
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Mazur S., <i>Podręcznik strzelectwa sportowego</i>, Katowice 2002

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Mazur S., <i>Strzelectwo sportowe: zbiór materiałów pomocniczych do szkolenia specjalistycznego z zakresu strzelectwa sportowego</i>, Kraków 1988. • Moll C., <i>Strzelectwo kołowe - zarys teorii i metodyki</i>, Warszawa 1974 • Olcha H., Kedra T., <i>Metodyka szkolenia taktycznego</i>, Warszawa 1998
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w zajęciach na strzelnicy sportowej	8
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	4
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	4
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych pojęć związanych z użyciem broni sportowej oraz przesłanek warunkujących użycie broni palnej, pneumatycznej.	Student zna podstawowe pojęcia związane z użyciem broni sportowej oraz przesłanki warunkujące użycie broni palnej, pneumatycznej.		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma wiedzy z zakresu aktów prawnych regulujących problematykę uzyskiwania pozwoleń na bron i amunicje, jej zakupu, posiadania, rysu historycznego rozwoju broni strzeleckiej, zasad balistyki, ubioru strzelca, tarcz strzeleckich, nie posiada podstawowej wiedzy instruktorskiej i sędziowskiej.	Student posiada wiedzę z zakresu aktów prawnych regulujących problematykę uzyskiwania pozwoleń na bron i amunicje, jej zakupu, posiadania, rysu historycznego rozwoju broni strzeleckiej, zasad balistyki, ubioru strzelca, tarcz strzeleckich, posiada podstawową wiedzę instruktorska i sędziowska.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna zasad, warunków i przypadków użycia broni palnej oraz zakazów użycia broni palnej. Nie zna zasad bezpieczeństwa na strzelnicy.	Student zna zasady, warunki i przypadki użycia broni palnej oraz zakazy użycia broni palnej. Zna zasady bezpieczeństwa na strzelnicy.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zachować bezpieczeństwa na strzelnicy, nie potrafi obliczyć rozrzutu i średniego punktu trafienia, zorganizować zawodów strzeleckich.	Student potrafi zachować bezpieczeństwo na strzelnicy, potrafi obliczyć rozrzut i średni punkt trafienia, zorganizować zawody strzeleckie.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w zakresie użycia broni strzeleckiej	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w zakresie użycia broni strzeleckiej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziomu bezpieczeństwa na strzelnicy sportowej	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa na strzelnicy sportowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie

	niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości swojej wiedzy i umiejętności, nie rozumie potrzeby ciągłego kształcenia zawodowego i rozwoju osobistego.	Student ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego kształcenia zawodowego i rozwoju osobistego.		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Terenowa infrastruktura a bezpieczeństwo	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu terenowej infrastruktury, metodami zarządzania organizacji zobligowanych do zabezpieczenia logistycznego w sytuacjach kryzysowych, zależnościami pomiędzy terenową infrastrukturą a bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym państwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Zarządzanie kryzysowe	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat zagrożeń terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony terenowej infrastruktury	S1A_W010
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa w odniesieniu do infrastruktury	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane niezbędne dla skutecznego funkcjonowania systemu ochrony terenowej infrastruktury	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych	S1A_U01
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa infrastruktury terenowej	S1A_U09
Kompetencje społeczne		
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Infrastruktura – pojęcie, zakres, klasyfikacja, przeznaczenie – 2 h 2. Terenowa infrastruktura, środowisko organizacji i środowisko naturalne, odpowiedzialność za infrastrukturę terenową i jej otoczenie – 3h 3. Charakterystyka infrastruktury obronnej, obiekty ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa – 2h 	

	<p>4. Utrzymanie obiektów infrastruktury terenowej – instytucje i organizacje odpowiedzialne za modernizację i dostosowanie obiektów do przeznaczonych funkcji – 3 h</p> <p>5. Systemy łączności przewodowej i bezprzewodowej dla potrzeb bezpieczeństwa kraju – 2h</p> <p>6. Integracja systemów ochrony terenowej infrastruktury państwa – 2h</p> <p>7. Zabezpieczenie logistyczne w sytuacjach kryzysowych – 2h</p> <p>Suma godzin - 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład konwencjonalny, wykład problemowy
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer, tablica
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja uczniów podczas zajęć, aktywność P – pisemne zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Infrastruktura bezpieczeństwa publicznego. Ogólnokrajowe i lokalne wyzwania cywilizacyjne</i>, red. Z. Ciekankowski, Warszawa 2010. • Huzarski M., <i>Zmienne podstawy bezpieczeństwa i obronności państwa</i>, Warszawa 2001. • Wojnarowski J., <i>System obronności państwa</i>, Warszawa 2005.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Infrastruktura krytyczna w procesie zarządzania w sytuacjach kryzysowych</i>, cz. 1-3, red. A. Gałęcki, A. Kurkiweicz, S. Mikołajczak, Poznań 2014. • Sulowski S., Brzeziński M., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa</i>, Warszawa 2009. • Gołębska E., <i>Kompendium wiedzy o logistyce</i>, Warszawa-Poznań 2006.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	32
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	32
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	82
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat zagrożeń terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych	Student ma ogólną wiedzę na temat zagrożeń terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony terenowej infrastruktury		

	ochrony terenowej infrastruktury			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa w odniesieniu do infrastruktury	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa w odniesieniu do infrastruktury		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych niezbędnych dla skutecznego funkcjonowania systemu	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane niezbędne dla skutecznego funkcjonowania systemu ochrony terenowej infrastruktury		

	ochrony terenowej infrastruktury			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrazać bezpieczeństwu terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrazać bezpieczeństwu terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa infrastruktury terenowej	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa infrastruktury terenowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY

Zarządzenie bezpieczeństwem i obronnością

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Administracja wojskowa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zaznajomienie słuchaczy ze strukturą, zakresem zadań i działalnością administracji wojskowej w Siłach Zbrojnych RP. Studenci zapoznają się z podstawami historii administracji wojskowej w Polsce, podziałem organizacyjnym administracji wojskowej i działalnością podległych jej oddziałów w zakresie zapewnienia wojska we wszystko, co jest mu potrzebne do sprawnego funkcjonowania zgodnie z nałożonymi zadaniami.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Siły zbrojne (lub Gotowość obronna państwa)	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat funkcjonowania administracji wojskowej w Polsce w ramach struktur NATO	S1A_W02 S1A_W03
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu systemu obronnego państwa	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania administracji wojskowej w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K_U14	Student potrafi analizować funkcjonowanie administracji wojskowej w Polsce na tle rozwiązań w innych państwach NATO	S1A_U03 S1A_U08
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	S1A_U10
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, politologii, administracji do analizy problematyki związanej z funkcjonowaniem administracji wojskowej w Polsce	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Administracja wojskowa – pojęcie, zakres, problematyka, definicja – 2h 2. Instytucje Centralne Ministerstwa Obrony Narodowej – 1h 3. Departament Administracyjny MON – struktura i zadania – 2h 4. Terenowe Oddziały Administracji Wojskowej – Wojewódzkie Sztaby Wojskowe – działalność, kompetencje, struktura – 3h <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Administracja rezerw osobowych – Wojewódzkie Komendy Uzupelnień – struktura, zadania – 3h 2. Działalność administracji wojskowej w sytuacjach kryzysowych – 2h 3. Współdziałanie administracji wojskowej z organami administracji publicznej – 3h <p>Suma godzin – 8</p>
Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, wykład problemowy
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer, prezentacje multimedialne
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność słuchaczy na wykładzie P – oisemne zaliczenie na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Szynowski R., <i>Administracja wojskowa: wybrane problemy</i>, Warszawa 2009. • Szynowski R., L.M. Graczyk, <i>Współdziałanie administracji wojskowej i cywilnej w zakresie bezpieczeństwa narodowego: wybrane problemy</i>, Warszawa 2008. • Szandrocho R., <i>90 lat terenowych organów administracji wojskowej w Polsce</i>, Warszawa 2011. • Pietrek G., <i>Współdziałanie terenowych organów w systemie zarządzania kryzysowego w państwie: terenowa administracja wojskowa we współpracy z administracją rządową i samorządową</i>, Toruń 2012.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Nowak E., <i>Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych</i>, Warszawa 2007. • <i>Obrona narodowa w tworzeniu bezpieczeństwa III RP</i>, red. R. Jakubczak, Warszawa 2004. • <i>Współdziałanie administracji rządowej i samorządowej z organami wojskowymi w stanach nadzwyczajnych i w czasie wojny</i>, red. M. Piekarski, Warszawa 2012.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	12
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	58
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat funkcjonowania administracji wojskowej w Polsce w ramach struktur NATO	Student ma podstawową wiedzę na temat funkcjonowania administracji wojskowej w Polsce w ramach struktur NATO		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu systemu obronnego państwa	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu systemu obronnego państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania administracji wojskowej w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania administracji wojskowej w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować funkcjonowania administracji wojskowej w Polsce na tle rozwiązań w	Student potrafi analizować funkcjonowanie administracji wojskowej w Polsce na tle rozwiązań w innych państwach NATO		

	innych państwach NATO			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, politologii, administracji do analizy problematyki związanej z funkcjonowaniem administracji wojskowej w Polsce	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, politologii, administracji do analizy problematyki związanej z funkcjonowaniem administracji wojskowej w Polsce		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych w obronności	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z podstawowymi problemami bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, w szczególności bezpieczeństwa sieci komputerowych oraz z zasadami bezpiecznego korzystania z aplikacji i usług sieciowych. Studenci zapoznają się z zasadami poufności i integralności transmitowanych danych, zasadami autoryzacji dostępu do systemów, zasobów i usług. Omówione zostaną również akty prawne dotyczące bezpieczeństwa teleinformatycznego i rodzaje przestępstw komputerowych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Procedury bezpieczeństwa i obronności	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a informatyką	S1A_W01
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego Polski	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W013	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie konfliktów zagrażających bezpieczeństwu teleinformatycznego Polski	S1A_W03 S1A_W05
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego	S1A_U06 S1A_U07
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego	S1A_U10
K_U11	Student potrafi wskazać możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego	S1A_U02 S1A_U06
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu informatyki w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia – bezpieczeństwo teleinformatyczne, zakres, problematyka – 2h 2. Modele bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych – 2h 3. Bezpieczeństwo w sieciach bezprzewodowych – 2h 4. Odtwarzanie systemów – 1h 5. Analiza zagrożeń i zabezpieczeń systemów teleinformatycznych i komputerowych – 1h 6. Typy ataków na systemy teleinformatyczne i komputerowe – 1h 7. Monitorowanie sieci, ochrona przed złośliwym oprogramowaniem, obrona przed atakami – 3h 8. Kryptograficzna ochrona informacji – 2h <p>Suma godzin - 14</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metody szyfrowania danych – 2h 2. Standardy i zasady bezpieczeństwa sieci komputerowych – 2h 3. Kontrola dostępu do zasobów, zasady autoryzacji i identyfikacji użytkowników – 2h 4. Protokoły, narzędzia i systemy służące do bezpiecznej komunikacji w sieci, certyfikaty, podpisy elektroniczne – 2h 5. Zaawansowane rozwiązania antywirusowe – 1h 6. Wykonywanie ataków na systemy teleinformatyczne i komputerowe (mechanizm działania) – 1h 7. Tworzenie i przywracanie kopii bezpieczeństwa – 1h 8. Systemy informatyczne w administracji publicznej - podstawowe zagrożenia dotyczące bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych administracji publicznej, wymagania dotyczące zarządzania bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych administracji publicznej i sposoby ich kontroli – 3h <p>Suma godzin – 16</p>
Metody dydaktyczne	<p>wykład – wykład problemowy z prezentacją multimedialną ćwiczenia – praktyczne zajęcia komputerowe</p>

Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności słuchaczy, kolokwium P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012. • Liderman K., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa teleinformatycznego</i>, Warszawa 2009. • Ferguson N., <i>Kryptografia w praktyce</i>, Warszawa 2004. • Strebe M., <i>Bezpieczeństwo sieci</i>, Warszawa 2005.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Babin J. i inni, <i>Zapobieganie i aktywne przeciwdziałanie intruzom</i>, Warszawa 2005. • Bytniewski A., <i>Architektura zintegrowanego systemu informacyjnego zarządzania</i>, Wrocław 2005. • Kisielnicki J., Sroka H., <i>Systemy informacyjne biznesu</i>, Warszawa 2005.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	14
Udział w ćwiczeniach	16
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	127
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a informatyką	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a informatyką		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego Polski	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego Polski		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie konfliktów zagrażających bezpieczeństwu teleinformatycznego Polski	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie konfliktów zagrażających bezpieczeństwu teleinformatycznego Polski		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi wskazać możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student potrafi wskazać możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik

	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo,	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy z zakresu informatyki w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu informatyki w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Logistyka służb mundurowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu logistyki służb mundurowych; nabycie przez studentów umiejętności oceny potrzeb logistycznych w zakresie działalności służb mundurowych	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Siły zbrojne (lub Gotowość obronna państwa)	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W01	Student ma elementarną wiedzę o logistyce jako dziedzinie nauki	S1A_W01
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat logistycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	S1A_W02 S1A_W03
K_W09	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy skuteczną logistyką a efektywnym łagodzeniem skutków zdarzeń kryzysowych o podłożu społeczno-ekonomiczny,	S1A_W05 S1A_W08
Umiejętności		
K_U09	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U02 S1A_U03
K_U04	Student potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych z logistycznego punktu widzenia	S1A_U04 S1A_U08
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z logistyką służb mundurowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_U02 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1A_K02
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Logistyka jako dziedzina wiedzy, rodowód, definicje, cele i obszar jej działania, System logistyczny, Logistyka kryzysowa i jej wojskowy rodowód. Misja , zadania i obszar działania logistyki wojskowej. 2h. 2. Miejsce, rola i sposób funkcjonowania zarządzania logistycznego w ramach systemu zarządzania kryzysowego. Logistyczne aspekty sytuacji kryzysowej. Determinanty, priorytety zasady i etapy zabezpieczenia logistycznego w sytuacji kryzysowej. Przykładowy model Zespołu Zabezpieczenia Logistycznego. 2h 3. Potrzeby logistyczne i medyczne ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych. Potrzeby w zakresie 	

	<p> pomocy medycznej i opieki lekarskiej, potrzeby w zakresie transportu i ewakuacji, zapotrzebowanie na usługi gospodarczo bytowe i specjalistyczne. Gradacja potrzeb i standardy ochrony ludności. 2h </p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Potencjał logistyczny wykorzystywany do zabezpieczenia ludności poszkodowanej. Potencjał zaopatrzeniowy i usługowy, zasoby ludzkie i materiałowe wykorzystywane do realizacji zadań logistycznych i źródła tych zasobów. Potencjał logistyczny Sił Zbrojnych, Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Pogotowia Ratunkowego. Możliwości i sposób jego wykorzystania. 2h 5. System zabezpieczenia logistycznego sytuacji kryzysowej. Organizacja dostaw zaopatrzenia i usług logistycznych. Procedury organizacji usług medycznych dla ludności poszkodowanej. 1h 6. Zarządzanie Logistyczne na etapie zapobiegania w wybranym rejonie(gmina).Ocena możliwości zaistnienia sytuacji kryzysowych i ich charakter Realizacja zadań organów zarządzania logistycznego w gminie na tym etapie. Dokonanie analiz logistycznych. Opracowanie Raportu sytuacyjnego i Bilansu logistycznego. 2h 7. Zarządzanie logistyczne na etapie przygotowania. Opracowanie scenariusza wybranej sytuacji kryzysowej jej charakteru, zasięgu, intensywności zjawisk negatywnych. Opracowanie Planu Zabezpieczenia Logistycznego. Prognoza potrzeb poszkodowanej ludności. Możliwości zaspokojenia tych potrzeb. 2h 8. Zarządzanie logistyczne na etapie reagowania. Stworzenie Grupy Zabezpieczenia Logistycznego. Analiza faktycznych potrzeb w poszczególnych podsystemach. Kierowanie zabezpieczeniem logistycznym w toku akcji ratunkowej, zabezpieczenie medyczne, ewakuacja, zaopatrywanie w środki materiałowe, świadczenie usług. 2h 9. Zarządzanie logistyczne na etapie odbudowy. Określenie zadań w tym etapie. Stworzenie warunków do powrotu poszkodowanej ludności do warunków normalnych. Szacowanie strat, opracowanie planu odbudowy, zakres prac, remonty inwestycje finansowanie. 2h 10. Znaczenie infrastruktury krytycznej w realizacji zadań zabezpieczenia logistycznego w sytuacji kryzysowej. Procedury uzyskiwania pomocy w etapie realizacji i odbudowy ze szczebli nadrzędnych. Procedura uzyskiwania pomocy Sił Zbrojnych RP 1h <p>Suma godz. – 18h</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.

Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Tablica komputer rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F- obserwacja podczas zajęć/aktywność P- zaliczenie ustne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ficoń K., <i>Logistyka kryzysowa. Procedury. Potrzeby. Potencjał.</i>, BEL Studio Sp.z.o.o., Warszawa 2011 • Nowak E., <i>Logistyka w sytuacjach kryzysowych</i>, AON, Warszawa 2009 • Szymonik A., <i>Logistyka w bezpieczeństwie</i>, Difin, Warszawa 2011
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Koziński M. (red.), <i>Zarządzanie kryzysowe a media i granice państw w erze globalizacji</i>, Słupsk 2010 • Jakubczak R., Marczak J., <i>Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i Strategie</i>, Bellona, Warszawa 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	18
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	18
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o logistyce jako dziedzinie nauki	Student ma elementarną wiedzę o logistyce jako dziedzinie nauki		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat logistycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat logistycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat związków pomiędzy skuteczną logistyką a efektywnym łagodzeniem skutków zdarzeń kryzysowych o podłożu społeczno-ekonomiczny,	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy skuteczną logistyką a efektywnym łagodzeniem skutków zdarzeń kryzysowych o podłożu społeczno-ekonomiczny,		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	student nabył podczas zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych z logistycznego punktu widzenia	Student potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych z logistycznego punktu widzenia		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z logistyką służb mundurowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z logistyką służb mundurowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie

	niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Nowoczesne technologie w służbie bezpieczeństwa i obronności	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie techniki, mającymi wpływ na poziom bezpieczeństwa międzynarodowego, narodowego oraz obronności. Studenci posiadą wiedzę na temat szans i zagrożeń wynikających z wdrażania nowych technologii oraz strategii współpracy Ministerstwa Obrony Narodowej z instytucjami zaangażowanymi w proces realizacji badań na rzecz obronności państwa,	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: System bezpieczeństwa narodowego, Siły zbrojne (lub Gotowość obronna państwa)	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W04	Student zna nowoczesne metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego i obronności	S1A_W06
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami technicznymi i informatycznymi	S1A_W01
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu roli nowoczesnych technologii w systemie obronnym państwa	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	S1A_U02 S1A_U06
K_U18	Student ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 niezbędnym do przyswojenia sobie obcojęzycznej terminologii dotyczącej nowoczesnych technologii	S1A_U11
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wykorzystania nowoczesnych technologii w służbie bezpieczeństwa i obronności	S1A_U09
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie nowoczesnych technologii dla bezpieczeństwa i obronności państwa. Osiągnięcia nauki w służbie bezpieczeństwa i obronności. Innowacje w zbrojeniach jako katalizator przemian technologicznych – 3h 2. Wykorzystanie nowych technologii na potrzeby sił zbrojnych – 2h 3. Wykorzystanie nowych technologii na potrzeby formacji podległych MSW – 2h 4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie innowacji technologicznych na potrzeby bezpieczeństwa i obronności – Inspektorat Implementacji Innowacyjnych Technologii Obronnych, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Centrum Zaawansowanych Technologii Bezpieczeństwa i Obronności, Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych – 3h 5. Nowe technologie a działania służb specjalnych – 2h 6. Modernizacja i rozwijanie bazy naukowej, badawczej i produkcyjnej polskiego przemysłu zbrojeniowego – 2h 7. Transfer technologii bezpieczeństwa i obronności do Polski – 2h <p>Suma godzin - 16</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ nowych technologii na bezpieczeństwo i obronność – 2h 2. Wykorzystanie nowych technologii do zwiększenia zdolności operacyjnych sił zbrojnych – 3h 3. Nowe technologie w służbie formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne, społeczne, publiczne i ekonomiczne – 3h 4. Podnoszenie bezpieczeństwa informatycznego państwa dzięki nowym technologiom – 3h 5. Priorytetowe obszary badań – systemy bezzałogowe (powietrzne, morskie i lądowe), systemy energii skierowanej, nanotechnologia, autonomiczne systemy pozycjonowania, łączność satelitarna i cyfrowa, alternatywne źródła energii – 3h <p>Suma godzin – 14</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, dyskusja, pokaz</p>

Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, tablica interaktywna
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna P – pisemne zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Mierczyk Z., <i>Nowoczesne technologie systemów uzbrojenia</i>, Warszawa 2008. • Kamiński Ł., <i>Technologia i wojna przyszłości</i>, Kraków 2008. • Kardasz R., <i>Współpraca między wojskiem a przemysłem z punktu widzenia spółki przemysłu obronnego</i>, Kielce 2010.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Sulek M., <i>Programowanie gospodarczo-obronne</i>, Warszawa 2008. • Nye J.S., <i>Przyszłość siły</i>, Warszawa 2012.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	14
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	42
Studiowanie literatury	32
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	32
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	138
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna nowoczesnych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego i obronności	Student zna nowoczesne metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego i obronności		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami technicznymi i informatycznymi	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami technicznymi i informatycznymi		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu roli nowoczesnych technologii w systemie obronnym państwa	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu roli nowoczesnych technologii w systemie obronnym państwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi gromadzić oraz	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		

	przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 niezbędnym do przyswojenia sobie obcojęzycznej terminologii dotyczącej nowoczesnych technologii	Student ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 niezbędnym do przyswojenia sobie obcojęzycznej terminologii dotyczącej nowoczesnych technologii		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wykorzystania nowoczesnych technologii w służbie bezpieczeństwa i obronności	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wykorzystania nowoczesnych technologii w służbie bezpieczeństwa i obronności		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia

	efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy planowania cywilnego	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami planowania i planowania cywilnego w systemie bezpieczeństwa narodowego; zapoznanie z rodzajami planów wykonywanych na poszczególnych szczeblach administracji publicznej; nauczenie studentów pracy zespołowej przy wykonywaniu planu operacyjnego gminy (praktyczne wykonie wybranych jego elementów)	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Administracja publiczna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności planowania cywilnego	S1A_W05
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu planowania cywilnego	S1A_W01 S1A_W02
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z planowaniem cywilnym	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z planowaniem cywilnym	S1A_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach związanych z planowaniem cywilnym	S1A_U05
Kompetencje społeczne		
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z planowaniem cywilnym	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie, planowanie cywilne-definicje i pojęcia ogólne 2. Rodzaje, zasady, etapy i proces planowania 3. Planowane cywilne NATO i UE, rola (udział) Polski w tym planowaniu; 4. Rola Rządowego Centrum Bezpieczeństwa RCB w planowaniu cywilnym krajowym i międzynarodowym; 	

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Programowanie obronne, a planowanie operacyjne; 6. Program militaryzacji i mobilizacji gospodarki w warunkach zagrożenia wojennego i wojny; 7. Rezerwy państwowe, świadczenia osobiste i rzeczowe. <p>Suma godzin - 18</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje, zakres i treść planów przygotowywanych przez administrację publiczną; 2. Plany zarządzania kryzysowego poszczególnych szczebli administracji publicznej i plany ochrony infrastruktury krytycznej; 3. Planowanie z zakresu szkolenia obronnego; 4. Planowanie operacyjne i plany operacyjne na szczeblu gminy; 5. Ćwiczenie grupowe z praktycznego wykonywania wybranych elementów planu operacyjnego gminy. <p>Suma godzin – 18</p>
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny (konwencjonalny); wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną; ćwiczenie grupowe wykorzystaniem założeń do ćwiczeń zestawów (zadań) go samodzielnego wykonania
Narzędzia dydaktyczne	Wzrokowe: tablica, prezentacje multimedialne, wzory tekstów i dokumentów. Automatyzujące: rzutnik do foliogramów, rzutnik multimedialny.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 – Ocena indywidualnego przygotowania do udziału w ćwiczeniach. F2 – Ocena aktywności podczas ćwiczeń. P –: zaliczenie na ocenę - forma testowa z pytaniami otwartymi
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Kownacki J., <i>Kształtowanie się systemu planowania obronnego w kontekście pozamilitarnych przygotowań obronnych</i>, MON DPO, Warszawa 2004, • Kulczycki R., Stańczuk S., <i>Metodyka diagnozy (prognozy) stanu pokojowego i zagrożenia militarne państwa</i>, Warszawa 1994, • Skroma W., <i>Zarządzanie kryzysowe-praktyczny przewodnik po ustawie</i>, PRESSCOM Sp. z o.o, Wrocław 2010 • <i>Podręcznik normalizacji obronnej-planowanie obronne, struktura redagowania planu operacyjnego przez organy administracji publicznej</i>, MON Warszawa 2008 • Molek W, Stec K, <i>Bezpieczeństwo Narodowe</i>, Warszawa 2004
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Myśl Wojskowa, Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego</i>, Bellona, Warszawa XI-XII 2002, • Ustawa z dnia z 29 października 2010 o rezerwach strategicznych, Dz.U.2010 nr 229, poz 1496 z późn.zm), • Ustawa z dnia 21 listopada 1967r, powszechnym obowiązku obrony,(tekst jednolity Dz. U, 2012 r, , poz.461, z późn. zm), • Ustawa z 26 kwietnia 2007r o zarządzaniu kryzysowym, (Dz.U. z 2007r,Nr.89,poz.590, z późn. zm)
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	18
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	36
Studiowanie literatury	18
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	36
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	128
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności planowania cywilnego	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności planowania cywilnego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu planowania cywilnego	Student zna podstawowe definicje z zakresu planowania cywilnego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze planowaniem cywilnym		

	wybranych zadań związanych ze planowaniem cywilnym			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z planowaniem cywilnym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z planowaniem cywilnym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach związanych z planowaniem cywilnym	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach związanych z planowaniem cywilnym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

	pełnienia obowiązków służbowych	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z planowaniem cywilnym	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z planowaniem cywilnym

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu ogólnej problematyki bezpieczeństwa informacji oraz aspektów prawnych bezpieczeństwa informacji i odpowiedzialności za ich ochronę oraz funkcjonowania pionów ochrony; nabycie przez studentów umiejętności w zarządzaniu systemami ochrony informacji niejawnych, w tym: bezpieczeństwem osobowym i bezpieczeństwem fizycznym, a także organizacji pionu ochrony, pionu bezpieczeństwa teleinformatycznego i ochrony aktywów informacyjnych przedsiębiorstwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K_W02	Student zna podstawowe definicje prawne z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	S1A_W01 S1A_W02
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa	S1A_W010
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	S1A_U06 S1A_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie informacji, typologia, regulacje ochronne, źródła regulacji – 3h 2. Informacje niejawne – pojęcie, wprowadzenie historyczne, ochrona informacji niejawnych (klauzule tajności, obieg dokumentacji niejawnej, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych, bezpieczeństwo przemysłowe i in.), udostępnianie informacji niejawnych – 6h 3. Tajemnica zawodowa, funkcyjna i inne, pojęcie tajemnicy zawodowej, zakres, źródła tajemnicy zawodowej, tajemnica bankowa, giełdowa i handlowa, tajemnice zawodów prawniczych, tajemnice zawodów medycznych, tajemnica dziennikarska, tajemnica skarbową i statystyczna, inne obowiązki dyskrecji – tajemnica niejawnej rozprawy, tajemnica narady sędziowskiej, tajemnica spowiedzi – 2h 4. Odpowiedzialność za naruszenie zasad ochrony informacji, odpowiedzialność karna, odpowiedzialność cywilna, odpowiedzialność administracyjna i administracyjno-karna, odpowiedzialność zawodowa i służbowa – 3h 5. Wykorzystanie informacji chronionych w postępowaniach przed organami władzy publicznej, postępowanie karne, karne skarbowe, wykroczeniowe, postępowanie cywilne, postępowanie administracyjne i podatkowe – 3h 6. Inne problemy ochrony i dostępu do informacji, dostęp do informacji gospodarczej, bazy danych, teleinformatyczne aspekty ochrony informacji, inwigilacja i infiltracja – granice legalnych działań państwa – 2h 7. Dokumentacja dotycząca systemów ochrony informacji niejawnych (klauzule tajności, obieg dokumentacji niejawnej, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych, bezpieczeństwo przemysłowe i in.), wykonywanie, przetwarzanie, udostępnianie i przechowywanie – 5h 8. Analiza ryzyka – 4h 9. Plan ochrony informacji niejawnych – 2h <p>Suma godzin - 30</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<p>Nd.</p>

Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, wzory urządzeń ewidencyjnych
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Hoc S., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych - komentarz</i>, Warszawa, 2010. • Hoc S., <i>Karnoprawna ochrona informacji</i>, Opole 2012. • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012. • Iwaszko B., <i>Ochrona informacji w praktyce</i>, Wrocław 2012. • Bączek P., <i>Zagrożenia informacyjne a bezpieczeństwo państwa</i>, Toruń 2006. • Dennig D.E., <i>Wojna informacyjna i bezpieczeństwo informacji</i>, Warszawa 2002. • Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, Dz. U. nr 182 poz. 1228.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Theim P., <i>Bezpieczeństwo osobowe w ochronie informacji niejawnych</i>, Wrocław 2011 • Jabłoński M., Radziszewski T., <i>Bezpieczeństwo fizyczne i teleinformatyczne informacji niejawnych</i>, Wrocław 2012. • Cygan T., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa informacji</i>, Wrocław 2011. • <i>Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem</i>, red. K. Liedel, P. Piasecka, T.R. Aleksandrowicz., Warszawa 2013. • Liedel K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne w dobie terrorystycznych i innych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego</i>, Toruń 2006. • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2011.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	45
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	45
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	122
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych definicji prawnych z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student zna podstawowe definicje prawne z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi ocenić przydatność obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik

	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczącej wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Procedury bezpieczeństwa i obronności	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką działań organów władzy publicznej w stanach nadzwyczajnych i sytuacjach kryzysowych oraz konsekwencji dla obywateli, które takie sytuacje pociągają za sobą; przybliżenie procedur stosowanych przez organy konstytucyjne i administracji publicznej przewidzianych przez prawo w ramach stanów nadzwyczajnych i w obliczu sytuacji kryzysowej oraz związanych z zapewnieniem obronności państwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Prawne podstawy bezpieczeństwa, Zarządzanie kryzysowe.	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K1_W13	Student potrafi wyjaśnić przesłanki i tryb wprowadzania stanów nadzwyczajnych oraz konsekwencje ich wprowadzenia lub zaistnienia innej sytuacji kryzysowej z punktu widzenia praw i obowiązków obywateli.	S1A_W02
K1_W07	Student zna sposób postępowania właściwych organów administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych i w innych sytuacjach kryzysowych oraz zna procedury stosowane przez organy konstytucyjne i administracji publicznej w ramach stanów nadzwyczajnych i w obliczu sytuacji kryzysowej oraz związane z zapewnieniem obronności państwa.	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	S1A_W04 S1A_W05
Umiejętności		
K_U03	Student umie dokonywać analizy zagrożeń bezpieczeństwa państwa i oceniać ich skutki oraz formułować propozycje działań mających na celu zapobieganie sytuacjom nadzwyczajnym i kryzysowym.	S1A_U03 S1A_U08
K_U10	Student potrafi rozwiązywać problemy i proponować rozwiązania , które pojawiają się w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych oraz związanych z obronnością Państwa.	S1A_U06 S1A_U07
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student umie przygotowywać projekty, przekształcać elementy pozyskanej w trakcie studiowania przedmiotu wiedzy teoretycznej na rozwiązania praktyczne.	S1A_K03 S1A_K05
K_K10	Student w sposób prawidłowy dokonuje identyfikacji problemów mających wpływ na stan bezpieczeństwa państwa oraz szuka ich rozwiązań,	S1A_K04
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Procedury działania w stanach nadzwyczajnych (stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej). 2. Zarządzanie kryzysowe w Polsce 3. Zasady i procedury udziału Sił Zbrojnych RP w sytuacjach kryzysowych i stanach nadzwyczajnych.. <p>Suma godzin - 10</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Procedury obronności państwa. 2. Procedury zarządzania kryzysowego 3. Procedury realizacji zadań (Standardowe Procedury Operacyjne). 4. Procedury wprowadzania stanów nadzwyczajnych i uruchomienia systemu zarządzania kryzysowego. 5. Kompetencje i zadania organów konstytucyjnych oraz administracji publicznej w zakresie obronności państwa. <p>Suma godzin - 20</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacja multimedialna
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumująca)	<p>F - Obecność i zaangażowanie na zajęciach.</p> <p>P - Egzamin pisemny na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Falecki J., <i>Zarządzanie kryzysowe w teorii i praktyce. Pojęcia - zagrożenia – system</i>, Część 1, monografia, Wyższa Szkoła Handlowa im. Bolesława Markowskiego, Kielce 2012. • Lidwa W., Krzeszowski W., Więcek W., <i>Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych</i>, AON, 2010. • Wiśniewski B., <i>Przygotowanie obronne w administracji publicznej. Zarys problemu</i>, Wyższa Szkoła Policji, Szczytno 2008. • Wojnarowski J. <i>Gotowość Systemu Bezpieczeństwa Narodowego</i>, AON, Warszawa 2010.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Brzeziński M., <i>Stany nadzwyczajne w polskich konstytucjach</i>, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2007. • Cieślarczyk M., <i>Teoretyczne i metodologiczne podstawy badania problemów bezpieczeństwa i obronności państwa</i>, Siedlce 2009. • <i>Zadania obronne samorządu terytorialnego</i>. Zespół autorów, Warszawa : Akademia Obrony Narodowej, 2008. • Szymonik A., <i>Organizacja i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa</i>, Difin, Warszawa 2011.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	20
Udział w ...	
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	35
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	127
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie potrafi wyjaśnić przesłanek i trybu wprowadzania stanów nadzwyczajnych oraz konsekwencji ich wprowadzenia lub zaistnienia innej sytuacji	Student potrafi wyjaśnić przesłanki i tryb wprowadzania stanów nadzwyczajnych oraz konsekwencje ich wprowadzenia lub zaistnienia innej sytuacji kryzysowej z punktu widzenia praw i obowiązków obywateli.		

	kryzysowej z punktu widzenia praw i obowiązków obywateli.	
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna sposobów postępowania właściwych organów administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych i w innych sytuacjach kryzysowych oraz nie zna procedur stosowanych przez organy konstytucyjne i administracji publicznej w ramach stanów nadzwyczajnych i w obliczu sytuacji kryzysowej oraz związane z zapewnieniem obronności państwa.	Student zna sposób postępowania właściwych organów administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych i w innych sytuacjach kryzysowych oraz zna procedury stosowane przez organy konstytucyjne i administracji publicznej w ramach stanów nadzwyczajnych i w obliczu sytuacji kryzysowej oraz związane z zapewnieniem obronności państwa.
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych
UMIEJĘTNOŚCI		

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie umie dokonywać analizy zagrożeń bezpieczeństwa państwa i oceniać ich skutków oraz formułować propozycji działań mających na celu zapobieganie sytuacjom nadzwyczajnym i kryzysowym.	Student umie dokonywać analizy zagrożeń bezpieczeństwa państwa i oceniać ich skutki oraz formułować propozycje działań mających na celu zapobieganie sytuacjom nadzwyczajnym i kryzysowym.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi rozwiązywać problemów i proponować rozwiązań , które pojawiają się w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych oraz	Student potrafi rozwiązywać problemy i proponować rozwiązania , które pojawiają się w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych oraz związanych z obronnością państwa.		

	związanych z obronnością państwa.			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie umie przygotowywać projektów, przekształcać elementów pozyskanej w trakcie studiowania przedmiotu wiedzy teoretycznej na rozwiązania praktyczne.	Student umie przygotowywać projekty, przekształcać elementy pozyskanej w trakcie studiowania przedmiotu wiedzy teoretycznej na rozwiązania praktyczne.		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi prawidłowo dokonać identyfikacji problemów	Student w sposób prawidłowy dokonuje identyfikacji problemów mających wpływ na stan bezpieczeństwa państwa oraz szuka ich rozwiązań,		

	mających wpływ na stan bezpieczeństwa państwa oraz szukać ich rozwiązań,	
--	--	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Przywództwo w bezpieczeństwie	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest ukazanie istoty i potrzeby skutecznego przywództwa w dziedzinie bezpieczeństwa na różnych poziomach: w skali globalnej regionalnej, państwa i lokalnej, poznanie przez studenta czynników warunkujących przywództwo, funkcje przewodzenia i cechy przywódcze, wyrobienie wśród studentów przekonania o konieczności kształtowania cech przywódczych jako warunku osiągnięcia zakładanych rezultatów na stanowiskach kierowniczych, związanych z bezpieczeństwem.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa, System bezpieczeństwa narodowego;	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K_W05	Student zna historyczne uwarunkowania kształtowania skutecznego przywództwa na rzecz realizowania zadań z zakresu bezpieczeństwa	S1A_W02 S1A_W08
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych w sprawowaniu funkcji przywódczych	S1A_W07
K_W07 K_W012	Student ma podstawową wiedzę na temat czynników warunkujących efektywne przywództwo przekładające się na skuteczną realizację zadań z zakresu bezpieczeństwa	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08 S1A_W011
Umiejętności		
K_U05	Student potrafi analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, kulturowe mające w przeszłości wpływ na kształtowanie się skutecznego przywództwa	S1A_U03 S1A_U08
K_U08 K_U12	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii, psychologii, etyki do analizy optymalnego modelu przywództwa	S1A_U06 S1A_U07 S1A_U05
Kompetencje społeczne		
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
K_K12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota przywództwa. Podstawowe pojęcia. Potrzeba przywództwa w dziedzinie bezpieczeństwa. Sposoby sprawowania przywództwa. Funkcje przywództwa. Cech przywódcze. Skuteczność przywództwa.(4 h). 2. Przywództwo w dziedzinie bezpieczeństwa na arenie międzynarodowej - rzeczywista potrzeba czy uzurpacja.? Historyczne doświadczenia w dziedzinie organizowania przywództwa. Rola LN, ONZ, OBWE. Rola mocarstw 	

	<p>w sprawowaniu przywództwa. (4 h).</p> <p>3. Przywództwo instytucjonalne. Rola parlamentu w kreowaniu bezpieczeństwa narodowego. Prezydent jako przywódca. Rola Rady Ministrów w dziedzinie bezpieczeństwa. (4 h).</p> <p>4. Lider a przywódca. Przywódca – szef, kierownik, dyrektor? Potrzeba przewodzenia w skali lokalnej. Przywództwo lokalne w bezpieczeństwie. (4 h).</p> <p>5. Bezpieczeństwo jako proces i determinujący potrzebę przywództwa. Współczesne pojmowanie bezpieczeństwa. Współczesne wyzwania, zagrożenia i oczekiwania społeczne. (6 h).</p> <p>6. Organizacje pozarządowe w dziedzinie bezpieczeństwa. Typologia organizacji pozarządowych. Współczesne tendencje ewolucji organizacji pozarządowych. Funkcje, zadania i znaczenie organizacji. Rola inicjatorów i liderów w organizacjach. (8 h).</p> <p>7. Przywództwo w sytuacjach kryzysowych. Sytuacja kryzysowa a kryzys. Współczesne kryzysy. Zadania formalne w zarządzaniu kryzysowym. Potrzeba przywództwa. Charaktery ludzkie a skuteczność działania. Kreowanie i samokreowanie przywódców w bezpieczeństwie. (8 h).</p> <p>Suma godzin - 36</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	nd.
Metody dydaktyczne	wykład; konwersatorium,
Narzędzia dydaktyczne	standardowe wyposażenie sal wykładowych
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena wypowiedzi, ocena opracowania pisemnego, ocena prezentacji, ocena roli w toku projektu grupowego. P – egzamin pisemny.
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Baylis J., Wirtz J., Gray C., Cohen E., <i>Strategia we współczesnym świecie. Wprowadzenie do studiów strategicznych</i>, Wyd. UJ, Kraków 2009. • Gryz J., <i>Bezpieczeństwo państwa. Władza – polityka – strategia</i>, Wyd. AON, Warszawa 2013. • Kuźniar R., <i>Polityka i siła</i>, Wyd. nauk. SCHOLAR, Warszawa 2005.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Collingwood H., <i>Przywództwo w sytuacjach przełomowych</i>, Gliwice 2006 • Kouzes J.M. <i>Przywództwo i jego wyzwania</i>, <u>Kraków 2010</u>. • Pawłowski J., <i>Strategiczne problemy i dylematy we współczesnym świecie</i>, Wyd. A. Marszałek, Toruń 2004. • <i>Władza i przywództwo polityczne w demokracji</i>, red. E. Nowak, D. Litwin-Lewandowska, <u>Lublin 2010</u>
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	36
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	55
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	55
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	148
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna historycznych uwarunkowań kształtowania skutecznego przywództwa na rzecz realizowania zadań z	Student zna historyczne uwarunkowania kształtowania skutecznego przywództwa na rzecz realizowania zadań z zakresu bezpieczeństwa		

	zakresu bezpieczeństwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych niezbędnych w sprawowaniu funkcji przywódczych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych w sprawowaniu funkcji przywódczych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat czynników warunkujących efektywne przywództwo przekładające się na skuteczną realizację zadań z zakresu bezpieczeństwa	Student ma podstawową wiedzę na temat czynników warunkujących efektywne przywództwo przekładające się na skuteczną realizację zadań z zakresu bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować czynników historycznych, politycznych, geograficznych, kulturowych mających w przeszłości wpływ na kształtowanie się skutecznego przywództwa	Student potrafi analizować czynniki historyczne, polityczne, geograficzne, kulturowe mające w przeszłości wpływ na kształtowanie się skutecznego przywództwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii, psychologii, etyki do analizy optymalnego modelu przywództwa	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii, psychologii, etyki do analizy optymalnego modelu przywództwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Strzelectwo sportowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu strzelectwa sportowego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/
Wiedza		

K_W02	Student zna podstawowe pojęcia związane z użyciem broni sportowej oraz przesłanki warunkujące użycie broni palnej, pneumatycznej.	K_W02
K_W01	Student posiada wiedzę z zakresu aktów prawnych regulujących problematykę uzyskiwania pozwoleń na broń i amunicję, jej zakupu, posiadania, rysu historycznego rozwoju broni strzeleckiej, zasad balistyki, ubioru strzelca, tarcz strzeleckich, posiada podstawową wiedzę instruktorską i sędziowską.	K_W01
K_W03	Student zna zasady, warunki i przypadki użycia broni palnej oraz zakazy ożycia broni palnej. Zna zasady bezpieczeństwa na strzelnicy.	K_W03
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi zachować bezpieczeństwo na strzelnicy, potrafi obliczyć rozrzut i średni punkt trafienia, zorganizować zawody strzeleckie.	K_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w zakresie użycia broni strzeleckiej	K_U13
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa na strzelnicy sportowej	K_U01
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego o rozwoju osobistego.	K_K01
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	K_K11
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rys historycznych (1h) 2. Zasady bezpieczeństwa (2h) 3. Balistyka zewnętrzna i wewnętrzna (2h) 4. Odpowiedzialność karna za bezprawne posiadanie broni (1h) 5. Definicja broni (2h) 6. Strzelanie kontrolne nr 1- na skupienie (2 h) 7. Strzelanie kontrolne nr 2- nauka prawidłowego zgrywania przyrządów celowniczych i ścigania języka spustowego (3h) 8. Strzelanie kontrolne nr 3- postawa stojąc, użycie kurtki strzeleckiej (3h) <p>Suma godzin - 16</p>
Metody dydaktyczne	zajęcia praktyczne.
Narzędzia dydaktyczne	Strzelnica pneumatyczna 10m, karabinki pneumatyczne, tarcze strzeleckie, śrut, ubiory strzeleckie.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność studentów P1 – zaliczenie ze znajomości teoretycznych P2 – podejście do egzaminu praktycznego
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Mazur S., <i>Podręcznik strzelectwa sportowego</i>, Katowice 2002

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Mazur S., <i>Strzelectwo sportowe: zbiór materiałów pomocniczych do szkolenia specjalistycznego z zakresu strzelectwa sportowego</i>, Kraków 1988. • Moll C., <i>Strzelectwo kołowe - zarys teorii i metodyki</i>, Warszawa 1974 • Olcha H., Kedra T., <i>Metodyka szkolenia taktycznego</i>, Warszawa 1998
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w zajęciach na strzelnicy sportowej	8
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	24
Studiowanie literatury	4
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	4
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych pojęć związanych z użyciem broni sportowej oraz przesłanek warunkujących użycie broni palnej, pneumatycznej.	Student zna podstawowe pojęcia związane z użyciem broni sportowej oraz przesłanki warunkujące użycie broni palnej, pneumatycznej.		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma wiedzy z zakresu aktów prawnych regulujących problematykę uzyskiwania pozwoleń na bron i amunicje, jej zakupu, posiadania, rysu historycznego rozwoju broni strzeleckiej, zasad balistyki, ubioru strzelca, tarcz strzeleckich, nie posiada podstawowej wiedzy instruktorskiej i sędziowskiej.	Student posiada wiedzę z zakresu aktów prawnych regulujących problematykę uzyskiwania pozwoleń na bron i amunicje, jej zakupu, posiadania, rysu historycznego rozwoju broni strzeleckiej, zasad balistyki, ubioru strzelca, tarcz strzeleckich, posiada podstawową wiedzę instruktorska i sędziowska.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna zasad, warunków i przypadków użycia broni palnej oraz zakazów użycia broni palnej. Nie zna zasad bezpieczeństwa na strzelnicy.	Student zna zasady, warunki i przypadki użycia broni palnej oraz zakazy użycia broni palnej. Zna zasady bezpieczeństwa na strzelnicy.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zachować bezpieczeństwa na strzelnicy, nie potrafi obliczyć rozrzutu i średniego punktu trafienia, zorganizować zawodów strzeleckich.	Student potrafi zachować bezpieczeństwo na strzelnicy, potrafi obliczyć rozrzut i średni punkt trafienia, zorganizować zawody strzeleckie.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w zakresie użycia broni strzeleckiej	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w zakresie użycia broni strzeleckiej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziomu bezpieczeństwa na strzelnicy sportowej	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa na strzelnicy sportowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie

	niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości swojej wiedzy i umiejętności, nie rozumie potrzeby ciągłego doskonalenia zawodowego i rozwoju osobistego.	Student ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia zawodowego i rozwoju osobistego.		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Terenowa infrastruktura a bezpieczeństwo	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu terenowej infrastruktury, metodami zarządzania organizacji zobligowanych do zabezpieczenia logistycznego w sytuacjach kryzysowych, zależnościami pomiędzy terenową infrastrukturą a bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym państwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Zarządzanie kryzysowe	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat zagrożeń terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony terenowej infrastruktury	S1A_W010
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa w odniesieniu do infrastruktury	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane niezbędne dla skutecznego funkcjonowania systemu ochrony terenowej infrastruktury	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych	S1A_U01
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa infrastruktury terenowej	S1A_U09
Kompetencje społeczne		
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpieczeństwo i jego rodzaje - 3h 2. Infrastruktura – pojęcie, zakres, klasyfikacja, przeznaczenie – 3h 3. Terenowa infrastruktura, środowisko organizacji i środowisko naturalne – 3h 4. Organizacje odpowiedzialne za infrastrukturę terenową i jej otoczenie zewnętrzne – 2h 5. Zasoby logistyczne infrastruktury terenowej w sytuacjach kryzysowych – 3h 	

	6. Charakterystyka infrastruktury obronnej – 2h 7. Obiekty ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa – 2h Suma godzin - 18
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Utrzymanie obiektów infrastruktury terenowej – instytucje i organizacje odpowiedzialne za modernizację i dostosowanie obiektów do przeznaczonych funkcji (instytucje bezpieczeństwa infrastrukturalnego) – 6h 2. Systemy łączności przewodowej i bezprzewodowej dla potrzeb bezpieczeństwa kraju – 4h 3. Integracja systemów ochrony terenowej infrastruktury państwa – 4h 4. Zabezpieczenie logistyczne w sytuacjach kryzysowych – 4h Suma godzin – 18
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład konwencjonalny, wykład problemowy W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer, tablica
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja uczniów podczas zajęć, aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Infrastruktura bezpieczeństwa publicznego. Ogólnokrajowe i lokalne wyzwania cywilizacyjne</i>, red. Z. Ciekankowski, Warszawa 2010. • Huzarski M., <i>Zmienne podstawy bezpieczeństwa i obronności państwa</i>, Warszawa 2001. • Wojnarowski J., <i>System obronności państwa</i>, Warszawa 2005.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Infrastruktura krytyczna w procesie zarządzania w sytuacjach kryzysowych</i>, cz. 1-3, red. A. Gałęcki, A. Kurkiweicz, S. Mikołajczak, Poznań 2014. • Sulowski S., Brzeziński M., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa</i>, Warszawa 2009. • Gołemska E., <i>Kompendium wiedzy o logistyce</i>, Warszawa-Poznań 2006.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	18
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	54
Studiowanie literatury	36
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	36
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	164
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat zagrożeń terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych	Student ma ogólną wiedzę na temat zagrożeń terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony terenowej infrastruktury		

	ochrony terenowej infrastruktury			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa w odniesieniu do infrastruktury	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa w odniesieniu do infrastruktury		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych niezbędnych dla skutecznego funkcjonowania systemu	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane niezbędne dla skutecznego funkcjonowania systemu ochrony terenowej infrastruktury		

	ochrony terenowej infrastruktury			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrażać bezpieczeństwu terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu terenowej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa infrastruktury terenowej	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa infrastruktury terenowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY

Zarządzenie bezpieczeństwem i higieną pracy

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Analiza i ocena ryzyka zawodowego
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest nabycie wiedzy przez słuchaczy na temat potrzeby dokonywania przez pracodawców oceny i analizy ryzyka zawodowego, poznanie metod do oceny ryzyka zawodowego oraz nabycie umiejętności ich stosowania; nabycie umiejętności dokonywania oceny ryzyka na konkretnych stanowiskach pracy, wskazywania źródeł zagrożenia, przewidywania konsekwencji zagrożeń oraz doboru właściwych środków profilaktycznych; nabycie umiejętności szanowania ryzyka zawodowego oraz wyciągania właściwych wniosków wynikających z przeprowadzonej oceny ryzyka.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		
K_W02	Student zna podstawowe definicje niezbędne do analizy i oceny ryzyka zawodowego	S1A_W01 S1A_W02
K_W04 K_W03	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących ryzyka zawodowego	S1A_W06
K_W013 K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie ryzyka zawodowego	S1A_W03 S1A_W05
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać i analizować czynniki ryzyka zawodowego	S1A_U01 S1A_U08
K_U09 K_U11	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie analizy i oceny ryzyka zawodowego	S1A_U02 S1A_U03 S1A_U06
K_U18	Student ma umiejętność posługiwania się obcojezyczną terminologią z zakresie analizy i oceny ryzyka zawodowego	S1A_U11
Kompetencje społeczne		
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
K_K12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1A_K07
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy prawne – 1 h 2. Cel oceny ryzyka zawodowego, definicje i przydatne terminy – 1 h 3. Przygotowania do oceny ryzyka zawodowego, listy kontrolne – 1 h 4. Identyfikacja zagrożeń – 1 h 5. Metody oceny ryzyka zawodowego – 1 h 6. Szacowanie, wartościowanie i porównywanie ryzyka – 1 h 7. Działania wynikające z oceny ryzyka – 1 h 8. Dokumentowanie ryzyka i informowanie o ryzyku pracowników – 1 h <p>Suma godzin - 8</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opisywanie wybranych stanowisk pracy (normy, wymagania) – 2 h 2. Identyfikowanie zagrożeń na wybranych stanowiskach pracy – 2 h 3. Wskazywanie źródeł zagrożeń – 1 h 4. Określanie możliwych skutków zagrożeń – 1 h 5. Szacowanie ryzyka na wybranych przykładach i z użyciem wybranych metod – 1 h 6. Określanie środków profilaktycznych na konkretnych przykładach – 1 h <p>Suma godzin - 8</p>
Metody dydaktyczne	<p>Wykład informacyjny, wykład konwersacyjny, dyskusja dydaktyczna, ćwiczenia przedmiotowe.</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Komputer, rzutnik, rysunek, prezentacja.</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie z oceną
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Romanowska-Słomka I., <i>Ryzyko zawodowe. Materiał szkoleniowy</i>, Warszawa 2012 • Bryła R., <i>Bezpieczne stanowiska pracy</i>, Katowice 2007 • Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy • Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy • Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Krause M., <i>Analiza stanu BHP i analiza wypadków w przedsiębiorstwie: ćwiczenia</i>, Gliwice 2014. • <i>Leksykon BHP</i>, Ubezpieczenia i prawo pracy nr 18 (372), Gorzów Wlkp. 2014
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	10
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych definicji niezbędnych do analizy i oceny ryzyka zawodowego	Student zna podstawowe definicje niezbędne do analizy i oceny ryzyka zawodowego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących ryzyka zawodowego	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących ryzyka zawodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie ryzyka zawodowego	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie ryzyka zawodowego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać i analizować czynników ryzyka zawodowego	Student potrafi określać i analizować czynniki ryzyka zawodowego
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie analizy i oceny ryzyka zawodowego	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie analizy i oceny ryzyka zawodowego
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności posługiwania się obcojezyczną terminologią z zakresie analizy i oceny ryzyka zawodowego	Student ma umiejętność posługiwania się obcojezyczną terminologią z zakresie analizy i oceny ryzyka zawodowego

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
--	---	--	--	---

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Czynniki szkodliwe i uciążliwe w środowisku pracy oraz ochrona przed nimi	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez słuchaczy umiejętności identyfikacji zagrożeń występujących w środowisku pracy, określenie skutków oddziaływania czynników szkodliwych i uciążliwych na organizm człowieka oraz nabycie wiedzy dot. określania sposobów ograniczenia i eliminowania czynników szkodliwych i uciążliwych występujących w środowisku pracy.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W02	Student zna podstawowe definicje i pojęcia z zakresu zagrożeń czynnikami występującymi w procesach pracy	S1A_W01 S1A_W02
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy	S1A_W06
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat fizycznych, chemicznych, biologicznych, psychofizycznych czynników wpływających na bezpieczeństwo pracy	S1A_W02 S1A_W03
Umiejętności		
K_U03	Student potrafi identyfikować i analizować przyczyny zagrożeń występujących w środowisku pracy	S1A_U03 S1A_U08
K_U04	Student potrafi prognozować skutki zagrożeń występujących w środowisku pracy	S1A_U04 S1A_U08
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z czynnikami szkodliwymi i uciążliwymi w środowisku pracy	S1A_U10
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	S1A_K01
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1A_K01 S1A_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcia, rodzaje i charakterystyka zagrożeń czynnikami występującymi w procesach pracy, ze szczególnym uwzględnieniem: czynników szkodliwych i uciążliwych – 4 h 2. Czynniki fizyczne – hałas, wibracje, oświetlenie, mikroklimat, promieniowanie elektromagnetyczne, promieniowanie jonizujące – 4 h 	

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Czynniki biologiczne – wirusy, grzyby, pasożyty – 2 h 4. Czynniki chemiczne - kwasy, zasady, rozpuszczalniki – 2 h 5. Czynniki psychofizyczne – stres, monotonia, monotypia – 2 h 6. Źródła zagrożeń fizycznych, biologicznych, chemicznych, psychofizycznych i ich skutki na organizm człowieka – 4 h <p>Suma godzin - 18</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenia w identyfikacji zagrożeń występujących na wybranych stanowiskach pracy – 8 h 2. Ćwiczenia w identyfikacji zagrożeń wynikających z użytkowania maszyn, urządzeń mechanicznych, elektrycznych, i użytkowania aparatury chemicznej – 4 h 3. Ćwiczenia w określaniu sposobów ograniczenia i eliminowania czynników szkodliwych i uciążliwych występujących w środowisku pracy – 6 h <p>Suma godzin - 18</p>
Metody dydaktyczne	wykład informacyjny, ćwiczenia przedmiotowe
Narzędzia dydaktyczne	komputer, rzutnik, prezentacja, film
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Rączkowski B., <i>BHP w praktyce</i>, Warszawa 2014 • Uzarczyk A., <i>Czynniki szkodliwe i uciążliwe w środowisku pracy</i>, Warszawa 2009
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Uzarczyk A., Zabiegała W., <i>Charakterystyka czynników szkodliwych i niebezpiecznych w środowisku pracy – HALAS</i>, Gdańsk 1998
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	18
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	54
Studiowanie literatury	36
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	36
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	164
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych definicji i pojęć z zakresu zagrożeń czynnikami występującymi w procesach pracy	Student zna podstawowe definicje i pojęcia z zakresu zagrożeń czynnikami występującymi w procesach pracy		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat fizycznych, chemicznych, biologicznych, psychofizycznych czynników wpływających na bezpieczeństwo pracy	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat fizycznych, chemicznych, biologicznych, psychofizycznych czynników wpływających na bezpieczeństwo pracy		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęc			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi identyfikować i analizować przyczyny zagrożeń występujących w środowisku pracy	Student potrafi identyfikować i analizować przyczyny zagrożeń występujących w środowisku pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków zagrożeń występujących w środowisku pracy	Student potrafi prognozować skutki zagrożeń występujących w środowisku pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z czynnikami szkodliwymi i uciążliwymi w środowisku pracy	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z czynnikami szkodliwymi i uciążliwymi w środowisku pracy		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Ochrona przeciwpożarowa i środowiska naturalnego	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z praktycznym wykorzystaniem obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

kształcenia dla kierunku studiów;/	
Wiedza		
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat organizacji przeciwpożarowej i środowiska naturalnego w Polsce	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej	S1A_W010
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	S1A_W05
Umiejętności		
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z ochroną przeciwpożarową i środowiska naturalnego	S1A_U06 S1A_U07
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	S1A_U10
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa przeciwpożarowego w określonych sytuacjach	S1A_U01 S1A_U08
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1A_K03 S1A_K05
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej. 2. Omówienie praktycznych rozwiązań wykorzystujących przepisy prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej. 3. Wybrane zagadnienia ustawy Prawo ochrony środowiska 4. Aktualna polityka ekologiczna państwa <p>Suma godzin - 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie zasad organizacji ewakuacji na przykładzie dokumentacji ewakuacyjnej wybranego zakładu pracy. 2. Opracowanie planów ewakuacji wybranego obiektu lub budynku. 3. Rodzaje zanieczyszczeń – klasyfikacja, sposób postępowania 4. Zmiany klimatu – fakty czy mity? <p>Suma godzin - 14</p>
Metody dydaktyczne	<p>Metody podające: wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny Metody poszukujące: klasyczna problemowa, giełda pomysłów, studium przypadku</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Komputer, rzutnik, prezentacje multimedialna, fotografie, plany ewakuacyjne</p>
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumująca)	<p>F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie z oceną</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej • Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej • Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska • Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 sierpnia 1992 r. w sprawie zasad i trybu wykonywania zadań przez Wojskową Ochronę Przeciwpożarową • Poskrobko B., <i>Zarządzanie środowiskiem w Polsce</i>, Warszawa 2012 • Stochlak J., <i>Ochrona środowiska w Polsce: studium prawnopolitologiczne</i>, Lublin 2006.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Statut Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP • Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego • Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym. • Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie terenu działania jednostek ochrony przeciwpożarowej, okoliczności i warunków udziału tych jednostek w działaniach ratowniczych poza terenem własnego działania oraz zakresu, szczegółowych warunków i trybu zwrotu poniesionych przez nie kosztów. • Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	14
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	35
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	127
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat organizacji przeciwpożarowej i środowiska naturalnego w Polsce	Student ma podstawową wiedzę na temat organizacji przeciwpożarowej i środowiska naturalnego w Polsce		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony własności przemysłowej	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z ochroną przeciwpożarową i środowiska naturalnego	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z ochroną przeciwpożarową i środowiska naturalnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa przeciwpożarowego w określonych sytuacjach	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa przeciwpożarowego w określonych sytuacjach		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia

	efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań,	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Organizacja i metodyka pracy służb BHP	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zaznajomienie słuchaczy z aktualnymi metodami działań i zadań służby bhp, organizacją szkoleń w tym zakresie, zapoznanie z normami prawnymi (w tym wymogami UE); zdobycie przez studentów wiedzy i umiejętności do pełnienia funkcji inspektora ds. bhp w zakładzie pracy, komunikowania się w grupie, jak również współdziałania w zakresie bhp.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W015 K_W08	Student ma podstawową wiedzę na temat regulacji unijnych w zakresie uwarunkowań prawnych i organizacyjnych działania służb bhp	S1A_W02 S1A_W03 S1A-W07
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania, metod działań i zadań służb bhp	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat współpracy służb bhp z instytucjami zewnętrznymi	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	S1A_U06 S1A_U07
K_U14	Student potrafi analizować organizację pracy służb bhp w odniesieniu do polskich i unijnych uregulowań pranych	S1A_U03 S1A_U08
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką organizacji i medotyki pracy służb bho	S1A_U09
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1A_K04
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacje prawne dotyczące służby bhp w Polsce i UE – 4 h 2. Organizacja pracy służby bhp, zadania i rola służby bhp w zakładzie pracy, kwalifikacje i wymagania stawiane pracownikom służby bhp – 4 h 3. Metody pracy służby bhp, uprawnienia pracowników służby bhp; kontrole, opiniowanie, działania doradcze – 6 h 4. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi (Państwową Inspekcją Pracy, Państwową Strażą Pożarną, Państwową Inspekcją Sanitarną, społecznym inspektorem pracy, służbą zdrowia etc.) – 4 h <p>Suma godzin - 18</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizowanie raportów o stanie bhp, omawianie zasad ich tworzenia, samodzielne ich tworzenie – 6 h 2. Ocena realizacji obowiązków pracodawcy w zakresie bhp i tworzenie przykładowych programów naprawczych stanu bhp – 6 h 3. Organizacja szkoleń w zakresie bhp, tworzenie szczegółowych programów szkoleń, tworzenie przykładowych dokumentów (dzienniki szkoleń, zaświadczenia) – 6 h <p>Suma godzin - 18</p>
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, problemowy, ćwiczenia przedmiotowe
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacja
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie z oceną
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy • Świdowski M., Werner K., <i>Wymagania i ocena stanu bezpieczeństwa w zakładzie pracy. Poradnik</i>, Kraków – Tarnobrzeg 2008 • Gałuszka M., <i>Materiały dydaktyczne do szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy</i>, Kraków-Tarnobrzeg 2010 • Rączkowski B., <i>BHP w praktyce</i>, Gdańsk 2014
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy • Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	18
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	122
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat regulacji unijnych w zakresie uwarunkowań prawnych i organizacyjnych działania służb bhp	Student ma podstawową wiedzę na temat regulacji unijnych w zakresie uwarunkowań prawnych i organizacyjnych działania służb bhp		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania, metod działań i zadań służb bhp	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania, metod działań i zadań służb bhp		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat współpracy służb bhp z instytucjami zewnętrznymi	Student ma podstawową wiedzę na temat współpracy służb bhp z instytucjami zewnętrznymi		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa		

	związanych ze sferą bezpieczeństwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować organizacji pracy służb bhp w odniesieniu do polskich i unijnych uregulowań pranych	Student potrafi analizować organizację pracy służb bhp w odniesieniu do polskich i unijnych uregulowań pranych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką organizacji i medocyki pracy służb bhp	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką organizacji i medocyki pracy służb bhp		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1</p>	<p>Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa</p>	<p>Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa</p>
<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2</p>	<p>Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych</p>	<p>Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych</p>

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest nabycie praktycznych umiejętności niezbędnych do rozpoznawania i usuwania stanów nagłego zagrożenia zdrowia i życia u ludzi	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W018	Student zna podstawowe czynniki opisujące uczestników zdarzeń/sytuacji o charakterze zagrożeń w odniesieniu do różnych rodzajów bezpieczeństwa życia człowieka ze wskazaniem na sposoby ich ograniczenia.	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
K_W010	Student zna normy prawne, reguły moralno-etyczne kształtujące struktury, instytucje i działania społeczne związane z aspektem prawnym udzielania pierwszej pomocy.	S1A_W07
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących problematyką bezpieczeństwa a naukami medycznymi	S1A_W01
Umiejętności		
K_U06	Student umie systematyzować informacje, dokonywać samodzielnej interpretacji zjawisk dla potrzeb rozwiązywania prostych problemów z zakresu zagrożenia zdrowia i życia (udzielania pierwszej pomocy).	S1A_U01
K_U07	Student umie dokonywać analizy sytuacji i organizować pracę w zespole ratowniczym, pełniąc w nim różne role.	S1A_U06 S1A_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu w sytuacji zagrożenia życia ludzkiego	S1A_U05
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student angażuje się w realizację zadań z zakresu udzielania pierwszej pomocy, jest odpowiedzialny za wykonywane zadania	S1A_K02
K_K04	Student ocenia i analizuje nowe sytuacje i zdarzenia, określa priorytety, samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania (działania ratownicze).	S1A_K03 S1A_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	nd	

<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie, zakres i znaczenie udzielania pierwszej pomocy 2. Odpowiedzialność prawna 3. Bezpieczeństwo podczas akcji ratowniczej 4. Łącuch przeżycia. 5. Ogólne zasady postępowania na miejscu wypadku: Ocena sytuacji, ocena bezpieczeństwa, pierwsza pomoc, ocena stanu przytomności, ocena oddychania, wzywanie służb ratunkowych – nr alarmowe 6. Osoba nieprzytomna: pojęcie przytomności, przyczyny zaburzeń oddechu i krążenia, rozpoznawanie nieprzytomności, ocena obecności oddechu, zagrożenia związane z utratą przytomności, wstępna ocena stanu poszkodowanego 7. Pierwsza pomoc przy utracie przytomności: pozycja bezpieczna 8. Opieka nad nieprzytomnym w sytuacjach nietypowych (złamania, hipotermia, wstrząs, ciąża) 9. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne: resuscytacja krążeniowo- oddechowa (RKO), wykorzystanie AED – defibrylator automatyczny, ćwiczenia praktyczne - technika wykonania procedury resuscytacji krążeniowo – oddechowej – ćwiczenia na fantomach 10. Pierwsza pomoc przy zadławieniach: zadławienie u dorosłych, zadławienie u niemowląt i małych dzieci, zadławienie u starszych dzieci, ciało obce w jamie ustnej 11. Opatrywanie ran: rodzaje opatrunków, bandażowanie kończyny górnej i dolnej, bandażowanie klatki piersiowej, bandażowanie głowy i twarzy, apteczka pierwszej pomocy, rodzaje i opatrywanie ran, postępowanie w przypadku skaleczeń i zranień, zasady postępowania z ranami kończyn, głowy, twarzy i szyi, klatki piersiowej i jamy brzusznej, zasady postępowania z raną z ciałem obcym, zapobieganie zakażeniom – aseptyka i antyseptyka 12. Pierwsza pomoc przy krwotokach: rodzaje krwotoków, wstrząs hipowolemiczny, opatrunki tamujące krwawienia, krwotok z nosa 13. Wstrząs: pojęcie i rodzaje wstrząsów, przyczyny i objawy wstrząsów, pozycja przeciwwstrząsowa <p>Suma godzin - 16</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Metoda sytuacyjna, zajęcia praktyczne, praca w grupach.</p>

Narzędzia dydaktyczne	Fantom do resuscytacji krążeniowo-oddechowej (dorosły, dziecko), opatrunki, filmy, rękawiczki gumowe, maseczki do sztucznego oddychania.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności na zajęciach P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Andres J., <i>Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo-oddechowa. Podręcznik dla studentów</i>, Kraków 2011
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Nowacki C., <i>Opatrywanie ran. Wiedza i umiejętności</i>, Gdańsk 2008 • Krzywda J., <i>Podręcznik pierwszej pomocy</i>, Kraków 2007 • Zawadzki A., <i>Medycyna ratunkowa i katastrof</i>, Warszawa 2008
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	16
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	16
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych czynników opisujących uczestników zdarzeń/sytuacji o charakterze zagrożeń w odniesieniu do różnych rodzajów bezpieczeństwa życia człowieka ze	Student zna podstawowe czynniki opisujące uczestników zdarzeń/sytuacji o charakterze zagrożeń w odniesieniu do różnych rodzajów bezpieczeństwa życia człowieka ze wskazaniem na sposoby ich ograniczenia.		

	wskazaniem na sposoby ich ograniczenia.			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna norm prawnych, reguł moralno-etycznych kształtujących struktury, instytucje i działania społeczne związane z aspektem prawnym udzielania pierwszej pomocy.	Student zna normy prawne, reguły moralno - etyczne kształtujące struktury, instytucje i działania społeczne związane z aspektem prawnym udzielania pierwszej pomocy.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących problematyką bezpieczeństwa a naukami medycznymi	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących problematyką bezpieczeństwa a naukami medycznymi		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	student nabył podczas zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie umie systematyzować informacji, dokonywać samodzielnej interpretacji zjawisk dla potrzeb rozwiązywania prostych problemów z zakresu zagrożenia zdrowia i życia (udzielania pierwszej pomocy).	Student umie systematyzować informacje, dokonywać samodzielnej interpretacji zjawisk dla potrzeb rozwiązywania prostych problemów z zakresu zagrożenia zdrowia i życia (udzielania pierwszej pomocy).		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie umie dokonywać analizy sytuacji i organizować pracy w zespole ratowniczym	Student umie dokonywać analizy sytuacji i organizować pracę w zespole ratowniczym, pełniąc w nim różne role.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu w sytuacji zagrożenia życia ludzkiego	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu w sytuacji zagrożenia życia ludzkiego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia

	efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie angażuje się w realizację zadań z zakresu udzielania pierwszej pomocy	Student angażuje się w realizację zadań z zakresu udzielania pierwszej pomocy, jest odpowiedzialny za wykonywane zadania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student błędnie ocenia i analizuje nowe sytuacje i zdarzenia	Student ocenia i analizuje nowe sytuacje i zdarzenia, określa priorytety, samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania (działania ratownicze).		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy systemu zarządzania BHP i inne uwarunkowania bezpieczeństwa pracy	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z istotą, zasadami i celem wdrażania w zakładzie pracy systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy oraz korzyściami z tego wynikającymi (zmniejszanie i eliminowanie ryzyka zawodowego, wypadków przy pracy, chorób zawodowych); przygotowanie studentów do samodzielnego sporządzania dokumentów systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W07 K_W017 K_W016	Student ma podstawową wiedzę na temat organizacji Służb Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy w Polsce	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W02 S1A_W04 S1A_W05
K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa pracy	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa pracy	S1A_W06
Umiejętności		
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z zarządzaniem bhp	S1A_U06 S1A_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych w zarządzaniu bhp	S1A_U05
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką zarządzania bhp	S1A_U09
Kompetencje społeczne		
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1A_K02
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do filozofii zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy; istota, zadania i cele SZBHP; standardy normalizacyjne w Polsce i na świecie – 4 h 2. Omówienie podstawowych procesów w SZBHP – identyfikacja procesów, opis, mierniki i wskaźniki, projekt mapy procesów, monitorowanie – 4 h 3. Planowanie, wdrażanie i funkcjonowanie, komunikacja, dokumentacja, sprawdzanie, działania korygujące i zapobiegawcze oraz przegląd i doskonalenie SZBHP – 6 h 4. Opracowywanie przykładowej treści polityki bhp dla zakładu pracy – 2 h 5. Opracowywanie procedury SZBHP: ocena ryzyka zawodowego, działania korygujące i zapobiegawcze, gotowość i reagowanie w przypadku awarii – a) cel, przedmiot i zakres procedury, b) zadania, odpowiedzialność, uprawnienia, c) opis działań, d) dokumenty powiązane, załączniki – 8 h 6. Opracowywanie instrukcji bhp dla wybranych stanowisk pracy – 4 h 7. Omówienie zalet i wad systemu SZBHP oraz związanych korzyści i kosztów wdrożenia – 2 h <p>Suma godzin - 30</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, dyskusyjny, ćwiczenia programowe, praca w grupach
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacje multimedialne, podręczniki
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie z oceną
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PN-N-18001 – Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wymagania</i>, Warszawa 2004 • <i>PN-N-18004 – Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wytyczne</i>, Warszawa 2001 • Karczewski J., <i>System zarządzania bezpieczeństwem pracy</i>, Gdańsk 2000
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>PN-N-18002 – Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego</i>, Warszawa 2000 • Romanowska-Słomka I., Słomka A., <i>Zarządzanie ryzykiem zawodowym</i>, Kraków-Tarnobrzeg 2008
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	45
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	45
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	122
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat organizacji Służb Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy w Polsce	Student ma podstawową wiedzę na temat organizacji Służb Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy w Polsce		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa pracy	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa pracy	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa pracy		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z zarządzaniem bhp		

	związanych z zarządzaniem bhp			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych w zarządzaniu bhp	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych w zarządzaniu bhp		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką zarządzania bhp	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką zarządzania bhp		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		

	wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Prawna ochrona pracy	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z regulacjami prawa pracy poświęconymi ochronie pracy, a w istocie ochronie takich wartości, jako zdrowie i życie pracownika; zaprezentowanie systemu nadzoru nad przestrzeganiem prawa pracy.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze prawa pracy	S1A_W01
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat prawnych uwarunkowań ochrony pracy	S1A_W02 S1A_W03
K_W09	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem czynników społeczno-ekonomicznych a prawną ochroną pracy	S1A_W05 S1A_W08
Umiejętności		
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z prawną ochroną pracy	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z prawną ochroną pracy	S1A_U07
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z prawną ochroną pracy przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_U02 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1A_K01 S1A_K06
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czas pracy – 2 h 2. Urlop wypoczynkowy i urlop bezpłatny – 2 h 3. Bezpieczeństwo i higiena pracy – 4 h 4. Ochrona pracy kobiet oraz zatrudnianie młodocianych i dzieci – 3 h 5. Nadzór nad przestrzeganiem prawa pracy – 3 h 	

	Suma godzin – 14
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Rozwiązywanie kazuśów z prawa pracy (prawna ochrona prawa pracy) – 16 h Suma godzin - 16
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego, wykład problemowy, ćwiczenia przedmiotowe
Narzędzia dydaktyczne	Dyskusja dydaktyczna, rozwiązywanie kazuśów.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Liszcz T., <i>Prawo pracy</i>, LexisNexis, Warszawa 2014 • Tomaszewska E., <i>BHP w zakładach pracy. Zagadnienia prawne i praktyczne</i>, Difin, Warszawa 2014
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Prawo pracy</i>, red. J. Stelina, LexisNexis, Warszawa 2014 • <i>Kodeks pracy. Komentarz</i>, red. K.W. Baran, Wolters Kluwer 2014
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	14
Udział w ćwiczeniach	16
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	40
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	122
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze prawa pracy	Student ma elementarną wiedzę o charakterze prawa pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat prawnych uwarunkowań ochrony	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat prawnych uwarunkowań ochrony pracy		

	pracy			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat związków pomiędzy występowaniem czynników społeczno-ekonomicznych a prawną ochroną pracy	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem czynników społeczno-ekonomicznych a prawną ochroną pracy		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z prawną ochroną pracy	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z prawną ochroną pracy		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z prawną ochroną pracy	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z prawną ochroną pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z prawną ochroną pracy przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z prawną ochroną pracy przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

	wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Psychologia i socjologia pracy	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom informacji dotyczących podstawowych zagadnień z zakresu socjologii i psychologii pracy, ułatwiających zrozumienie i komunikację ze zwierzchnikami i innymi współpracownikami, co w konsekwencji wpłynie na atmosferę w środowisku pracy i będzie zapobiegać sytuacjom nadmiernie stresującym i powstawaniu konfliktów.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat socjologicznych i psychologicznych uwarunkowań bezpieczeństwa pracy	S1A_W02 S1A_W03
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne	S1A_W07
K_W013	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w środowisku pracy	S1A_W03 S1A_W05
Umiejętności		
K_U03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg konfliktów w środowisku pracy	S1A_U03 S1A_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu pracy	S1A_U01
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu, socjologii i psychologii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1A_K02
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1A_K02
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot psychologii i socjologii – charakterystyka i omówienie – 2 h 2. Metody badawcze stosowane w psychologii i socjologii – 1 h 3. Rola procesów psychicznych w życiu człowieka – 1 h 4. Proces kształtowania się osobowości człowieka- rodzaje osobowości i temperamentu – 2 h 	

	<p>5. Typy osobowości zawodowej Hollanda – 1 h</p> <p>6. Procesy grupowe – definicja grupy społecznej, rodzaje grup, style kierowania grupą w zakładzie pracy – 2 h</p> <p>7. Stres- sposoby radzenia sobie z nim w środowisku pracy: autodiagnoza podatności na stres, techniki relaksacyjne a usuwanie objawów stresu – 2 h</p> <p>8. Wypalenie zawodowe - przyczyny powstawania i sposoby zapobiegania – 1 h</p> <p>9. Komunikacja interpersonalna - rodzaje i style komunikacji, komunikat typu „Ja”, bariery komunikacyjne, asertywność – 2 h</p> <p>10. Rodzaje konfliktów, ich źródła i fazy rozwoju - efektywne sposoby rozwiązywania konfliktów w środowisku pracy – 2 h</p> <p>11. Sytuacje trudne i mechanizmy obronne organizmu – 2 h</p> <p>Suma godzin - 18</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, konwersatoryjny, dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia przedmiotowe
Narzędzia dydaktyczne	Laptop, rzutnik, prezentacja, karty pracy (testy dla studentów)
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie z oceną
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Aronson E., Wilson T. D., Akert R.M., <i>Psychologia społeczna - serce i umysł</i>, Warszawa 2012 • Aronson E., <i>Człowiek istota społeczna</i>, Warszawa 2009 • <i>Socjologia i psychologia pracy</i>, red. J. Bugiel, Warszawa 1987
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Babiak P., <i>Psychopaci w firmie</i>, Sopot 2015. • Zimbardo P., G., Gerrig R., J., <i>Psychologia i życie</i>, Warszawa 2012 • Przetacznik-Gierowska M., Makieło-Jarża G., <i>Podstawy psychologii ogólnej</i>, Warszawa 1989
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	18
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	18
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat socjologicznych i psychologicznych uwarunkowań bezpieczeństwa pracy	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat socjologicznych i psychologicznych uwarunkowań bezpieczeństwa pracy		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w środowisku pracy	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w środowisku pracy		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu konfliktów w środowisku pracy	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg konfliktów w środowisku pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrażać bezpieczeństwu pracy	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie umie zastosować zdobytej wiedzy z zakresu, socjologii i psychologii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu, socjologii i psychologii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo,	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wymagania bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wymaganiami prawnymi i organizacyjnymi zawartymi w przepisach dotyczących budynków, pomieszczeń i stanowisk; zwrócenie uwagi na konieczność organizowania stanowisk pracy w sposób bezpieczny dla pracownika	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bhp	S1A_W06
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat obowiązujących uregulowań prawnych w zakresie wymagań bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych	S1A_W03 S1A_W07 S1A_W08
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia problemowe w zakresie wymagań bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
Umiejętności		
K_U04	Student potrafi prognozować skutki nieprzestrzegania wymagań bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych	S1A_U04 S1A_U08
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z bhp	S1A_U06 S1A_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z wymaganiami bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych	S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1A_K02
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1A_K04 S1A_K05
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<p>1. Przedstawienie i omówienie wybranych regulacji prawnych zawartych w Kodeksie pracy, Prawie budowlanym, rozporządzeniach resortowych – 10 h</p> <p>Suma godzin - 10</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Wymagania dotyczące budynków - 6 h 2. Wymagania dotyczące pomieszczeń – 6 h 3. Wymagania dotyczące stanowisk – 8 h</p> <p>Suma godzin - 20</p>
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, film.
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacja
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie z oceną</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r, Kodeks pracy z późn. zm. • Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane z późn. zm. • Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Rączkowski B., <i>BHP w praktyce</i>, Gdańsk 2014
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	20
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	35
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	126
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bhp	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bhp		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat obowiązujących uregulowań prawnych w zakresie wymagań bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych	Student ma podstawową wiedzę na temat obowiązujących uregulowań prawnych w zakresie wymagań bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień problemowych w zakresie wymagań bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych	Student zna podstawowe zagadnienia problemowe w zakresie wymagań bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prognozować skutków nieprzestrzegania wymagań bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych	Student potrafi prognozować skutki nieprzestrzegania wymagań bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze bhp	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze bhp		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z wymaganiami bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z wmaganiem bhp dla budynków, pomieszczeń i stanowisk pracy i systemów logistycznych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym-

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wypadki przy pracy, choroby zawodowe, profilaktyka	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniem wypadkowości przy pracy, chorobami zawodowymi, wypadkami w drodze do/z pracy; przygotowanie do samodzielnej pracy profilaktycznej w tym zakresie; zapoznanie z procedurą postępowania powypadkowego, dokumentacją oraz rodzajem świadczeń przysługujących pracownikowi z tytułu wypadków.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

studiów;/		
Wiedza		
K_W02	Student zna podstawowe definicje dotyczące wypadków przy pracy	S1A_W01 S1A_W02
K_W04	Student zna podstawowe metody gromadzenia i analizy danych dotyczących wypadków przy pracy	S1A_W06
K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa pracy	S1A_W03 S1A_W05 S1A_W09
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa pracy w określonych sytuacjach	S1A_U01 S1A_U08
K_U02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa pracy	S1A_U01 S1A_U02 S1A_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu pracy	S1A_U01
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa pracy	S1A_K04
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1A_K04
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wypadki przy pracy – definicja, rodzaje. Wypadki traktowane na równi z wypadkiem przy pracy – 4 h 2. Procedura postępowania powypadkowego – 4 h 3. Ustalanie przyczyn i okoliczności wypadku przy pracy – 6 h 4. Dokumentacja powypadkowa – 6 h 5. Choroby zawodowe – definicja, rodzaje – 4 h 6. Wypadki w drodze do/z pracy – 2 h 7. Dane statystyczne GUS na temat wypadków przy pracy, w drodze do/z pracy oraz chorób zawodowych. Najczęstsze rodzaje wypadków, chorób i ich przyczyny – 2 h 8. Świadczenia z tytułu wypadków i chorób zawodowych – 2 h 9. Działania profilaktyczne – 6 h <p>Suma godzin – 36</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	wykład informacyjny, ćwiczenia przedmiotowe
Narzędzia dydaktyczne	komputer, rzutnik, prezentacja, film
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny (test)
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Jachimowicz M., <i>Wypadki przy pracy i choroby zawodowe. Świadczenia ubezpieczeniowe i cywilne</i>, Difin, Warszawa 2013 • Rączkowski B., <i>BHP w praktyce</i>, Gdańsk 2014 • <i>Wypadki przy pracy: w drodze do pracy lub z pracy, w szkołach i placówkach, w związku ze służbą wojskową; Choroby zawodowe: ubezpieczenia, świadczenia chorobowe, rehabilitacyjne, zasiłki opiekuńcze, macierzyńskie; Rehabilitacja zawodowa: rehabilitacja społeczna, zatrudnianie osób niepełnosprawnych: komentarz, akty wykonawcze, wzory pism</i>, oprac. T. Fijałkowski, Warszawa 2003.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • http://www.stat.gov.pl
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	36
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	72
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	54
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	164
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych definicji dotyczących wypadków przy pracy	Student zna podstawowe definicje dotyczące wypadków przy pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod gromadzenia i analizy	Student zna podstawowe metody gromadzenia i analizy danych dotyczących wypadków przy pracy		

	danych dotyczących wypadków przy pracy			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat zagrożeń bezpieczeństwa pracy	Student ma ogólną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa pracy		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa pracy w określonych sytuacjach	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa pracy w określonych sytuacjach		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa pracy	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa pracy		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrazać bezpieczeństwu pracy	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu pracy		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa pracy	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY

Zarządzanie organizacjami proobronnymi

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Działania bojowe i rozpoznawcze	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu przygotowanie studenta w zakresie podstaw teoretycznych działań bojowych pododdziału, w tym obrony przeciwlotniczej, rozpoznania oraz ochrony obiektów.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Siły zbrojne	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W02	Student zna podstawową terminologię z zakresu nauk o obronności,	S1P_W01 S1P_W02
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa	S1P_W02 S1P_W03 S1P_W07
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	S1P_W02 S1P_W03
Umiejętności		
K_U14	Student potrafi analizować i porównać systemy bezpieczeństwa Polski oraz wybranych państw	S1A_U03 S1A_U08
K_U03 K_U04	Student potrafi analizować przyczyny, przebieg oraz skutki konfliktów zbrojnych	S1P_U03 S1P_U04 S1P_U08
K_U18	Student ma umiejętność stosowania obcojęzycznej terminologii wojskowej	S1P_U11
Kompetencje społeczne		
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1P_K04 S1P_K05
K_K09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	S1P_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktury i wyposażenie SZ RP – 1h 2. Armie państw świata – 2h 3. Rozpoznanie – 1h <p>Suma godzin: 4h</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie inżynieryjno-saperskie – 4h, 2. Obrona przed bronią masowego rażenia – 4h 3. Powszechna obrona przeciwlotnicza – 2h 4. Ochrona i obrona obiektów – 4h <p>Suma godzin: 14h</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, praca własna studentów, konwersatorium
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, wyposażenie indywidualne żołnierza
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obecność, aktywność na zajęciach</p> <p>P – zaliczenie pisemne na ocenę</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Wrzosek M., <i>Rozpoznanie wojskowe: działalność informacyjna</i>, Warszawa 2003. • Wrzosek M., <i>Organizacja rozpoznania w batalionie</i>, Warszawa 2007. • <i>Działania bojowe batalionu: praktyka, teoria – perspektywy</i>, red. nauk. W. Więcek, Warszawa 2015. • <i>Obrona przed bronią masowego rażenia w oddziale: poradnik</i>, red. W. Wątor, Warszawa 2013. • Sterling H., Pawlikowski B., <i>Sprzęt i środki inżynieryjno-saperskie</i>, Wrocław 1988.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Radomyski A., <i>Powszechna obrona przeciwlotnicza wojsk</i>, Warszawa 2014. • Radomyski A., <i>Powszechna obrona powietrzna: aspekt wojskowy</i>, Warszawa 2006. • Piwowarski J., Pajorski P., <i>Ochrona obiektów: zarys wybranych zagadnień</i>, Kraków 2015.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowej terminologii z zakresu nauk o obronności,	Student zna podstawową terminologię z zakresu nauk o obronności,		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemy obronny państwa		

	systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować i porównać systemów bezpieczeństwa Polski oraz wybranych	Student potrafi analizować i porównać systemy bezpieczeństwa Polski oraz wybranych państw		

	państw			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować przyczyn, przebiegu oraz skutków konfliktów zbrojnych	Student potrafi analizować przyczyny, przebieg oraz skutki konfliktów zbrojnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności stosowania obcojęzycznej terminologii wojskowej	Student ma umiejętność stosowania obcojęzycznej terminologii wojskowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji	Student nie potrafi kierować się	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

społecznych nr 2	obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	
------------------	---	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Elementy prawa w działalności organizacji proobronnych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zaznajomienie studentów z podstawowymi regulacjami prawnymi, umożliwiającymi funkcjonowanie organizacji proobronnych oraz mającymi wpływ na aspekty ich statutowej działalności	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Podstawy prawa, Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz prawnych podstaw funkcjonowania organizacji pozarządowych	S1P_W03 S1P_W07 S1P_W08
K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach	S1P_W04 S1P_W05
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu znaczenie organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	S1P_W02 S1P_W03 S1P_W07
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań organizacji pozarządowych związanych ze sferą bezpieczeństwa	S1P_U06 S1P_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	S1P_U07
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym i rolą organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa państwa przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	S1P_U02 S1P_U07
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	S1P_K01
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1P_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawne podstawy działania organizacji pozarządowych o profilu proobronnym – Konstytucja RP, ustawa Prawo o stowarzyszeniach, Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, Ustawa o powszechnym obowiązku obrony RP – 6 h 2. Rola organizacji proobronnych w ochronie bezpieczeństwa i pożytku publicznego, zarządzaniu kryzysowym oraz 	

	<p>obronie cywilnej kraju – 4 h</p> <p>3. Rola organizacji proobronnych w systemie obronnym państwa – koncepcje i uregulowania – 3 h</p> <p>4. Prawne podstawy współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi – 3 h</p> <p>Suma godzin – 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) • Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.). • Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118) • Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r., poz. 144)

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none">• Decyzja nr 187/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	47
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa oraz prawnych podstaw funkcjonowania organizacji pozarządowych	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz prawnych podstaw funkcjonowania organizacji pozarządowych		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu znaczenia organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu znaczenia organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	student nabył podczas zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań organizacji pozarządowych związanych ze sferą bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań organizacji pozarządowych związanych ze sferą bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym i rolą organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa państwa przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym i rolą organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa państwa przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Komunikacja medialna i PR	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zaznajomienie studentów z niezbędną wiedzą i umiejętnościami praktycznymi w zakresie działań public relations oraz przedstawienie problematyki kanałów komunikacji interpersonalnej. Program przedmiotu przygotowuje do profesjonalnego budowania strategii komunikacyjnych, zarządzania informacją, rozwiązywania sytuacji kryzysowych, analizowania danych informacyjnych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych na potrzeby komunikacji społecznej	S1P_W06
K_W01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk społecznych i humanistycznych szczególnie w zakresie dyscyplin: nauki o mediach i nauki o poznaniu i komunikacji społecznej	S1P_W01
K_W02	Student zna podstawowe definicje z zakresu marketingu i reklamy	S1P_W01 S1P_W02
Umiejętności		
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii, psychologii, dziennikarstwa do przekazywania informacji związanych z obszarem bezpieczeństwa	S1P_U06 S1P_U07
K_U11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	S1P_U02 S1P_U06
K_U17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	S1P_U10
Kompetencje społeczne		
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1P_K04
K_K11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	S1P_K04 S1P_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicje i koncepcje teoretyczne medium i komunikacji – 1h 2. Znaczenie mediów w kulturze i życiu społeczeństwa – 1h 3. Rola mediów w kształtowaniu opinii publicznej – różne oceny – 1h 4. Pojęcie, historia i kierunki rozwoju PR – 1h 	

	5. Modele PR – 2h Suma godzin: 6
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Marketing społeczny i reklama społeczna – 2h 2. PR wewnętrzny i jego znaczenie dla funkcjonowania organizacji oraz konsekwencje dla opinii na zewnątrz – 2h 3. Podstawowe techniki i narzędzia PR. Oficjalne imprezy promujące, spotkania nieformalne, publikacje i materiały informacyjne – 2h 4. Przygotowanie komunikatu prasowego – 2h 5. Organizacja konferencji prasowej – 2h Suma godzin: 10
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, konwersatorium
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, przykładowe materiały promocyjne, marketingowe, prasowe
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność, aktywność na zajęciach P – przygotowanie scenariusza konferencji i materiału prasowego (zaliczenie z oceną)
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Wójcik K., <i>Public relations – wiarygodny dialog z otoczeniem</i>, Warszawa 2001. • Dobek-Ostrowska B., <i>Komunikowanie polityczne i publiczne</i>, Warszawa 2007. • Goban-Klas T., <i>Public relations czyli promocja reputacji. Praktyka działania</i>, Warszawa 1997. • Rozwadowska B., <i>Public relations. Teoria, praktyka, perspektywy</i>, Warszawa 2006.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Budzyński W., <i>Public relations – zarządzanie reputacją firmy</i>, Warszawa 1997. • Fiske J., <i>Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem</i>, Wrocław 2003. • <i>Public relations – sztuka skutecznej komunikacji w teorii i praktyce</i>, red. J. Przybylski, Katowice 2004. • <i>Kreowanie przestrzeni społecznej w cyfrowym świecie: wpływ mediów na rzeczywistość polityczną oraz funkcjonowanie ruchów społecznych i religijnych w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej</i>, red. M. Łyszczarz, S.M. Marcinkiewicz, M. Sokołowski, Toruń 2014. • <i>Media i społeczeństwo: nowe strategie komunikacyjne</i>, red. M. Sokołowski, Toruń 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	6
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	77
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych na potrzeby komunikacji społecznej	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych na potrzeby komunikacji społecznej		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze nauk społecznych i humanistycznych	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk społecznych i humanistycznych szczególnie w zakresie dyscyplin: nauki o mediach i nauki o poznaniu i komunikacji społecznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu marketingu i reklamy	Student zna podstawowe definicje z zakresu marketingu i reklamy		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii, psychologii, dziennikarstwa do	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii, psychologii, dziennikarstwa do przekazywania informacji związanych z obszarem bezpieczeństwa		

	przekazywania informacji związanych z obszarem bezpieczeństwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Logistyka i BHP organizacji proobronnych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie kierownictwa i animatorów organizacji proobronnych do zarządzania podległymi jednostkami w oparciu o istniejące przepisy prawne oraz wymogi bezpieczeństwa. Dodatkowo zajęcia mają zaznajomić studentów z podstawami SERE.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu BHP	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu logistycznego w organizacjach proobronnych	S1P_W02 S1P_W03 S1P_W07
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia czynników indywidualnej i aktywności członków organizacji proobronnych dla efektywności działania tychże organizacji	S1P_W05
K_W018	Student ma ogólną wiedzę na temat BHP organizacji proobronnych	S1P_W03 S1P_W05 S1P_W09
Umiejętności		
K_U01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w określonych sytuacjach	S1P_U01 S1P_U08
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska mogące zagrażać poziomowi bezpieczeństwa w organizacji	S1P_U01
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą BHP i logistyki	S1P_U06 S1P_U07
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1P_K03 S1P_K05
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1P_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona środowiska – 2h 2. Profilaktyka pożarowa – 3h 3. Szkolenie BHP – 2h 4. Szkolenie prawne – 8h 	

	<p>5. Administracja zasobami ludzkimi – 1h</p> <p>Suma godzin – 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. SERE (Survival, Evasion, Resistance, Escape – Przetrwanie, unikanie, opór w niewoli, ucieczka) – 9h</p> <ol style="list-style-type: none"> a. działania żołnierza podczas izolacji (przymusowego przebywania na terytorium wroga b. nowoczesne wyposażenie ratowniczo-survivalowe c. planowanie ucieczki i ewakuacja d. survival (ogień, woda, budowa schronień, pożywienie) e. sygnalizacja f. kamuflaż <p>2. Osłona kontrwywiadowcza organizacji – 1h</p> <p>Suma godzin – 10</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, akty prawne, wyposażenie SERE
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obecność, aktywność na zajęciach, uczestnictwo w projektach</p> <p>P – zaliczenie pisemne na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aktywność ruchowa i zdrowie w kontekstach proobronnych</i>, pod red. M. Marcinkowskiego i M. Sokołowskiego, Poznań 2003. • <i>Zadania organów administracji w zakresie ochrony środowiska</i>, pod red. J.E. Bukowskiej, współaut. A. Baran, M. Ganczar, Białystok 2005. • <i>Bezpieczeństwo pożarowe i ewakuacja: obowiązkowe instrukcje postępowania w sytuacjach kryzysowych wraz z numerami alarmowymi</i>, pod red. J. Kielina, Poznań 2008. • <i>Podstawy prawne funkcjonowania organizacji pozarządowych</i>, pod red. M. Wyrzykowskiego, Warszawa 1999. • Darman P., <i>Podręcznik survivalu</i>, Warszawa 2000.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Chełchowski W., Czuba A., <i>Militarni: już wojskowi czy jeszcze cywile</i>, Warszawa 2016. • Rzeńca A., <i>Kształcenie kadr w zakresie ochrony środowiska na przykładzie szkół wyższych regionu łódzkiego</i>, „Handel Wewnętrzny : marketing, rynek, przedsiębiorstwo”, [R.] 58, lip./sierp., t. 3 (2012), s. 347-357.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu logistycznego w organizacjach proobronnych	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu logistycznego w organizacjach proobronnych		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia czynników indywidualnej i aktywności członków organizacji proobronnych dla efektywności działania tychże organizacji	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia czynników indywidualnej i aktywności członków organizacji proobronnych dla efektywności działania tychże organizacji		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat BHP organizacji proobronnych	Student ma ogólną wiedzę na temat BHP organizacji proobronnych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w określonych sytuacjach		

	bezpieczeństwa w określonych sytuacjach			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk mogących zagrażać poziomowi bezpieczeństwa w organizacji	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska mogące zagrażać poziomowi bezpieczeństwa w organizacji		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą BHP i logistyki	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą BHP i logistyki		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań,	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		

	wyznaczając priorytety i skutecznie organizując pracę	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Łączność i Terenoznawstwo	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi środkami łączności, formami przekazu i odbioru informacji oraz dostarczenie wiedzy z zakresu terenoznawstwa i topografii, obejmującej praktyczne wykorzystanie w życiu codziennym terenu i mapy, a zwłaszcza nabycie umiejętności poruszania się w terenie i posługiwania się mapą.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W017	Student ma podstawową wiedzę na temat współczesnych środków łączności i ich znaczenia w systemie obronnym RP	S1A_W02 S1A_W03 S1A_W07
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat terenoznawstwa	S1P_W02 S1P_W03
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	S1P_W05
Umiejętności		
K_U02 K_U09	Student nabywa podstawową umiejętność poruszania się w terenie i posługiwania się mapą.	S1P_U01 S1P_U02 S1P_U08 S1P_U03
K_U11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	S1A_U02 S1A_U06
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1P_K03 S1P_K05
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1P_K01 S1P_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Łączność – 2h: <ol style="list-style-type: none"> a. podział środków łączności – 2h 2. Terenoznawstwo – 4h: <ol style="list-style-type: none"> a. przedmiot terenoznawstwa: teren i jego elementy topograficzne – 2h b. mapa: budowa mapy, skala, podziałka znaki topograficzne; kompas i busola – 2h 	

	Suma godzin: 6
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Łączność – 4h <ol style="list-style-type: none"> a. łączność alarmowa: rodzaje alarmów, obwieszczanie/odwoływanie alarmu – 1h b. zasady prowadzenia łączności radiowej – 1h c. międzynarodowy kod radiowy (kod Morse’a) – 1h d. międzynarodowy kod sygnałowy, międzynarodowy alfabet fonetyczny – 1h 2. Terenoznawstwo – 6h <ol style="list-style-type: none"> a. orientowanie mapy i terenu (teoria i praktyka w oparciu o zdjęcia, szkice itp.) – 1h b. obliczanie odległości, powierzchni i wysokości w terenie – 1h c. praktyczne orientowanie się w terenie z mapą i bez mapy – 1h d. wyznaczanie azymutu – 1h e. marsz na azymut – 2h <p>Suma godzin: 10</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, zajęcia w grupach i indywidualne
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, mapa, busola, kompas, środki łączności
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność, aktywność na zajęciach P – zaliczenie pisemne
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Mazur S., <i>Podręcznik terenoznawstwa</i>, Katowice 2007. • Wojtycza J., <i>Podręcznik terenoznawstwa</i>, Kraków 2003. • Pliżys J., <i>Łączność w systemach zarządzania kryzysowego i ratownictwa w Polsce – teoria i praktyka</i>, Szczecin 2015.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Barszczak M., Guziński A., <i>Wojskowe mapy topograficzne</i>, Warszawa 1962. • Kardaś R., <i>Topografia i terenoznawstwo</i>, Warszawa 2010 • Kosiński A., <i>Wojskowa łączność na morzu</i>, Toruń 2001. • Marczyk M., <i>Łączność na poziomie strategiczno-operacyjnym w SZ RP: stan aktualny i perspektywy rozwoju</i>, Warszawa 2015.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	6
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	52
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat współczesnych środków łączności i ich znaczenia w systemie obronnym RP	Student ma podstawową wiedzę na temat współczesnych środków łączności i ich znaczenia w systemie obronnym RP		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat terenoznawstwa	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat terenoznawstwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie nabył podstawowej umiejętności poruszania się w terenie i posługiwania się mapą.	Student nabywa podstawową umiejętność poruszania się w terenie i posługiwania się mapą.		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3				
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań, wyznaczając priorytety i skutecznie organizując pracę	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Metodyka pracy z młodzieżą	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zaznajomienie studenta z teoretycznymi uwarunkowaniami pracy z młodzieżą, przedstawienie skuteczności oddziaływania poszczególnych metod pracy w grupie oraz wskazanie zalet i ograniczeń pracy grupowej z młodzieżą. Studenci podczas zajęć zdobędą umiejętności niezbędne do pracy w grupie i prowadzenia zróżnicowanych grup.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W03	Student zna ogólną metodykę pracy z dziećmi i młodzieżą	S1P_W06
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych przy pracy z dziećmi i młodzieżą	S1P_W07
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy grupowej z dziećmi i młodzieżą	S1P_W05
Umiejętności		
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych powstałych na etapie pracy z dziećmi i młodzieżą	S1P_U06 S1P_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą	S1P_U05
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii i pedagogiki do pracy z dziećmi i młodzieżą	S1A_U06 S1A_U07
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1P_K02
K_K07	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	S1P_K04 S1P_K05
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania pracy grupowej z dziećmi i młodzieżą – 6 h; 2. Etapy rozwoju grupy i sposoby kształtowania struktur grupowych – 3h; 3. Pedagogika czasu wolnego – 3h; 4. Problematyka pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie – 3h; <p>Suma godzin – 15</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Drama jako metoda wspierająca pracę w grupie – 3 h; 2. Socjoterapia jako metoda grupowej pomocy dzieciom i młodzieży – 3h; 3. Terapia behawioralna i poznawczo-behawioralna i jej praktyczne zastosowania w pracy z dziećmi i młodzieżą – 3h; 4. Arteterapia - terapia przez sztukę – 3 h; 5. Muzykoterapia i jej wykorzystanie w pracy z dziećmi i młodzieżą – 3h; <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, dyskusja, studium przypadku
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, mapa, atlas statystyczny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność, aktywność na zajęciach/aktywność P – zaliczenie na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Dąbrowska-Jabłońska I., <i>Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej</i>, Kraków 2008 • Jagieła J., <i>Socjoterapia w szkole</i>, Kraków 2007 • Vopel K., <i>Poradnik dla prowadzących grupy</i>, Kielce 1999
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Geldard K., Geldard D., <i>Jak pracować z dziećmi w grupach terapeutycznych</i>, Gdańsk 2006 • Stallard P., <i>Czujesz tak, jak myślisz, Praktyczne zastosowania terapii poznawczo-behawioralnej w pracy z dziećmi i młodzieżą</i>, Poznań 2006 • Kaja B., <i>Zarys terapii dziecka</i>, Bydgoszcz 2001
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna ogólnej metodyki pracy z dziećmi i młodzieżą	Student zna ogólną metodykę pracy z dziećmi i młodzieżą		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych niezbędnych przy pracy z	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych przy pracy z dziećmi i młodzieżą		

	dziećmi i młodzieżą			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia pracy grupowej z dziećmi i młodzieżą	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy grupowej z dziećmi i młodzieżą		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych powstałych na etapie pracy z dziećmi i młodzieżą	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych powstałych na etapie pracy z dziećmi i młodzieżą		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii i pedagogiki do pracy z dziećmi i młodzieżą	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii i pedagogiki do pracy z dziećmi i młodzieżą		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo,	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę etycznego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zaznajomienie studentów z zasadami organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży, z uwzględnieniem takich aspektów jak podstawy prawne, prawidłowe rozplanowanie zajęć oraz zasady bezpieczeństwa zdrowia i życia uczestników wypoczynku	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Wychowanie fizyczne	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat prawnych, administracyjnych oraz pedagogicznych uwarunkowań organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży	S1P_W02 S1P_W03
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia indywidualnych cech osobowych oraz nabytych kompetencji dla efektywności pracy z dziećmi i młodzieżą	S1P_W05
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych do pracy z dziećmi i młodzieżą	S1P_W07
Umiejętności		
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z organizacją wypoczynku dzieci i młodzieży	S1P_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą	S1A_U05
K_U06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące wpłynąć na poziom bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży	S1P_U01
Kompetencje społeczne		
K_K01	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	S1P_K01
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1P_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formalno-prawne zasady organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży – 3 h 2. Organizacja zajęć, planowanie pracy opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej – 6 h 3. Bezpieczeństwo zdrowia i życia uczestników wypoczynku – 8 h 4. Zagadnienia etyczne w pracy z dziećmi i młodzieżą – 1 h. <p>Suma godzin - 18</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	1. Metodyka zajęć (Ruch i rekreacja, Turystyka i krajoznawstwo, Zajęcia kulturalno-oświatowe, Zajęcia praktyczno-techniczne, Prace społecznie użyteczne) – 18 h. Suma godzin – 18
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacja, film
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – Egzamin ustny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Brański A., <i>Organizacja wypoczynku wakacyjnego dzieci i młodzieży szkolnej</i>, „Dyrektor Szkoły”, 1997, nr 4, • Juskiewicz A., <i>Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży na wycieczkach szkolnych</i>, Jelenia Góra 1992 • Kuranowski A., <i>Wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej</i>, Warszawa 2013
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Dziurla B., <i>Organizowanie różnych form wypoczynku zorganizowanego: kompendium wiedzy nauczyciela</i>, „Wychowanie Komunikacyjne” 2005, nr 11 • Mańkowski L., <i>Zabawy i gry ruchowe: zeszyt metodyczny</i>, Płock 2003 • Nawara H., Nawara U., <i>Wypoczynek dzieci i młodzieży na obozach i koloniach. Scenariusze imprez</i>, Wrocław 2011

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	18
Udział w ćwiczeniach	18
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	40
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	40
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	148
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat prawnych, administracyjnych oraz pedagogicznych uwarunkowań organizacji wypoczynku dzieci i	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat prawnych, administracyjnych oraz pedagogicznych uwarunkowań organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży		

	młodzieży			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia indywidualnych cech osobowych oraz nabytych kompetencji dla efektywności pracy z dziećmi i młodzieżą	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia indywidualnych cech osobowych oraz nabytych kompetencji dla efektywności pracy z dziećmi i młodzieżą		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych niezbędnych do pracy z dziećmi i młodzieżą	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych do pracy z dziećmi i młodzieżą		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęc			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z organizacją wypoczynku dzieci i młodzieży	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z organizacją wypoczynku dzieci i młodzieży		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w pracy z dziećmi i młodzieżą		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących wpłynąć na poziom bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące wpłynąć na poziom bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i

	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji	Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Organizacje pozarządowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zaznajomienie studentów z teoretycznymi podstawami oraz praktyką funkcjonowania organizacji pozarządowych w Polsce, z uwzględnieniem takich aspektów jak: prawne podstawy działania organizacji pozarządowych, rola i znaczenie organizacji pożytku publicznego, praktyka funkcjonowania trzeciego sektora w Polsce.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W05	Student zna podstawową faktografię dotyczącą kształtowania się trzeciego sektora w Polsce	S1A_W02 S1A_W08
K_W07	Student ma podstawową wiedzę na temat stanu i znaczenia organizacji pozarządowych w Polsce	S1P_W03 S1P_W07 S1P_W08
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności funkcjonowania organizacji pozarządowych	S1P_W05
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	S1P_U06 S1P_U07
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania dokumentu dotyczącego zagadnień szczegółowych związanych z praktycznym funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	S1P_U09
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	S1P_U07
Kompetencje społeczne		
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1P_K02
K_K12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	S1P_K07
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie organizacji pozarządowej i jej roli w społeczeństwie obywatelskim, typologia i systematyka organizacji pozarządowych; 2. Organizacje pozarządowe we współczesnej Polsce – historia trzeciego sektoram, obecna rola, znaczenie, praktyczna działalność; 3. Prawne podstawy funkcjonowania trzeciego sektora w Polsce; 	

	<p>4. Współpraca organizacji pozarządowych z administracją publiczną – zasady, formy, modele;</p> <p>5. Kapitał ludzki i otoczenie społeczne organizacji pozarządowych;</p> <p>Suma godzin – 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Zakładanie fundacji i stowarzyszeń – podstawy prawne i praktyka (ćwiczenie 1/projekt – uchwalanie statutu)</p> <p>2. Działalność fundacji i stowarzyszeń - wymogi formalne (ćwiczenie 2/projekt – składanie wniosków do KRS)</p> <p>3. Realizacja założonych celów przez organizacje pozarządowe (ćwiczenie 3/projekt – składanie wniosku o realizację zadania publicznego)</p> <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja, projekt
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacja,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873 z późn. zm.) • Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. 1984 nr 21 poz. 97 z późn. zm.) • Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. 1989 nr 20 poz. 104 z późn. zm.)

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Izdebski H., <i>Fundacje i stowarzyszenia</i>, Krasnobród 2004 • Suski P., <i>Stowarzyszenia i fundacje</i>, Warszawa 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	25
Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	126
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowej faktografii dotyczącej kształtowania się trzeciego sektora w Polsce	Student zna podstawową faktografię dotyczącą kształtowania się trzeciego sektora w Polsce		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat stanu i znaczenia organizacji pozarządowych w Polsce	Student ma podstawową wiedzę na temat stanu i znaczenia organizacji pozarządowych w Polsce		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności funkcjonowania organizacji pozarządowych	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności funkcjonowania organizacji pozarządowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania dokumentu dotyczącego zagadnień szczegółowych związanych z praktycznym funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	Student ma umiejętność przygotowania dokumentu dotyczącego zagadnień szczegółowych związanych z praktycznym funkcjonowaniem organizacji pozarządowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik

	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy		

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu ogólnej problematyki bezpieczeństwa informacji oraz aspektów prawnych bezpieczeństwa informacji i ochrony danych osobowych, rola i zadania ABI, rola i zadania GODO. Nabycie przez studentów umiejętności w zarządzaniu systemami ochrony informacji niejawnych, w tym: bezpieczeństwem osobowym i bezpieczeństwem fizycznym, a także organizacji pionu ochrony, pionu bezpieczeństwa teleinformatycznego i ochrony aktywów informacyjnych przedsiębiorstwa, ochrony danych osobowych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Wstęp do prawoznawstwa oraz Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W02	Student zna podstawowe definicje prawne z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	S1P_W01 S1P_W02
K_W011	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa	S1P_W010
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce	S1P_W02 S1P_W03 S1P_W07
Umiejętności		
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	S1P_U06 S1P_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	S1P_U06 S1P_U07
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	S1P_U07
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1P_K01 S1P_K06
K_K10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	S1P_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Pojęcie informacji, typologia, regulacje ochronne, źródła regulacji – 3h 2. Informacje niejawne – pojęcie, wprowadzenie historyczne, ochrona informacji niejawnych (klauzule tajności, obieg dokumentacji niejawnej, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych, bezpieczeństwo przemysłowe i in.), udostępnianie informacji niejawnych – 4h 3. Dane osobowe – pojęcie, wprowadzenie historyczne, ochrona danych osobowych, (GIODO, obieg dokumentacji, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych, ABI), udostępnianie danych osobowych – 4h	

	<p>4. Tajemnica zawodowa, funkcyjna i inne, pojęcie tajemnicy zawodowej, zakres, źródła tajemnicy zawodowej, tajemnica bankowa, giełdowa i handlowa, tajemnice zawodów prawniczych, tajemnice zawodów medycznych, tajemnica dziennikarska, tajemnica skarbowa i statystyczna, inne obowiązki dyskrecji – tajemnica niejawniej rozprawy, tajemnica narady sędziowskiej, tajemnica spowiedzi – 1h</p> <p>5. Odpowiedzialność za naruszenie zasad ochrony informacji, odpowiedzialność karna, odpowiedzialność cywilna, odpowiedzialność administracyjna i administracyjno-karna, odpowiedzialność zawodowa i służbowa – 1h</p> <p>6. Wykorzystanie informacji chronionych w postępowaniach przed organami władzy publicznej, postępowanie karne, karne skarbowe, wykroczeniowe, postępowanie cywilne, postępowanie administracyjne i podatkowe – 1h</p> <p>7. Inne problemy ochrony i dostępu do informacji, dostęp do informacji gospodarczej, bazy danych, teleinformatyczne aspekty ochrony informacji, inwigilacja i infiltracja – granice legalnych działań państwa – 1h</p> <p>Suma godzin - 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, wzory urządzeń ewidencyjnych
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

<p>podstawowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hoc S., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych - komentarz</i>, Warszawa, 2010. • Hoc S., <i>Karnoprawna ochrona informacji</i>, Opole 2012. • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012. • Iwaszko B., <i>Ochrona informacji w praktyce</i>, Wrocław 2012. • Dennig D.E., <i>Wojna informacyjna i bezpieczeństwo informacji</i>, Warszawa 2002. • Krzysztofek M., <i>Ochrona Danych Osobowych w Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2014 • Banyś T.A.J., Łuczak J., <i>Ochrona danych osobowych w praktyce. Jak uniknąć błędów i ich konsekwencji prawnych</i>, Wrocław 2013 • Barta J., Fajgielski P., Markiewicz R., <i>Ochrona danych osobowych. Komentarz</i>, Warszawa 2015
<p>uzupełniająca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Theim P., <i>Bezpieczeństwo osobowe w ochronie informacji niejawnych</i>, Wrocław 2011 • Jabłoński M., Radziszewski T., <i>Bezpieczeństwo fizyczne i teleinformatyczne informacji niejawnych</i>, Wrocław 2012. • Cygan T., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa informacji</i>, Wrocław 2011. • <i>Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem</i>, red. K. Liedel, P. Piasecka, T.R. Aleksandrowicz., Warszawa 2013. • Liedel K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne w dobie terrorystycznych i innych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego</i>, Toruń 2006. • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2011.
<p>Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)</p>	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	77
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych definicji prawnych z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student zna podstawowe definicje prawne z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi ocenić przydatność obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik

	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczącej wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy wychowania obywatelskiego i wojskowego	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przybliżenie studentom i analiza wybranych zagadnień z zakresu postaw obywatelskich, wychowania obywatelskiego w wojsku i w życiu codziennym, historii i genezy polskiego munduru wojskowego, polskich sztandarów, orderów oraz odznaczeń wojskowych, tradycji wojskowej, roli i znaczenia miejsc pamięci narodowej w kształtowaniu postaw patriotycznych i obywatelskich.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Siły Zbrojne, Nauka o Państwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W05	Student zna genezę i historię zagadnień stanowiących elementy wychowania obywatelskiego i patriotycznego	S1P_W04 S1P_W05
K_W06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat politycznych i administracyjnych uwarunkowań wychowania obywatelskiego i obronnego	S1P_W02 S1P_W03
K_W015	Student ma podstawową wiedzę na temat polskich i międzynarodowych aktów prawnych oraz uregulowań z dziedzin wiedzy związanych z obronnością i bezpieczeństwem, a stanowiących elementy kształcenia obywatelskiego	S1P_W02 S1P_W03
Umiejętności		
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie wychowania patriotycznego i obywatelskiego w działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	S1P_U05
K_U05	Student potrafi analizować czynniki historyczne i kulturowe kształtujące współczesne wychowanie obywatelskie i wojskowe	S1A_U03 S1A_U08
K_U16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wychowania obywatelskiego i wojskowego	S1P_U09
Kompetencje społeczne		
K_K04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	S1P_K03 S1P_K05
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	S1P_K01 S1P_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Regulaminy – 8h 2. Profilaktyka i dyscyplina wojskowa - zasady i przebieg postępowania dyscyplinarnego w trybie zwykłym i uproszczonym – 2h - odpowiedzialność żołnierzy za naruszenia honoru i godności żołnierskiej – 2h - wojskowe przepisy dyscyplinarne – 3h	

	Suma godzin: 15
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Kształcenie obywatelskie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ochrona dóbr kulturalnych w czasie działań wojennych. Konflikty wewnętrzne - Konwencja Haska z 1954 roku (II Protokół Dodatkowy) – 3 h - Etyka żołnierska. Zasady i normy moralne w służbie wojskowej. Etyka w dowodzeniu – 3 godz. - Polskie ordery i odznaczenia wojskowe. Order Wojenny Virtuti Militari oraz Order Krzyża Wojskowego - tradycje i współczesność – 2 godz. - Ochrona środowiska w resorcie obrony narodowej – 2 godz. <p>2. Wychowanie wojskowe – „Bóg, honor, ojczyzna” – dziedziczenie tradycji wojskowych – 1 h</p> <p>Suma godzin: 11</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, konwersatorium
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, regulaminy wojskowe
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obecność na zajęciach, aktywność, prezentacja</p> <p>P – zaliczenie pisemne na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Gurba A., <i>Elementy teorii i praktyki wychowania w warunkach środowiska wojskowego</i>, Wrocław 1997. • Jarmoszko S., <i>Podstawy pedagogiki w kształceniu oficerów</i>, Toruń 2002. • <i>O wychowaniu w wojsku</i>, red. K. Loranty i A. Pieczywok, Warszawa 2011.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wychowanie patriotyczno-obronne: tradycje i współczesność</i>, red. R. Kalinowski, J. Kunikowski, L. Wyszczelski, Siedlce 2006. • <i>Dylematy wychowania wojskowego</i>, red. T. Jemioło i R. Stępień, Warszawa 1997 • Bednarek J. i in., <i>Pedagogiczne podstawy wychowania wojskowego</i>, Warszawa 1997. • <i>Wartości, rodzina, szkoła: patriotyzm na co dzień i od święta: materiały z konferencji na temat edukacji patriotycznej i obywatelskiej</i>, red. W. Baliński, Kraków 2010. • „<i>Moja mała Ojczyzna</i>”: <i>program wychowania patriotycznego i społecznego</i>, red. R. Wardecka, Warszawa 2007. • <i>Żołnierz jako człowiek i obywatel: wychowanie wojskowe w państwach członkowskich NATO</i>, red. K. Korab, Warszawa 1996.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	106
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna genezy i historii zagadnień stanowiących elementy wychowania obywatelskiego i patriotycznego	Student zna genezę i historię zagadnień stanowiących elementy wychowania obywatelskiego i patriotycznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat politycznych i administracyjnych uwarunkowań wychowania obywatelskiego i obronnego	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat politycznych i administracyjnych uwarunkowań wychowania obywatelskiego i obronnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat polskich i międzynarodowych aktów prawnych oraz uregulowań z dziedzin związanych z obronnością i bezpieczeństwem, a stanowiących elementy kształcenia obywatelskiego	Student ma podstawową wiedzę na temat polskich i międzynarodowych aktów prawnych oraz uregulowań z dziedzin związanych z obronnością i bezpieczeństwem, a stanowiących elementy kształcenia obywatelskiego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas

	umiejętności które student nabył podczas zajęć	zajęć	zajęć	zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić znaczenia wychowania patriotycznego i obywatelskiego w działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	Student potrafi ocenić znaczenie wychowania patriotycznego i obywatelskiego w działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować czynników historycznych i kulturowych kształtujących współczesne wychowanie obywatelskie i wojskowe	Student potrafi analizować czynniki historyczne i kulturowe kształtujące współczesne wychowanie obywatelskie i wojskowe		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wychowania obywatelskiego i wojskowego	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wychowania obywatelskiego i wojskowego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie

	niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań, wyznaczając priorytety i skutecznie organizując pracę	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Rachunkowość stowarzyszeń	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Zdobycie przez studentów wiedzy na temat funkcjonowania rachunkowości stowarzyszeń. Nabycie umiejętności jej wykorzystania do oceny dokonań tych organizacji	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Podstawy ekonomii	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W03	Student zna podstawy rachunkowości	S1P_W06
K_W09	Student ma podstawową wiedzę na temat znaczenie kwestii ekonomicznych dla efektywności funkcjonowania sektora organizacji pozarządowych	S1P_W05 S1P_W08
K_W012	Student zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości	S1P_W011
Umiejętności		
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy zagadnień związanych z efektywnym funkcjonowaniem organizacji pozarządowej	S1P_U06 S1P_U07
K_U07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z rachunkowością stowarzyszeń	S1P_U06 S1P_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia kwestii problemowych związanych z rachunkowością stowarzyszeń	S1P_U06 S1P_U07
Kompetencje społeczne		
K_K05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	S1P_K01 S1P_K06
K_K08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań na rzecz stowaszenia	S1P_K01 S1P_K06
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stowarzyszenia jako podmioty systemu rachunkowości – 1 h 2. Specyfika systemu rachunkowości stowarzyszeń – 2 h 3. Uregulowania prawne stowarzyszeń – 1 h 4. Wybrane problemy rachunkowości stowarzyszeń – 2 h <p>Suma godzin - 6</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy rachunkowości – 4 h 2. Dokumentacja przyjętych zasad (polityki) rachunkowości stowarzyszeń – 2 h 3. Koszty i przychody działalności statutowej organizacji pozarządowych – 2 h 4. Zasady generowania i komunikowania informacji finansowych – 2 h <p>Suma godzin - 10</p>
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, dyskusyjny, ćwiczenia programowe, praca w grupach
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacje multimedialne, podręczniki
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Czubakowska K., Winiarska K., <i>Rachunkowość fundacji, stowarzyszeń i innych jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej</i>, PWE, Warszawa 2015 • Nawrocki R., <i>Rachunkowość fundacji i stowarzyszeń</i>, Wydaw. ODDK, Gdańsk 2013
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Dworowska W., <i>Rachunkowość fundacji, stowarzyszeń i organizacji pożytku publicznego</i>, Wydaw. ODDK, Gdańsk 2008 • <i>Poradnik organizacji non-profit</i> – miesięcznik, Wydawca Infor Pl S.A.

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstaw rachunkowości	Student zna podstawy rachunkowości		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat znaczenia kwestii ekonomicznych dla	Student ma podstawową wiedzę na temat znaczenie kwestii ekonomicznych dla efektywności funkcjonowania sektora organizacji pozarządowych		

	efektywności funkcjonowania sektora organizacji pozarządowych			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna ogólnych zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości	Student zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy zagadnień związanych z efektywnym funkcjonowaniem organizacji pozarządowej	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy zagadnień związanych z efektywnym funkcjonowaniem organizacji pozarządowej		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z rachunkowością stowarzyszeń	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z rachunkowością stowarzyszeń		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z rachunkowością stowarzyszeń	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z rachunkowością stowarzyszeń		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań na rzecz stowaszenia	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań na rzecz stowaszenia
---	--	--

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Współpraca organizacji proobronnych z samorządem	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Przedmiot na celu zaznajomienie studentów z prawnymi uwarunkowaniami oraz praktycznymi możliwościami współpracy organizacji pozarządowych o profilu proobronnym z samorządem terytorialnym na rzecz realizacji wspólnych zadań z zakresy bezpieczeństwa i obronności.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Podstawy prawa, Administracja publiczna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk
Wiedza		

K_W016	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach	S1P_W04 S1P_W05
K_W017	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu roli organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	S1P_W02 S1P_W03 S1P_W07
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia współpracy poszczególnych podmiotów i instytucji dla efektywności systemu bezpieczeństwa RP	S1P_W05
Umiejętności		
K_U13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi stanowiącymi podstawę współpracy organizacji pozarządowych z samorządem	S1P_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych ze współpracą organizacji pozarządowych z samorządem	S1P_U06 S1P_U07
K_U15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z rolą pro obronną organizacji pozarządowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	S1P_U02 S1P_U07
Kompetencje społeczne		
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1P_K02
K_K06	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	S1P_K04
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zadania samorządu terytorialnego w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa – 2 h 2. Zadania organizacji pozarządowych o profilu proobronnym w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa – 2 h 3. Podstawy prawne współpracy organów samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi o charakterze proobronnym – 2 h 4. Współpraca organów samorządu terytorialnego z organizacjami proobronnymi w czasie pokoju – 3 h 	

	<p>5. Współpraca organów samorządu z organizacjami proobronnymi w czasie kryzysu o charakterze militarnym i wojny – 3 h</p> <p>6. Współpraca organów samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w świetle koncepcji systemu obrony terytorialnej kraju – 2 h</p> <p>Suma godzin – 16</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny,
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacja
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie z oceną
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • B. Bonisławska, <i>Zadania administracji samorządowej w zakresie bezpieczeństwa lokalnego</i>, „Zeszyty Naukowe WSEI: Administracja”, 2012, nr 2(1), • P. Soloch, P. Żurawski vel Grajewski, Ł. Dryblak, <i>Organizacje proobronne w systemie bezpieczeństwa państwa</i>, Instytut Sobieskiego 2015

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.). • Ustawa z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 1990 r. Nr 142, poz. 1591 z późn zm.). • Ustawa z 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.).
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	16
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	16
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	16
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	49
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach		

	oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu roli organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu roli organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia współpracy poszczególnych podmiotów i instytucji dla efektywności systemu bezpieczeństwa RP	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia współpracy poszczególnych podmiotów i instytucji dla efektywności systemu bezpieczeństwa RP		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	student nabył podczas zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi stanowiącymi podstawę współpracy organizacji pozarządowych z samorządem	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi stanowiącymi podstawę współpracy organizacji pozarządowych z samorządem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych ze współpracą organizacji pozarządowych z samorządem	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych ze współpracą organizacji pozarządowych z samorządem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z rolą proobronną organizacji pozarządowych	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z rolą obronną organizacji pozarządowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia

	efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		Student ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Zarządzanie i przywództwo	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu przekazanie studentom wiedzy na temacie teoretycznych koncepcji przywództwa oraz funkcjonowania człowieka jako lidera w strukturze społecznej, a także wykształcenie umiejętności wykorzystania potencjału przywódczego dzięki wykorzystaniu adekwatnych metod aktywizujących.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Organizacja i zarządzanie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla obszaru nauk

Wiedza		
K_W014	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka dla skutecznego zarządzania zespołem ludzkim	S1P_W05
K_W013	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie i rozwiązywanie konfliktów w zespole	S1P_W03 S1P_W05
K_W010	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych warunkujących skuteczne przewodnictwo w grupie	S1P_W07
Umiejętności		
K_U08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu psychologii do analizy problematyki związanej ze skutecznym przywództwem	S1P_U06 S1P_U07
K_U10	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych ze skutecznym przywództwem	S1P_U06 S1P_U07
K_U12	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i zarządzaniu zespołem ludzkim	S1P_U05
Kompetencje społeczne		
K_K02	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	S1P_K02
K_K03	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	S1P_K02
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota, poziomy, typy i sposoby definiowania przywództwa – 2h 2. Kompetencje przywódcze – 2h 3. Przywództwo a zarządzanie (przywódca a menadżer) – 2 h <p>Suma godzin - 6</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potencjał przywódczy – analiza, charakterystyka, diagnozowanie (test diagnostyczny) – 2h 2. Style przywództwa – analiza, charakterystyka, diagnozowanie (test diagnostyczny) – 2h 3. Narzędzia przywódcze - narzędzia psychologiczne, mediacje, negocjacje – 2h 4. Rozwój umiejętności przywódczych – podstawy coachingu i mentoringu – 2h 5. Zarządzanie konfliktem – diagnoza, efektywne oddziaływanie – 2h <p>Suma godzin - 10</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, konwersatorium
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik, komputer, prezentacja, test diagnostyczny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć; P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Goleman D. D., Boyatzis R., McKee A., <i>Naturalne przywództwo</i>, Wrocław 2002 • Mrówka R., <i>Przywództwo organizacyjne. Analiza najlepszych praktyk</i>, Kraków 2010 • Piotrowski W., <i>Kierowanie i przywództwo</i> [w:] Bogdanienko J., i Piotrowski W. (red.), <i>Zarządzanie. tradycją i nowoczesność</i>, Warszawa 2013
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Avery G.C., <i>Przywództwo w organizacji. Paradygmaty i studia przypadków</i>, Warszawa 2009 • Lenzion J. P., Stankiewicz-Mróż A., <i>Wprowadzenie do organizacji i zarządzania</i>, Kraków 2005

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	6
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	52
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka dla skutecznego zarządzania zespołem ludzkim	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka dla skutecznego zarządzania zespołem ludzkim		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie i rozwiązywanie konfliktów w zespole	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie i rozwiązywanie konfliktów w zespole		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych warunkujących skuteczne przewodnictwo w grupie	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych warunkujących skuteczne przewodnictwo w grupie		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-100 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu psychologii do analizy problematyki związanej ze skutecznym przywództwem	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu psychologii do analizy problematyki związanej ze skutecznym przywództwem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student potie rafi zastosować zdobytej wiedzy do rozstrzygania kwestii problemowych związanych ze skutecznym przywództwem	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych ze skutecznym przywództwem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i zarządzaniu zespołem ludzkim	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i zarządzaniu zespołem ludzkim		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi pracować zespołowo,	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania